

| CHIP DVD ŞEKİL DEĞİŞTİRİYOR! SINIRI OLMAYAN İÇERİĞİ ARTIK HERKESE AÇIK!

CHIP

OCAK 2015 ● TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ ● AYLIK YAYINDIR
ISSN:1300-9419 ● 112415 ● YIL:19 ● 7.90 TL

TABLET Mİ NOTEBOOK MU? NEYE GÖRE SEÇMELİSİNİZ?

İhtiyaçlarınıza en uygun mobil cihazı seçerken tüm dikkat etmeniz gerekenler

HER GÜN YENİ BİR TAM SÜRÜM. AY BOYUNCA TOPLAM 30 TAM SÜRÜM YAZILIM

CHIP DVD İÇERİĞİ BULUTA TAŞINIYOR!

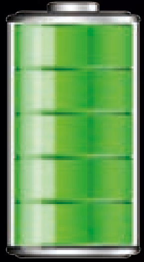

DVD ARŞİVİ HER YERDE YANINIZDA + QR CODE İLE HIZLI UYGULAMA ERİŞİMİ

Detaylar sayfa 3'te

OPTİK SÜRÜCÜYE GEREK YOK! Dergide bahsi geçen yazılımlara, oyunlara & makalelerle ilgili videolara sadece PC'nizden değil, akıllı telefon ve tabletinizden de kolayca erişebilirsiniz...

NOTEBOOK & AKILLI TELEFONUN

MOBİL PİL ÖMRÜNÜ UZATIN!

En doğru araç ve ipuçları ile pil canavarlarını dizginleyin

Windows 10

Beklentileri ne kadar karşılıyor

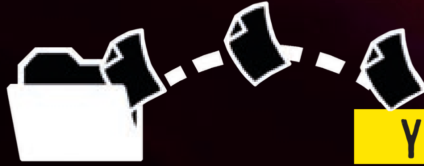
TELEFONDAN PC'YE

Mobil verilerinizi PC'ye yedekleyin

Hangi siteye girip giremeyeceğinize sadece siz karar verin

İNTERNETTE TÜM ENGELLERİ AŞIN

Site neden engellenmiş, kim engellemiş, erişmenin riski ne?
Atölye: Proxy ve DNS yöntemlerini ve alternatifleri kullanın!

EN YENİ YÖNTEMLER

SİLİNMİŞ DOSYALARI KURTARIN!

Recuva'nın kurtaramadığı silinmiş dosyaları kurtarın...

BİLGİLERİNİZİ TEMİZLEYİN

Dijital mahremiyetinize sahip çıkmanın tüm yolları

WWW.CHIP.COM.TR

PRATİK İPUÇLARI >> Windows-Office-Donanım-Fotoğraf-Mobil-Sosyal Ağlar için onlarca çözüm

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

PC'ler "ayıplı mal" sayılmalı

Çok sayıda PC müşterisi güvenlik konusuna yeterince önem vermiyor ve bir virüs tarayıcısının sınırlı süreli ve kırpılmış özellikli sürümünü kurmakla yetiniyorlar. Hatta çoğu markalı PC ile birlikte "bahşiş" şeklinde bir antivirüs programının sınırlı süreli deneme sürümü kurulu olarak geliyor. Kullanıcılar genelde bu kısıtlı antivirüslerle idare ediyorlar ve diğer riskler onları hiç ilgilendirmiyor bile.

Üreticiler, PC'lerini bir parça sucuk-sosisle kıyaslandığında daha az servisle sunuyorlar: En küçük bir kasap bile sattığı etlerin kalitesinden sorumludur. Sucuk bozulup kurtlanmışsa ilgili kasabın İl Sağlık Müdürlüğü veya Çalışma Bakanlığı ile sorun yaşaması kaçınılmazdır. PC, dizüstü, sunucu ve gömülü sistemlerde ise durum bambaşka: Burada müşterilerin, üreticilerin ürünlerinde ne yaptıklarını bilmelerini ummaktan başka çareleri yok. Ancak çoğu güvenlik açığında müşteriler, PC üreticilerinden hiçbir yardım alamadıkları gibi, PC üreticileri olası zararlarda hiçbir sorumluluk da üstlenmiyorlar.

Gerçi modern işletim sistemleri düzenli olarak güncellemeler sunuyor ve bilinen güvenlik açıklarını kapatıyorlar. Ancak uygulama programları söz konusu olunca güvenlik konusu üreticiden üreticiye göre değişiyor. Sürücülerde ise durum daha kritik bir hal alıyor. Firmware (bellenim) işin içine girince de destek neredeyse tamamen bitiyor. Bunun için çok sayıda örnek var: 2013'te casus televizyonlar ortaya çıktı, sonra router (yönlendirici) felaketi ile karşılaştık. Her seferinde de ilgili firmalar şaşırıp kaldılar. Üstelik bunlar her fırsatta inovasyon şampiyonu olmakla övünen branşlarda gerçekleşiyor.

Firmaların bu hatalarını kabul etmeleri için yüksek sesli eleştiriler gerekiyor. Ve balık baştan kokuyor: Intel, gerçi McAfee virüs tarayıcısını bünyesine kattı, ancak halen sonradan üstüne etiket yapıştırılmış ve bu şekilde güvenliymiş gibi görünen ürünler satmaya devam ediyor. Onlarca yıl önce farklı şartlar ve varsayımlar altında geliştirilen PC ekosistemi, günümüzde sadece bütüncül konseptlerle tehditlere karşı donanımlı ve korunaklı hale gelebiliyor.

Secure Boot işlerin nasıl yürümediğine çok iyi bir örnek: UEFI Firmware'in yaklaşık 15 yıllık eski mimarisine sonradan bir kilit etiketi eklendi, dijital imzaların kontrolünü ifade ediyordu bu. Ancak güvenlik açıkları ve bunların kapatılmasıyla ilgili aslında kimse esaslı bir şekilde düşünmemişti. Bunun cezası da çabuk kesildi. UEFI Secure Boot'lu Windows 8 yüklü PC'ler 2012 sonbaharından bu yana piyasada. 2013'ün sonunda ise uzmanlar doğrudan Intel'in sorumlu olduğu bir açık buldular. Ancak bugüne kadar tüm PC üreticileri bu açığı kapatan BIOS güncellemeleri yayınlayamadılar. Hatta çoğu sistemlerinin bundan etkilenip etkilenmediğini bile bilmiyor, bazıları da müşterilerine bilerek bu konuda bilgi vermiyorlar. UEFI Secure Boot böylece dalga geçilen bir özellik haline geldi. Sözde bir güvenlik fonksiyonu, ancak bilinen bir zayıf noktası var ve çoğu PC kullanıcısı bu açığı kapatamıyor.

Tüketiciler bu tip sahtekarlıklara veya "ayıplı mal"lara karşı kendilerini koruyabilmeliler, konu IT güvenliği olunca da. Açıkça belirlenmiş kanunlara, düzenlemelere ve güvenilir kurumlara ihtiyacımız var. Bunlar bu tip eksiklikleri ve kusurları hızlı bir şekilde tespit etmeli ve yayınlamalı. Tıpkı Sağlık Bakanlığı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın "hileli ürün" satan gıda firmalarını açıkladığı gibi. Böylece hem üreticiler çok daha dikkatli davranır, hem de tüketiciler tatsız sürprizlerle karşılaşmazlar.

DVD'M NEREDE
Bu ay itibariyle erişilebilirliği artırmak için DVD içeriğini Cloud'a taşıyoruz. CHIP DVD gelişen teknoloji ile birlikte CHIP Cloud oluyor. İçeriklere **http://chipcloud.chip.com.tr** adresinden ulaşabilirsiniz. **Detaylar sayfa 106'da...**

uyaman@chip.com.tr

Gizli servisler veri peşinde
Sayfa 34

TREND

Bölümler

TEST

TEKNOLOJİ

POPULAR SCIENCE OCAK SAYISINDA

BİLİMİN BU YIL BİZE SUNACAĞI ÖNEMLİ YENİLİKLER

- Sır gibi saklanan insansız hava araçları.
- Bizim gibi hayvanlar.
- Mucitlerin güç birliği yaptığı yeni bir şirket.
- Orion bizi Mars'a götürebilecek mi?
- Yaşamın başlangıcına radikal bir bakış.
- Ufuktaki devasa teleskoplar.
- Kitap aşkı çok başka.
- Depresyonun farklı tonları.

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

SADECE 3,90 TL

OCAK SAYISINI KAÇIRMAYIN!

DERGİDE Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

“Mükemmel CHIP PC için teşekkürler!”

Seyit Başar

CPU, GPU’dan daha iyi

Mükemmel CHIP-PC

CHIP 12/2014 – SAYFA 78

Değişik donanım kombinasyonlarıyla ilgili yazınız için çok teşekkürler. Sadece video düzenleme için sanırım i5-4460 daha iyi bir seçim. Burada üst seviye ekran kartı ekstra bir performans artışı sağlar mı, yoksa bunun video düzenleme üzerinde hiçbir etkisi olmaz mı?

ALPAY KATLI

CHIP: Doğrudur, i5 bunun için daha iyi bir seçim olacaktır. Çok hızlı Intel Quick Sync’e göre ekran kartı bu durumda büyük bir performans artışı sağlamaz. Daha profesyonel video düzenleme işlemleri için donanım hızlandırmalı kodlamayı iptal etmenizi ve GPU’dan tasarruf ettiğiniz parayı daha hızlı bir CPU’ya yatırmanızı öneriyoruz. İşlemciler bu tip işlemlerde hiçbir zaman yeterince hızlı değiller.

Güç tüketimi önemli

Mükemmel CHIP PC yazısında farklı sistemlerin güç tüketimlerini ölçüp yazıda yer vermeniz çok iyi olmuş. İnternet sitelerinde bu tip yazıları bulmak mümkün olmuyor ve bu alanda CHIP çok önemli boşlukları dolduruyor. Testleriniz her zaman çok daha profesyonel oluyor. Ayrıca farklı bütçeler için alternatifler sunmanız ve tasarrufa önem vermeniz de güzel bir düşünce. Böylece sistemleri birebir kıyaslamak da mümkün oluyor. Yazıda eksikliğini hissettiğim tek şey farklı sistemlerin farklı uygulamalarda elde ettikleri performans puanları oldu. Normalde CPU/GPU TOP30 listelerinde bu puanlara yer veriyorsunuz. Performans karşılaştırması için bu listeleri kullanabilir miyiz?

SADİ KOÇ

CHIP: Sistemleri bu şekilde doğrudan kıyaslamak maalesef mümkün değil, ancak TOP30 listelerindeki performans puanları, size sistemin genel performansı ve aradaki fark hakkında bir fikir verebilir.

Kendi PC’ni kendin topla

10 yılı aşkın bir süredir derginizden de edindiğim bilgiler ışığında kendi PC’mi kendim topluyorum. Arkadaşlarıma da gerektiğinde yardımcı oluyorum. Bence kendi topladığınız PC her zaman toplama veya markalı PC’lere göre daha iyi oluyor. En azından tek tek bileşenleri istediğiniz gibi seçebiliyor, gerektiğinde istediğiniz gibi terfi edebiliyorsunuz. Montaj için uzman bilgisi de gerekmiyor, biraz tornavida ve el becerisi olan herkes bunu yapabilir. Yazınıza gelince, çok önemli bilgiler vermişsiniz, ancak daha ayrıntılı olabilirdi. Özellikle de toplama ve montaj kısmına ağırlık verebilirdiniz. Tek tek parçaları almak mükemmel bir PC’ye sahip olmanın ilk adımı, asıl iş bence bu parçaları birleştirmekte.

KAHRAMAN SULU

Daha güvenli, daha verimli

Akıllı telefon optimizasyonu

CHIP 12/2014 – SAYFA 72

Sıkı bir telefon kullanıcısı olarak akıllı telefonlarla ilgili pratik yazılarınızı merakla bekliyorum. İnternet forumlarında çeşitli ipuçları bulunabiliyor ama sizin yazılarınız her zaman daha orijinal ipuçları ve araçlarla dolu oluyor. Kısa kısa yazılar yerine, daha uzun, rehber şeklinde, hatta bir dergi eki de olabilir, akıllı telefon yazılarına yer verseniz çok iyi olur. Akıllı telefonların zincirlerini kıran jailbreak ve rootlama uygulamaları için de sizin gibi güvenilir bir kaynağa ihtiyaç var. Tüm CHIP ekibine teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

İSMAİL DENEY

Windows 9’dan neden vazgeçildi?

Windows 10

CHIP 12/2014 – SAYFA 48

Microsoft’un Windows 9’u pas geçip yeni işletim sistemine 10 numarayı vermesi ilginç bir durum. Umarım Windows 10, 10 numara bir işletim sistemi olur. Windows 8 faciasından sonra Microsoft’un Windows kullanıcılarının gönlünü alması gerekiyor. Üretkenlik odaklı masaüstü veya dizüstü PC kullanıcılarını tüketim odaklı dokunmatik ekranlı tabletlerle aynı kefeye koymak çok büyük bir hataydı. Ben mesela tabletimi artık sadece oyun oynamak ya da internet için kullanıyorum. Burada Windows gibi hantal ve güvensiz bir işletim sistemine gerek yok. iOS sistemi işimi fazlasıyla görüyor. Ancak iPad’im iş üretkenliğe gelince hiçbir işe yaramıyor. Bu cihazlarda çalışmak harici bir klavye veya fare bağlasanız bile mümkün değil. Zaten bu cihazlar bunun için tasarlanmamış. Dolayısıyla Microsoft’un Windows 8 ile yaptığı tablet hamlesi çok gereksizdi ve zaten ters tepti. Görünen o ki Microsoft da yaptığı hatanın farkında ve Windows 10’da bu can sıkıcı durumlar değişecek. Okuduğuma göre Microsoft neyse ki Windows 8 kullanıcılarını yüzüstü bırakmayacak ve Windows 10’a ücretsiz veya çok ucuz bir terfi seçeneği sağlayacakmış.

İSMET ÖZKAN

Powerline daha verimli

Powerline ile Gigabit ev ağı

CHIP 12/2014 – SAYFA 54

Üç katlı büyük bir evim olduğu için katlar arasında internet erişiminde daha önce çok sorun yaşıyordum. Kablosuz çözümlerden istediğim performansı alamıyordum, üst katlarda sık sık kopmalar meydana geliyordu. Yazınızı okuduktan sonra Powerline çözümlerinden birine yönelmeye karar verdim. Gerçekten de dediğiniz gibi elektrik hatlarını kullanarak daha sağlıklı bir bağlantı elde edilebiliyor. Tek kusuru maliyetinin biraz daha yüksek olması.

İLKAY SOYDAN

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları
CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular
okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye’de bulabilirsiniz. (S. 130)

Ne Röportaj'mış!

Sony'nin filmi yüzünden nükleer savaş çıkar mı?

Aralık ayı dünyanın en absürt, en garip ve en büyük hack olayına sahne oldu. Sony Pictures'ın hacklenmesi olayı dünyayı nükleer savaşın eşiğine getirdi. Kulağa şaka gibi geliyor ama değil!

Cem Şancı

Sony'yi hepimiz bir teknoloji şirketi olarak tanıyoruz, doğru. Ancak onun aynı zamanda eğlence sektöründeki en büyük şirketlerden biri olduğunu da unutmayalım. Sony Music, dünya çapındaki en ünlü şarkıcıların albümlerini yayınlarken, Sony Pictures ise Hollywood'daki stüdyolarında dünyanın en büyük bütçeli filmlerini hazırlıyor. Brad Pitt, Angelina Jolie, Denzel Washington veya aklınıza gelebilecke pek çok Hollywood starı Sony Pictures ile sürekli filmler çekiyor.

İşte bu büyük sinema/film yapım şirketi, Aralık ayı içinde çok ağır bir hack saldırısına uğradı. Öyle ki, ilk aşamada daha kimse ne olduğunu anlayamadan firmanın tüm sunucularına girildi, çalışanların bilgisayarlarına kadar şirketteki tüm diskler, tüm dijital cihazlar, network'e bağlı USB stickler bile hacker'ların kontrolüne geçti ve sonunda da anlaşıldı ki, hacker'lar şirkette ne varsa, ne yoksa alıp götürmüşler. Hatta Sony'nin henüz vizyona girmemiş filmleri bile hacler'ların eline geçti. Hala pek çok sinema salonunda gösterilmekte olan, Brad Pitt'in son filmi Fury dahil, Sony'nin yeni filmleri bir anda korsan film sitelerinde boy gösteriverdi. Sony, intikam almak için kendi hacker takımını kurdu ve Amazon'un Asya'daki yüzlerce sunucudan oluşan makine parkını kiralayarak Sony filmlerini yasa dışı olarak yayınlayan korsan film sitelerine DDoS saldırıları düzenlemeye başlayarak ilginç bir cevap verdi ve hacker savaşındaki tansiyon daha da yükseldi.

Sony Pictures yöneticileri, bu saldırının nasıl gerçekleştiğini anlamaya çalışırken, hacker'lar Sony Pictures yöneticileri ve çalışanlarıyla alay edercesine, şirketin gizli bilgilerini birbir yayınlamaya başladılar. Sony Pictures'ın çalışanlarının, şirkete ait tüm şifreleri şirket ağı içinde bir sunucudaki Word dosyasında tuttuğu anlaşıldı. Zarzor yöntemlerle sunuculara dışarıdan ulaşabilen herhangi bir hacker'ın, Sony'nin tüm mahrem servislerinin ve şirket içi hesaplarının kontrolünü kolayca ele geçirebileceği anlaşıldı.

Bununla da kalmadı, tüm şifreleri ele geçiren hacker'lar, önce tüm Sony çalışanlarının maaş bilgilerini açıkladı. Kimin ne kadar maaş aldığı ortaya çıktı. Elbette, şirket içinde, yan çalışma masasındaki arkadaşının ondan çok daha fazla maaş aldığını öğrenen çok sayıda çalışan veya orta seviye yöneticinin büyük bir moral çöküntüsü yaşadığını tahmin etmek zor olmasa gerek.

Hacker'lar Sony hakkında hergün başka bir gizli bilgiyi yayınlayıp şok yaratırken, Aralık ortasında sıra Sony Pictures yöneticilerinin gizli e-posta yazışmalarına geldi. Hacker'ların yayınladığı e-postalarda, Sony Pictures CEO'sunun birlikte onca film çektikleri Angelina Jolie için yeteneksiz, şımarık ve baş belası bir oyuncu ifadelerini kullandığı, ABD Başkanı Barack Obama'nın film zevkleriyle alay ettiği ortaya çıktı. Hadise, dünya magazin basınında gündemin bir numarası oldu, herkes güldü, eğlendi. Sony Pictures Başkanı medya önüne çıkarak yazışmalarında kullandığı özensiz dil ve düşüncesiz tavırlar nedeniyle özür diledi.

Buraya kadar her şey, komik, absürt bir hacking olayı olarak dün-

yada eğlence konusu olarak görülüyordu ancak bu noktadan sonra işler çok ciddileşti.

Sony'yi hack'leyen Barışın Gardiyanları isimli hacker grubu Sony Pictures şirketini, Kuzey Kore Başkanı ile alay eden Röportaj isimli filmi yayınlamaktan vazgeçmesi konusunda tehdit etmeye başladı. Tehditleri önce kimse ciddiye almadı ancak kısa süre sonra filmi yayınlayacak sinema salonlarındaki seyircilerin hayatının tehlikeye gireceği ve ABD'nin 11 Eylül benzeri yeni bir felaketle karşılaşacağı tehdidi geldi. Tehditler üzerine hacking olayını daha ciddi biçimde araştıran ABD istihabarat örgütleri Barışın Gardiyanları hacker örgütünün Kuzey Kore bağlantılı olduğunu ortaya çıkardı. Sinema salonları yaşananlardan ürküp Sony'nin filmini yayınlamayacaklarını açıkladıktan kısa süre sonra Sony de filmin vizyon tarihini öteye aldığını belirtti.

Bu gelişmeler, Kuzey Kore'nin başındaki diktatör Kim Jong-Un'un, terörizm tehdidiyle ABD ve Avrupa'da sansür uygulatması ve zafer kazanması olarak yorumlandı ve büyük tepki topladı. ABD Başkanı medya önüne çıkarak Sony'yi sansür baskısına boyun eğdiği için eleştirirken Kuzey Kore'nin yaptığı bu saldırının cezasız kalmayacağını resmen ilan etti ve sadece birkaç saat sonra Kuzey Kore'nin interneti tamamen çöktü. 9,5 saat boyunca ülkede kimse internete giremezken, sorun günlerce devam etti, Kuzey Kore'nin interneti tam anlamıyla patladı.

Bu sırada elbette Kuzey Kore'nin çılgın başkanı Kim Jong-Un da boş durmadı ve Kuzey Kore'ye yöneltilen suçlamaların kesilmemesi halinde ağır bir cevap vereceklerini defalarca dile getirdi. Şimdi, Sony yöneticileri, Röportaj filmini vizyona koydular ve ABD sinemalarınad gösterim başladı. Elbette, büyük sinema zincirleri bombalanma korkusuyla filmi göstermeyi reddettiler ancak yüzlerce bağımsız küçük sinema filmi gösterime aldı. Sinema salonlarının güvenlik güçleri tarafından özenle korunmasının yanında Kuzey Kore'ye tepki gösteren çok sayıda ABD vatandaşının da filmi görmek için kararlı olduğu dikkat çekti.

Bu ilginç, absürt hatta iki nükleer gücün başkanları arasındaki söz düellosuna kadar uzayan tarihin en acayip hacking olayı, dijital güvenliğin ne kadar önemli bir konu olduğunu bütün dünyaya tekrar hatırlattı. Ne yazık ki, olayın bu noktada son bulacağı da düşünülmüyor. Sony, tüm tehditlere rağmen filmi yayınladığı için şimdi hacker'ların ve onları destekleyen Kuzey Kore'nin, ses getiren bir saldırı düzenlemeye kalkışmasından korkuluyor. Umarız, korkulan olmaz ve absürt bir komedi filmi yüzünden çıkan bu nükleer başlıklı kavganın bir an önce sonu gelir.

cemsanci@chip.com.tr

Microsoft E3 2015'te gözlük mü tanıtacak?

Microsoft'tan sızan dedikodular, şirketin ünlü oyun fuarı E3'te, Xbox One için yeni bir sanal gerçeklik gözlüğü tanıtacağını işaret ediyor. Sony, Samsung ve Facebook'un satın aldığı Oculus kendi sanal gözlükleri üzerinde hummalı şekilde çalışırken Microsoft'un da bu alanda geri kalmak istemediği ortaya çıktı. Oculus Rift sanal gözlükleri yeni çıkan pek çok oyun tarafından desteklenirken, Xbox markası ile oyun dünyasında çok önemli bir pazar payına sahip olan Microsoft'un da Xbox One kullanıcıları için sanal gerçeklik gözlüğü geliştirmesi aslında şaşılacak bir olay değil. Microsoft'un proje üzerinde gizlice çalıştığı ve aynı zamanda bazı oyun üreticilerinin de gizlik anlaşması altında, Microsoft'un gözlüğü için oyunlar geliştirmeye başladığı söyleniyor. Eğer söylentiler doğru çıkarsa, Haziran ayında düzenlenecek olan E3 2015 oyun fuarında Microsoft'un Xbox One sanal gözlüğü ile şov yaptığını görebileceğiz.

Pirate Bay devrimi mi yapılacak?

İsveç polisi, Aralık ayı içinde Pirate Bay'in ofisini basıp sunucularına el koyunca site kapanmıştı. Torrent sitesi IsoHunt ise , popüler dosya paylaşım sitesi The Pirate Bay'in açık kaynak kodlu bir sürümünü yayınladı. Bu kısaca kendi Pirate Bay'inizi kurabileceğiniz anlamına geliyor. Isohunt, Pirate Bay gibi büyük hedeflerin eninde sonunda kanuni yaptırım makamlarına boyun eğeceğini düşünüyor. Sitenin sunduğu açık kaynak kodlu "OpenBay" ise kanuni yaptırımın karşısına (Isohunt'a göre) bir anda kapatılması mümkün olmayan, çok sayıda hedef çıkacağı anlamına geliyor. IsoHunt, "internet ve web siteleri hakkında minimal bilgiye, temel sunucu ekipmanlarına sahip herkes, kendi alan adı üzerinde bir Pirate Bay kopyası çalıştırabilir" diyor. Site, Pirate Bay'in veritabanının en son kopyasını da IsoHunt ve Kick Ass Torrents'ten içeriklerle birlikte indirmeye sunuyor. Torrent paylaşım sitesi IsoHunt, OpenBay sunucularının varlıklarını veya işlemlerini gizlediğine dair çok fazla şey söylemiyor. Yani bu yazılımı kuranların polisler tarafından davet edilmeye hazır olması gerekiyor. Yüzlerce veya binlerce torrent sitesinin açılması halinde bunların nasıl kapatılacağı ise şimdilik bir soru işareti.

Artık, şarkı sözleri de Deezer'da!

Global dijital müzik servisi Deezer, evde kendi Beyonce ve Lady Gaga performanslarını ortaya koymak isteyenlere sevdikleri şarkıların sözlerine ulaşma imkanı veren yeni "Lyrics" (Şarkı Sözleri) özelliğini uygulamaya koydu. Kullanıcılar, milyonlarca şarkıya ait tüm sözleri Deezer müzik çalarda tek bir butona dokunarak görebilecek. Hayata geçen servis sayesinde kullanıcılar; sözcükleri telaffuz edildiği anda otomatik olarak renklendiren senkronize sistemle, şarkıyı eş zamanlı olarak söyleme imkanı veren "Sing-a-long" (Birlikte söyle) modu ya da bir seferde şarkı sözlerini tek sayfada gösteren 'Score mode' olmak üzere sunulan iki seçenekten birini tercih edebilecek. Deezer'ın yeni 'Lyrics' özelliği, evde arkadaşlarınızla, dinlediğiniz bir şarkıyı mırıldanırken ya da zor bir iş günü öncesinde motivasyon ararken bir şarkının tam sözlerine hızlı ve kolay bir şekilde ulaşabilmenizi sağlıyor.

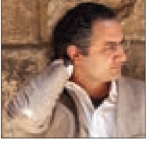

Google Project Loon'a dev destek!

Fransa'nın uzay ajansı Centre National d'Etudes Spatiales (CNES) Google'a, internet balonları projesi olan Project Loon'un ilerlemesi için destek verecek. CNES'in de belirttiği gibi, Fransa 1960'lardan beri balonlarla uğraşmaktaydı. Şu anda ise CNES'in balonlar üzerinde çalışan 60 görevlisi bulunmakta ve bu program, ABD'nin ardından dünyanın en büyük ikinci programı olarak dikkat çekiyor. CNES, devam etmekte olan balon uçuş analizlerine ve yeni nesil balonların üretilmesine destek olacak. Ayrıca CNES'in 2011'deki Concordiasi projesine benzeyen ancak daha geniş bir stratosfer alanını kaplayacak olan Stateole tipi uzun süreli balon uçuşlarında Google'dan yardım alacak. Tabii ki Fransa'nın Loon benzeri deneylerde tecrübesi bulunduğunu da belirtmek gerekiyor. Daha önce Concordiası projesi üzerinde çalışılmıştı ve bu proje, Antarktika üzerinde 2008 ve 2011 yılları arasında düzenlenen ve çok uzun uçuş sürelerini hedefleyen bir balon projesiydi.

Ubuntu Phone ertelendi

Canonical firması, Ubuntu'nun mobil sürümünü hazırladıklarını ve iki telefon üreticisinin Ubuntu sistemli telefonlar üretmek üzere hazırlık yaptığını duyurmuş ve telefonların 2014'ün sonunda piyasada olacağını bildirmişti. Ancak yeni gelen haberler, üreticilerin telefonları 2015'e sarkıttığını gösteriyor. Gecikmenin, üreticilerin telefonlara eklemek istedikleri özel arayüz tasarımlarının gecikmesinden kaynaklandığı söyleniyor. Arayüz çalışmaları bittikten sonra Çinli telefon üreticileri Meizu ve bq, Ubuntu telefonları Avrupa ve Çin pazarına sürecekler. Meizu'nun telefonları Çin pazarında satılacak. bg'nin telefonları ise Avrupa'da satışa çıkacak. Ancak her iki telefon için de kesin bir tarih yok; tek bildiğimiz, 2015 yılının ilk yarısında raflarda olacakları...

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Google Avrupa'da Barınamayacak!

Avrupalı devletler ve Rusya, Google'ın ABD istihbaratı ile iş birliği yaparak Avrupa vatandaşlarını dinlemesinin intikamını almaya başladı!

Google, geçtiğimiz yıl ortaya çıkan Prism skandalının en büyük aktörlerinden biriydi. ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın eski çalışanı, aynı zamanda eski CIA bilişim uzmanı (hacker) olan Edward Snowden'in, NSA sunucularından çalıp dünyaya açıkladığı milyonlarca belgeden anlaşıldığı üzere, Google sunucularını tamamen NSA'ya açmış, NSA dünyadaki herkesin Gmail yazışmalarından Android telefonlarına, lokasyon bilgilerine, SMS'lerine, sosyal medya yazışmalarına kadar her detayı dilediği gibi izlemeye başlamıştı. Hatta daha da ötesi, Almanya, Fransa, Rusya gibi ülkelerin politikacılarını, liderlerini, siyasetçilerini, bürokratlarını da dinlemeye almıştı.

İşte bu skandal için dünyadan özür dileyen ama operasyonlarından vazgeçmeyeceğinin altını çizen ABD hükumetine Avrupa'nın verdiği ince ayar yavaş yavaş ortaya çıkıyor. Elbette ABD ile ipleri koparması mümkün olmayan dünya cezayı ABD istihbarat örgütleri ile iş birliği yapan Google'a kesti.

Şu sıralar dünyanın her köşesinden, Google servislerini sıkıntıya sokan yasal gelişmelerin haberleri geliyor. Önce Avrupa Birliği konseyi, Google'ın arama motoru hizmetini diğer servislerinden ayırması gerektiğine dair bir karar aldı. Ardından İspanya'da, İspanyol kaynaklarından alınıp kullanılan her haber için telif ödenmesi zorunluluğu getirildi ki bu yasa nedeniyle İspanyol medya organlarındaki başlıkları alıp dünyaya ve İspanyol kullanıcılarına duyuran Google News servisinin artık İspanya'da çalışmayacağı ortaya çıktı. Google, İspanya'daki News servisini kapadı. Daha sonra, Rusya Google'a çok ağır bir tokat attı. Tamamen Prism skandalından yola çıkarak hazırlanan ve Rusya'nın adeta "bu dünyadaki bir enayi biz miyiz?" dercesine meclise sevk ettiği yeni yasaya göre artık Rusya'da kullanıcıların her türlü dijital kayıtlarının Rusya içindeki sunucularda tutulması zorunlu hale geliyor. Bu tam anlamıyla şu demek: "ABD kendi topraklarında yer alan sunucuların üzerinden bütün dünyayı dinliyorsa, biz de artık dijital şirketleri Rusya üzerinde sunucu kurmaya zorluyoruz ve canımız istediğinde gidip o sunucularda ne var ne yoksa indirip okuyacağız..."

Bu kararla Google'ın hatta Facebook'un ve Twitter'ın veya Rusya'ya servis vermek isteyen tüm dijital şirketlerin Rusya'da da sunucu kurmak zorundalığı ortaya çıkıyor ve kararın asıl hedefi olan Google, gelişmeyi protesto etmek için Rusya'da yer alan araştırma geliştirme ekibini Rusya dışına taşıyacağını açıkladı. Putin, gece yatağında yorganı başına çekip üzüntüden ağlamasa bari!

Kısacası, Avrupa'da Google'a karşı çok büyük bir tepki büyüyor ve bunun sonuçlarının Türkiye'yi de nereye götüreceğini yakında göreceğiz. Siyasi olarak da Rusya ile yakın durmaya çalışan Türkiye'de, yakın gelecekte Yandex'in çok daha popüler ve güçlü bir pozisyona yükselmesi bizi şaşırtmayacak, ki Yandex'in çok kaliteli servisleri olduğunu da hatırlatmak lazım. Sezar'ın hakkı Sezar'a, Yandex Türkiye'deki yerelleştirilmiş hizmetleri ile Google'a tur bindiriyor.

Kendi kendini yok eden telefon!

Boeing ve BlackBerry'nin ortak geliştirdiği süper güvenlikli telefon, Görevimiz: Tehlike filmindeki gibi kendi kendine patlamasa da, üzerinde oynandığında kendini kullanılmaz hale getirebiliyor. Yüksek güvenlik standartlarına ihtiyaç duyan kişiler için geliştirilmekte olan telefon, üzerindeki koruyucu gövde çıkartıldığında içerisindeki tüm verileri siliyor. Telefonun ne zaman piyasada olacağı bilinmese de Reuters'a göre Boeing, onu „potansiyel müşterilere sunmaya başlamış durumda." Telefonun üzerinde biyometrik sensörler, muhtemelen güvenli iletişim için uyduya bağlanma özelliği ve BlackBerry Enterprise Service 12 platformu da bulunuyor. Boeing ve BlackBerry, bu telefonu daha çok devletler için hazırlasa da diğer üreticilerin harekete geçerek, tüketici seviyesinde „kendi kendini yok edebilen" telefonlar geliştirmemesi için sebep yok.

Apple'a şok suçlamalar!

BBC'nin Panorama takımı tarafından yürütülen gizli araştırmanın sonucuna göre Apple, tedarikçilerinin fabrikalarındaki çalışanların haklarını korumayı tam olarak başarabilmiş değil. "Apple's Broken Promises" belgeseline göre, Pegatron fabrikalarındaki çalışanlar düzenli bir şekilde, uzun süreler boyunca ürün üretiminde çalışmaya devam ediyor ve yaşı tutmayan çalışanlar ile barınma sorunları da oldukça sık rastlanılan durumlar. Adı açıklanmayan çalışanlardan biri, arka arkaya 18 gün boyunca çalıştırıldığını, bir başkası da 16 saatlik mesailerde çalışmak zorunda olduklarını söylüyor. Ayrıca tek bir yurt odası, 12 kişi tarafından paylaşılıyor. Apple ise BBC'nin bu iddialarını reddediyor. Firma tarafından yapılan açıklamada, başka hiçbir firmanın, çalışma şartlarını iyileştirmek için Apple kadar fazla uğraşmadığı belirtilirken, bazı tedarikçilerle ilgili sorunlar yaşanabileceğinin, firmanın bu sorunları mümkün olduğunca hızlı ve düzgün bir şekilde çözmeye uğraştığının da altı çiziliyor. Ayrıca The Telegraph'ın söylediğine göre, BBC'nin Panaroma programı tarafından ortaya atılan bu iddialar Tim Cook'u "derin bir şekilde yaralamış" durumda.

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkars@chip.com.tr

READ ME

2014'ün ardından kısa bir değerlendirme

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Google'dan Bing'e tüm arama motorları yıllık değerlendirmelerini yayınladı. Bilin bakalım geride kalan yılda en çok neyi merak etmişiz?

İnternet hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline geldiğinden beri geride bıraktığımız yıl içinde en çok konuşulan konuları derlemek artık çok daha kolay bir hale geldi. Yıl içinde kulağımıza çalınan, sağdan soldan duyduğumuz trend konularla ilgili bilgi almak için artık tek kaynağımız arama motorları olduğu için Google'ın ve Bing'in bu verilerden derleyerek oluşturduğu yıl sonu raporları gerçek dünyanın tam da kendisini yansıtıyor ve bizi şaşırtmıyor. Kendi adıma her yıl bu raporları okumadan önce tahminde bulunmaya çalışıyorum ve sıralamayı tutturamasam da ilk 10'da minimum beş isabetim oluyordu. İsterseniz siz de yazıyı okumaya devam etmeden önce kendinizi bir deneyin, bakalım geçtiğimiz yılı ne kadar iyi takip edebilmişsiniz.

Bu yıl açıkça söylemek gerekirse sadece dörtte kaldım. Performansımın düşük olmasının en büyük sebebi ise Apple oldu. 2010'da iPad, 2011'de iPhone 5 ve iPad 3, 2012'de yine iPad 3 ve 2013'te ise iPhone 5s'in ardından Apple, bu yıl en çok arananlar kelimeler listesine ürün sokmayı başaramadı. Bu yılki listeler ile ilgili bu ilginç istatistiğe ek olarak Flappy Bird, ilk defa bir mobil uygulama olarak Google'ın TOP10 listesinde yerini aldı. Bu arada Flappy Bird ile birlikte bir tek kişinin geliştirdiği diğer bir uygulama olan 2048'in de şimdiye kadar geliştirilmiş dünyanın en pahalı oyunu olan Destiny'yi geçmiş olması da Google'ın notları arasında yer alıyor. Yayınlanan küresel liste ile ABD listesi sadece iki fark dışında sıralamasına kadar aynıyken Türkiye'nin listesinde ise tüm diğer ülkelerde olduğu gibi yerel başlıklar listeyi daha fazla meşgul ediyor ve en çok arattığımız konular arasında küresel başlıklardan sadece dört tanesi yer alıyor. Küresel listede Robin Williams, Dünya Kupası, Ebola, Malezya Havayolları, ALS Ice Bucket Challenge, Flappy Bird, Conchita Wurst, IŞİD, Frozen ve Sochi Olimpiyatları başı çekerken ABD listesinde ise değişmeyen sıralamada Conchita Wurst'un yerini Ferguson, Sochi Olimpiyatları'nın yerini ise Ukrayna alıyor. Türkiye'de 2014'de en çok aratılan kelimeler TOP10 listesini; Seçim Sonuçları, Dünya Kupası 2014, Soma, Flappy Bird, Kobani, IŞİD, Als Hastalığı, Selfie, Torba Yasa ve Gazze oluşturmuş.

En çok aranılan tüketici elektroniği ürünlerine bakıldığında ise küresel TOP10 listesine giremeyen Apple, bu listede üç ürünle birden yer alıyor. iPhone 6, Samsung Galaxy S5, Nexus 6, Moto G, Samsung Note 4, LG G3, Xbox One, Apple Watch, Nokia X ve iPad Air gibi akıllı telefonların ağırlıkta olduğu listede PS4 yer almıyor. Bing'in popüler cihazlar listesi Google'dan daha önce yayınlanmış ve PS4'ün ilk onda olmamasını listenin Microsoft'un arama motoru olmasına bağlamıştık ancak görünen o ki genel trendlerde de PS4 pek aranan bir cihaz olmamış. Tabii ki Sony'nin oyun konsolunun 2013'ün hemen sonunda çıkmış olmasının da bunda bir etkisi olabilir. Ancak yine de 2014 içinde bu kadar hızlı popüleritesini kaybetmiş olması dikkat çekici diğer bir detay. Tabi şunu da söylemek gerekiyor ki bu listeler yıllık bazlı karşılaştırmalar üzerine dayalı ve bir başlığın geçen seneye kıyasla değişen popülaritesini gösteriyor. Dolayısıyla aslında en çok aranan rakamlar değil. Çünkü Google'a göre en çok aranan kelimeler yıllar geçse de pek değişmiyor. Öyle ya da böyle 2014'i bitirdik. Bakalım 2015 bize neler getirecek? Hep beraber göreceğiz. Hepinize teknoloji ile dolu, sağlıklı, mutlu ve en önemlisi de huzurlu bir yıl dilerim.

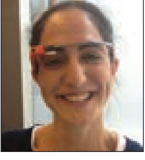
Hadi bunu kapatın: Tribler

BitTorrent istemcisi Tribler'ın yeni yayınlanan son sürümü, Tor ağı üzerinden kimliğinizi gizlemeye yarayan bir işlevle birlikte geldi. İstemci, Tor sayesinde kullanıcılara IP adreslerini ortaya çıkarmadan dünyayla paylaşımda bulunmaya izin veriyor. Delft University of Technology'den bir araştırmacı takımı, Pirate Bay gibi BitTorrent hizmetlerinin kapatılmasına sonunda bir çözüm bulmuş olabilirler. Merkezi bir sunucuya ihtiyaç duymadan çalışacak biçimde geliştirilen Tribler, tüm torrent arama motorları, indeksler ve tracker'lar kapatılsa bile çalışmaya devam ediyor. Son sürümüyle uçtan uca şifreleme işlevi de sunmaya başlayan Tribler'da istemcinin kullanacağı "hops" ("sıçrama") sayısını artırarak gizliliği güçlendirmek de mümkün. Bu tür gizliliği artırılmış bir torrent ağının en önemli dezavantajı ise daha yüksek bant genişliğine ihtiyaç duyması. Bunun nedeni, proxy haline gelen kullanıcıların diğerlerinin aktarımlarını üstlenmesi. Dahası "leeching" yöntemine başvuran kullanıcıların, tüm ağın hızını yavaşlatması da mümkün. Tribler, TorrentFreak'e verdiği bir röportajda "isimsiz indirmelerin ne kadar hızlı olacağını çok merak ediyoruz. Bu tamamen insanların ne kadar sosyal olduğuna, yani Tribler'i açık bıraktığına ve diğerlerinin isimsiz olmasını sağladığına bağlı" cümlelerini sarf etti.

Steve Jobs'un gelecek tahminleri şaşırtıyor!

Steve Jobs'un 1985 yılında Playboy dergisine verdiği röportaj ilginç bir gerçeği ortaya çıkardı. O yıllarda internet henüz askeri kurumlar ve üniversiteler arasında simsiyah fonlu bir veri bankası olarak hizmet verirken Jobs'un gelecekte internetin her eve gireceğini ve bilgisayarların her evdeki en önemli iletişim ve eğlence cihazı olarak yer bulacağını söylemesi, çok önemli bir gelecek tahmini olarak dikkat çekiyor. Zira, o yıllarda internet gibi, bilgisayarlar da soğuk / teknik iş makineleri olarak görülüyordu. Video oyun endüstrisi diye bir kavram da yoktu ve insanların evlerine bilgisayar alıp bununla eğleneceklerini, iletişim kuracaklarını düşünmek için hiç bir belirti bulunmuyordu. Hatta, Hollywood gibi toplumların algısını yöneten kurumlar bilgisayarlarla uğraşmayı, bilgisayar teknolojileri ile ilgilenmeyi alay edilecek, utanç duyulacak bir ayıp ve „hastalık" olarak resmediyor, halk bilgisayar teknolojileri ile ilgilenen gençleri „ezik, sivilceli, asosyal, zavallı" bireyler olarak kabul ediyordu. Toplum için bilgisayarlar, daktilonun TV ekranına bağlanmış farklı / teknik bir versiyonu gibiydi ve ancak çok az sayıda iş yerlerinde, çok sınırlı işleri yapmak için kullanılıyordu. Steve Jobs'un daha o yıllardan, on yıllar sonrasını öngörmesi, onun başarılı bir iş adamı ve yönetici olmasını da açıklıyor.

IRMAK ÖZKAŞIKÇI ORMAN,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Dijital kader

Her gün kullandığımız tüm nesnelerin dijitalleştiği bir dünya düşünelim

Teknoloji meraklılarının her yıl heyecanla bekledikleri etkinliklerden biri Ocak ayı başında gerçekleştirilen CES (Consumer Electronics Show) yani Tüketici Elektroniği Gösterisi'dir ve 4 günlük bir masal fuarı gibi geçen bu etkinlikte teknolojinin önde gelen markaları en yenilikçi ürünlerini tanıtırlar. Ben bu satıları yazarken henüz fuar gerçekleşmediği için oradan çıkan en çarpıcı ürünlerden henüz bahsedemiyorum. Benim size bahsetmek istediğim konu, yazılmış bir kitap üzerinden yola çıkarak düşünmeye başladığım ve CES katılımcıları için de oldukça popüler olacak bir konu: Dijital Kader

CES fuarını düzenleyen CEA (Consumer Electronics Association) yani Tüketici Elektroniği Birliği'nin baş ekonomisti Dr. Shawn DuBravac yeni kitabı Dijital Kader (Digital Destiny)'de dünya çapında kitlelerin dijital teknolojilere adapte olmasıyla insanlık için başlayacak yeni bir çağdan bahsediyor. Zaman içinde sosyal hayat, iş hayatı, iletişim, sağlık, üretim, tüketim ve savunma sanayi gibi çok farklı alanlarda teknolojinin iş yapış şekillerini nasıl etkilediğinden bahsettik. Farklı sektörlerde analogdan dijitale dönüş ve bireyin rolündeki değişimleri hepimiz görüyoruz. Bilgisayarlarımız, akıllı telefonlarımız, sosyal medya hesaplarımız ardımızda bıraktığımız sanal parmak izlerimizi sürekli olarak topluyor ve sizin haricinizde sizi anlatan koca bir veri tabanı oluşturuyor.

Dijital Kader'de Dr. Shawn DuBravac da işte tam olarak dijitalleşen nesnelerin artan kabiliyetleri ile topladıkları verileri ve yakın bir gelecekte bu verileri yorumlama kapasitesine sahip olarak yapabileceklerinden bahsediyor. Daha fazla insanın dahil olmasıyla sanal dünya havuzu her geçen gün derinleşiyor ve "bağlantılılık" arttıkça, nesnelerin interneti de katlanarak büyüyor. Bugüne kadar çoğu iş kolu topladıkları verileri nasıl işleyecekleri ve ne şekilde yorumlayacakları konusunda bocaladılar, bir türlü ortaya başarılı bir "Big Data" (Dev Veri) projesi çıkaramadılar. Farklı kaynaklar 2015 yılının Dev Veri konusunda çığır açan gelişmelerin olacağı bir yıl olmasını öngörüyor ve bu kadar dijitalleşme üzerine ben de bu aletlerin birbirleri ile tam anlamıyla "konuşabilmelerinin" zamanının geldiğini düşünüyorum.

Tüketici elektroniğinin sensörlerle insanların üzerinden veriyi direk olarak toplayıp kaydetme özelliği geliştikçe, bir süre sonra bu verilerden anlamlı sonuçlar da çıkacaktır. Gelişen teknoloji sadece sevdiğimiz benzer şarkıların kolayca dinlenebilmesi veya televizyonlardaki görüntünün yüksek çözünürlüklü olmasına değil; bir takım yorumlama ve önerme mekanizmalarına da zemin hazırladı. Dijitalin tanımlayacağı fiziksel bir dünya, "uygun olmayan" seçimlerle bireylerin vakit kaybetmeyeceği, üretimde beşeri hataların minimize edildiği ve kapasitenin en yüksek seviyede kullanıldığı, kayıp-kaçak oranlarının düştüğü ve karar alma mekanizmalarının geliştiği bir dünya olacak. En azından Dijital Kader bunları söylüyor.

İş hayatında fiziksel limitasyonların iş kaybına yol açtığına ve verimliliği düşürdüğüne ben de katılıyorum. Özellikle üretimde, insan-yoğun alanlarda neredeyse gün aşırı beklenmeyen ve öngörülemeyecek problemler yaşanıyor. Sağlık ve güvenlik konularında da dijitalleşmenin gelişmesiyle insan hayatının daha kaliteli olabileceğini düşünüyorum. Fakat iş özel hayata gelince, halen "doğru kişileri, doğru yerleri, doğru kararları" önerecek bir makinaya güvenme konusunda çekincelerim de yok değil...

Otomobiller için özel Android

Google'ın, doğrudan otomobillerin bilişim sistemlerinde kullanılmak üzere yeni bir Android sistemi üzerinde çalıştığı ortaya çıktı. Otomobillere yüklenecek olan sistemin ismi Android M olacak. Yeni işletim sistemi, otomobilin internete bağlanması için cep telefonu ile irtibat kurmasını gerektirmeyecek ve doğrudan internete bağlanabilecek. Google'ın halihazırda otomobillerde kullanılan Android Auto isimli sistemi ise bazı özelliklerinin çalışabilmesi için bir telefona ihtiyaç duyuyor. Yeni işletim sistemi ayrıca otomobilin kameralarını, sensörlerini ve pencere düğmelerine kadar başka birçok elektronik bileşenini de kontrol edebilecek. Tabi eğer Google'ı birazcık tanıyorsak, otomobilin pencerelerini açmaya kalktığımız anda, kokpitteki ekrandan „Otomobilinizin havasını değiştirmek istiyorsanız X oto kokuları önünüzdeki ilk benzin istasyonunda, size özel 9,99 fiyata sizi bekliyor!" benzeri reklamları da göstermek üzere hazırlığını yapıyordur.

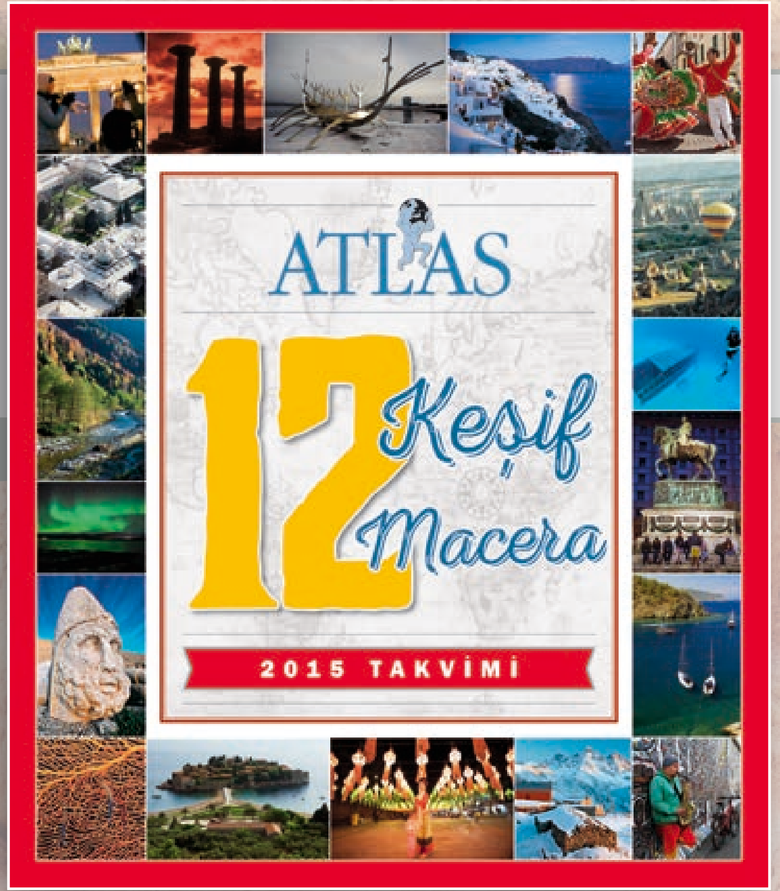

Windows 10 önizleme: 1.300 hata onarıldı!

Windows 10'a yeni işlevler eklemek için tüm gücüyle çalışan Microsoft'tan Gabe Aul, yeni bir blog gönderisinde ilginç rakamlar verdi. Aul'un paylaştığı bilgilere göre Windows Insider programına şimdiye kadar 1,5 milyon kişi kaydoldu. Bunların 450.000'i ise „çok aktif" olarak değerlendiriliyor. Bu veriler, Windows 10'u aktif olarak deneyenlerin daha önceki Windows'ların önizleme sürümlerine göre daha fazla olduğunu ve Windows 10'un, Windows tarihinin önemli bir rekorunu kırdığını gösteriyor. Aul, bu durumdan çok memnun olduklarını, yoğun kullanım sayesinde „kalın kenarları ve hataları" onarabileceklerini söylüyor. Windows Feedback aracıyla gönderilen kilitlenme günlüklerinin ve diğer bilgilerin Windows 10'un şekillenmesine yardımcı olduğunu söyleyen Aul, OneDrive simgesinin bazı durumlarda Outlook simgesiyle değiştiğini ve bu hatayı ancak Windows Insider yoluyla bulabilecekleri örneğini veriyor. Blog'a göre Microsoft, şimdiye kadar kullanıcılar tarafından raporlanan veya onaylanan 1.300 hatayı onarmış bulunuyor. Aul, son olarak Windows 10'un yakında çıkacak yapılarında birkaç önemli yenilik ve birçok küçük geliştirme göreceğimizin haberini veriyor.

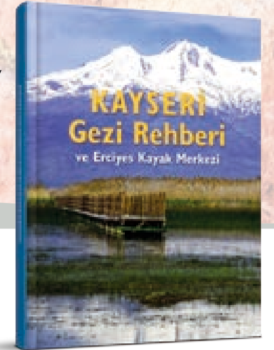
2015 DUVAR TAKVİMİ

12 ayda 25 yer, 211 fotoğraf.

Kış turizmi ve gezilecek yerler, geçmişe yolculuk, kültür rotaları, doğal güzellikler, yürüyüş ve bisiklet rotaları, yamaç paraşütü ve yerel lezzetler...

KAYSERİ GEZİ REHBERİ VE ERCİYES KAYAK MERKEZİ

OLAĞANÜSTÜ FOTOĞRAFLARI VE ÖYKÜLERİYLE
OCAKTA ATLAS'TA

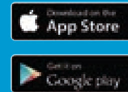

GÖKKUŞAĞI DAĞLARI Hindistan Kıtası, Avrasya Levhası ile çarpışıp Himalayalar'ı yükseltirken Çin'de, bir gölün içindeki çökelmiş kayaçlar kıvrılıp rengârenk tepeleri ve derin vadileri oluşturuyordu.

SUALTINDA CÜMBÜŞ Kırmızı süngerler ve sarı anemonlarla dekore edilmiş Şömine Mağarası, Monem batığı, Yatak Odası ve kovuklarından başlarını uzatmış mürenler … Urla Yarımadası sualtındaki güzellikleriyle dalgıçlara coşkulu ve heyecanlı anlar yaşatıyor.

IŞIK BAHÇESİ Erzurum'un Karadeniz Bölgesi'nde kalan yedi ilçesi renkleri, kıvrımları, el değmemiş yükseltileri, tarihi ve kültürel dokusuyla göz kamaştırıyor.

YABAN KARACADAĞ Güneydoğu Anadolu'nun volkanik Karacadağ'ı ünü Avrupa'ya ulaşmış kuşları, tilkileri ve coğrafyasıyla keşfedilmeyi bekliyor.

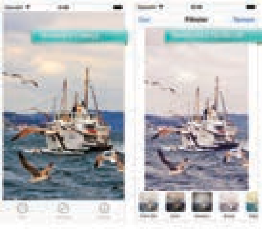
App Store, Google Play, ve Bayilerde...

Hemen Abone Olun • 0 212 478 0 300

Dijital Dergi Aboneliği için: www.eMecmua.com

atlasdergisi.com ATLASDergisi AtlasDergisi atlas_dergisi

DB

Turkogram

Instagram'dan sıkılanlar ve farklı fotoğraflar üretmek isteyenler için yeni bir uygulama yayınlandı... Turkogram, kültürümüzden ikonlar ile, çerçeveler ile ve birbirinden güzel efektler ile Türkiye'ye hitap eden bir fotoğraf paylaşım uygulaması. Çektiğiniz fotoğraflar için anlık olarak efektler uygulayabilir, sosyal ağlarda arkadaşlarınız ve sevdiklerinizle paylaşabilirsiniz. Kültürümüzden ve tarihimizden ikonların yanı sıra, Turkogram her anlamda bize hitap ediyor. Ayrıca, Turkogram ile filtrelediğiniz fotoğrafları daha sonra Instagram hesabınıza aktararak Instagram hesabınızda da farklılık yaratabilirsiniz.

Hatred, Steam Greenlight'a geri döndü!

İçerdiği şiddet ve sahip olduğu karanlık tema yüzünden Steam Greenlight'tan kaldırılan Hatred, Gabe Newell'in araya girmesiyle tekrar indirmeye sunuldu. Sebepsiz yere, acımasızca insanları öldüren bir ana karakterin yer aldığı oyun, kullanıcılardan farklı tepkiler almıştı. Destructive Creations'ın geliştirdiği oyunun ancak sistemden kaldırılması çok sürmedi. Oyundan pek memnun olmadığını söyleyen Valve, çok geçmeden onu Steam'dan kaldırdığını duyurdu. Bu karar, sadece birkaç saatte 13 binden fazla olumlu oy alan ve Steam Greenlight'ta en çok istenen yedinci oyun olmayı başaran oyun için sert olarak değerlendirildi. Oyunun geliştiricileri, yaptıkları açıklamada Valve'ın kararına saygı duyduklarını söylerken, Postal ve Manhunt gibi oyunların yayınlanmaya devam ettiğini ve bu durumun sorgulanması gerektiğini vurguladılar. Steam'in kararına gelen eleştirilerin ardından oyun, Gabe Newell tarafından yapılan bir özür açıklamasıyla birlikte Steam Greenligt'a geri döndü. Newell, açıklamasında yaşananların ardından oyunun neden kaldırıldığını araştırdığını ve bu kararın iyi bir karar olmadığını düşündüğünü söyledi. Durumdan dolayı özür dileyen Newell, son olarak Steam'in tüm amacının içerik üreticileri ve müşteriler için araçlar sunmak olduğunu söyledi. Oyun, Steam'e geri dönmesinin ardından 27.000 olumlu oyu aşmış ve Steam Greenlight'ın en çok istenen oyunu haline gelmiş durumda.

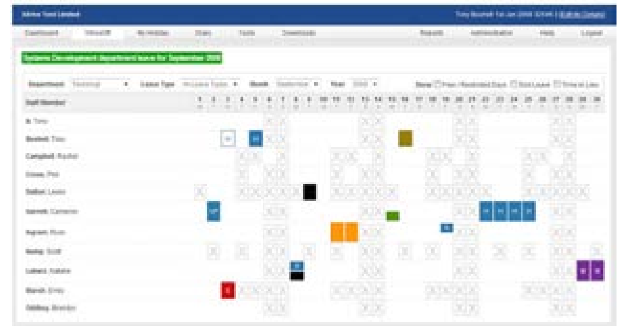
Google, geri ödemelere başlıyor

Google'ın Federal Trade Commission (FTC) ile olan "uygulama içi satın alma" anlaşmazlığı sona ereli üç ay oldu. FTC, çocukların uygulama içinde yaptıkları satın almalar sonucunda ailelerinin kredi kartlarına büyük yük yaratmaları ile ilgili sorunu ele aldıktan sonra, Google ile anlaşarak 19 milyon doların geri ödenmesi kararına varmıştı. Şimdi ise Google, sorundan en çok etkilenen kişilerin bulunması ve geri ödeme yapılmasını içeren uzun ve zorlu bir çalışmayı başlatmış durumda. Phandroid'in söylediğine göre, Google tarafından kullanıcılara e-postalar gönderilmekte ve izinsiz satın alımlara karşı yeni Play Store özelliklerinin altı çizilmekte. Yine aynı e-postalarda, "FTC ile yapılan anlaşmaya uyan durumlarda" geri ödeme yapılacağı da belirtiliyor. Kendisine geri ödeme yapılması gerektiğini düşünen kişilerin ise, 2 Aralık 2015 tarihinden önce geri ödeme için başvurmaları gerekiyor.

CHIP, 2014'de de yılın en iyi bilişim dergisi seçildi

Boğaziçi Üniversitesi Bilişim Kulübü (COMPEC) tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen yarışmada bilişim sektörünün en iyilerine ödülleri törenle verildi. Bilişim alanında aktif kişi ve kurumların değerlendirildiği yarışmada halk oylaması, jüri oylaması ve diğer üniversitelerin Bilişim Kulüpleri oylaması olmak üzere üç farklı oylama ile sektördeki "En İyi"ler seçildi. Boğaziçi Bilişim Ödülleri töreninde; ödüle değer bulunan yılın en iyi markaları arasında başta CHIP dergisi olmak üzere arasında Teknosa, Google, Turkcell, CNNTürk, Garanti Bankası, Yemek Sepeti gibi markalar da öne çıktı. 16 Aralık'ta Boğaziçi Üniversitesi'nde gerçekleştirilen törende 20 ayrı kategoride ödüller sahiplerini buldu.

İzin yönetimi kabusunuz mu oldu? İşte çözüm!

İzin yönetimi konusunda çevrimiçi hizmetlerin çoğu, çalışanların sadece izinlerini değil, diğer ofis dışı randevularını, hastalık durumlarını, vb. yönetmenize izin veriyor. Bu hizmetlerin faydaları sadece zaman kazancıyla da sınırlı değil. Bunun önemli bir konu olduğu doğru, ancak bu sistemlerin başka faydaları da var. İşte olmayışınızı daha saydam bir sistemde tutmanız, çalışanlarınızın bu konuda daha iyi bilgilenmesini ve zamanlaması daha isabetli kararlar vermesini sağlayabilir. Bu sayede örneğin yıl sonundaki yoğunluklar engellenebilir veya en azından tatile gitmek isteyen çalışanların hayatını kolaylaştırabilirsiniz. Farklı konumlarda ofisleriniz varsa, kimlerin izinli olduğunu rahatça görebilirsiniz. Bunun için telefon etmenize hiç gerek yok. Dahası çalışanlar da izin işlemlerinin kağıt doldurma ve onay gibi aşamalarından kurtulacakları için memnun olacaklardır. Çalışanlar, istedikleri yerden oturum açıp yeni talepler gönderebilir veya kimlerin işinin başında olmadığını görebilirler. Bazı hizmetler, sundukları takvim kaynakları sayesinde MS Outlook veya Google Takvim içerisinden de kullanılabiliyorlar. Hizmetlerin birçoğu, rapor ve dışa aktarma araçlarıyla birlikte geliyor. Bu sayede yöneticiler, tüm ofis dışı zamanları hakkında detaylı bilgiye sahip olabiliyorlar. Web hizmetlerinin çoğunda „İzin Formu" doldurma işi, yeni bir seviyeye taşınıyor. Yani tur firmanızın masasında otururken izin talebinde bulunmanız mümkün! İnternette bu tür hizmetlere sıkça rastlayabilirsiniz. Bazıları küçük şirketler için ücretsiz hesaplar sunabiliyor, bazıları ise tam bir HR sistemi ve çalışan yönetimi hizmetleri de sunuyorlar. İzin ve yokluk sistemleri bu hizmetlerde tek başına çalışan hizmetlere kıyasla karmaşık olmayabiliyor, ancak çoğunu ücretsiz olarak deneyip değerlendirebilirsiniz. Bu tür hizmetlerden olan Whosoff.com, sisteminizi sadece yemek aranızda kurabileceğiniz türden kolay bir hizmet. Çoğu hizmetin aksine Whosoff.com sizden uzun dönemli vaatler vermenizi istemiyor ve hizmetten kolayca çıkmanızı sağlayacak yolu size sağlıyor. WhosOff'u denedikten sonra tüm bu işleri bugüne kadar nasıl yönettiğinizi kendinize soracağınızdan eminiz.

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi
LEVEL
Yılın Oyunları
#2014üneniyioyunu

DB

Sony'den gözlüğü akıllı gözlüğe çeviren cihaz

Teknolojiyi "gözünüzün önünde" taşıma fikri size hoş geliyor, ancak Google Glass'a pek sıcak bakmıyorsanız, bir de Sony'nin yeni cihazına şans verin. Firmanın yeni duyurduğu ayrılabilir OLED ekran, herhangi bir gözlüğe bağlanabiliyor ve bilgileri önünüze getirebiliyor. Google Glass'a oldukça benzeyen yeni cihaz, 40 gram ağırlığında ve kullanıcının kafasının arkasına doğru giden bir bant ile diğer koldaki elektronik bileşenlerden oluşuyor. Sağ taraftaki denetim kartı, işlemci, sensörler, Bluetooth, Wi-Fi gibi bileşenleri üzerinde barındırıyor. Cihaz, ekrandaki içerikleri dokunmatik sensörü yardımıyla seçmenize olanak tanıyor. 640x400 çözünürlüklü 0,23 inç OLED ekranı, Sony'ye göre dünyanın en küçük ekranları arasında. Sağ gözünüze yakın konumlandırılan optik birim, görüş açınızı kapatmıyor. Sony, ekranın ayırt edici özelliğinin yüksek çözünürlüklü OLED ekranı olduğunu söylüyor. Firmaya göre bu ekranın içeriği, hem içerde, hem de dışarda rahatça görünüyor. 16GB'lık dahili depolama alanına sahip olan cihazın ne zaman satışa hazır hale geleceği konusunda Sony, şimdilik bilgi vermiyor. Cihazın "SmartEyeglass Attach!" adındaki bir prototipi, Las Vegas'ta düzenlenecek olan CES 2015'te gösterilecek.

Facebook, Bing'i Graph Search'ten çıkardı!

Web'de arama işinde gelecek olduğuna inanan Facebook, Microsoft'un Bing arama motorunu sosyal ağdan çıkarttı. Bing, Facebook'un İngilizce sürümündeki Graph Search sonuçlarında kullanılmaktaydı. Facebook'un Graph Search işlevine son günlerde gelen güncellemenin Bing web sonuçlarını ortadan kaldırdığı fark edildi. Güncellenen Graph Search, eskiden paylaşılan gönderileri vurguluyor. Bir Facebook yetkilisi, değişikliği şöyle açıklıyor: „Facebook Search'te web arama sonuçlarını göstermiyoruz, çünkü kullanıcıların kendileriyle paylaşılanları bulmasına yardımcı olmaya odaklanıyoruz. Microsoft ile birçok alandaki harika ortaklığımızı devam ettirmekteyiz." Microsoft'un 2007'deki ilk yatırımından bu yana Facebook ve Microsoft, beraber çalışmaktalar. Ancak internette giderek güçlenen Facebook, 1,3 milyar kullanıcısıyla arama alanına da adım atmak istiyor. Mark Zuckerberg, Facebook'un arama işiyle ilgilendiğini Temmuz'daki bir konferansta gönderilerin sayısının Web aramalarında kullanılan temel verileri geçtiğini söyleyerek belli etmişti.

Samsung'dan Apple'a rakip yeni servis!

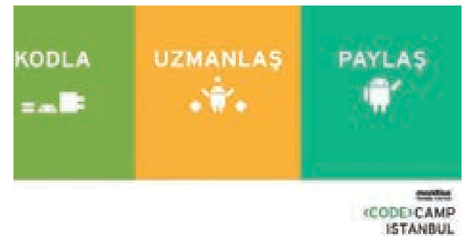
İsveç polisi, Aralık ayı içinde Pirate Bay'in ofisini basıp sunucularına el koyunca site kapanmıştı. Torrent sitesi IsoHunt ise , popüler dosya paylaşım sitesi The Pirate Bay'in açık kaynak kodlu bir sürümünü yayınladı. Bu kısaca kendi Pirate Bay'inizi kurabileceğiniz anlamına geliyor. Isohunt, Pirate Bay gibi bü-Samsung, Apple'ın Apple Pay hizmetine karşılık olarak Samsung telefon kullanıcıları için kendi ödeme sistemini kurmaya karar verdi. Bunun için de, ödeme sistemleri geliştiren bir girişim olan LoopPay ile görüşmelere başladığı söyleniyor. Samsung veya LoopPay görüşmeler hakkında bilgi vermiyor ancak Samsung'un LoopPay'ı satın alarak, birikimlerini Samsung telefonlara aktarması mümkün. LoopPay'ın en bilinen ürünlerinden biri, kredi kartı kılıfı olarak bilinen özel bir telefon kılıfı. İçinde kredi kartı okuyucusu olan bu kılıf telefonu tamamen kaplıyor ve kullanıcılar kartlarını bu kılıfa yerleştirerek, ödeme yapmak istediklerinde telefonu kasaya yaklaştırıyorlar. Cihaz, kartın detaylarını satıcıya vermiyor ancak telefon üzerinden alışverişe bir onay şifresi veriyor. Ancak, pratik kullanımı çok beğenilmeyen bu ürün yerine LoopPay artık kredi kartı bilgilerinin online olarak girilebileceği yeni sistemler üzerinde çalışıyor. Samsung, Google ile arasına artık mesafe koymak istediği için Google Wallet'i de kullanmak istemiyor. Dolayısıyla, Samsung telefonlarında kullanılacak ödeme sisteminin tamamen yeni bir sistem olması bekleniyor. Bakalım, Samsung kimle anlaşacak?

WhatsApp'a yakında web işlevi gelebilir!

WhatsApp'ın Android kodlarında yapılan bir keşif, uygulamanın web sürümünün yolda olduğunu gösteriyor olabilir. AndroidWorld'den bir muhabirin bulgularına göre WhatsApp kullanıcıları, yapılacak bir yenilikle "son görülme" dışında "en son çevrimiçi olma" tarihini de görebilecekler. WhatsApp'ın web sürümüne yönlendirmesi gereken bir URL ise şu an Google hesabınızla giriş yapmanızı talep ediyor. Ancak oturum açıldığında hiçbir şey olmadığı için, işlevin amacı şimdilik bilinmiyor. WhatsApp, diğer platformlara taşınmayla ilgili planlarından şimdiye kadar bahsetmedi. Ancak ortaya çıkan bu bilgiler bizleri yanıltmıyorsa, yakın zamanda bir duyuruyla karşılaşabiliriz.

Yazılımcılara ve tasarımcılara özel platform

Stackify.io; yazılımcılara ve tasarımcılara günlük iş hayatlarında kullandıkları programları listelemelerini sağlayan sosyal bir platform. Bilindiği gibi, gün geçtikçe teknoloji tabanlı projelerin geliştirme süreçlerinde kullanılan yardımcı programlar ve yöntemler hızla artıyor. Bu nedenle, biz yazılım geliştiriciler ve tasarımcılar, çoğu zaman kullandığımız programlar açısından kendimizi ifade ederken zorluk yaşıyoruz. Hemen hemen bütün teknoloji etkinliklerinde, birbirimize hep aynı soruyu soruyoruz: „Hangi programları kullanıyorsun?". Bunu sorma nedenlerimizden ilki, yeni programlar keşfetmek, ikincisi de o kişiyle aramızda bir bağ kurmak. Ne kadar çok aynı program kullanıyorsak, o kadar ortak noktamız olduğunu keşfediyoruz. Stackify.io

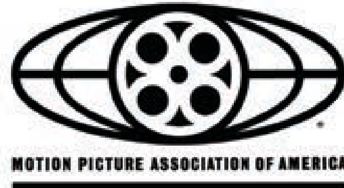
tam olarak bu probleme çözüm getirmek amacıyla hikayesine başladı. Tüm dünyadan yazılımcılar ve tasarımcılar, Stackify.io platformunda, kullandıkları programları seçerek profillerini oluşturabiliyor, hazırlanmış program listelerini takip ederek yeni programlar keşfedebiliyor ve kendileri ile ortak program tercihleri olan kişiler ile bağlantı kurabiliyor.

GSM sinyallerini kırmak o kadar kolay ki!

Almanya'daki bir güvenlik araştırması, GSM şebekelerindeki bir açığın, telefon konuşmalarını dinlemeye ve SMS'leri okumaya izin verdiğini ortaya çıkardı. Signal System 7 ismindeki global telekom ağı, operatörlerin görüşmeleri ve SMS'leri yönlendirmesini sağlıyor. Ancak bu sistemdeki bir açık aynı zamanda hacker'ların ve casusların da çok işine yarıyor. Alman bilim insanları, araştırma sonucunda elde ettikleri bulguları Aralık ayındaki bir konferansta açıklayacaklar. SS7 ağı, operatörlerin kendi ağı dışındaki kullanıcılarla telefon görüşmeleri yapmalarını ve SMS göndermeleri için kullanılıyor. Ancak bu ağın çok eskimiş olan altyapısı artık modern hack teknolojilerine karşı savunmasız duruyor. Washington Post'ta Ağustos ayında yayınlanan bir başka raporda da özellikle SS7 ağındaki açıkları bulmak için çalışan güvenlik şirketleri olduğunu ve buldukları açıkları ülkelerin istihbarat kurumlarına satarak büyük kazanç elde ettiklerini ortaya koymuştu. Bakalım Alman bilim insanlarının yeni bulguları, bu eskimiş ağın yenilenmesi için adımların atılmasını sağlayabilecek mi?

ABD'liler de keşfetti: DNS filtreleme teklifi

Korsan film siteleriyle başa çıkamayan ABD Filmciler Birliği MPAA, bu sitelerin internet servis sağlayıcıları tarafından DNS filtrelemesi ile engellenmesini istiyor. Bu bir anlamda, ülkemizde Türk Telekom'un mahkeme kararı ile ya da "tedbir amacıyla" çeşitli siteleri engellemesiyle aynı yöntem. ABD'li kullanıcılar ise bu yönteme henüz yabancı. Bu aksiyonun alınabilmesi için ciddi bir hukuki süreç gerekiyor ancak ABD'de böyle bir engellemenin mümkün olabilmesi için kongreden ilgili yasaların geçmesine ihtiyaç var. MPAA ise, halihazırda yürürlükte olan Digital Millennium Copyright Act yasasının onlara bu hakkı verdiğini iddia ediyor ve ISS'lerin, ilgili alan isimlerine erişimi engellemesini istiyor. ISS'ler ise bu eylemin kullanıcıların güvenini sarsacağını ve önemli hukuki sorunlar yaratacağını dile getirerek MPAA'ya direniyor. Yine de DNS filtrelemesi sorunları çözmüyor zira internet servis sağlayıcılarının korsan siteleri DNS ile bloklamasına rağmen kullanıcılar üçüncü parti DNS sunucuları kullanarak korsan sitelere yine ulaşabiliyorlar. Tabi eğer onlar bu işte, Türk internet kullanıcıları kadar yetenekliyse...

Anonymous'tan büyük saldırı

Popüler torrent sitesi Pirate Bay'in kapatılmasının ardından Anonymous'un İsveç hükümetinin sunucularına saldırı düzenlediği iddia edildi. Büyük bölümü hizmeti engelleme girişimlerinden oluştuğu söylenen saldırılar, son olarak polisen.se web sitesiyle İsveç polisini hedefine aldı. Sitenin haberi yayına hazırladığımız an itibariyle çalışır halde olduğunu gördük. İki gün önce hacker'ların İsveç hükümetinin sunucularından e-postaları çaldığı da ileri sürülmüştü, ancak söz konusu dosyalar şu an erişimden kaldırılmış durumda. Bu arada Anonymous'un İsveç'in servis sağlayıcılarından Telia'ya da saldırdığı söyleniyor. Variety'nin Excipio rakamlarına dayandırdığı rapora göre Pirate Bay'in kapatılması, korsanın yükselişini yavaşlatmadı. Rapora göre eşten-eşe indirmelere katılan toplam IP numarası sayısı, 9 Aralık'ta 99 milyondan 95 milyona düştü. Takip eden iki günde ise 95,6 milyona yükseldi ve 12 Aralık Cuma günü 100,2 milyona yükseldi. Bu rakamlar, Excipio'ya göre 1 Kasım'dan bu yana olan 99,9 milyonluk ortalamayla aynı çizgide.

AYIN UYARISI

Otelde kalacaksanız dikkat!

Kaspersky Lab Global Araştırma ve Analiz Ekibi (GReAT) son birkaç yıldır, RedOctober, Flame, NetTraveler, Miniduke, Epic Turla, Careto/Mask ve diğerleri de dahil olmak üzere dünyanın en büyük Gelişmiş Kalıcı Tehdit (APT) kampanyalarına ışık tuttu. Ekip şimdi de 2015'e dair tehdit öngörülerini açıkladı. Dünya çapında siber saldırılardan sorumlu 60'tan fazla tehdit aktörünü yakından gözlemleyen uzman ekip, şimdi de APT dünyasında ortaya çıkan en popüler tehditlerin bir listesini hazırladı. İşte ana başlıklar;

• Büyük APT gruplarının parçalanması

Sayısı giderek artan küçük tehdit aktörlerinin daha fazla şirketi hedef alması olası görünüyor. Büyük organizasyonların ise, geniş bir yelpazedeki kaynaktan gelen daha fazla sayıda saldırıya maruz kalması bekleniyor.

• Siber suçlu dünyasında APT tarzı saldırılar

Siber suç çetelerinin son kullanıcılardan para çalmaya odaklandığı günler geride kaldı. Suçlular artık doğrudan paranın olduğu yere, bankalara saldırmaya ve bu karmaşık saldırılar için de APT tekniklerini kullanmaya başladı.

• Otel ağlarını kullanarak üst düzey yöneticileri hedef alıyorlar

Oteller dünya genelinde üst düzey bireyleri hedef almak için oldukça ideal yerler. Darkhotel group otellerde kaldıkları süre boyunca özel ziyaretçileri hedef aldığı bilinen APT aktörlerinden biri.

Bak şu Viber'in yaptığına!

Yükselen çizgisini sürdüren mesajlaşma hizmeti Viber, bu sene Japonya merkezli Rakuten tarafından 900 milyon dolara satın alınmıştı. Popüler uygulama, bu kez antivirüs firması ESET'in güvenlik çözümü tarafından tehdit olarak algılanmasıyla gündeme geldi. ESET'in antivirüs yazılımı NOD32, geçtiğimiz günlerde Viber'i tehdit olarak algılamaya başladı ve Viber'i PC'sine yüklemeye çalışan NOD32 kullanıcıları, "potansiyel bir tehdidin" bulunduğuna dair uyarı almaya başladılar. Bu uyarıya göre Viber, IE'ye entegre olmaya çalışan bir araç çubuğuyla geliyordu. Bu durumdan rahatsız olan Viber takımı Twitter'da üzerinde "#EsetSucks" yazılı bir ekran görüntüsüyle birlikte, ESET'in "bug'lı" olduğunu söyleyen ve onu kaldırmayı öneren bir paylaşımda bulundu. Ancak bu sırada Viber'in beklemediği bir şey oldu ve ESET, kendi ekran görüntüsünü paylaştı. Görüntüde Viber'in yükleyicisinin istatistikleri Viber'e gizlice gönderdiğini gösteren bir kaynak kodu vardı. Paylaşımında kullanıcılarının gizliliğinin ilk sırada olduğunu vurgulayan ESET, ona "#esetDOESNTsuck" etiketini eklemeyi de ihmal etmedi. Viber, daha sonra yaptığı bir açıklamada yazılımının herhangi bir araç çubuğu içermediğini ve hiçbir zaman araç çubuğu sunmadığını, ilk açıklamalarının arkasında olduğunu, ESET'ten Viber'i engellemekten vazgeçmesini talep ettiklerini söyledi.

CeBIT
Dünyanın en büyük IT fuarı Hannover, Almanya
210.000 Ziyaretçi
Bilet: 55 €
16.3.–20.3.2015

IFA
Eğlence fuarı
Berlin, Almanya
240.000 Ziyaretçi
Bilet: 17 €
4.9.–9.9.2015

gamescom
Oyun fuarı
Köln, Almanya
335.000 Ziyaretçi
Bilet: 17,50 €
6.8.–9.8.2015

CES
Eğlence fuarı
Las Vegas, ABD
160.500 Ziyaretçi
Bilet: 160 €
6.1.–9.1.2015

MWC
Cep telefonu fuarı
Barselona, İspanya
85.000 Ziyaretçi
Bilet: 2.199 €
2.3.–5.3.2015

Computex
IT fuarı
Taipei, Tayvan
130.000 Ziyaretçi
Bilet: 140 €
2.6.–6.6.2015

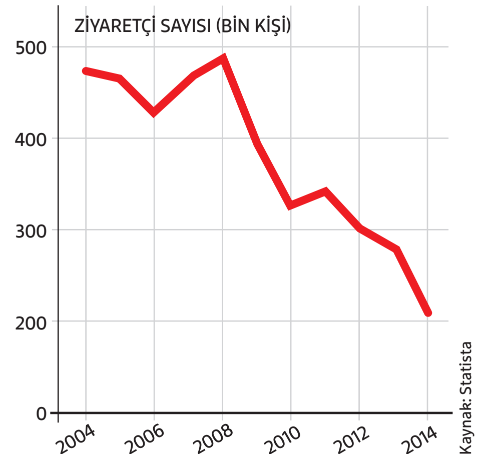
2015'in en önemli fuarları

CES 1967 New York'ta ilk defa gerçekleştirildiğinde, Facebook, Google ve hatta WWW bile yoktu. Ancak o tarihte bile 17.500 ziyaretçisi vardı. Geleceğin nasıl olacağını bilmek isteyenler o zaman CES'e gitmek zorundaydı. Bazı en önemli teknolojik buluşlar ilk olarak CES'te tanıtıldı, mesela 1970 yılında ilk video kaydedici, 1981'de ilk CD player veya 1996'da DVD. O tarihten bu yana CES'in önüne geçmeye çalışan sayısız fuar ve etkinlik gerçekleştirildi. Az sayıda etkinlik CES'i en azından ziyaretçi sayısı olarak geçmeyi başardı. En önemli iki fuar Almanya'da gerçekleştiriliyor. Biri Berlin'deki IFA, diğeri de Köln'deki gamescom. IFA'ya günümüzde CES'e göre neredeyse 100.000 daha fazla ziyaretçi geliyor. Ancak gamescom 335.000 ziyaretçisi ile dünyanın en büyük oyun fuarı. Ancak bu öyle kalacağı anlamına gelmiyor. Dünyanın en büyük IT fuarı CeBIT, geçtiğimiz yıllarda çok sayıda ziyaretçi ve zirveyi kaybetti (sağ tarafa bakınız). Tematik konferanslarsa yükselişte, mesela Apple'ın Worldwide Developer Conference etkinliği. Birkaç yıl öncesine kadar yeni Apple ürünleri en başarılı Mac fuarlarından biri olan Macworld'de tanıtılıyordu. 2015 yılında ise Macworld ilk defa yapılmayacak. Belki de böylesine bir kaderi CES de bekliyordur? Zira ziyaretçi sayısı giderek azalıyor.

uyaman@chip.com.tr

CeBIT ziyaretçi sayısı

Birkaç yıl öncesine kadar Hannover'deki fuar en önemli IT etkinliklerinden biriydi. Ancak ziyaretçi sayısıyla birlikte katılımcı sayısı da giderek düşüyor.

Sabit diskler

İlk sabit disk sürücüsü IBM 350'nin ortaya çıkmasının üzerinden neredeyse 60 yıl geçti. Manyetik depolama biriminin olmadığı bir dünyayı bugün hayal etmek mümkün değil

Ufuk Yamankılıçoğlu - CSG

IBM ilk sabit disk sürücüsü IBM 350'yi tanıttı	**4. Eylül 1956**
İlk sabit diskin kapasitesi	**5 MB**
IBM 350'nin aylık kirası	**650 USD**
İlk sabit diskin ağırlığı	**500 Kilo**
Standart bir masaüstü PC diskinin boyutu ve ağırlığı	**3,5 inç, yaklaşık 500 gram**
Dizüstü ve mobil aygıtlar için tipik bir diskin boyutları	**2,5 inç (yaklaşık 100 g), 1,8 inç (yaklaşık 50 g)**
Dünyanın en hafif sabit diski Toshiba MK4001MTD'nin ağırlığı	**6,7 Gram**
GB sınırının kırıldığı yıl	**1997**
TB sınırının kırıldığı yıl	**2007**
1,5 TB diske sığabilen kitap sayfası sayısı	**375 Milyon**
1,5 TB diske sığabilen müzik dakikası	**1,5 Milyon**
Tek bir sabit diskin en yüksek kapasitesi	**8 TB**
200.000 sabit disk birleştirilerek oluşturulan en büyük disk kapasitesi	**120 PByte**
Güncel sabit disklerdeki ortalama veri yoğunluğu	**500.000 iz x inç başına 2 milyon bit**
Standart sektör boyutu	**4.096 Byte**
HDD'lerin o zamana kadar sadece yatay olarak kullanılabildiği yıl	**1990**
Bir sabit diskin en yüksek dayanıklılığa sahip olduğu sıcaklık alanı	**25°C ila 40°C**
İlk Solid State Disk'in (SSD) çıktığı tarih	**1978 (StorageTek)**
GB başına ortalama SSD fiyatı	**35 sent**
GB başına ortalama manyetik disk fiyatı	**4,1 sent**
İlk melez disklerin piyasaya çıkış tarihi	**2007**
MBR'li HDD başına mümkün olan birincil disk bölümü sayısı / boyutu	**4/2 TByte**
GPT'li HDD başına mümkün olan birincil disk bölümü sayısı / boyutu	**Sınırsız/18 Exabyte**

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebilecek, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcağı sıcağına aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve http://www.chip.com.tr/canli/ adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Bu ayki ilk canlı yayınımızda Türkiye'de e-ticaretin fotoğrafını çektik. T-Soft'ta e-ticaret platformunun proje yöneticisi Ömer Arıkan tüm sorularımızı yanıtladı.

Blippar Türkiye Genel Müdürü Zehra Öney, Canlı Yayın sırasında hem AR konusunda nereden nereye geldiğimizi, hem AR teknolojisinin sunduğu seçenekleri anlattı!

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

CANLI YAYINLARIMIZ TAM GAZ DEVAM EDİYOR…

Sanal gerçekliği Canlı Yayında tanıdık, oyuncuların en çok merak ettiği laptop'ları mercek altına aldık, en önemlisi de dünyaca ünlü bir güvenlik uzmanını Canlı Yayında ekranlarınıza getirdik!

Türkiye'de teknoloji yayıncılığının öncüsü CHIP her ay gerçekleştirdiği Canlı Yayınlarla sektörün nabzını tutmaya devam ediyor. Her ay Canlı Yayınlarda farklı bir şeyler deneyip sizlere ulaştırmayı hedefliyoruz ve bu hedeflerimizi gerçekleştirmenin haklı gururunu yaşıyoruz. Bu ay yine klasikleşen Canlı Yayınlarımıza ek olarak farklı bir şeyler denedik.

Güvenlik hepimiz için en önemli konulardan biri olmaya devam ediyor. yıl sonu yaklaşırken yaşanan güvenlik açıkları ve ortaya çıkan skandallar aslında kişisel bilgilerimizin çok güvende olduğunu düşündüğümüz birçok ortamın zaman zaman camdan kuleler gibi yıkılabileceğini gösterdi. Biz de bu ay F-Secure tarafından gerçekleştirilen bir güvenlik etkinliğine konuşmacı olarak katılan, katıldığı konferanslarda yaptığı çarpıcı tespitlerle internette güvenliğe bakış açımızı değiştiren Mikko Hypponnen'in uyarılarını ve değerlendirmelerini sizlere Canlı Yayında aktarmaya çalıştık. Burada bizi bir mücadele bekliyordu, çünkü Canlı Yayın İngilizceydi. İngilizce bilmeyen takipçilerimizin, bilen ama detayları kaçırmak istemeyen takipçilerimizin hayatını kolaylaştırmak adına, bu etkinliği başından sonuna kadar simultane tercüme ile yayınladık. Güvenlik uzmanı değerlendirmelerini aktarırken aynı anda Canlı Yayında simultane tercüme ile sizlere olanı biteni aktardık. Takip eden izleyicilerimiz tüm bilgileri eksiksiz olarak Türkçe dinleme imkânına sahip oldular. Etkinliğin sonunda sizlerden internet üzerinden aldığımız soruları da kendisine aktardık, Canlı Yayında verdiği yanıtları da yine size ulaştırdık.

Bu ay gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınların biri özel bir konuya, Augmented Reality, yani Artırılmış Gerçeklik konusuna değiniyordu. Blippar Türkiye Genel Müdürü Zehra Öney ile gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayın sırasında CHIP Online takipçileri hem AR konusunda nereden nereye geldiğimizi, hem AR teknolojisinin sunduğu seçenekleri, hem de bu dünyanın en başarılı örneklerini canlı canlı izleme imkânı buldular. Cep telefonu ile statik görüntülerin canlandığı, bizleri farklı bir sanal gerçeklik dünyasına götüren ve sunduğu seçeneklerle göz kamaştıran AR teknolojisini daha yakından tanımak istiyorsanız bu Canlı Yayınımızın tekrarını izleyebilirsiniz. CHIP Online Canlı Yayınları her zaman dışarıdaki etkinliklerden olmuyor, zaman zaman konusunda uzman kişileri CHIP Test Merkezine konuk ederek onların ürünleri bizlere ve dolayısı ile de Canlı Yayında tüm CHIP Online takipçilerine tanıtmalarına imkan veriyoruz. Bu ay oyun meraklılarının çok merak ettiği "oyun canavarı" Alienware dizüstüleri mercek altına aldığımız Canlı Yayın testimiz bu açıdan çok önemliydi. Bu arada, Canlı Yayınlarımızın Türkiye ile sınırlı kalmadığının altını çizmeden bu ayki yazımı bitirmeyeyim. CHIP Test Merkezinden Ercan Uğurlu Aralık ayında Moskova'da gerçekleştirilen ve mobil dünyada çok önemli bir firma olan Qualcomm'un yeni işlemcilerini tanıttığı etkinliği sizler için yerinde izledi ve Moskova'dan gerçekleştirdiği Canlı Yayın ile size 2015 yılında cep telefonu ve tablet dünyasında bizi ne gibi yeniliklerin beklediğini aktardı. Anlık yayıncılığa çok önem veren CHIP Online sizlere yeni olan ne varsa, olduğu anda, duyurulduğu dakikada ulaştırmayı hedefliyor. Bu çerçevede yurtdışından gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlar artarak sürecek, bunun müjdesini de şimdiden verelim.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan CHIP TechTalk Canlı Yayınları tüm hızı ile devam edecek. 3G teknolojisinin nimetlerinden yararlanarak akla hayale gelebilecek her yerden Canlı Yayın yapmayı hedefliyor ve her ay karşınıza farklı bir teknolojik şov ile çıkmayı planlıyoruz. Bir aksilik çıkmadığı takdirde her hafta Çarşamba günü saat 14:00 da CHIP Online ana sayfasında, CHIP Online Facebook ve Twitter hesaplarında yeni bir konu ve yeni bir konuk ile beraber olmaya devam edeceğiz.

Qualcomm ucuz ama yüksek performanslı işlemcileriyle yeni bir dönem başlatıyor. Moskova'daki lansmanda Qualcomm Türkiye Genel Müdürü Barış Ruacan tüm sorularımızı yanıtladı.

CHIP Online canlı yayınında son hafta konuğumuz Dell Türkiye Kategori Ürün Müdürü Ufuk Tosun oldu. Alienware bilgisayarları ve Dell'in kışkırtıcı diğer ürünlerini masaya yatırdık.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin… Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilir, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz… İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda görecek şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) **videolarını http://chip.tk/1zWVynE** adresinden izleyebilirsiniz

Tablet furyasının sonu

Hiç yenilik yok ve hedef kitle çok küçük. Tabletler altın çağını geride bıraktı ve diğer aygıtların gerisinde kalıyor.

CS / Barış Emre ALKIM

Bundan bir yıl kadar önce bir ürün müdürü şirketinin yeni tabletini bir fuarda tanıtıyordu. Ürün müdürü adının açıklanmasını istemiyordu. Tablet küçük, rahat ve iyi görünümlüydü. Ama pek bir şey yapamıyordu ve fiyatı yalnızca 300 dolar'dı. "Pahalı tabletler artık satın aldığınıza değmiyor," diyordu ürün müdürü, sözlerinin kayıtlara geçmesini istemeyerek. "Piyasa doygunluk noktasına ulaştı."

Bir yıl sonra, piyasa araştırma şirketi Gartner da bu kanıyı doğruladı. Tablet piyasasıyla ilgili tahminler yanlış çıkmıştı. Tablet piyasasında 2015'te %25 olarak gerçekleşmesi beklenen büyüme , %19'da takılıp kalmıştı. Bu da Apple, Samsung, Acer ve diğerlerinin 2015 sonuna kadar tahmin edilenden 75 milyon adet az aygıt satabileceği anlamına geliyor. 2018'e kadar, Gartner tahminlerine göre firmaların satışındaki eksik 155 milyon aygıtı bulacak. Belki de ilk tahminler aşırı iyimserdi ama piyasa lideri Apple bile düşen satışlarla cebelleşiyor. Yılın başından beri iPhone satışları rekordan rekora koşarken iPad satışları önceki yılların çeyreklerine göre sürekli düşüyor. Hatta bazen bu düşüş %13'ü buluyor. En son çıkan modeller olan iPad mini 3 ve iPad Air 2 de senaryoyu değiştiremiyor. Zira tabletlerdeki yenilikler dikkate alınmayacak kadar küçük.

Tabletlerin sınırlara dayanması dört yıl sürdü

Peki, daha bir iki sene önce bu kadar gözde olan aygıtlar neden gözden düşüverdi? 2010'da çıkan ilk iPad bir furyanın başlangı-

cıydı. Tabletlerin batı uygarlığının kurtuluşu olduğu söyleniyordu; en azından medya ve eğlence sektörünün iddiası buydu. Dergiler, TV kanalları, web siteleri... hepsi de iPad uygulaması geliştiriyordu. Tabletler medyayı kullanmanın en iyi yolu olarak gösteriliyordu.

Ya bugün? Gartner'a göre sektörün en büyük sorunu insanların tabletlerini tahmin edilenden daha seyrek değiştirmesi. 2018'de tabletlerin yaşam döngüsü üç yıla ulaşmış olacak. Bu, bir iPad Air 2'nin 1500 ila 2500 TL'ye satıldığı düşünülürse hiç de şaşırtıcı değil. Dahası, modeller çok iyi yaşlanıyor. Yaşı dört olan bir iPad 2 bile mevcut iOS 8.1'i sorunsuz çalıştırabiliyor.

Tabletlerden niş market arayışı

Üreticiler şu anda tabletler için yeni alternatif çözüm arayışında. Daha hızlı işlemcilerin, daha keskin ekranların pek bir faydası yok. Lenovo sözcüsü Thilo Huys, "Tabletlerin kullanım potansiyelini yeni uygulamalarla genişletmek çok önemli," diyor. Her fiyat aralığındaki ve boyuttaki tabletin boyutu ancak bu şekilde artırılabilir. Acer Avrupa müdürü Thom, "hiçbir aygıt sınıfının piyasayı ele geçiremeyeceğinden" emin.

Peki, tabletlerin pastadan pay almasını sağlayacak nişler nerede? Sonuçta tüm aygıtlar genelde internette gezmek, film izlemek ve kitap okumak için kullanılıyor ve Toshiba'dan Gabriel Willigens'in sözleriyle "bu ekinlikler için teknik gereksinimler büyük değişim yaşadı." Donanımlar iyileşmiş, pil ömrü sürekli uzamış olabilir ama üreticiler aygıtları artık optimize edemiyor. "Tablet olsa olsa cazip bir ek aygıt olarak kullanılacak," diyor Willigens geleceğe dair. Ultra mobil ve pahalı aygıtlar yeni standart olabilir. Toshiba bu yüzden yeni tabletler yerine bu aygıtlara yöneliyor. Lenovo ise tabletlerden umudunu kesmemiş durumda. Yeni tableti Yoga 2 Pro'yu (13,3 inç ekran ve alt kısmında bir projeksiyon aygıtıyla) dışarıda çalışan insanlar için bir seçenek olarak sunuyor. Yine de bu, kitlelere hitap edecek bir ürün değil.

Rakipler ise tabletin kurtuluşunu yeni müşteri kitlelerinde görüyor. Acer, tabletlerin okulda potansiyeli olduğuna inanıyor. "Bu pazar daha yeni yeni oluşuyor," diyor Thom. Yapılan bir piyasa araştırmasında Avrupa'da öğrencilerin %45'i tabletten öğrenmeyi yeğlediğini belirtti. Fakat bu trend de güç yitiriyor zira ABD'de birçok okul tableti bırakıp ucuz Chromebook'lara geçiyor.

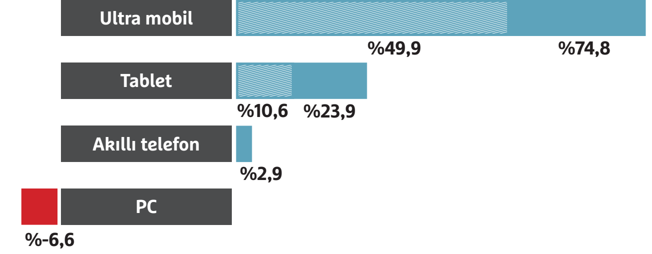
Yalnız büyümeyi sürdüren tek bir piyasa var, o da oyun. 66 milyon ABD'li mobil aygıtlarda düzenli olarak oynadığını söylüyor. Tabletler PS Vita ya da Nintendo 3DS gibi aygıtların yerine çoktan geçti bile. Oyun geliştiriciler büyük oyunlarını tabletler için de çıkartıyor. Electronic Arts, Sims ya da FIFA serisini tablet kullanımı için dönüştürüyor. İşlem gücünün artması grafiksel bakımdan daha cazip tablet oyunları geliştirmeyi mümkün kılıyor. Piyasa lideri Apple ise gelişmekte olan ülkeleri gözüne kestirmiş zira buralardaki müşterilerin %50 ila 70'i çok geçmeden ilk tabletini alacak. Tim Cook (soldaki fotoğraf) "Daha piyasa doygunluğa ulaşmadı," diyor.

balkim@chip.com.tr

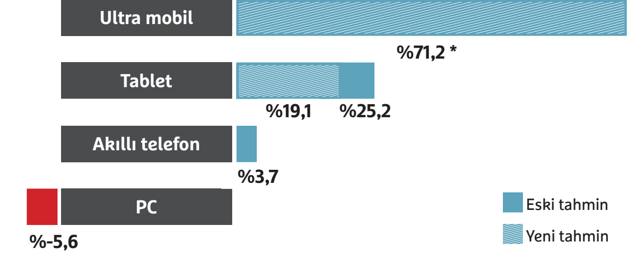
Düşen satışlar

Gartner piyasa araştırma enstitüsü nihayet tablet satış tahminlerini değiştirdi. Grafikler tahminlerdeki farkı gösteriyor. Rakama dönüştürüldüğünde bu, toplam satışların 2015'e kadar 75 milyon aygıt azalacağı anlamına geliyor.

Satış büyüme rakamları 2014

2015 Satış rakamları artışı

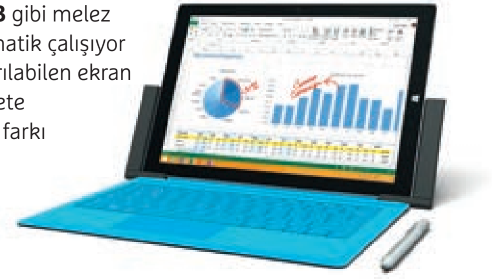

*ESKİ TAHMİN DEĞİŞMEDİ

KAYNAK: GARTNER.COM

Rakip: Melez dizüstü

Microsoft Surface Pro 3 gibi melez dizüstüler hem dokunmatik çalışıyor hem de klavyeyle. Çıkarılabilen ekran sayesinde dizüstü, tablete dönüşebiliyor ve ağırlık farkı yok gibi bir şey.

Rakip: Phablet

Tabletlerin boyu küçülerek 7 inçe gerilerken akıllı telefonlar 6 inçe yaklaşıyor. Örneğin **Samsung Galaxy Edge** hem çantanıza sığıyor hem de telefon etmenize izin veriyor. Böylece yanınızda iki farklı aygıt taşımak zorunda kalmıyorsunuz.

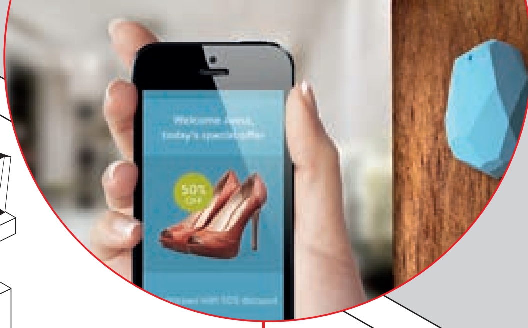

Geleceğin alışverişi

Perakende satış sektörü iBeacon'ların patlamasını sağlayabilir. İyi yerleştirilmiş küçük aktarım aygıtları kullanıcıların dikkatini indirimlere ve yeni ürünlere çekecek, ürün aygıtlarını müşterinin akıllı telefonuna gönderecek.

Cep telefonu

iBeacon kullanmak için akıllı telefona ve dükkanın uygulamasına ihtiyaç var. Fotoğraflar, videolar ve ürün detayları uygulamadan geliyor. iBeacon sadece uygulamaya müşterinin yerini söylüyor.

iBeacon

iBeacon'lar birkaç santimetre boyutlu ve 70 metreye kadar menzilli. Sinyal gücüne bağlı olarak akıllı telefon yakınlığı üç kategoriden birinde gösteriyor.

Kasa

Akıllı telefon ödeme kasasında kullanılan tek şey. Apple Pay, MyWallet veya NuBon gibi NFC'li sistemler kredi kartlarının ve mağaza indirim kartlarının yerine sanal kopyalarını koyacak.

Kapalı mekanda navigasyon

iBeacon'lar ziyaretçileri stadyumlarda, fuarlarda ve havaalanlarında bir noktadan diğerine götürmekte kullanılabilir. GPS bina içlerinde ya hiç çalışmıyor ya da isabetsiz.

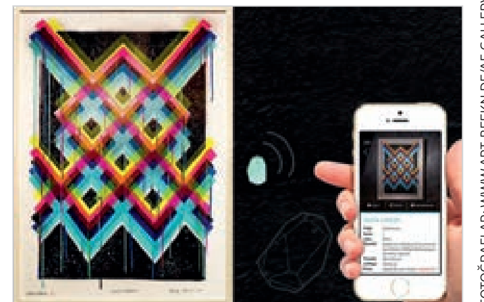
Akıllı ev

iBeacon'lar evleri otomatikleştirmek için de kullanılabilir. Söz gelimi, kullanıcının şu an hangi odada olduğunu saptayabilir ve elektronik aygıtlar buna tepki verebilir.

Müze

iBeacon'lar müzelerde tıpkı mağazalardaki gibi kullanılacak. Ziyaretçi bir nesnenin önüne geldiğinde müze uygulamasında o eserin tanımı belirecek.

FOTOĞRAFLAR: WWW.ART-BEEKN.DE/AF GALLERY

Geleceğin reklam panoları

Apple'ın iBeacon'unun tüketicilerin lehine olması bekleniyor. Teknoloji, aslında düşündüğünüzden de oturmuş durumda

DH / Barış Emre ALKIM

Apple, iOS 7'yle birlikte 2013'te iBeacon teknolojisini duyurdu. Devasa potansiyeline rağmen o günden beri bu konuda çok şey yazılıp çizilmedi. iBeacon sistemi Apple'ın geliştirdiği bir protokolü kullanıyor. Uç aygıtlar üçüncü parti sağlayıcılar tarafından geliştirilip satılıyor ve sadece iPhone'larla değil, en son akıllı telefonlarla da uyumlu. Her iBeacon küçük bir yonga ve radyo sinyali yayan bir de radyo biriminden oluşuyor. Bu, Bluetooth Low Energy standardıyla çalışıyor. iBeacon'lar aylar hatta yıllar boyu çalışabilmelerini garantilemek için küçük düğme pillerden yararlanıyor.

iBeacon tıpkı bir işaret feneri gibi çalışıyor ve belli bir sinyali sürekli olarak yayınlıyor. İşte, alıcının akıllı telefonu burada devreye giriyor. Cep telefonu, ancak Bluetooth'u aktifse ve ilgili yazılım kurulduysa sinyale karşılık veriyor. Ardından gerçekleşenler iBeacon'ın kontrolünde değil. Alınan ID ve internetten gelen içerikle ilgili işlemler uygulama tarafından ele alınıyor. Sinyal gücüne bakan uygulama, akıllı telefonla iBeacon arası mesafeyi ölçüyor.

Şu anda iBeacon'ın tutunmasını sağlayacak tek bir kullanım alanı var: Perakende satış sektörü. Bir müşteri ürüne yaklaşınca, iBeacon ile müşterinin akıllı telefonu etkileşime girecek. Ürün detayları, videolar ve diğer bilgiler görüntülenebilecek. Mağazaların önüne yerleştirilen iBeacon'lar yoldan geçenleri içeri çekecek, sık gelenleri ödüllendirecek ve mağazadan çıktıklarında uğurlayacak.

Fakat insanların bunu isteyip istemeyeceği ayrı bir konu. Yine de kullanıcılar iBeacon'ın tümüyle isteğe bağlı kullanacağını bilince rahatlayabilir. Eğer telefonunuzun Bluetooth'u kapalıysa ya da elinizde doğru uygulama yoksa akıllı telefonla iBeacon arasında herhangi bir iletişim gerçekleşmiyor ve sistem, kullanıcıları takip edemiyor.

FOTOĞRAFLAR: GIMBAL (CHIP BLAU); THINKSTOCK/ZERNLIEW (KASSE); ESTIMOTE (IBEACONS/2); SPOONGRAPHICS/VECTEEZY.COM (SCHUH ROT); NEST/AYA BRACKETT (SMART HOME); İLLÜSTRASYON: VERONIKA ZANGL

BİLGİ

Bu alanda ilk adımlar

iBeacon'lar şu an bile dünyanın her yanında farklı üreticiler tarafından geliştirilip satılıyor. Ucuz modeller birkaç avro. Bunlar çok miktarda alınabiliyor.

Qualcomm Gimbal
(iBeacon başına 5 dolar)
En ucuz iBeacon'ları Qualcomm üretiyor.
gimbal.com

Texas Instruments SensorTag
(iBeacon başına 25 dolar)
Sıcaklığı, hareketi ve nemi ölçmek için altı adet algılayıcısı var
ti.com

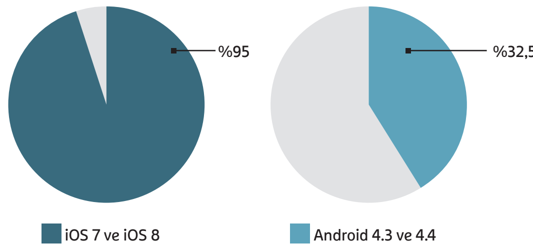
Estimote Dev Kit
(3 adet iBeacon 99 dolar)
Estimote ilk iBeacon üreticilerinden biri. Sıcaklık ve hareket algılayıcıları var.
estimote.com

Uyumluluk

- iPhone 4s'ten itibaren iOS'lu aygıtlar, 3. Nesil iPad, iPad mini, 5. Nesil iPod touch
- Android 4.3 ve Bluetooth 4.0'lü Android aygıtları (Galaxy S3, S4, S5, Note 2, Note 3, Note 4, Nexus 4, Nexus 5, Nexus 7 (2013), OnePlus One
- Windows Phone 8.1'li en son Lumia modelleri

Uyumlu aygıtlar

iBeacon'lar Android (4.3 sürümünden yukarısı) veya iOS (7. Sürümden yukarısı) gerektiriyor. Apple aygıtların daha büyük kısmı uyumlu. Bluetooth 4.0 ise 2012'den beri standart.

%80

akıllı telefonla takip edilmek istemeyen kullanıcıların yüzdesi

Aktif iBeacon'lar

2014 sonunda dünyada yaklaşık 30.000 aktif iBeacon var. Bu rakamın 2018'e kadar 3,5 milyonu bulması bekleniyor.

KAYNAK: BEACONSTAC

Google nelere gebe?

Google görevlerde değişiklik yapıp Sundar Pichai'yi iki numaralı adam yaparken şirketin üstündeki baskıları ve beraberinde gelebilecek değişimi inceliyoruz

DC / Barış Emre ALKIM

Ekim ayı sonunda Google'da küçük bir görev değişimi oldu. Böyle şeyler genelde tam iş dünyasına özgü yürür ve sadece şirketin hissedarları ya da Financial Times okurları için bir şey ifade eder. Ama işin içinde Google gibi bir şirket varsa insanların merakının kabarmasına şaşmamak lazım. Google'ı hepimiz kullanıyor, bu yüzden de yaptıklarının bizi etkileyip etkilemeyeceğini öğrenmek istiyoruz.

Dışarıdan bakıldığında bu görev değişimi sıradan bir terfi işlemine benziyor. Google'ın bir iç yazışmasında CEO Larry Page'ın çekirdek Google ürünlerinin liderliğini nasıl Sundar Pichai'ye bırakacağını (Pichai, Chrome, Android ve Google Apps'ın başı) ve haritalar, Google+, ticari ve reklam ürünleri, araştırma, altyapı ve arama bölümlerinin de ona bağlanacağını anlatıyor. Aynı zamanda altı müdür de (arama, sosyal medya ve araştırma gibi daha önce Page'e bağlı olan bölümlerin yöneticileri) artık Pichai'nin emrinde olacak.

Bunun yükselen yıldız Pichai'yi ödüllendirmek ve Page'in yükünü azaltmak için yapıldığını sanıyorsanız o zaman yanıldınız. İş bundan ibaret değil. Bu yazışmayı ilk duyuran Re/code, Page'in bundan sonra NEST, Calico, Google X'in yanı sıra şirketin kurumsal gelişim, hukuk, finans ve iş kısmıyla ilgileneceğini söylüyor. Yine aynı kaynağa göre bu, Page'in Google'ın yenilenmesi gerektiğini söyleme biçimi.

1998'de kurulduğundan bu yana Google akıl almaz bir hızla büyüyerek dünyanın en çok bilinen şirketlerinden birine dönüştü ve her alana el attı. Zaman geçtikçe, Page'in rolünün bir darboğaz yarattığı, böylece kendine düşen görevleri azaltarak mevcut ve yeni ürünlere odaklanmayı istediği söyleniyor.

Bunu rahatça yapıyor olması, kendisinin de itiraf ettiği, Google'ın yaptığı her şeyde son sözü söyleyen bir kontrol delisi olma unvanına gölge düşürüyor. Business Insider'ın mükemmel "Larry Page: The Untold Story" (Larry Page: Anlatılmamış Öykü) makalesinde de yazdığı gibi, Page, yönetim katmanlarından nefret ediyor ve bunların ayak bağı olduğunu düşünüyor. Kendince en önemli olan kısma, Google'ın çok yetenekli mühendis kadrosuna ulaşmak için nasıl tüm yönetimi baypas ettiğine ilişkin bir sürü öykü anlatılıyor.

Page 28 yaşındayken tüm proje müdürlerini işten çıkarmaya ve Google'ın tüm mühendislerini işe yeni alınan, mühendislikten sorumlu başkan yardımcısı Wayne Rosling'e bağlamaya çalışmıştı. Rosling de doğrudan Page'e rapor verecekti. Ama işler beklediği gibi yürümedi ve Google'ın diğer üst yöneticileri bu hamleye karşı çıkarak bunun mühendisleri yönsüz bırakacağını öne sürdü. Yine de bu olay, Page'in kendisiyle Google çalışanları arasına mümkün olduğunca az kimseyi koyma isteğinin bir göstergesi.

Ancak görev değişimiyle gördüğümüz şey, Page'in bir adım ge-

rilemesi gerektiğinin farkına varması. Aynı zamanda Pichai'ye duyduğu güven ve onun Google'ın bir dizi faaliyet alanında yeni bir yönetim katmanı olması konusundaki isteği de gözler önüne seriyor. Pichai doğrudan Page'e bağlı olacak ama bu terfi kaçınılmaz olarak yeni bir perspektif ve gelecekte birçok Google ürünü için yeni bir yaklaşım demek. Sadece biri dışında. Buna daha sonra değineceğiz.

Wedbush Securities'in Google analizcisi Shyam Patil, "Bence niyetleri şirketin yenilikçiliği sürdürmesi," diyor. "Bana kalırsa Larry Page CEO rolüne birkaç yıl önce soyununca normal, günlük işlerinin tıkanıp kaldığını gördü. Bu değişim onun geleceğe dönük, yenilik gerektiren projelere daha çok, başkasının da yapabileceği günlük yönetim görevlerine daha az zaman ayırması demek. Eğer işe yararsa gelecekte Google'ın daha iyi hizmetler ve ürünler sunmasını sağlayabilir."

Android / Chrome OS birleşiyor mu?

Peki, Google'dan ne bekleyebiliriz? Öncelikle, bu hamle yeni yılda yeni ürünler ortaya çıkarırsa bu şaşırtıcı bir şey olur. Büyük ihtimalle 2015'te yenilikçiliğe verilen önemin artmasını sağlayacaktır ama Pichai'nin sorumlusu olduğu mevcut ürünlerde gelecekte temelden bazı değişimler görürsek buna şaşırmayacağız (Google'ın ürün hattı şu an ikiye bölünmüş durumda).

Pichai'nin Android ve Chrome OS'la olan geçmişi dikkate alınırsa bundan en çok bu iki işletim sisteminin payını alması mümkün. (Pichai 2008'de Chrome'u başlatan kişiydi ve 2013'te Android'i ve Google Apps'i de devraldı). Geçtiğimiz yıl içinde iki sistemin giderek daha fazla örtüştüğünü gördük. Öncelikle Chrome kimi çevrimdışı kullanılabilen kendi uygulamalarını tanıttı, ikinci olarak da Eylül ayında Android uygulamalarının Chrome içinden kullanılmasını sağlayacak bir hamle geldi.

Chrome uzantılarının ileride tarayıcının Android sürümünün içinde çalışarak mobil işletim sistemine masaüstüne benzer özellikler kazandırması bekleniyor. Bu, geliştiriciler için tam bir müjde çünkü uygulamalarına daha büyük esneklik kazandırabilecek ve yaratıcılıklarını özgür bırakabilecekleri daha geniş, daha kârlı bir piyasa oluşmasını sağlayacak.

Yine de analizciler iki sistemin henüz birleşmesini mümkün görmüyor. "Geçmişte bundan söz ettiler ama bunu yapmak kolay değil. Zira birisi dokunmatik ekranlı belli aygıtlar için, diğeri değil," diyor Patil bize. Sıkça dolaşan ‚Chrome OS ve Android'in birleşeceğine dair söylentilere rağmen, iki sistem bir arada var olmayı sürdürüyor ve hatta birlikte çalışıyor.

Bu bir şeylerin değişmeyeceği anlamına gelmiyor elbette. Pichai, Wired'a 2013'te verdiği bir demeçte platformlar arasında "ortak yan" ve kod bulma çabalarını artırdıklarını söylemişti. "Belki de daha sinerjik bir çözüm vardır," demişti. Pichai'nin yönettiği Google bölümlerinin sayısı arttıkça, belki de Android / Chrome OS entegrasyonunu kuvvetlenebilir ve tüm aygıtlarda çalışacak tek bir işletim sistemine yol açabilir.

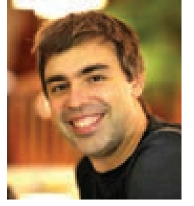
Sosyal ağ

Peki, başka neler değişecek? Artık Google+ da Pichai'nin portföyünde yer aldığından şirketin bahtsız sosyal ağını büyük değişiklikler bekliyor olabilir. Google+ zorlu zamanlar geçirdi ve şirketin başı Vic Gundotra geçtiğimiz yılın başında işten ayrıldı. Ayrıca Google+ yöneticileri biliyor ki, sosyal ağın 300 milyondan fazla kullanıcısı olsa da bunların birçoğunun bulunma sebebi başka Google hizmetlerinden yararlanabilmek. Google+ etkililik bakımından Facebook'un yanından geçemiyor ve sosyal ağ olarak yeni çıkan Ello'nun bile gerisinden geliyor. 2011'den bu yana çektiği ilgi bakımından geride kaldığı tartışmasız bir gerçek.

O zaman, Pichai'nin yapacağı ilk şeylerden biri Google+'a ne yapacağına karar vermek. TechCrunch'ın raporlarına göre bu yılın Nisan ayında 1.000 civarı çalışanın diğer projelere atanması yüzünden, Google+'ın nispeten küçük bir geliştirme ekibi var. Ama bu, Pichai'nin Google+'ı lüzum görürse kapatabileceği anlamına gelmiyor. Google+ ipi çekilen ilk sosyal ağ olmayacak. Google Friend Connect 2008'de devreye girmiş ama 2012'de kapatılmış, 2010'da ortaya çıkan Google Buzz ise sadece bir yıl sonra ortadan kalkmıştı.

Ama Google+'ın başında artık Chrome OS ve Android'in sorumlusunun olduğu düşünülürse, iptal etmekten başka alternatifler de var. Pichal, Google+'ı iki işletim sistemine tümüyle entegre etmeye ve gelecekteki ürün tasarımları için kullanılabilecek veri toplamaya başlayabilir. Google+'ı oluşturan ürünleri birer uygulamaya dönüştürebilir. Bu bakımdan Facebook'tan örnek alabilir. →

Larry Page kimdir?

Larry Page, 26 Mart 1973'te East Lansing, Michigan'da bilgisayar uzmanı olan Carl ve Gloria çiftinin çocuğu olarak doğdu. Altı yaşındayken programlamayla ilgilenmeye başladı ve Stanford Üniversitesi'nde bilgisayar mühendisliği okurken Sergey Brin'le tanışarak, araştırma projesi olarak bir arama motoru geliştirdi.

İkili; yatırımcılardan, dostlarından ve ailelerinden topladıkları 1 milyon dolarla Stanford'daki eğitimlerini yarıda bırakarak Google'ı 1998'de hizmete soktu. Bu ilk web arama araçlarından biriydi ve sonuçları sadece popülerliğe göre taramakla kalmayıp insanlara istediklerini yıldırım hızıyla sunuyordu. Page ve Brin 2001'e kadar şirketin başkan yardımcıları olarak kaldılar, bu tarihten sonra ise Eric Schmidt'i şirketin CEO'su ve yönetim kurulu başkanı olarak işe aldılar.

Eski manken Lucinda Southworth'le evli olan Page (sağdıcı Virgin'in kurucusu Richard Branson'du) yalnızken rahat eden, sosyal ortamlardan kaçınan ama ara sıra sahne ışıklarına çıkmayı seven biri olarak biliniyor. Bir seferinde (2008'de) tüm bir yıl içinde vereceği konferansların, demeçlerin ve röportajların toplamda sekiz saat olacağını söylemişti. Page 2011'de Google'ın CEO'su oldu.

Sundar Pichai kimdir?

1972'de Chennai, Tamilnadu, Hindistan'da Pichai Sundararajan adıyla doğan Pichai, Google'da orta kademe yöneticilikte yükselerek Larry Page'in iki numaralı adamı konumuna geldi. IIT-Kharagpur'dan mühendislik lisans diplomasına, Stanford ve Pennsylvania Üniversiteleri'nden iki yüksek lisans derecesine sahip olan Pichai, 2004'te Google'a katıldı.

İlk görevi Chrome, Chrome OS ve Google Drive'dı. 2013'te Android'den de o sorumlu oldu. En büyük ve ilk yeniliklerinden biri, Google'ın Internet Explorer ve Firefox'ta varsayılan arama motoru olmasını sağlayan araç çubuğuydu. Microsoft'un bunun kurulumunu zorlaştıracağı korkusu, Chrome'un geliştirilmesine yol açtı. Evli olan Pichai'nin bir kızı bir de oğlu var.

"Chrome OS ve Android'in birleşeceğine ilişkin söylentilerine rağmen iki sistem de bir arada varlığını sürdürüyor."

Facebook'un bir numaralı kaygısı, Instagram ve WhatsApp gibi tek amaca yönelik sosyal uygulamaların çıkışıydı ve bu tehdidi ortadan kaldırmak için iki şirketi de satın aldı. Belli bir göreve yönelik bir uygulama geliştirmek müşterilerin ilgisini çekiyor ve Google bunu kendi yararına kullanabilir.

Google böylece ortak ilgi alanları etrafında birleşmiş küçük ama önemi büyük topluluklar oluşturabilir. Örneğin, Google+ Photos ileride Instagram'a kafa tutabilir. Google da ürünlerin bölünmesine olumsuz gözle bakmıyor. Daha önce Hangouts ve Voice ile birbirinden ayrı sosyal uygulamalar yaptıklarını gördük. Pichai'nin Google Apps'ın da başında olduğu düşünülürse, Google+'ın parçalara ayrılmış halini pekâlâ karşımızda görebiliriz.

İleri giden yol

Peki ya Maps? Şu ana kadar Google Maps çıtayı belirledi ve Google'ın Apple'ı her fırsatta dövmekte kullandığı sopa oldu. (Apple haritalama sektörüne kötü bir başlangıç yapmıştı ama uygulamasını yakın zamanda çok geliştirdi.) Google aynı zamanda geçtiğimiz yıl gerçek zamanlı trafik görüntüsü, iPad ve Android tabletler için optimize uygulamalarla büyük aşama kaydetti.

Maps uygulaması bu yıl tepeden tırnağa yeniden yazıldı, o yüzden yakın gelecekte daha büyük bir değişim beklemiyoruz. Onun yerine büyük olasılıkla Pichai, Maps ekibini bildikleri gibi çalışmaya bırakarak başka kâr kanallarını araştıracak. Google'ın sunmaya başladığı ve önemli eser ve yapıların etrafındaki tüm sokakları işaretleyip ilginç yerleri gösteren kartlar koyan özel harita uygulaması, reklam verenlerin büyük dikkatini çekecek ve muhtemelen daha da kullanılacak.

Gerçekten de Google'ın bir numaralı gelir kaynağı olan reklam ve tanıtım, artık bu bölümlerin de müdürü olan Pichai için en önde gelecek. Pichai'nin şemsiye yaklaşımını benimsemesi, uygulamadan uygulamaya, işletim sisteminden işletim sistemine uzanan fırsatları gözlemesi de olası. Bu, özellikle de arama konusunda çok büyük önem taşıyor.

Peki ya Page?

Peki ya Larry Page? Eylül ayında söylenenlere göre Page "şirket içinde şirket" kurmayı düşünüyordu ve buna da Google 2.0 deneceği söylentileri vardı. Ardından Google rakiplerini şaşırtacak yönlere gidebilir.

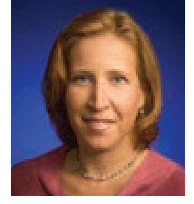
Görünen o ki Larry, teknolojinin hayatımızda yaratabileceği olumlu etkiyle ilgileniyor. NEST ile nesnelerin interneti konseptine el atıyor. Bu dünyada her şey internetle birbirine bağlı ve çevrimiçi çalışıyor. Böylece ısıtıcıdan aydınlatmaya, sadece yangını değil ocakta yaktığınız tavuğu da fark edebilen duman dedektörlerine kadar her şey mümkün.

Page, bir yandan da Calico'yla yaşlanma olayını araştırıyor. Calico, yaşlılıktan gelen hastalıklarla ilgili bir dizi hastalığı inceleyecek olan ArGe bölümüne 250 milyon dolar yatırdı. Calico daha şimdiden kanser önleyen giyilebilir teknoloji, kalp krizleri, inme ve benzeri, hastalık saptayan nanoparçacıklar sayesinde önceden saptanabilecek rahatsızlıklar üzerinde çalışıyor ve potansiyeli çok geniş.

Page bir yandan da Project Glass ve sürücüsüz otomobil gibi projeler üreten yarı gizli Google X laboratuarından sorumlu. Google X robotikle ilgileniyor ve Schaft.inc, Redwood Robotics, Meka Robotics, Holomni, Bot & Dolly ve Boston Dynamics gibi robotikle ilgili diğer firmaları bünyesine kattı bile. Bu tesisten yakın gelecekte daha birçok yenilik gelmesi olanaklı.

Page'in Google'la sınırlı kalmayıp "daha büyük manzaraya" bakmak istediği anlaşılıyor. Pichai'nin projelerinde hâlâ etkisi olacak ama zamanını mobil aygıtlar ya da arama motoru gibi yerleşmiş konulara daha az ayırmak istediği ortada. Ne olursa olsun, bunların daima teknolojinin ön saflarında kalması için yetenekli ve azimli biri lazım. Pichai'yi başa geçirerek Google bunu yapabilecek ve Page'in artık daha çok ilgilenmek istediği yeni şeylerin fi-

Susan Wojcikci kimdir?

Creative Commons yönetim kurulu başkan yardımcısı ve Amerikalı gazeteci Esther Wojcikci ile profesör Stanley Wojcikci'nin kızları olarak 5 Temmuz 1968'e doğdu. Stanford Üniversitesi kampüsünde büyüdüyse de Harvard Üniversitesi'nde tarih ve edebiyat okuyup 1990'da mezun oldu. 1998'de Google'ın ilk pazarlama müdürü oldu. Kız kardeşi Anne, Sergey Brin'le evli. Google'da Google Doodles'ın öncülüğünü yaptı, reklam ve analitik ürün departmanına başkanlık etti. Google Video projesinin sorumlusuydu ve arama motoru devi YouTube'u 2006'da 1,65 milyar dolara satın aldığında şirketin kıdemli başkan yardımcısı oldu. Şubat başında ise YouTube'a müdür oldu.

Wojcikci doğrudan CEO Larry Page'e bağlı çalışıyor. Dennis Troper'la evli ve dört çocuğu var.

"Pichai'nin terfi ettirilmesi farklı bir yaklaşım ve perspektif demek."

Larry Page'in kuralları

Larry Page işin çok başında Google çalışanlarının uymasını istediği kuralları belirlemişti. Fikir, yaratıcılığın ve fikirlerin zenginleşmesi ve alt kattakilerin de üst düzeydekiler kadar söz sahibi olmasıydı. Toplamda beş kural var ve birçoğu geleneklere aykırı. Ama Google bundan hiç zararlı çıkmadı.

- Görev dağıtımı yapma. Yapabileceğin her şeyi kendin yaparak işleri hızlandır.
- Eğer bir şey katmıyorsan, yolda durma. Bırak, işi gerçekten yapan kişiler konuşurken sen de başka bir şey yap.
- Bürokrat olma.
- Fikirler, çağdan daha önemlidir. Birisinin yaşının küçük olması, saygıyı ve işbirliğini hak etmediği anlamına gelmez.
- Yapabileceğin en kötü şey, "Hayır dedimse hayır," deyip birini bir şey yapmaktan alıkoymaktır. Birine hayır diyorsan, o işi yapmanın daha iyi bir yolunu bulmasına yardım etmek zorundasın

nansmanı sağlanabilecek. Pichai ürünleri devam ettirmek ve kâr kaynaklarını sürdürmekle uğraşırken Page tümüyle farklı bir düzeyde çalışabilecek. Söz gelimi, model bir havaalanı ve şehir kurmayı düşündüğü söyleniyor ve Google gerçekten de San Jose Uluslararası havaalanına şirket müdürlerinin özel jetleri için bir terminal kuruyor. Patil, "Sürücüsüz otomobil, Google Glass, NEST ve nesnelerin interneti konularında daha büyük yenilikler olacak," diyor. "Bunların hepsi de Page'in resme daha uzaktan bakmak adına zaman geçirmek istediği alanlar."

Gözünüz açık olsun

Biri dışında demiştik, hatırlıyor musunuz? Ne Pichai'nin ne de Page'in doğrudan yönettiği bir bölüm var, o da YouTube. YouTube, geçtiğimiz yılın başlarında görevi devralan ve doğrudan Page'e bağlı olan Susan Wojcicki tarafından yürütülecek. Pichai'nin YouTube konusunda hiçbir söz söyleme hakkı bulunmuyor.

Wojcicki'nin sorumluluklarından biri video sitesinden daha fazla gelir elde etmek. O yüzden muhtemelen reklamsız ve paralı bir abonelik sistemi gelebilir. Bu özellikle de mobil kullanıcılar için YouTube deneyimini hızlandıracak (kimi videolarda 30 saniyelik reklam izlemek zorunda kalmak çok sıkıcı). Wojcicki bunun "yakın dönem" bir plan olduğunu belirtti ve Wall Street Journal'a kullanıcıların isteğine bağlı olacağını söyledi.

Bunun sebeplerinden biri, özellikle de kaliteli içerik konusunda Netflix ve Amazon'un oluşturduğu baskı. "Google'ın liderliği yitirdiği iki alan var," diyor Patil. "Bunlardan biri mobil pazar, diğeriyse YouTube. Google'ın ziyaret edilen ve zaman geçirilen bir site olarak yerini sağlamlaştırması gerekiyor. Hizmetinden daha çok para elde etmeli. YouTube'da Google bir süredir çevrimiçi video konusunda liderdi ama hâlâ büyük bütçeli TV yapımlarından hiçbiri YouTube'a geçmedi. Google'ın YouTube'u sponsorlar için çekici kılmasını sağlayacak şey, çok izlenen programları bünyesine katması." Şu an için Google, Spotify'a rakip olacak reklamsız bir müzik hizmetiyle ortamı test edip videolara odaklanacak. YouTube'un Universal Music, Sony, Warner ve birçok bağımsız müzik yapımcısıyla anlaşmaya vardığı söyleniyor. Bu ve gerçekleşen görev değişiklikleri, Google'ın boş durmayacağını gösteriyor.

YouTube farklı piyasalara odaklanıyor ve daha da fazla kâr elde etmeyi hedefliyor. Pichai'nin uzmanlığı, Google'ın tanıdık ürünlerini geleceğe taşımak ve araştırma ile yenilik konularına öncelik vermek. Page ise hayat kurtaran ve zenginleştiren ürünlerle şirketi genişletiyor. Büyük değişimlerin gerçekleşeceği kesin ve rakipler daha yıllar boyu iğne üstünde oturacak.

balkim@chip.com.tr

Bir başka bakış

Bundan iki yıl önce Forbes dergisi Google'ın rekabetçiliğe karşı olduğunu ve sistematik hırsızlık yaptığını, yani kanunlara saygılı rakiplerinin ödemek zorunda kaldığı telif ücretlerinden kaçınmaya çalıştığını iddia etmişti. Google, milyonlarca kitabı izinsiz kopyalamakla, YouTube'da on binlerce telifli videonun dolaşmasına izin vermekle, bir sürü gazetenin, sanatçının, telif sahibinin ve fotoğrafçının hakkını gasp etmekle suçlanıyordu.

Enderle Group'un baş analizcisi Robert Enderle'ye göre görev değişimi, Page'in bu konularla daha yakından ilgilenmesini sağlayacak. "Bu değişim Page'i serbest bırakacak ve onun şirketi kuşatan anti tröst ve fikri mülkiyet hırsızlığı konularından uzaklaşmasını sağlayacak," diyor ve şöyle de ekliyor. "Zamanlama çok anlamlı görünüyor ve bir yöneticinin böyle şeyler olduğunda bir günah keçisi bulması görülmedik şey değildir."

"Google'ın bir model havaalanı ve şehir inşa ettiği söyleniyor."

Microsoft Dersi

Google büyüyen ve taze kan için görev değişikliği yapılan tek teknoloji şirketi değil. Dünyanın her yerindeki firmalar yeni bir perspektif olmadan dünyaya aynı gözle bakmanın aptalca bir şey olduğunu anlıyor.

Kimi firmalar bunun ucundan dönüyor, tıpkı dizginleri ikinci kez Steve Jobs'a vermeden önce Apple'ın az kalsın battığı gibi. Microsoft da kimi zamanlar tökezliyor, yeni belirmekte olan piyasalarda iz bırakayım derken tökezliyor.

Ovum'da Enterprise IT'nin baş analizcisi olan Richard Edwards, Google'ın bu firmalardan ders alabileceğini düşünüyor ve Microsoft'un en iyi ders olduğunu söylüyor.

"Geriye dönüp bakmak harika bir şey ve eminim ki Microsoft'un düştüğü hatalar üzerine kitap bile yazılabilir," diyor. "Fakat Microsoft işin özünde, klasik yenilikçilik ikilemine düştü. Özellikleri ve işlevleri günümüz piyasa gereksinimlerine uygun olan ürünler, geliştirildiklerinde geleceğin piyasa gereksinimlerini ıskalıyor. Bunun en iyi örneği Windows 8."

Edwards, şirketlerin teknoloji yarışında önde kalmak için sık sık geriye dönüp bakması gerektiğini söylüyor. "Microsoft'un 'piyasa yaratıcısı' güçleri son birkaç yılda, Apple, Google ve Amazon'un artan rekabeti yüzünden azaldı. Bunun bir nedeni de şirketin ürünlerinin piyasa ihtiyaçlarını karşılamaması.

"Mobil pazarı burada örnek vereceğim. Blackberry mobil e-posta pazarını ele geçirip Windows Mobile'ı gereksiz kıldı. Ardından Apple, uygulama mağazasını kişisel bilgi yönetimi ve e-postanın ötesine geçirip Blackberry'nin tahtına kuruldu. Google ise piyasaya Android'le bir anda girip Microsoft'u üçüncü sıraya itti." Peki, teknoloji firmaları bundan nasıl bir ders çıkarabilir? "Eğer müşterilerin ürünlerinizi ve hizmetlerinizi nasıl kullandıklarını ölçüp gözlemlemezseniz piyasadaki değişimi kaçırabilirsiniz," diyor. "Clayton M. Christensen'in 'sürdürülebilir teknolojiler' dediği şeyle devam etmek, şirketleri 'devrimci teknolojilerin' etkisine savunmasız hale getiriyor. Bu teknolojiler piyasaya yeni bir değerlendirme getiriyor ve bu da bir piyasa gereksinimiyle örtüşürse, o teknoloji piyasayı altüst ediyor. Örneğin, Android'li telefonlar iPhone'dan daha ucuza satılıyordu ve şu anda piyasayı ele geçirmiş durumda."

Gizli servisler her şeyi kontrol etmek istiyor

Aynı ABD Güvenlik Ajansı NSA gibi, Avrupa'nın ve dünyanın diğer ülkelerinin gizli servisleri de sosyal medyayı ve interneti dinlemek istiyorlar. Ancak bu kadar büyük verilerle uğraşmak, kaosa yol açabilir.

Cem Şancı / RL

Büyük bir firmadaki sistem yöneticisinin rolü, bir okulun tamircisi ile aynıdır. Okuldaki işler o olmaksızın yürümez, sıralar dökülür, tahtalar yerinden sökülür, ampüller yanmaz, kapılar gıcırdar, okul dökülür... Ancak tamircinin okulun faaliyeti ile bir bağlantısı da yoktur, çocuklara ders vermez, sınavları okumaz, not vermez. Yine de okulda sorun çıktığında, bir şeyler bozulduğunda eğitimi aksattığı için suçlanan tamirci olur. Aslında NSA'da Edward Snowden'in ortaya çıkardığı Prism skandalı da bu örneği andırıyor. Edward Snowden, sistemlerin bakımını yapmakla sorumlu bir IT yöneticisi olarak teknik anlamda gizli saklı operasyonlardan haberdar olmaması gereken bir konumdaydı ancak teknik bakım bahanesiyle 20 üst düzey çalışanın gizli şifrelerini yine üst düzey NSA yöneticilerinin izniyle almış ve onların sistemine girmişti. Böylece insanoğlunun en büyük veri kayıt deposuna ulaşmış ve burada ABD'nin insanları nasıl gizlice dinleyip özel hayatlarına girdiğini görmüştü.

Teknik bakım elemanlarının, sistemlerin içine sızma öyküleri aslında olayların en kolay açıklamasıdır ancak gerçekte işler o kadar da basit değildir. Bu formül her zaman tutmaz ve çoğu zaman, teknik görevlilerin görmesini istemediği şeyleri saklayacak başka protokoller vardır. Bu gibi durumlarda gözden kaçırılan asıl sorun, sistemlerin açıkları ve arka kapılarıdır. Özellikle de büyük boyutlarda verilerle çalışırken sorunların yaşanması ve açıkların oluşması kaçınılmazdır. Şimdi sadece NSA değil, Avrupalı istihbaratçılar başta olmak üzere dünyadaki neredeyse tüm istihbarat örgütleri interneti kontrol etmenin ve kim ne yazmış, ne konuşmuş bilmenin peşine düştüler. Yeni nesil istihbaratın internet ve mobil iletişim üzerinden geçtiğinin farkına varan bu örgütler ise karşılarındaki dev boyutlardaki veriyle nasıl başa çıkacaklarını bilmiyorlar.

NSA'nın gizli belgelerini açıklayan "teknik" eleman Edward Snowden örneği aslında bir istisna oluşturuyor. Edward Snowden medya önünde sık sık açıkladığı gibi, NSA çalışanlarının şifrelerini gizlice çalmamış ve onları şifrelerini vermeleri için de kandırmamış. Aksine, sistem bakımını yapabilmesi için Edward Snowden'e şifreler gönüllü olarak ve NSA yöneticilerinin bilgisi dahilinde verilmiş. Snowden'in bu noktada NSA'yı kandırmak ve gizli belgeleri çalmak gibi bir amacı da bulunmuyordu ama Snowden bakım işlemlerini gerçekleştirirken karşılaştığı belgelerin önemini fark edince bunları dünyaya açıklama fikriyle yüzleşmiş ve sonunda vicdanının sesini dinleyerek belgeleri tüm dünyaya ifşaa etmişti. Yani aslında, her türlü güvenlik soruşturmasından geçen, geçmişi tertemiz, profili işe uygun bir çalışan bile kısa süre sonra istihbarat ajansı içinde gördükleri karşısında şok olup vicdan azabı duymaya başlayabilir ki NSA'yı yakan da bu oldu. Snowden ayrıca tüm bu belgeleri kopyalayıp aklındaki operasyona hazırlanırken geride pek çok izi de bilinçli olarak bıraktı, böylece başkalarının şifreleri ile çaldığı belgeler yüzünden başka çalışanların başının derde girmesini önlemek istedi. Dolayısıyla karşımızda son derece etik bir "hacker" olduğunu da söyleyebiliriz. Ancak işler her zaman bu derece temiz olacak diye bir kural yok.

Snowden: Çok şey bilen adam

Yine Snowden'e göre, Snowden NSA'nın sunucuları içinde bazı arka kapıların anahtarını hala elinde bulunduruyor. Aslında o hangi dosyaları incelediğine, hangi belgeleri kopyaladığında dair izleri de sistemde bırakmış durumda. Böylece NSA, onun elinde nelerin olduğunu da görebiliyor. Bu bilgiler olmasaydı, NSA Snowden'e karşı çok ağır bir intikam operasyonu düzenleyebilirdi ancak şu anda elindeki belgelerden çekindiği ortaya çıkıyor. Snowden aslında ne hain, ne de bir casus. O sadece hayatta kalmaya çalışan bir ihbarcı. Toplumu NSA tehdidi konusunda uyardıktan sonra hayatta kalmak için de kendince önlemlerini alıyor.

Başlangıçta NSA, Snowden'in 1,7 milyon belgeyi çaldığını duyurmuştu. Ardından NSA başkanı Keith Alexander Snowden'in kaç belgeyi çaldığını bilmediklerini, sadece kaç belgenin elinden geçtiğini görebildiklerini itiraf etti. Bu da Snowden'in, incelediği belgeler hakkında geride iz bıraktığı söylemini doğruluyor. Snowden tarafından ifşa olunduktan sonra NSA başkanı Alexander'ın getirdiği yeni güvenlik kuralları ise ne kadar yeterli olur bilinmez: Dosyaların harici depolama ünitelerine kopyalanmasına yasak ve daha az erişim hakkı, bu yeni yasakların başında geliyor. Aslında NSA'nın Edward Snowden'e bu kadar güvenmesinin arkasında, onun İsviçre'deki CIA merkezinde üç yıl çalışmış olması ve hakkında hiç şüphe oluşmamasıydı. Bu da onu basit bir IT destek elemanından daha güvenilir kılıyordu. Amirleri onun için, İsviçre'deki en büyük siber güvenlik uzmanı yorumunu yapmışlardı. Çok önemli diplomatik operasyonlarda görev almış, CIA içinde güven kazanmıştı. Ağzı çok sıkı bir uzmandı ve başkan George Bush'un Romanya'daki NATO zirvesi sırasında tüm sırlarına eşlik edip onlara siber güvenlik sağlayan ekibin üyesiydi.

Snowden, CIA'den sonra NSA'ya 2010 yılında geçiş yaptı. NSA onu siber güvenlik yeteneklerini daha da geliştirmesi için Japonya'ya eğitime gönderdi. Snowden burada aldığı eğitimi yetenekleri ile birleştirince, başka ülke hedeflerine çok komplike askeri ve sivil siber saldırılar yapabilecek bir konuma yükseldi ve ABD için hackerlar yetiştiren DIA programında eğitmen olarak görev yapmaya başladı. Snowden'in özel olarak sorumlu olduğu alanlardan biri ise Çin'e karşı istihbarattı. Dolayısıyla, bu adamın NSA'daki iş arkadaşlarının şifrelerini öğrenmeye, yetki izinleri almaya da ihtiyacı yoktu. Eğer amacı NSA'yı hack'lemek olsaydı, bunu en başından sessizce ve kimse fark etmeden yapabilirdi. An- →

"Onların bu kadar beceriksiz olduğunu bilmiyordum!"

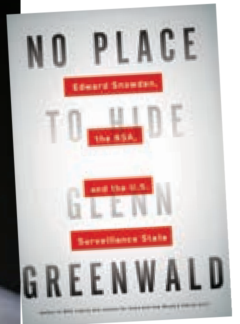
Edward Snowden
NSA uzmanlarının onun dijital izlerini sürmesi hakkındaki yorumu.

Glenn Greenwald'a büyük onur

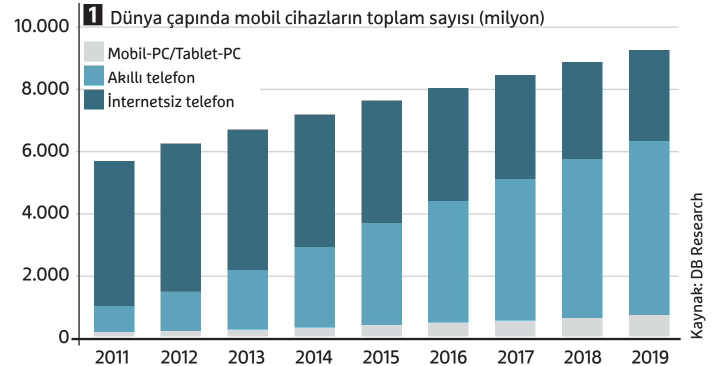
Gleen Greenwald, eski NSA ajanı Edward Snowden'in NSA belgelerini çalarak halka açıklması ile ortaya çıkan skandalı anlatan "Saklanacak Hiçbir Yer Yok" isimli kitabı kaleme aldı. Kitap pek çok ülkede büyük başarılar kazanırken, çok sayıda ödül ve takdir de kazandı. Uluslararası İnsan Hakları örgütü de 14 Aralık 2014'de, Greenwald, Snowden ve iş arkadaşları Laura Poitras'ı dijital çağda insan haklarının korunması için yaptıkları fedakârca çalışma nedeniyle Car-von-Ossietzky madalyası ile ödüllendirdi.

Dinleme cihazı olarak akıllı telefon

Mobil iletişim cihazlarının sayısı 2019 yılında 9 milyar adede yükselecek. Bu cihazların her biri, NSA gibi örgütlerin dünyadaki her bir bireyin lokasyonunu izlemek, iletişimlerini takip etmek, ne konuştuklarını dinlemek için kullanılan casus cihazlar olarak kullanılıyor.

Kaynak: DB Research

2 İnternette bir dakikada neler oluyor?

Youtube'a 100 saatlik video yükleniyor.
4112500 adet Google araması yapılıyor.
3300000 Facebook paylaşımı yapılıyor.
347 bin tweet atılıyor.
Apple'dan 48 bin uygulama indiriliyor.
Instagram'da 38200 fotoğraf paylaşılıyor.

Kaynak: DB Research

cak anlaşılıyor ki, Snowden NSA'da normal görevini yürütürken ve ona teslim edilen başkalarının şifreleri ile rutin bakım işlemlerini yaparken, vicdanını rahatsız eden çok ağır gerçeklerle karşılaştı ve bunları artık kamuoyuna açıklamadan rahat edemedi.

Aslında tüm büyük istihbarat ajanları Snowden kadar yetenekli ve tehlikeli siber güvenlik uzmanlarına sahip. Onların da birgün vicdanlarının sızlaması halinde, dünya çok büyük ifşalarla karşılaşabilir.

Veri diktatörlüğü: Şüphe anında suçlu!

NSA gibi insanların verilerini toplayan istihabarat örgütleri konusunda en büyük endişelerden biri de bu verilerin yanlış kişilerin eline geçmesi ihtimalidir. Snowden olayında bunun ne kadar kolayca gerçekleşebileceğiniz gördük. Snowden bulduğu açığı, belgeleri kamuoyuna açıklamak için değil de, kendi menfaati için kullansaydı ne olabilirdi? İnsanların şahsi ve ticari sırları şantaj malzemesi olabilir, haberleri bile olmadan hesaplarına müdahale edilebilir, ağır zararlara uğratılabilirdi. Bu işlem karşılığında, kötü niyetli kişiler çok büyük çıkarlar elde edebilirdi. Ayrıca, bu veriler sadece ekonomik zararlara yol açmakla kalmaz, demokratik sisteme de büyük zarar verebilir. Hükumetler, ellerindeki gizli servisler sayesinde insanların özel iletişimlerini takip ederek, onların iktidarına tehlike oluşturabilecek muhalif görüşteki insanları bastırmak, sindirmek, iş yaşamlarını ve özel yaşamlarını mahvetmek için yasadışı ve gizli adımlar atabilirler.

Massachusetts Institute of Technology'de, Human Dynamics Laboratory'nin başındaki Alex Pentland, büyük verilerin risklerini ve fırsatlarını inceliyor. Pentland'a göre, dünyada artık Snowden gibi kahramanlar kalmadı ve bundan sonra gizli servislerin özel dinleme verilerine ulaşabilen insanlar, bunları halka açıklamak yerine satma amacını taşıyacak zira bu alanda ne kadar büyük paralar kazanabileceklerini Snowden'in açığa çıkardıkları veriler sayesinde fark ettiler. Bu da NSA'nın en büyük hatası oldu. Merkezi şekilde depolanan büyük verilere erişebilen herkes, tüm dünyayı tehdit edebilecek bir güce ulaşacaktır.

NSA veya benzeri istihbarat örgütleri, dinledikleri büyük verileri kendi gözetimleri altında ve çok güvenli şifrelemeler ile saklamak zorundalar ama buna rağmen bir gün birisi bu verilere ulaşmanın yolunu bulacak. Alex Pentland gibi araştırmacılar büyük verilerle çalışmak için yeni teknolojiler ve güvenlik protokolleri geliştirse de geliştirdikleri çözümler hiçbir zaman nihai çözüm olamayacak. Veri hırsızlığı riski her zaman bulunacak ve bu geliştirilen teknolojiler sadece hasarı minimum seviyede tutma amacına hizmet edecek. NSA gibi örgütler de asla tüm dünyayı dinleme tutkusundan vazgeçmeyecekler çünkü bu yetenek onların dünyaya hükmetmesini sağlıyor. Ama depoladıkları veri o kadar tehlikeli ki, bununla ne yapacaklarını onlar bile tam olarak bilmiyorlar. Silinmesine ise asla izin vermeyecekler.

ABD hükumeti NSA'nın faaliyetlerini kabul edip dünyadan özür dilese de, bu faaliyetlerden vazgeçeceklerine dair hiçbir taahhütte bulunmadılar. Üstelik Snowden'in anlattıklarına göre NSA bu kadar büyük veriler içinde kaybolmadan aradıklarını bulmak için kendi özel arama motorunu geliştirmeye çalışıyor. Bu çaba bile, Alex Pentland'ın korkularını dahi çok çocukça bırakıyor. Dünyadaki herkesin neler konuştuğunu, neler yazdığını görebileceğiniz bir arama motoru. Hangi siyasetçi ne zaman, eşinden gizli kullandığı telefonundan veya e-posta adresinden sevgilisine özel ve mahrem mesajlar atmış, hangi büyük iş adamı, milyar dolarlık ihale için iş ortakları ve genel müdürleri ile neler yazışmış, her şey sadece basit bir arama komutu ile NSA ajanlarının önüne gelecek. Elbette bu veriler, kardeşlik, sevgi ve barış için kullanılmayacak. Gizli serviler siyasetçilere şantaj yaparak o ülkede nüfuz elde edecekler, iş adamlarının girdikleri ihaleyi kaybet- →

ABD SERVİSLERİNİN GİZLİ PROJESİ

Büyük Abi, Google'ı nasıl kullanıyor?

Snowden'in açığa çıkardığı belgelerden anlaşılıyor ki, pek çok ABD devlet görevlisi, Google'ın sunucularına kolayca erişebiliyor ve istediği kişinin özel bilgileri hakkında araştırma yapabiliyor. Üstelik, bu verilerin kontrolden çıkma riski de çok büyük çünkü neredeyse hiçbir güvenlik protokolü uygulanmıyor.

ICReach: 850 milyar veri başlığı

1 ICReach NSA'nın çok gizli tuttuğu bir proje. Bu projenin güvenlik seviyesi ise NOFORN, yani yabancılar ulaşamaz. Bu da, ABD'nin istihbarat işbirliği yaptığı yabancı ülkelerin bu verilere ulaşamayacağı anlamına geliyor. Yani ABD istihbaratı Suriye'deki düşman bir silahlı grup hakkındaki verileri Türkiye, İngiltere, Almanya, Fransa veya diğer müttefik ülke istihbaratı ile paylaşabilir ancak bu veriler paylaşılmaz. **2** ICReach'in tasarımı ödül alacak kadar iyi sayılmaz. Google'ın basit arayüzü gibi bir arayüze sahip.

Veri takipçileri

ICReach, NSA, CIA, FBI, DIA ve DEA tarafından kullanılıyor. Bunların hepsi de ABD'nin farklı görevlere odaklanmış istihbarat ve güvenlik örgütleri. 2010 yılında 1000 müfettiş bu sisteme giriş yaparak veri sorgulaması yapmış.

mesi ve ABD yanlısı iş adamlarının kazanması sağlanacak veya her türlü çıkar için bu dinleme verileri artık silaha dönüşecek. İşin daha da korkuncu, artık Snowden gibi veri hırsızları da bu verilere çok kolayca ulaşabilecek. Snowden'in çaldığı milyonlarca belgenin okunması, istiflenmesi, araştırılması belki de yıllarca sürecek bir işlem. Ancak NSA'nın kuracağı yeni arama motoru ile, hedef aldıkları ülkedeki hedef aldıkları ismin adını arama satırına yazmak onun hakkındaki tüm verilerin açığa çıkması için yeterli olacak.

Aslında FBI, CIA, ABD'nin uyuşturucu ile mücadele ajansı DEA ve Savunma İstihbarat Örgütü DIA, NSA ile birlikte bu arama motorunu 2005'ten beri geliştirmeye çalışıyor. Projenin ismi ise Intelligence Community Reach, veya kısaca ICReach.

2007'de test aşamasına gelen arama motorunda 2010 yılında 850 milyar başlıkta veri bulunuyordu. Bu verilerin çoğu yabancı ülkelerdeki dinleme faaliyetlerinden kaynaklanıyordu. Bir diğer deyişle, dünyadaki her insan hakkında ortalama 170 dinleme kaydı bulunuyordu. Bu rakamın 2010'daki değer olduğunu da unutmamak lazım. 2014'e geldiğimizde, dünyadaki her insan hakkında ortalama binlerce dinleme kaydının bulunduğunu tahmin edebiliriz.

Kayıt edilen veriler ise 30 farklı kaynaktan derleniyor. E-postalar, telefon konuşmaları, akıllı telefon navigasyon verileri, uçuş kayıtları, kredi kartı bilgileri ve harcama kayıtları ve daha birçok bilgi... Bu veri tabanı, dünyadaki bir insanın sadece telefon numarasını veya adresini bulmak için kullanacağınız basit bir telefon fihristi değil elbette. Veri tabanında onun dini görüşleri, siyasi düşünceleri, cinsel eğilimi, iş dünyası, gelir durumu, harcamaları, merakları, hobileri, gezileri, e-posta yazışmaları gibi aklınıza gelebilecek tüm detayları bulabiliyorsunuz.

ABD'nin uyuşturucu ile mücadele ajansının bu veri tabanının ortaklarından olması, bu verilerin sadece terörizimle mücadele için kullanılmadığını da ortaya koyuyor. ABD'de çok hassas bir konu olan ve bazı eyaletlerde artık serbest bırakılan esrar kullanımı dahil, devletin vatandaşlarını ne zaman ne içtiklerine kadar kontrol etmek istediği anlaşılıyor. Kayıtlara göre, 2010'dan bu yana 23 devlet kurumunun ICReach veri tabanını kullandığı, 1000'den fazla devlet müfettişinin kayıtları incelediği anlaşılıyor. Elbette bu kullanıcıların her biri basit bir hata yaparak sistemin güvenliğini riske atabilirlerdi. Hatta belki de sistemde bir arka kapı açılmasına neden olmuşlardır. Kötü niyetli birinin de bu sisteme girmesi demek, onun dünyanın en güçlü insanı haline dönüşmesi anlamına geliyor. Apple'ın başkanının, Microsoft'un hissedarlarının, Shell'in ortaklarının, BP'nin yönetim kurulu üyelerinin gizli sırlarını okuyan birinin bu kişi ve kurumlardan ne kadar büyük menfaatler sağlayabileceklerini hayal etmek bile zor. Ya da kurbanların bu kadar büyük isimler olmasına da gerek yok. Çok daha normal, sıradan, küçük insanların kredi kartlarından fark bile etmeyecekleri küçük miktarlar çekmek, herhangi bir hacker'a bir anda milyarlarca dolar kazandırabilir. Milyarlarca dolar!

NSA'yı kıskanan istihbarat ajansları

NSA'nın neredeyse tüm dünyayı dinleyebiliyor olması, dünyadaki diğer istihbarat ajanslarını da kıskandırıyor. Şimdi hepsi aynı yeteneklere sahip olmanın yollarını arıyorlar. Alman istihbarat ajansı BND, NSA gibi bir düzen kurmak için 300 milyon dolar bütçe ayırdı. İngiliz istihbarat ajansları zaten çoktandır NSA ve CIA ile yarışıyordu. Avrupa'lı istihbarat ajansları sosyal medya servislerini dinleyebilmek için can atıyorlar zira artık dünya sosyal medya üzerinde dönüyor. Her tülü isyan hareketi, muhalif hareket, terörist organisyonlar sosyal medya sayesinde kolayca palazlanabiliyorlar. Suriye'deki IŞID gibi örgütler Twitter üzerinden yeni militanlar topluyor, kafasını kestikleri kurbanların fotoğraflarını

→

SAP HANA

Odak Noktası: Sosyal Medya

Yasal çekincelere rağmen devletlerin istihbarat örgütleri dinamik veri akışını takip altına almak istiyorlar. Bu da Facebook gibi sosyal ağların takip edilmesi demek. Bu amaca ulaşmak için de büyük verilerin nasıl kontrol edilebileceğinin öğrenilmesi gerekiyor.

SAP: Büyük verilerin analizi için bir araç

Yazılım şirketi SAP, büyük boyuttaki verileri çok büyük hızla analiz edebilen Hana isimli bir platform geliştirdi. Ayrıca, Hana dışında “araştırma yönetimi” hizmeti **1** ile SAP devlet kurumlarına büyük verilerin analizi ve soruşturulması aşamalarında da ticari hizmet veriyor. SAP'ın CIA alt şirketi Palantir ile birlikte geliştirdiği “Halka açık alanlar için istihbarat analizi” isimli aracı **2** istihbarat şirketleri arasında çok popüler.

1

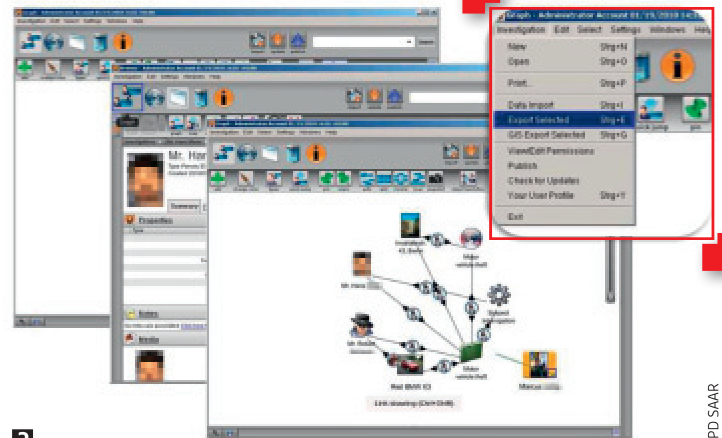

2

FOTO: SPD SAAR

Twitter'da yayınlıyorlar. Bu korkunç güç, yani sosyal medya istihbarat örgütlerinin sızmak istediği en önemli ortam konumuna yükselmiş durumda. İstihbarat ajansları sadece sosyal medyada paylaşılan mesajları, fotoğrafları, videoları değil, özel mesajları, gizli sohbetleri, kapalı grupları, kullanıcı bilgilerini, IP verilerini veya diğer tüm tanımlayıcı verileri görmek ve tek tuşla her türlü veriye ulaşmak istiyorlar. Gerçi devlet kurumlarının sözcülerine sorduğunuz zaman hiçbiri sosyal medyada yasa dışı dinlemeler yapmak istediklerini, insanların özel mesajlarını okumak istediklerini itiraf etmiyorlar ama şunu kabul edelim, yarın metroya bomba yerleştirme hesabı yapan gizli bir örgütün üyeleri mutlaka sosyal medya üzerinde, şifreli de olsa, özel mesajlarla birbirleriyle iletişim kuruyorlar. İstihbarat ajanslarının şüphelendikleri kişileri veya belli anahtar ifadeleri bu dev veri bankası için aratarak takip etmesi, işlerini son derece kolaylaştıracaktır. Ancak iş sadece bombalamayla kalmayacaktır. İşte asıl mesele bu. Bu gücün yarın muhalif siyasetçileri de hedef almayacağını kimse garanti edemez. O zaman da ortada demokrasi kalmayacak veya dünyamız dev bir "big brother" dünyasına dönüşecektir.

Avrupa Birliği şu anda ABD teknoloji şirketlerini NSA ile işbirliği yapmakla suçluyor. Google'ı, kullanıcıların verilerini istihbarat örgütlerine verdiği için affetmiyor ve Google'ın Avrupa'da faaliyet göstermesini zorlaştırmak için her şeyi yapıyorlar. Ancak Avrupalı istihabarat örgütleri de kendi teknoloji şirketlerinin imkanlarını kullanıyorlar. Alman istihbarat örgütü BND, Alman teknoloji şirketi SAP ile ortak çalışıyor. SAP'ın dünya çapında kullanılan çok önemli iş yazılımları bulunuyor. Dolayısıyla Alman istihbaratının sahip olduğu değerli ticari bilgileri tahmin etmek bile kolay değil.

Elbette tüm bu verileri işlemek, saklamak, incelemek başlı başına bir uzmanlık konusu. Dünya'da öyle çok veri üretiliyor ki, Avrupalı'ların soyundukları yeni veri bankası işi başlarına büyük iş açacak zira sadece bir uçağın yarım saatlik uçuşu sırasında 10 TB boyutunda veri üretiyor. Bu uçakta uçan insanlar, uçağın rotası, uçağın iniş kalkış zamanı, yolcuların check-in saatleri, valizlerinin kilosu ve benzeri veriler... Yarım saatlik uçuş için 10 TB... Avrupa havalimanlarında her gün binlerce uçağın inip kalktığını hatırlayalım. Sadece uçuş kayıtlarının tutulması bile Avrupalı istihbarat örgütlerine bir günde on binlerce terabyte veri depolama zorunluluğu getiriyor. Avrupalıların beklentilerine göre, bugün dünyadaki veri trafiğinin boyutu 4,4 trilyon gigabyte düzeyinde ve 2020 yılında bu rakam 10 katına çıkacak.

SAP Hana

SAP, büyük verilerin işlenmesi için Hana isminde bir platform geliştiriyor. Elbette istihbarat örgütleri de bu platform ile yakından ilgileniyor. Hana, gelecekte meydana gelecek veri boyutu artışlarından etkilenmeyecek bir platform çünkü sınırsız bir hafıza çözümü var. Konvansiyonel veri tabanları zaman içinde giderek yavaşlarlar çünkü inşa edildikleri dönemin teknolojik sınırlarına göre tasarlanmışlardır ve veri tabanı büyüdükçe onları işlemek daha zor hale gelir. Üstelik bu veri tabanları belirli formatlara göre tasarlanmıştır ancak iş e-postaları depolamaya gelince ortaya bir format koyamazsınız. E-postaların içinde her şey olabilir. Fotoğraflar, videolar, ses dosyaları, HTML verileri, EXE'ler, PDF'ler, farklı dosya formatları.... Dolayısıyla e-posta takip etmek ve depolamak zor iştir. Bunu bir de dünya ölçeğinde yapmaya çalıştığınızı düşünün. SAP'ın Hana platformunun bu sorunlarla başa çıkması bekleniyor.

Büyük verilerin yaratıcı fikirlerle oluşturulmuş yeni nesil veri tabanlarına ihtiyacı var. Örneğin Google MapReduce isminde bir algoritma geliştirdi ve bu algoritma sayesinde paralel hesaplamalar yapabiliyor. Böylece bir veri merkezinde çalışma zorunlu- →

AMERİKAN FİRMASI PALANTIR

Gizli Servis Ticareti

2004 yılında, CIA'yi büyük verilerin analizi konusunda desteklemesi için kurulan Palantir şirketi, istihbarat aktiviteleri konusunda uzman. Şirket çok başarılı olmasına rağmen gizlilik şartları nedeniyle ismi çok duyulmuyor.

Palantir ve Bin Laden Miti

Palantir'in başkanı Alex Karp'ın **1**, Palantir'i tüm devlet müfettişleri için en önemli veri sorgulama ve analiz merkezine çevirdiği biliniyor. Ayrıca bir diğer mite göre de, El Kaide lideri Usame Bin Ladin'in Pakistan'da saklandığı yeri bulan da yine büyük miktardaki verileri analiz eden Palantir oldu. Verilerin içindeki ipuçlarını saklandıkları yerden bulup çıkaran Palantir ABD yönetimine Usame Bin Ladin'in yerini bildirdi ve karşımıza Usame Bin Ladin'in vuruldugu operasyon sırasında ABD yönetiminin bilgisayarları başında operasyonu canlı canlı seyrettiği o ünlü sahne çıktı. Dışişleri bakanı Clinton'ın, eli ağzında ve şok olmuş şekilde canlı çatışma görüntülerini seyrettiğini görebilirsiniz **2**.

Büyük ayıp: Palantir ve Gleen Greenwald

Palantir'in yönetimi, bir başka güvenlik teknolojileri şirketinin yöneticileri ile WikiLeaks'e destek veren gazeteci Greenwald'ı itibarsızlaştırmak ve işten atılmasını sağlamak için ne yapacaklarını e-posta ile tartışmışlar **1**. Hatta bu konuda Greenwald'ı hedef olarak gösteren bir PowerPoint sunumunun da Palantir yönetimi içinde hazırlandığı anlaşılmıştı **2**. Anonymous'un ortaya çıkardığı bu belgeler ABD yönetimini de çok zor duruma düşürmüştü.

1
```
-----Original Message-----
From: Aaron Barr [mailto:aaron@hbgary.com]
Sent: Friday, December 03, 2010 8:32 AM
To: Matthew Steckman
Cc: Eli Bingham; BERICO-Sam.Kremin
Subject: Re: first cut

One other thing. I think we need to highlight people like Glenn
Greenwald. Glenn was critical in the Amazon to OVH transition and helped
wikileaks provide access to information during the transition. It is
this level of support we need to attack. These are established
proffessionals that have a liberal bent, but ultimately most of them if
pushed will choose professional preservation over cause, such is the
mentality of most business professionals. Without the support of people
like Glenn wikileaks would fold.
```


FOTOĞRAFLAR: DPA/PICTURE ALLIANCE/ANDREW GOMBERT (O.); REUTERS/HO NEW (U.)

luğu yerine verileri küçük bilişim bölümlerine gönderip aynı anda işliyor. Sonunda da elde ettiği verileri yine birleştirip hedef noktaya gönderiyor. Bu yöntemdeki en büyük problemlerden biri veri depolama aygıtlarının hızının yavaş olması. Yani sabit disklerin hızı paralel işlem algoritmasının hızına yetişemeyebiliyor. Bu da tüm işlem sürecini sabit diskin hızına bağımlı kılıyor.

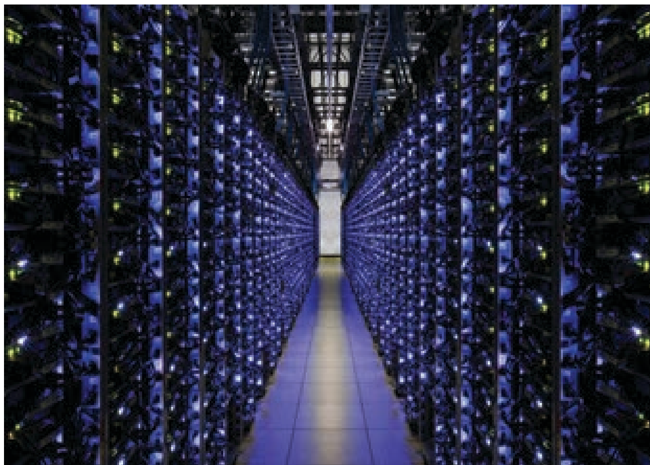
Hafıza içinde konuşlanmış veri tabanları ise verileri doğrudan RAM içinden çağırıp yine RAM içinde işleyip, RAM içine yazıyor. Bu da işlemlerin çok hızlı gerçekleşmesini sağlıyor. Hana veya rakipleri IBM veya Oracle'ın yarattığı veritabanları artık verileri saklamak için RAM'ı kullanıyorlar. Ancak bu da Terabayte boyutlarında hafıza modüllerini gerekli kılıyor. Tahmin edersiniz ki bu boyutta hafıza modülleri, sabit disk ile yapılan yatırımların çok çok üstünde maliyetler gerektiriyor. Bu yüzdendir ki, büyük verilerle uğraşmak söz konusu olunca çok büyük maliyetler ortaya çıkıyor.

Hana, sabit veri yapılarını neredeyse gerçek zamanlı olarak işleyebilecek hıza sahip. Ana hafıza modülünde saklanan veri bankası işlemleri 1000 ile 10 bin kat hızlandırıyor. Bu verilere doğrudan erişim de mümkün olabiliyor ve veriler klasik veritabanlarında olduğu gibi yeniden yerleştirmelere ihtiyaç duymuyor.

SAP elbette bu yeni sisteminin Alman istihbaratı ile olan bağı konusunda herhangi bir yorumda bulunmuyor. Ancak elbette her ticari kurumun müşterileri hakkında gizlilik uygulama hakkı bulunuyor. Alman istihbaratının da SAP'ın müşterisi olma hakkı bulunuyor. Zaten SAP da bunu dile getiriyor ve "lütfen bizden müşterilerimize dair bilgiler istemeyin, gizlilik konusundaki endişelerimizi anlayışla karşılamanızı bekliyoruz," yorumunu yapıyorlar.

Hana gibi yeni nesil hızlı veri tabanları istihbarat kurumlarının hayatını kurtaracak, işlerini kolaylaştıracak en önemli silahların başında geliyor. Dolayısıyla, bir zamanlar tüfek, tank, savaş gemisi, savaş uçağı, mermi, füze üreten savunma sanayinde artık bilişim teknolojileri üreten firmalar da yer alıyor. Üniversitelerde okuduğunuz ve muhtemelen de okurken çok yakındığınız istatistik ve oyun teorisi gibi disiplinler, artık savunma sanayinin, istihbarat kurumlarının vazgeçilmez silahları arasına girmiş bulunuyor. Ülkeler her durum ve şart için özel senaryolar üretmek ve yeri geldiğinde bunları devreye sokmak için bu disiplinleri kullanıyorlar. Elbette tüm bu senaryolar, elle, kağıt kalemle oluşturulmuyor. Büyük verilerin depolandığı veri tabanlarındaki insanüstü boyutlardaki verilerin ışığında, yeni yeni senaryolar üretiliyor ve zamanı geldiğinde kullanılmak üzere saklanıyor. Ülkelerin güvenlik teşkilatlarının başındaki yöneticiler ve liderler, beklenmedik bir acil durumla karşılaştıklarında, olayın nedenlerini ve olası sonuçlarını hızla görmek ve hızlı kararlar alabilmek için bu senaryolara ihtiyaç duyuyorlar. Suriye'deki savaşan gruplardan biri bir yolcu uçağını mı kaçırdı? Bu olayın nelere yol açabileceğini, hangi aksiyonların hangi zincirleme reaksiyonları getirebileceğini görmek için bir liderin önünde o olayın daha önceden derlenmiş veya hızla yeniden oluşturulmuş senaryolarının durması gerekiyor. Uçaktaki yolcular kimler, uçak vurulursa sonuçları ne olur, uçak vurulmazsa olay nasıl gelişir, rehine kurtarma operasyonunun riskleri nedir, güvenlik kuvvetleri uçağa girdiğinde 14C koltuğunda oturan yolcu vurulursa nasıl bir kriz çıkabilir? 14C'deki yolcu kurtulur da 15C'deki yolcu ölürse nasıl bir kriz yaşanır? Tüm bunlar, oturduğumuz yerden bir makale okurken bize inanılmaz geliyor ancak artık dünya bu şekilde işliyor.

ABD'li Palantir şirketi, gizli istihbarat servislerine bu tür veri analizleri hizmeti veriyor. Şirket aslında, sizin benim kafamıza göre gidip kurabileceğimiz ve biz veri analizi yapıyoruz diyebileceğimiz türden bir şirket değil. CIA tarafından kurulmuş ve amacı ABD gizli servislerine hizmet etmek olan bir çeşit devlet şirketi. Şirketin ilk görevi, dün-

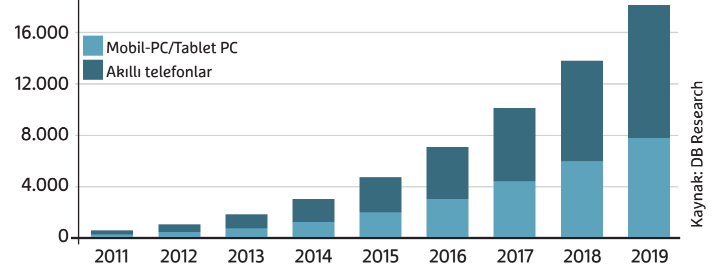
Dev sayıların arkasına saklanmış gizli mesajlar

Dijital dünya her gün veri yığınları oluşturur **1**. Ayrıca, mobil cihazların oluşturduğu veri trafiği de tek başına 2019 yılında beşe katlanmış olacak. Büyük verileri analiz eden yazılımlar bu veri denizi içinde gizli sırları bulmak için çalışıyor.

1 Veri boyutlarını ifade etmek için kullanılan terimler

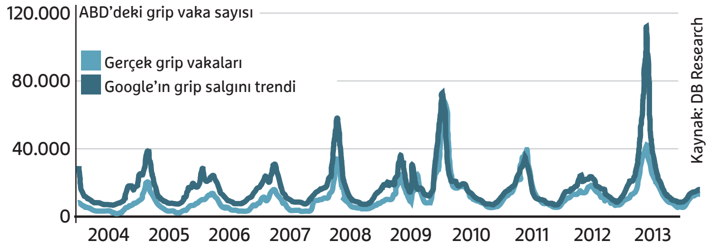
1 Byte	8 Bit	1
1 Kilobyte (KB)	10^3 Byte	1.000
1 Megabyte (MB)	10^6 Byte	1.000.000
1 Gigabyte (GB)	10^9 Byte	1.000.000.000
1 Terabyte (TB)	10^{12} Byte	1.000.000.000.000
1 Petabyte (PB)	10^{15} Byte	1.000.000.000.000.000
1 Exabyte (EB)	10^{18} Byte	1.000.000.000.000.000.000
1 Zettabyte (ZB)	10^{21} Byte	1.000.000.000.000.000.000.000
1 Yotabyte (YB)	10^{24} Byte	1.000.000.000.000.000.000.000.000

Kaynak: DB Research

Salgınları büyük verilerin analizi ile tespit etmek

Google, grip salgınlarını arama sonuçlarına göre tespit etmek için özel bir algoritma geliştirdi. Buna göre, grip salgını ile bağlantılı ifadelerin aramaları arttığında bir bölgede grip salgını yaşandığı ortaya çıkıyor. Pratik ve zekice bir çözüm. Ancak2013 yılında beklenmedik bir artış yaşandığı gözlenmiş zira medya grip salgınları konusunda merak uyandırıcı haberler yapmaya başlamış. Bu da grip olmayan insanların bile grip konusunda araştırma yapmasına neden olmuş.

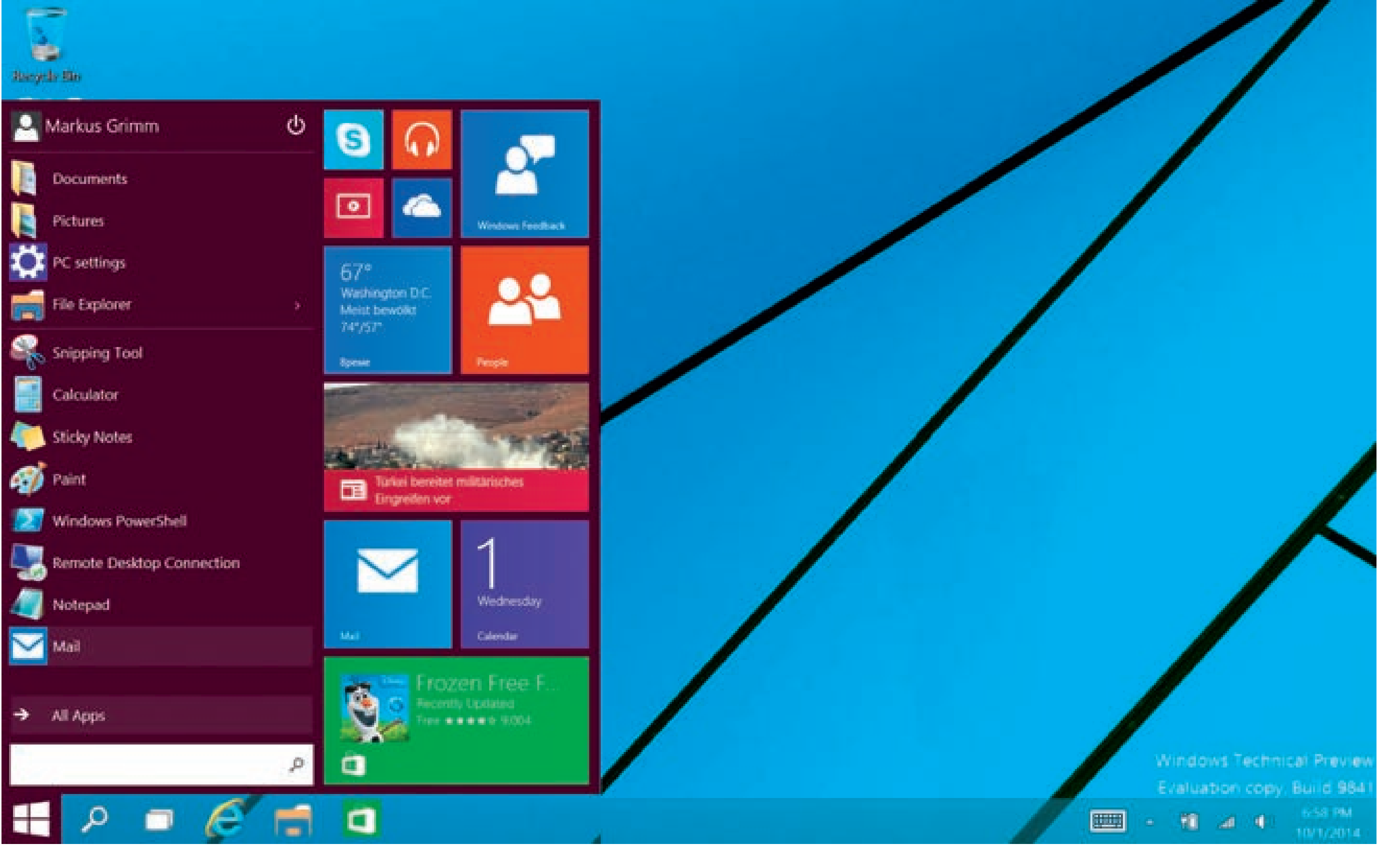
yadan toplanan verileri analiz ederek El Kaide lideri Usama Bin Ladin'in saklandığı yeri bulmaktı. Şirketin ilk müşterisi de elbette ABD hükumetiydi. 2004 yılında kurulduğundan beri CIA, NSA ve FBI ile işbirliği içinde çalışan şirket 2011 yılından beri de SAP ile iş ortaklığı yapıyor. SAP, Palantir'e kendi istihbarat yazılımından elde ettiği analizleri satıyor. Ve bu programın ismi de, "Palantir tarafından sağlanan halka açık verilerde istihbarat analizi programı."

SAP bu operasyonu, uzman analistler ve müfettişler eşliğinde analiz edilen, her güvenlik seviyesindeki büyük miktardaki verinin şirket genelindeki deneyim ve birikimlerle birleştirilerek kara dönüştürülmesi olarak açıklıyor. Yani aslında, Avrupalı bir yazılım geliştirme şirketi olan SAP, ABD devleti için istihbarat operasyonlarına deneyimini ve birikimini aktarıyor. İsveçli bir iş dünyası dergisi olan Blianz bu işbirliğine çok şüpheli yaklaşıyor ve "ABD istihabaratı, SAP'ın müşterisi olan Avrupalı bir firmanın gizli bilgilerine ulaşmak istediğinde ne oluyor?" sorusunu soruyor ve SAP'ın endüstri casusluğu için gizli bir silah haline dönüşmüş olmasına dair endişelerini dile getiriyor. Gizli yazışmalarınızın bulunduğu sunuculara ABD istihbaratının kolayca girip çıktığını düşünün... ABD şirketlerine rakipseniz ve milyar dolarlık ihalelerde ADB şirketleri ile yarışıyorsanız, o ihalelerin hiçbirini kazanamayacağınızı tahmin etmeniz zor olmaz. Dolayısıyla Almanya, İsveç veya diğer Avrupa ülkeleri şimdiden Palantir şirketi ve dünyadaki verileri toplayıp analiz eden NSA hakkında büyük endişeler taşıyorlar ve bu şirketlerle işbirliği yapan Avrupalı şirketlere de şüpheyle yaklaşıyorlar.

Bu büyük verileri toplayarak insanların ve şirketlerin mahremiyetlerini hiçe sayarak kendilerine çıkar sağlamaya çalışan istihbarat örgütlerinin, masum insanları da hedef aldıklarını biliyoruz. Hacker grubu Anonymous'un ortaya çıkardığı bir yazışma, ABD istihbarat örgütlerini Wikileaks belgelerinin yorumlanmasına yardımcı olan ve Wikileaks'ın patronu Jullian Assange'ı destekleyen gazeteci Gleen Greenwald'ın köşeye sıkıştırılması, itibarsızlaştırılması, işinden kovulmasının sağlanması ve Assange'a destek vermesinin önüne geçilmesi konusunda planları ortaya koymuştu. Bu yazışmaların ortaya çıkması üzerine, ADB hükumetinin kurduğu bir başka güvenlik teknolojileri şirketi olan ve yazışmaları yapan HBGary Federal'in yöneticileri gazeteci Greenwald'den özür dilemek zorunda kalmıştı.

Tüm bu olaylar, internetin, iletişim dünyasının artık istihbarat örgütlerinin bir numaralı oyun alanı haline geldiğini ortaya koyuyor. Dolayısıyla, internet sadece sosyal medyada arkadaşlarımızın fotoğraflarına yorum yapıp kaçırdığımız dizi filmleri izlediğimiz veya telefonumuzdan WhatsApp mesajları atmamızı sağlayan masum bir platform değil. Bu yeni dijital dünyaya hakim olmak ve kimin ne yaptığını gözlemek için çok büyük operasyonlar yapılıyor, çok büyük istihbarat oyunları oynanıyor. Bu şartlar altında artık kimsenin güvende olduğunu söyleyemeyiz. Tüm verilerimiz, tüm hayatımız, tüm mahremiyetimiz büyük abilerin eline geçmiş durumda. 2003 yılında yeniden yorumlanan ünlü bilimkurgu serisi Battlestar Galactica'da, insanoğlunun yaşayabileceği bu esareti vurgulayan bir sahne vardı. Robot Cyclon ırkı ile savaş halinde olan insanoğlu çok büyük bir saldırı altındadır, bütün gezegenleri yok edilmiş, bütün uzay donanmaları sabotaja uğramış ve havaya uçurulmuştur. Geriye sadece eski bir savaş gemisi olan Battlestar Galactica kalmıştır ancak o da savunma sektörünün bilgi ağına bağlı olduğu için Cyclon'ların trojanları tarafından kullanılmaz hale getirilmek üzereyken, geminin komutanı gemiyi ağa bağlayan kabloları koparır ve "bundan sonra savaşımızı ağlar olmadan, eski usulde vereceğiz," der. İnsanoğlu bu dizinin senaryonun yazıldığı 2003'ten sadece on sene kadar sonra artık gerçekten de bağlı olduğu iletişim ağları sayesinde her türlü saldırıya açık, savunmasız bir konumda yaşamaya mecbur kalmış görünüyor. Bundan sonra her türlü muhalif düşünceniz, mesleki/ticari rekabet girişimleriniz, toplumun genelinden farklılaşan yaşam tarzlarınız artık anında tespit edilebilecek ve kimse farkına bile varmadan cezalandırılabileceksiniz. Bu kabus senaryodan insanoğlunu kurtarabilecek tek yol ise tüm dünyanın birleşerek iletişim teknolojilerini kontrol altına alan çok güvenilir ve kuvvetli bir dijital kurumun dünyadaki veri güvenliğini tesis etmesidir. Ancak, çok da umutlu olmayalım, önümüzdeki on yıllar içinde böyle bir kurumun hayata geçme ihtimali yok gibi görünüyor. Dolayısıyla, nasıl ki keşifler çağında milyonlarca insan köle olarak oradan oraya sürüklendi veya endüstri devriminin ilk döneminde yüz milyonlarca insan dünyanın her ülkesinde temel insan haklarından yoksun biçimde acımasızca sömürülerek çalıştırıldı ve hayatları çalındıysa, bizim jenerasyonumuz dijital çağın karanlık günlerinin acısını çekecek jenerasyon olacak.

cemsanci@chip.com.tr

Windows 10'a ilk bakış

Windows yeni işletim sisteminin teknik önizleme sürümünü çıkardı. İşletim sistemi, nicedir beklenen yenilikler, daha doğrusu eskiden beğenilen ve onaylanan şeyleri getiriyor.

MG / Barış Emre ALKIM

Microsoft boş durmuyor. Windows 9 artık Windows 10 oldu. Sunduğu en büyük yenilik ise herkesin uzun süredir yolunu beklediği bir şey: Masaüstü PC'lerde Windows 10, Win 8'in açılış ekranıyla değil, doğrudan klasik başlat menüsüyle açılacak. Diğer yandan, dokunmatik aygıtlar kutucuk temelli sistemi kullanmaya devam edebilecek. Bu sistem, böylesi aygıtlarda otomatikman etkinleşecek. Melez aygıtlarda ise (klavyesiz de çalışabilen aygıtlar) Microsoft, "Continuum" adında yeni bir özellik sunuyor. Bu sayede Windows 10, taşınabilir bir aygıta klavye takılı olup olmadığını saptayıp başlat menüsünü ekranın tamamını kaplayacak biçimde genişletebiliyor. Bununla birlikte, hangi aygıt olursa olsun yeni başlat menüsünü etkinleştirip devre dışı bırakmak için görev çubuğu özelliklerini kullanabiliyorsunuz.

Microsoft'un yeni başlat menüsü Windows 7'nin program listesiyle Windows 8'in uygulama kutucuklarını bir araya getiriyor. Açılış ekranında olduğu gibi, uygulama kutucukları dört ayrı aşamada genişletilebiliyor ve daima en güncel bilgileri gösteriyor. Başlat menüsüne program ve uygulamaları sağ tıklayarak yeni kutucuk ekleyebiliyor ya da tüm uygulama kutucuklarını başla menüsünden silip klasik program listesini kullanabiliyorsunuz.

Nihayet: Başlat menüsü geri döndü

Kullanıcı menüsü, yeni başlat menüsünün üst kısmında. Sağında ise sistemi kapatan düğme var. Programlar ve dosyalar için arama sekmesi alt kısımda bulunuyor. Gerekirse başlat menüsünün rengi masaüstü arka planının rengiyle eşitleniyor. İddiaların aksine, tılsım çubuğu (charm bar) yeni Windows işletim sisteminde de yer alıyor.

Windows 8.1'in Gezgin'i Modern UI ile Aero'nun etkileyicilikten uzak bir harmanıydı. Microsoft nihayet temizliğe karar vermiş ve yeni Gezgin'i modern simgelerle, yeni bildirimlerle donatmış. Son olarak, işletim sisteminin İngilizce sürümünde "This PC" yerine "Home" kullanılıyor.

Uygulamalar pencere içinde çalışabiliyor

Yeni Windows'ta, Windows Store uygulamaları kullanıcı arabirimine bağlı olarak tam ekran ya da masaüstü penceresi halinde çalışabiliyor. Eğer başlangıç ekranındaki kutucuğa tıklarsanız uygulama tıpkı Windows 8.1'deki gibi tam ekran açılıyor. Diğer yandan başlat menüsünden tıklarsanız pencere içinde açılıyor. Her halükârda uygulama, pencereyi büyüten, küçülten ve kapatan düğmelerin yer aldığı bir ad çubuğuna sahip. Bu ilk iki düğmeyi pencere ve tam ekran modları arasında geçiş için de kullanabiliyorsunuz. Ayrıca Microsoft, masaüstü ve uygulama sürümleri arasındaki farkı ortadan kaldıran "evrensel uygulama"ları duyurdu. Tıpkı Win8 gibi Windows 10 da tüm uç aygıtlar için ortak bir platform teşkil ediyor, kullanıcı arabirimi aygıttan aygıta değişse de.

Dört pencere, dört masaüstü

Aero-Snap işlevi pencereleri otomatikman ekranın yarısını kaplayacak biçimde genişletmeye izin veriyor. Windows 10'da ise geri kalan tüm pencereleri ekranın diğer yarısında gösteren Snap Assist özelliğiyle karşılaşıyoruz. Ayrıca ekranın iki parçasını da ikiye bölüp yan yana dört pencere elde edebiliyorsunuz. Pencere kenarları incelmiş ve diğer pencerelerden tek piksellik bir çubukla ayrılıyor. Görev çubuğunda tüm açık pencereleri [Alt]+[Tab] bileşiminde olduğu gibi gösteren yeni Task Switcher düğmesi yer alıyor.

Yepyeni bir özellik ise Linux'tan çalınmış. Artık bir değil birden çok masaüstü kullanabiliyor ve pencereleri, bağlantıları daha geniş bir alana dağıtabiliyorsunuz. Görev çubuğundaki pencere simgesini kullanarak farklı pencereler arasında geçiş yapabiliyorsunuz. Feature Task View özelliği ise arabirimlerin içeriğini gerçek zamanlı gösteren bir önizleme sağlıyor.

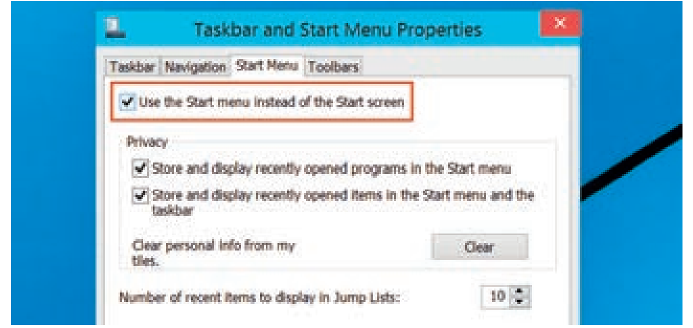
Windows 8.1 kullanıcılarına ücretsiz

İlgilenenler teknik önizleme sürümünü deneyebilir. Şirketler için Windows To Go, DirectAccess ve AppLocker gibi özellikleri bulunan "Technical Preview for Enterprises" sürümü öneriliyor. İşletim sistemini indirmek için, Microsoft hesabınızla Microsoft Insider programına ücretsiz kayıt yaptırmanız gerekiyor. Microsoft'un internet sitesinden kurulumla ilgili ek bilgiye ulaşabilirsiniz.

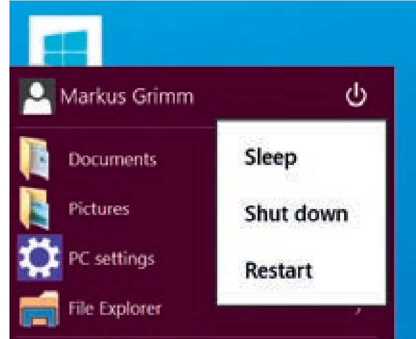
Microsoft, Windows 10'un nihai sürümünün 2015'in ikinci yarısında çıkacağını açıkladı. Windows 8.1 kullanıcıları Windows 10'u ücretsiz kullanabilecek ve Windows 7 kullanıcıları için de "harika" bir yükseltme fırsatı sunulacağı söyleniyor. Söylentiler doğruysa bu teklif XP ve Vista için geçerli olabilir. Bu iki işletim sistemi söz konusu olduğunda yeni kurulum kaçınılmaz görünüyor. Windows 10 kurulumu için ön şart olan Windows 8.1'i Windows 8 üstüne ücretsiz yükseltme olarak ya da 90 dolar'lık tam sürüm şeklinde satın alabiliyorsunuz.

Sonuç İki yılın ve bir yığın eleştirinin ardından Windows 8 dönemi artık kapandı sayılır. Windows 10 başlat ekranını gizliyor, başlat menüsünü geri getiriyor ve Explorer'ı yeniliyor. Ancak en önemlisi, kullanıcının işletim sistemini nasıl kullanacağını kendi başına seçebilmesi. Microsoft bir dizi yenilik de sunuyor. Windows 10 hâlâ atasından çok daha önde ve son sürümü yeni bir Windows 7 olabilir.

balkim@chip.com.tr

Windows 8'in başlat ekranını ya da "eski" başlat menüsünü seçebiliyorsunuz.

Sistemi kapatma düğmesi başlat menüsünün sağ üst kenarında. Windows 8'de ise bulması zordu.

Snap Assist özelliği dört adede kadar pencereyi ekrana sığdırabiliyor

Başlat menüsünden bir kutucuk uygulamasına tıkladığınızda masaüstünde pencere içinde çalışıyor

Windows 10 birden çok masaüstünü destekliyor. Görev çubuğunun üstündeki önizleme görüntüleri gerçek zamanlı yenileniyor.

Hedef kitlesi belirsiz dinamik scooter

Fazladan 15.000 avronuz var mı? Dört tekerlekli BMW ağabeylerine toz yutturan elektrikli bir scooter'a ne dersiniz? Ne var ki C evolution'un kullanıcısından bazı zorunlu istekleri var

LB/ Barış Emre ALKIM

Lisa Brack ve C evolution: Yıldızları pek barışmadı

Kısa şarj kablosu: Scooter'ın prizin yanı başında olması lazım

TFT ekran: Doğrudan gün ışığında bile görünüyor

İki tekerlekli devrim

Elektrikli motor benzinli motordan daha sessiz ve ekonomik. Böylece C evolution'u yepyeni bir deneyime dönüştürüyor. Ne var ki bu her zaman eski teknoloji karşısında avantaj anlamına gelmiyor.

CHIP Almanya, bir hafta boyunca Münih sokaklarında C evolution'la dolaştı. 125 serisi Vespa sahibi ve hevesli bir kullanıcısı olarak, BMW'nin yeni aracının 15.000 avroluk yüksek fiyatını hak edip etmediğini öğrenmek istiyordum. İlk bakışta şurası kesin ve üstüne bindiğinizde daha da iyi anlıyorsunuz: Bu devasa bir araç. Bir metre genişlikteki, iki metre uzunluktaki scooter, daha çok evinizdeki divana benziyor. Bu, sürücünün arkasında oturan için iyi haber ama benim için aşırı büyük. 268 kilogramlık scooter, ağır bir motosiklet ya da C scooter'ın benzinle çalışan modeli kadar ağır. Boyutlarından ötürü, sıkışık trafikte araçların arasından zar zor geçebiliyor ve kaldırıma park ettiğinizde tekerlekli sandalyeler ya da bebek arabaları yanınızdan geçemiyor. Dolayısıyla C evolution'a normal bir park yeri gerekiyor.

Elektrikli scooter, seyahat moduna bağlı olarak 80 ile 120 km arası yol gidebiliyor. Hız göstergesine göre, testte en fazla 126 km/s hıza çıkabildik. Bataryasını %80 oranında doldurmak için scooter'ı sıradan bir prize 2,5 saat bağlamanız yetiyor. Ne var ki şarj sırasında fan komşuları da rahatsız edebilecek sinir bozucu bir gürültü çıkarıyor. Devasa scooter manevra becerisinde Vespa'mın yanından bile geçemiyor fakat menzili kısıtlı olduğu için bu tür şehir içi araçlarla rekabet etmesi gerekiyor. BMW'nin ivmelenme değeri ise resmen dudak uçuklatıcı. O'dan 100 km hıza sadece 6,2 saniyede çıkabilen araç, trafik ışıklarında tüm BMW ve Porsche'lere toz yutturuyor.

Sürücünün enerji tasarruflu Eco-Pro veya daha spor olan Sail, Road ve Dynamic modları arasında seçim olanağı var. Ayarlar sadece ivmelenmeyle ilişkili gaz tepkisini değil, gazı bıraktığınız zaman aracın nasıl davrandığını da değiştiriyor. Eco-Pro modunda geri kazanılan elektrik miktarı çok yüksek. O yüzden son derece etkileyici olan disk frenleri nadiren kullandık.

C evolution'un gelecekten fırlamış tasarımı ve işlevleri de bizi etkiledi. Orta ekranı okuması çok kolay. Aracın gidon ısıtması ve geri vitesi de var. Ne var ki şarj aygıtı biraz sıkıntılı. Kısa kablosuna rağmen, aygıt gidonun sağındaki sıkışık alana zar zor giriyor. Hatta testlerde, kaskın asılmasını engelliyordu.

Sonuç: Sürüş performansı sayesinde BMW C evolution'u sürmek çok keyifli. Tabii araç için yeterince yeriniz varsa. Ne var ki menzili kısıtlı olduğundan sadece şehir içinde ve ev-iş arası kullanıma uygun. Dahası, aşırı büyük, aşırı ağır ve aşırı pahalı. Şarj kablosu sayılmazsa bu BMW aracının yapısı ve işçiliği bizi gerçekten etkiledi.

balkim@chip.com.tr

C evolution yolda

48 beygirlik elektrik motoru, 268 kilogramlık araç için biraz hafif kalıyor gibi görünse de, ivmelenmesi muazzam. BMW, trafik ışıklarında neredeyse tüm benzinli araçları geride bırakabiliyor.

Seyahat modu aracın doğasını değiştiriyor

Aracın dört seyahat modu ve bir de geri vitesi var. "Sail" modunda BMW, benzinsiz çalışıyor. "Eco Pro"da ise elektrikli motorun frenlemesi o kadar bariz ki normal disk frenleri kullanmaya gerek kalmıyor.

Unu: Şehir scooter'ı

Münihli Unu firması, lüks BMW'ye ilginç bir alternatif sunuyor: Tek kişilik aracın fiyatı 1.700 avrodan başlıyor. Gerekirse ücretsiz olarak naklediliyor. Bataryası sadece 10 kg olan scooter çok hafif. Şarj konsepti sayesinde, paralel park edebiliyorsunuz. 50 km'lik azami menzile gelince, bataryayı elinize alıp eve gidiyorsunuz. Unu'nun farklı renk seçenekleri ve üç de farklı güç düzeyi var. Testimizde, ürünün 1, 2 ve 3 kilowattlık modellerini denedik. 3 KW'lık modeli sürmek çok keyifli ve araç 45 km/s hıza göz açıp kapayana kadar çıkabiliyor. 2.200 avroluk etiketiyle 2 KW'lık model en iyi fiyat – performans oranına sahip.

Çok kullanışlı: Unu'nun bataryasının, söküp evde şarj etmeniz için bir taşıma kayışı var.

FOTOĞRAFLAR: NIKOLAUS SCHÄFFLER (6); UNU/SEBASTIAN SCHARNAGL (ROTER ROLLER)

Tablet veya dizüstü

İhtiyaçlarınıza uygun ürünü seçmek için gerekenleri inceleyeceğiz.

Ertuğ AYDIN

Aslında tablet ve laptoplar çok farklı sınıfta aletler ama ortak yanları da çok. Büyük ebatlı bir masaüstü sisteme göre çok daha ufak ve rahat cihazlar ve onlara bakım yapmak için çok vakit harcamazsınız. Oldukça ucuzlar, yani onlara çok para da harcamazsınız. Taşınabilir olduklarından, ister tatile, isterse yan odaya onları her yere götürebilirsiniz.

Burası tam olarak benzerliklerin bittiği yer. Aslında hep aynı anda dile getirilirseler de, en az benzerlikleri kadar farkları da mevcut. Bir noktada bir laptop mu yoksa bir tablet mi istediğinize karar vermelisiniz. Size bu konuda yardım edebilmek adına, biz her sınıfın avantaj ve dezavantajlarını hızlıca değerlendirdik ve size hangisinin hitap ettiğini belirlemenizi sağlamak istedik.

Neden laptop almalı?

Birçok yönden bir laptop almak bilgisayar alacaksanız standart tercih olmalıdır. Çok fonksiyonludurlar, çok pahalı değildirler ve değerlerini inanılmaz derecede korurlar. Buna rağmen laptoplar son yıllarda biraz gözden düştüler.

Belki piyasanın en üst ucunda bu böyle değil, bir MacBook Air veya bir Ultrabook hala bir statü göstergesi ama ev kullanıcıları için durum bu. Belki aşırı alışılmışlık hissinden, belki ilgisizlikten laptoplar bir zamanlar oldukları kadar popüler değiller.

Bunun bir sebebi, laptop piyasasının son yıllarda gittikçe bölümlenmesi. Üreticiler artık en ufak bir piyasa açığını bile değerlendirmek ve satışlarını artırmak adına çok fazla sayıda ürün sunuyorlar. Chromebook'lardan standart laptoplara, Ultrabook'lara varan seçeneklerle, artık bir laptop seçmiyor, doğru tip laptop seçmek zorunda kalıyorsunuz.

Bunun laptopları daha spesifik hale getirdiği söylenebilirse de, gerçek olan bunun tam tersine sebep olmuş olması. Gerçekte sadece fiyatı en üst seviyede olan laptoplara "spesifik" demek mümkün. Asıl orta sınıfta yer alan çok sayıda ürün birçok hususta daha iyi hale geldi.

Laptopların çok fonksiyonlu olduklarını görmek kolaydır. Masaüstü sistemlerin aksine, yer tasarrufu sağlar, kolay taşınır ve kolay kurulurlar. Tabletlerden daha güçlüdürler, daha tanıdık yazılımlar kullanır ve alışılagelmiş tipte bir klavyeye sahiptirler. Gerçek anlamda tablet ve masaüstü sistemlerin iyi özelliklerini birleştirirler.

Fakat, paranın karşılığını vermek konusunda, tabletlerle başa çı-

Bir tablet alın, eğer:

- Sadece maillerinize bakıp, sosyal medyada ve internette takılıyorsanız
- Sadece video izleyip, e-kitap okuyacak bir cihaz istiyorsanız
- Ucuz ve çok yönlü bir cihaz istiyorsanız
- Laptopları çok karışık buluyorsanız

Bir laptop alın, eğer:

- Güç ve hızı, paraya tercih ediyorsanız
- Makul bir fiyata büyük bir
- Üzerinde çalışacağınız bir sisteme ekran almak istiyorsanız

ihtiyacınız varsa

- Windows yazılımı kullanmak istiyorsanız

kamamaları, onların kaçınılmaz bir sorunudur. Evet, daha güçlüler ama kullanıcı için güç her şey demek değil. Eğer maillerinize bakabiliyor ve video seyredebiliyorsanız, cidden bir laptopa ihtiyaç duyuyor musunuz? Bu, cevabı alıcıları genelde laptopa yönelten bir sorudur. Ama size bir tablet yetiyorsa, kullanmayacağınız özelliklerine para ödeyeceğiniz bir laptop alır mısınız?

Laptop üreticilerinin şansına, durumu kurtaran bir şey var: Gerçekten üretken bir tablet istiyorsanız, çok para ödemelisiniz. Eğer PC'nizle çok şey yapan, yazı yazan, fotoğraflarını düzenleyen, hatta iş için sunum hazırlayan biriyseniz, size bir laptop gerekmektedir. Evet, bunları tabletle yapmak da imkansız değil, fakat çok daha zor; zira basitleştirilmiş dosya sistemleri ve dokunmatik ekran size bir nevi engel teşkil ediyor.

Bu bir tablet yerine laptop almak için en geçerli sebep. Tabi ki, bazı insanların Facebook ve Twitter'da vakit öldürmek gibi bir isteği olabilir. Fakat bilgisayarınızda tarayıcılardan başka program kullanan biriyseniz, bir laptopun sizin için bir tabletten daha faydalı olacağı kesin.

Neden tablet almalı?

Tabletler herkes için sahip olunması gereken bir aksesuar haline geldi. Öyle ki laptopunuzu değiştirmek istediğinizde tablet almak fikri de hemen aklınıza geliyor, tablet yerine laptop alsanız daha iyi olur diye düşünebiliyorsunuz. Tabletler yansıtıldıkları gibi sihirli ve her şeyi yapabilen aletler değiller ama büyük ve hantal laptoplara iyi bir alternatif oldukları da savunulabilir. Sonuçta tabletler ucuz, kablosuz ve çok amaçlılar, ayrıca onlarda kullanacağınız yazılımlar ucuz ve kullanımları kolay. Onlarda oyun bile oynayabiliyorsunuz ki bu düşük fiyatlı laptoplarda pek de mümkün değil.

Sorun şu an piyasada çok fazla tablet olması, sizin için doğru tabletin seçimi birden fazla etkeni içeriyor. Tabletin desteği ne kadar iyi? Kullanım ömrü ne kadar? Ne kadar iyi performans veriyor? Telefonunuzdan alışık olduğunuz işletim sistemine mi sahip, yoksa yeni bir sisteme alışmanız mı gerekecek?

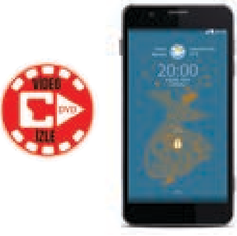
Her şeyde olduğu gibi, pratik sınırlandırmalar her şeyi tek bir soruya indirgiyor: Ne kadar ödeme yapmak istiyorsunuz? Birçok tablet hak etmedikleri kadar pahalı olsa da, bu bunların bir bilgisayar sistemi edinmekten ucuz olduğu gerçeğini değiştirmiyor. İtiraf etmek gerekirse, paranızın karşılığını alamıyorsunuz. Her ne kadar bir Nexus 7 veya Galaxy Note bir laptoptan daha çok şey vaat ediyor ve Android'de veya iOS'ta bir oyun, Windows oyunlarından en az on kat daha ucuzsa da... Bu bakış açısıyla tabletler ucuzculara göre değil.

Sizi tablet almak konusunda teşvik edecek bir husus onların çeşitli ek özellikleri olabilir. Bazı laptoplarda webcamler bulunur, fakat tabletler video konferansı yapabilmenizi sağlar, kamera olarak kullanılabilirler ve ses kaydedici olarak kullanılabilecek kadar da ufaklar. Laptoplar USB cihazları bağlamak için daha uygunlar ama tabletler de her zaman kullanıma hazırlar, bazılarının kullanım ömrü haftalarla ifade ediliyor. DVD izlemek istemediğiniz sürece, bir laptopun yapabildiği her şeyi, bir tablet kablosuz olarak yapabiliyor.

Tabii ki, klasik bir bilgisayar dergisi olarak, laptopların tabletlerle karşılaştırılmasından sonra potansiyellerini görüyoruz ama öte yandan da tabletlerin yaşadığı popülarite artışını da görüyoruz. Karar vermeniz için belirleyici etken, şu an laptopunuzdan ne kadar faydalandığınız. Eğer sadece tarayıcınızdan maillerinize bakıyorsanız, sizin için bir tablet daha uygundur. Başkaca bir iş yapıyorsanız size bir laptop gerekir.

Ayrıca şöyle de bakın: ikisini de alamazsınız diye bir kural yok. Bazı benzerlikler tamamen aynı oldukları anlamına gelmiyor. Bu fiyatlarla da ikisini birden almak da kötü olmaz!

yorum@chip.com.tr

Vestel Venus 5.5V

Venus ailesinin 5,5 inçlik üyesi

Vestel Venus 5.5V, 5,5 inç boyutunda bir ekrana sahip. Böylece biraz büyükçe bir kasayla gelen telefonu tek elle kullanmak zor. 152 milimetre boyunda 9 milimetrelik kalınlıkta olan telefon 186 gram ağırlığında. Telefonun beyaz ve siyah renkli seçenekleri mevcut. IPS panelle karşımıza çıkan cep, iyi görüntü sunuyor. Çözünürlük olarak HD tercih edilmiş ki, bu çözünürlük telefonun bulunduğu orta segmente uygun yapıda. Bu arada ekranın Corning Gorilla Glass ile korunduğunu söyleyelim. İşlemci olarak Qualcomm Snapdragon 400 görüyoruz. 4 çekirdekli olan işlemci 1,2 GHz frekansta çalışıyor. 16 GB dahili hafızaya sahip olan telefon ayrıca microSD kart noktasıyla 32 GB'a kadar daha hafızayı genişletmeye olanak tanıyor. Telefonun ayrıca 1 GB da RAM değeri bulunuyor. Grafik hanesinde de Adreno 305 var. Bunları bir arada değerlendirdiğimiz orta segment için yeterli olduğunu görüyoruz. Ön kamerasıyla 2.0 megapiksel değerinde olan cep, arka kamerada ise 13 MP ile karşımıza çıkıyor. Genel hatlarıyla segmentinin beklentisini karşılayacak ölçüde kareler yakalayan telefon, Android 4.4'le geliyor. Vestel'in Venus ceplerinde geniş yazılım desteği sunduğunu da söyleyelim. Özelleştirilmiş tema seçenekleri, yine Vestel'e özel uygulamalar ve sesler dikkati çeken detaylar arasında bulunuyor. Vestel Venus 5.5V, 4G'ye de hazır durumda. Bu sayede ülkemize 4G geldiğinde bu imkandan yararlanabilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 400 (4 çekirdekli) 1,2 GHz
EKRAN	5,5 inç IPS (720x1280)
BELLEK / DEPOLAMA	1 GB / 16 GB (32 GB microSD)
KAMERA	2.0 MP / 13.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	72
İNTERNET (%20)	71
MULTİMEDYA (%20)	78
TELEFON FONKSİYONU (%10)	81
FİYAT / PERFORMANS (%20)	60
FİYAT	898 TL

CHIP İyi (71)

Huawei TalkBand B1

Huawei'nin akıllı kol bandı

Akıllı kol bandı olarak anılan ve fitness özellikleriyle dikkat çeken Huawei TalkBand B1, şık bir tasarıma sahip. Farklı renk seçeneklerinde tercih edilebilecek olan TalkBand B1, 1,4 inç genişliğindeki ekranıyla güzel görünüyor ve kolda rahat duruyor. Bluetooth ve NFC kablosuz bağlantıları ile cep telefonuyla iletişim kurabilen TalkBand B1, Android ve iOS tabanlı cep telefonu modelleriyle çalışıyor. Özellikle cep telefonunuzun NFC desteği varsa, TalkBand B1'i bağlamak oldukça zahmetsiz. TalkBand B1'in tasarımında dikkat çeken bir diğer nokta aynı zamanda bir Bluetooth kulaklık olarak kullanılabilmesi. TalkBand B1'in üzerindeki minik tuşa basarak ekranı banttan ayırabiliyorsunuz. Böylece bir Bluetooth kulaklığa dönüşen cihaz, telefonunuza gelen çağrıları cevaplayabilmeniz için elverişli. TalkBand B1'in diğer bir tasarıma dayalı özelliği ise su geçirmemesi. IP57 standartları çevresinde geliştirilen cihaz, böylece suya karşı korumalı yapıda. Bu da demek oluyor ki, ellerinizi yıkarken onu kolunuzdan çıkartmanız gerekmiyor. Aktif yaşamı anbean izleyen TalkBand B1, gece ne kadar uyuduğunuzdan bunun ne kadarlık kısmının derin uykuda geçtiğini söylemesi bir yana, öte yandan yürüme ve koşma gibi eylemler sonucunda ne kadar kalori yaktığınızı da bildirebiliyor. Hakkınızda edindiği izlenimi cep telefonunuzdaki uygulama ekranına yansıtan cihaz, böylece bu uygulama yoluyla grafiksel verilere erişebilmenize de imkân tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,4 inç OLED
UYUMLULUK	Android 4.0+, iOS 5+
PİL ÖMRÜ	6 güne kadar
BEKLEME / ŞARJ SÜRESİ	14 güne kadar / 2 saate kadar
BAĞLANTILAR	Bluetooth 3.0, NFC

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	70
TASARIM (%20)	80
ÖZELLİKLER (%30)	82
PERFORMANS (%20)	81
FİYAT	

CHIP İyi (77)

Asus G550J

Oyuncular için iyi seçim

Asus, oyunseverler için kurduğu oluşumu, adeta oyunculara özgü bir "cumhuriyet" olan Republic of Gamers'ı büyütmeye devam ediyor. Odağına oyun, performans, multimedya ve dolayısıyla eğlenceyi alan Asus G550J, tasarımıyla Asus'un kalitesini sunduğu gibi, konuşulmaya değer pek çok özelliği ile de başarısını perçinleyen bir model. Windows 8.1 Pro işletim sistemiyle çalışan dizüstü bilgisayar, yüksek performans için Intel'in 4'üncü nesil güçlü işlemcisini üzerinde bulunduruyor. Intel ve Nvidia'nın bir araya geldiği platformda kullanılan grafik işlemci ise Nvidia GeForce GTX850M. Tam 4 GB kapasitesinde olan bu grafik işlemci ile günümüz oyunlarına hazır olan dizüstü, yüksek performans noktasında minimum gürültü anlayışına da sahip. Bunun için çift taraflı akıllı fanları kullanan Asus G550J, oyunculara özel tasarım ve üstün ses deneyimi için beraberinde getirdiği SonicMaster Subwoofer'ıyla da öne çıkıyor. 15,6 inç büyüklüğündeki Full HD ekran LED arka aydınlatmalara sahip IPS panelden oluşuyor. IPS panelden ötürü tam 178 derecelik geniş görüş açısı sağlayan Asus G550J, böylece hem oyuncuların hem sinemaseverlerin beğenecekleri türden bir model olmayı başarıyor. Blu-ray optik sürücü, HD kamera ve dizüstünün çevresinde yer alan 3 USB bağlantısı ve HDMI portuyla da kullanılabilirliği arttıran dizüstü, oyunseverler tarafından tercih edilebilecek bir model.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 Pro
İŞLEMCİ	Intel Core i7-4700HQ
EKRAN	15.6 inç 16:9 IPS LED (1920x1080)
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 850M 4 GB
BELLEK / HDD	16 GB / 1 TB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	97
EKRAN (%15)	96
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	95
TAŞINABİLİRLİK (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	94
FİYAT	3987 TL

CHIP Çok iyi (95)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Philips 272G5DYEB

G-Sync'li monitör mercek altında

Öncelikle "G-Sync nedir, nasıl çalışır?" sorusunun cevabının bu ay 102. sayfada yer alan makalede bulabileceğinizi söyleyelim. Ardından Philips'in bu teknolojiyi bize getiren 272G5 monitöründen bahsedebiliriz. G-Sync'li olmasıyla zaten halihazırda heyecan yaratmayı başaran monitör, bir oyuncu monitöründen beklendiği üzere geniş bir ekrana sahip. 27 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan monitör, ayrıca Full HD görüntü üretebiliyor. Oyuncuların daha fazla ilgilendiği TFT-LCD panelin bulunduğu monitör, böylece daha düşük tepki süresi sunabiliyor. 90 derece dönebilen ekran, yine esnek standı sayesinde 65 derece sağa ve sola yatabiliyor, 5 ila 20 derece kadar öne ve arkaya eğilebiliyor. Ayrıca monitörün yüksekliğini 150 mm'ye kadar arttırabilmeniz mümkün. Biz incelememiz süresince 4 GB kapasiteli Asus ROG Striker GTX 760 ekran kartı bulunan sistemimizde monitörü deneme şansı bulduk. G-Sync kapalıyken az önce de söylediğimiz gibi 60 kareye kadar görüntü alabildiğimiz oyunda, dikkatle baktığınızda görüntüdeki kırılmaları görmek mümkün. Daha yüksek sayıda FPS görüntülemek için V-Sync'i açtığınızda bu defa da bu ekran kartına ek yük olarak dönüyor ve bu da performansı olumsuz etkiliyor. Aynı sahneyi G-Sync ile kullandığımızda görüyoruz ki 140 FPS civarında kare sayısı karşımıza çıkıyor. Böylece görüntü performansı had safhaya ulaşabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	27 inç TFT-LCD (1920x1080) 144 Hz W-LED
TEPKİ SÜRESİ	1 ms (griden griye)
PARLAKLIK / KONTRAST	300 kandela / 1000:1 (statik)
GÖRÜŞ AÇISI	170 / 160 derece
BAĞLANTILAR	DisplayPort, USB 3.0 (4 adet)

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	91
ERGONOMİ (%25)	93
KULLANIM (%15)	91
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	85
TEKNOLOJİ (%10)	92
FİYAT	2649 TL

CHIP Çok iyi (91)

ZyXEL PLA4231 Kit

İnterneti, elektrik hattında taşıyın

Kit, içeriğinde iki farklı adaptör bulunduruyor. Bunlardan biri PLA4231, diğeri ise PLA4201. Bu iki adaptörü birlikte kullanarak kolay bir şekilde kablosuz ağınızı genişletebiliyor, diğer yandan kablolu bağlantıya imkan tanımasıyla kablolu olarak da bağlantı kurabiliyorsunuz. Biz yaptığımız testte, cihazı duvarlarla bölünmüş uzunca bir koridora sahip bir evde kullanma şansı bulduk. Amacımız router'ın bulunduğu odadan, koridorun sonundaki salona elektrik şebekesi üzerinden bu cihazla birlikte kablosuz ağı genişletmekti. Bunun için ADSL router'ın yanındaki elektrik prizine PLA4201'i, taktıktan sonra, kutu içeriğinden çıkan Ethernet kablosuyla router'a bağladık. Daha sonra diğer adaptör olan PLA4231'i de salondaki bir prize yerleştirdikten sonra bağlantı tamamlandı. Böylece kablosuz ağı zahmetsizce ve tam kapasitede genişletme olanağı bulduğumuz cihaz, ayrıca kablolu bağlantı yapma olanağı da sağlıyor. PLA4231 adaptörünün bir Ethernet noktasını oyun konsoluna, bir diğerini de televizyona bağlayabilirsiniz. Böylece adaptör bu iki cihaza kablolu veri aktarımı sağlarken, çevrede kullanılan cep telefonu ve tablet gibi diğer cihazlara da kablosuz ağ sunabilir. PLA4231 Kit, 500 Mbps'e kadar veri transferi sağlayabiliyor. Elbette bu değerin teorik olduğunu da söyleyelim. Ancak cihaz standart 200 Mbps güç hattı teknolojisine göre yüzde 60 daha fazla performans sunabiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

STANDART	802.11 b/g/n
VERİ HIZI	500 Mbps
KAPSAMA ALANI	300 metre
GÜVENLİK	128-bit AES şifreleme
BOYUTLAR	99 x 60 x 37 mm / 50 x 25 x 70 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	93
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25)	92
ERGONOMİ (%15)	87
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10)	93
FİYAT	259 TL

CHIP Çok iyi (92)

Samsung Galaxy Note 4

Samsung'un yeni phablet'i

Galaxy Note 4 büyük ekranı sayesinde verimliliği ve yüksek işlem gücünü cebinize getiriyor. Note 4'ün etrafını saran metal çerçeve, Galaxy Alpha'dakiyle tamamen aynı şekle sahip; sadece biraz daha büyük. Arka kapak deri görünümü kazandırılmış plastik, ancak yine de kapağın plastik olduğunu anlamanız zor olmuyor. Note 4'ü elimizde tutmaktan keyif aldık diyebiliriz, telefonun hissiyatı farklı olduğu kadar, ağırlığı da 176 gram ile oldukça hafif. Note 4'ün ekranı QHD (2.560 x 1.440) ve 515ppi piksel yoğunluğunda. Telefonda Samsung'un Super AMOLED teknolojisi ise her zaman olduğu gibi çok canlı renkler sunuyor. Galaxy Note 4'le beraber gelen S Pen'in hassasiyeti ise artırılmış. Ayrıca pek çok yenilik de kaleme eklenmiş. Telefonda ayrıca parmak izi okuyucu ve kalp ritim sensörü gibi yenilikler de bulunuyor. Samsung Galaxy Note 4, KitKat'ın en son sürümü olan Android 4.4.4 ile geliyor. HTC'deki Blinkfeed benzeri bir işlev ise Samsung tarafından Flipboard işbirliğiyle Note 4'e getirilmiş. Galaxy Note 4, etkileyici performansını 2.7 GHz dört çekirdekli işlemcisine ve 3GB RAM'ine borçlu. Geekbench 3 testimizde cihaz 3351 puan almayı başararak HTC One M8 (2951), iPhone 6 Plus (2911) ve Samsung Galaxy S5 (2905) gibi telefonları geride bıraktı. Telefonun dikkat çeken diğer bir yanı ise kameraları. 16 MP arka kamerası ile şahane fotoğraflar çekmek mümkün.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.4
İŞLEMCİ	Exynos 5433 (8 çekirdek) 1,9 GHz
EKRAN	5,7 inç Super AMOLED (1440x2560)
BELLEK / DEPOLAMA	3 GB/ 32 GB (128 GB microSD kart)
KAMERA	3,7 MP / 16 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	96
İNTERNET (%20)	100
MULTİMEDYA (%20)	98
TELEFON FONKSİYONU (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	93
TAŞINABİLİRLİK (%10)	89
FİYAT	2298 TL

CHIP Çok iyi (90)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Razer Kraken 7.1 Chroma

Oyunculara özel kulaklık

Sahip olduğu özelliklerle üst segment oyunseverlere hitap eden Razer Kraken 7.1 Chroma, isminden de anlaşılabileceği üzere Razer'ın Kraken kulaklık ailesinde bulunuyor. 40 mm'lik rahat kulak yastıkları, kulaklık köprüsü, deri malzemesiyle oldukça hoş yapıda. Elbette bazı noktalarda metalik tasarım tercih edilebilir, böylece kulaklığa daha kaliteli bir görünüm kazandırılabilirmiş. Kablolu yapıda olan Kraken 7.1 Chroma, USB üzerinden bağlanabiliyor. Kablonun yapısı kumaş malzemeden ve uzunluğu 2 metre. Kulaklığın boyunu değiştirebiliyorsunuz. Sol ünite çevresinde de bir mikrofon bulunuyor. Chroma'nın performansı ise gerçekten sağlam. 7.1 çevresel ses desteği gösteren kulaklık, böylece oyunlarda "atmosferin" kapısını aralıyor. Derin baslar ve ekolayzır değerleriyle birlikte iyi bir oyun deneyimi sunabiliyor. Fakat Chroma'nın gerçek potansiyelini keşfetmek için Razer'ın Synapse yazılımını yüklemenizi öneriyoruz. Razer Synapse üzerinden Kraken 7.1 Chroma'nın çevresel ses kalibrasyonunu yapabiliyorsunuz. Ardından ses seviyesini, bas kazanımını ve mikrofon ayarlarını yapmanız da mümkün. Öte yandan ekolayzır bandında da değişiklik imkanı sunan Synapse, kulak ünitelerinin üzerindeki Razer logolarının renkleriyle oynamanıza da izin veriyor. Biz her ne kadar PC'de kullanmış olsak da Chroma'nın PS4 ve Mac uyumu da bulunuyor. Böylece PS4 sahipleri de Chroma'yı tercih edebilirler.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YAPI	Kablolu
SÜRÜCÜ	40 mm
FREKANS TEPKİSİ	20 Hz – 20 kHz
KABLO	2 metre
BAĞLANTI	USB

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	87
ERGONOMİ (%30)	80
KULLANIM (%30)	85
FİYAT	400 TL

CHIP İyi (84)

Inca IMG-307 Laser Gaming Mouse

Oyuncuların yeni silahı

Oyuncular için tasarlanan ve bunu rahat, modern ve ergonomik yapısıyla gösteren Inca IMG-307 Lazer Gaming Mouse, ele tam oturan bir gövdeye sahip. Parmaklarınız fare üzerine rahatlıkla yerleşiyor ve yüzey dokusuyla da iyi bir his bırakıyor. Alt yüzeyi de metalik malzemeden oluşan farenin çevresinde ise çok sayıda programlanabilir tuş bulunuyor. Öte yandan farenin değiştirilebilir ağılıklara sahip olduğunu da söyleyelim. Farenin üzerinde 13 adet programlanabilir tuş bulunuyor. Bunların 8'i farenin üst kısmında, 5'i ise yan tarafında bulunuyor. Tuşların konumları kolay erişilebilecek türde. Ayrıca kullanımları da kolay. Bu tuşları istediğiniz gibi ayarlamanız mümkün. Kutudan çıkan yazılımı kurarak arayüze erişebilir ve her tuşa istediğiniz fonksiyonları atayabilirsiniz. Beş farklı profil de sunan yazılım, Türkçe dil desteği de gösteriyor. Inca Lazer Gaming Mouse'un tasarım olarak diğer bir dikkat çeken yanı ışıklandırmalı yapısı. Farklı renklerle özelleştirilebilen fare, bunu yine yazılımı üzerinden yapıyor. Yine yazılım içinde görebileceğiniz DPI kısmından farenin DPI'ını detaylı olarak ayarlayabiliyorsunuz. 16400'e kadar olan DPI değerini oyun içinde değiştirmek böylece mümkün oluyor. Inca Lazer Gaming Mouse'un kablosu da dayanıklı malzemeden yapılmış. Böylece uzun kullanımlar neticesinde kırılma ve ezilmelere karşı dayanıklı olan kablo, kumaş yapısıyla da göz dolduruyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

BAĞLANTI	Kablolu
TEKNOLOJİ	Lazer
ÇÖZÜNÜRLÜK	16400 dpi
ARABİRİM	USB
AĞIRLIK	182 gr. +20 gr.

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	91
KULLANIM (%25)	88
KONFOR (%20)	92
FİYAT / PERFORMANS (%15)	70
FİYAT	199 TL

CHIP İyi (87)

BenQ MH680

Ev eğlencesi için uygun

Projektörün tasarımı oldukça şık yapıda. Parlak piyano siyahı renkli üst gövdesi ve ön panelinde yer alan beyaz renkli alanla şık görünümde olan cihaz, hemen alt kısmında ise bir düğmeye yer veriyor. Bu düğmeye basarak projektörün yüksekliğini ayarlayabiliyorsunuz. Menü butonlarını üst kısmında bulunduran projektör, gerekli olabilecek tüm tuşları burada sunuyor. Yine ayrıca bir uzaktan kumanda da mevcut. Bu ikiliyi kullanarak cihazı rahatlıkla yönetebiliyorsunuz. Menü yapısıyla da kullanışlı bulduğumuz projektörün Türkçe dil desteği sunduğunu da söyleyelim. Bu arada projektörün üzerinde hoparlörlerin bulunduğu bilgisini de verelim. BenQ MH680, Full HD görüntü sağlayan bir projektör. Ayrıca 3D desteği de bulunuyor. 3000 ANSI lümen olan projektör, 10.000:1 kontrast oranı sunuyor ve DLP projeksiyon sistemini kullanıyor. Full HD görüntü aktarımı yapabilen cihaz, 45 inç ila 300 inç arasında görüntü yansıtabiliyor. Projektörü ilk çalıştırdığınızda fanlara biraz fazla yüklenen cihaz, işe ilk etapta gürültülü başlıyor, fakat bir süre sonra duruluyor. Yani film izlerken veya oyun oynarken rahatsız olmayacağınızı söyleyebiliriz. Farklı uzaklıklarda görüntüyü kaliteli şekilde yansıttığını gözlemlediğimiz projeksiyon, kaliteye etkide bulunan farklı zeminler için uygun görüntü sağlayabilmesi için menü arabiriminde bunun seçeneğini de sunmuş.

TEKNİK ÖZELLİKLER

TİP	DLP
ÇÖZÜNÜRLÜK	1920x1080
LAMBA ÖMRÜ	4000 / 5000 / 6500 saat
GÖRÜNTÜ BOYUTU	45 – 300 inç
PARLAKLIK / KONTRAST	300AL / 10.000:1

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	88
ERGONOMİ (%30)	85
BAĞLANTI SEÇN. (%30)	79
FİYAT	2600 TL

CHIP İyi (84)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

DÜNYAYI YÖNETENLER BU DERGİYİ OKUYOR

90 ÜLKEDE 1 MİLYON BASILIYOR. DÜNYAYI YÖNETENLER VE SAYGIN KALEMLER, YENİ YIL ÖNGÖRÜLERİNİ HER YIL BURADA YAZIYOR. THE ECONOMIST'İN '2015'TE DÜNYA' SAYISI BU YIL DA TEMPO ORTAKLIĞIYLA TÜRKİYE'DEKİ OKURLARLA BULUŞUYOR.

Acer Aspire V17 Nitro Black Edition

Acer'dan multimedya konseptli laptop

Acer'ın yeni modeli, özellikle tasarımıyla dikkat çeken bir model. İnce bir gövdeye sahip olan Aspire V17 Nitro Black Edition, özellikle sırt yüzeyiyle farklı bir hissiyat sağlıyor. Yumuşak bir dokunuş hissi veren kapak, NIL teknolojisi, yani Nanoimprint Litografi teknolojisi ile işlenmiş. Ekran 17,3 inç boyutunda. Öte yandan LED arka aydınlatmaları kullanıyor ve Full HD çözünürlük sunuyor. İncelediğimiz model, orta segment kullanıcılara uygun yapıda. Intel i5 işlemciyle gelen cihaz, çift çekirdekli işlemcisiyle 2,9 GHz frekansta çalışıyor. Fakat turbo modda 3,5 GHz hızına değin çıkabiliyor. 8 GB RAM'le çalışan dizüstü, bu alanı isteğe göre arttırmak isteyenler için 16 GB'a kadar destek sunuyor. Nvidia GeForce GTX 860M grafik işlemcinin kapasitesi ise 2 GB. Windows 8.1 işletim sistemiyle çalışan dizüstü, 1 TB'lık disk sahibi. Böylece geniş disk alanını çözüyor. Fakat ayrıca üzerinde bir SSD yok. Bu seçenek V17 Nitro Black Edition'ın diğer modellerinde sunulmuş. Dizüstü, ayrıca Acer DustDefender adında bir uygulamayı da çalıştırıyor. Bu uygulama ile dizüstünün havalandırma kanalını otomatik olarak temizleyebiliyorsunuz. DustDefender, içeride biriken tozu ortadan kaldırmak için fanları ters yönde çalıştırabiliyor. V17 Nitro Black Edition'la ilgili söylememiz gereken diğer bir nokta üzerinde Dolby Digital Plus Home Theater ses desteği sunması.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210H 2.90 GHz
EKRAN	17,3 inç TFT LCD LED (1920x1080)
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 860M 2 GB GDDR5
BELLEK / HDD	8 GB / 1 TB

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	82
EKRAN (%15)	87
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	81
TAŞINABİLİRLİK (%10)	73
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	2499 TL

CHIP İyi (81)

Microsoft Lumia 535

Giriş seviyesi Lumia artık daha güçlü

Microsoft markası ile piyasaya sürülen ilk Lumia olan 535, giriş segmentinde konumlandırabileceğimiz bir akıllı telefon. Selefine göre güçlendirilmiş özellikleri ile dikkat çeken Lumia 535'de bellek 1GB'a, ekran boyutu 5 inçe, hafıza ise 8GB'a artırılırken yine Qualcomm'un 4 çekirdekli Snapdragon 200 işlemcisine görev verilmiş. Artan ekran boyutuna rağmen 530'a göre 3 mm daha incelen 535, sadece 8,8 mm kalınlığı ve 145 gr ağırlığı ile çok daha kibar bir yapıya kavuşmuş. Mavi, yeşil, turuncu, beyaz, gri ve siyah olmak üzere 6 farklı renk değiştirilebilir arka kapağa sahip olan telefonun yine değiştirilebilir olan pili ise 1905mAH gücünde ve testlerimizde 7 saati aşkın konuşma ile 6 saati aşkın internette sörf keyfi sunmayı başardı. Microsoft Lumia 535'in en dikkat çeken özelliği ise 5MP'lik ön kamerası. Sabit odaklı ve geniş açılı bu kamera mükemmel selfie'ler için ideal. Arka kamera, otomatik odaklanma özelliği ve flaş ile geliştirilmiş ancak çözünürlük 5MP'de sabit kalmış. Yeni modelde arkası için daha güçlü bir kamera seçilebilirdi. Corning Gorilla Glass 3 ile korunan ekranın parlaklık seviyesi oldukça iyi, piksel yoğunluğu ise 221 ppi. İşlemcisi selefine göre yükseltilmemiş olsa da Adreno 302 grafik işlemcisi sayesinde testimiz sırasında Asphalt 8'i rahatlıkla oynadığımızı da eklemek gerekiyor. 4G'ye ihtiyacınız yoksa giriş seviyesi için dikkate alınması gereken bir seçenek.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows Phone 8.1
İŞLEMCİ	Qualcomm Snapdragon 200 (4 çekirdekli) 1,2 GHz
EKRAN	5,0 inç IPS LCD (540x960)
KAMERA	5 MP (Arka), 5 MP (Ön)
BELLEK / HAFIZA	1 GB / 8 GB / 128 GB (microSD desteği)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	83
İNTERNET (%20)	87
MULTİMEDYA (%20)	83
TELEFON FONKSİYONU (%10)	85
FİYAT / PERFORMANS (%20)	83
FİYAT	599 TL

CHIP İyi (84)

AOC U3477PQU

WQHD'li 21:9'lu dev!

AOC'nin 34 inçlik bu monitörü, açıkçası masanızda oldukça geniş yer kaplayacak ölçülere sahip. Eh, ekran 34 inç boyutunda olunca ve 21:9 görüntü formatında yayın yapınca elbette başka bir şey beklememek gerekiyor. Geniş ekranının tasarıma kattığı zenginliğin yanı sıra monitörün tasarımını genel olarak fazlasıyla beğendik. -5 ila 24 derece arasında öne ve arkaya doğru eğilebilen ekran, 130 mm'ye kadar yükselebiliyor ve sağa sola doğru dönebiliyor. Ekranda IPS panel tercih edilmiş. Bu sayede geniş renk zenginliği sağlayan ekran, öte yandan 178 dereceye kadar da görüş açısı sunabiliyor. 21:9 görüntüleme oranıyla multimedya uygulamalarını çalıştıranların yanı sıra elbette oyuncuların da ilgi alanına giren monitör, WQHD olarak da tabir edilen ultra yüksek çözünürlük sunuyor. 21:9 görüntü formatında 3440x1440 piksel çözünürlükte görüntü getiren ekran, bu sayede film izlerken veya oyun oynarken karşısındakini havaya sokması çok zor değil. Bu arada ekranın üzerinde 7 watt'lık dahili hoparlörlerin olması da bir avantaj. Monitörde 60 Hz'de 3440x1440 piksel görüntü alabiliyorsunuz. Bunun için kullanmanız gereken tek bağlantı noktası ise Display Port. HDMI 3440x1440 pikselde yalnızca 30Hz üretebiliyor. Bunun sebebi HDMI'ın 1.4 sürümünde olması. O nedenle yüksek çözünürlükte 60 FPS almak için Display Port kablosu edinmek durumundasınız.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	34 inç IPS (3440x1440) LED
TEPKİ SÜRESİ	5 ms (griden griye)
PARLAKLIK / KONTRAST	300 kandela / 1000:1 (statik), 80.000.000:1
GÖRÜŞ AÇISI	178 / 178 derece
BAĞLANTILAR	D-Sub, HDMI, DisplayPort, USB 3.0, USB 2.0

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	94
ERGONOMİ (%20)	92
KULLANIM (%10)	93
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	87
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (93)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Brother DCP-J105

Tasarrufu öne çıkartan yazıcı

Brother'ın çok fonksiyonlu yazıcı ailesinde yer verdiği yeni ürünü DCP-J105, özellikle tasarruf üzerinde duruyor. Brother DCP-J105, elbette verimlilik ve fonksiyonelliği de dikkate alan bir model. Brother DCP-J105 çok fonksiyonlu yazıcı; tasarruf, verimlilik ve fonksiyonelliği bir arada bizlere sunuyor. Yazdırma, kopyalama ve tarama işlemlerini yerine getirebilen DCP-J105'in teknik detaylarında ön plana çıkan özelliği ise Piezo teknolojisi. Brother tarafından geliştirilen katmanlı Piezo baskı kafası sayesinde, baskı kafasında oluşabilecek olası hasarlar en düşük seviyede tutuluyor. Siyah beyaz ve renkli sayfaları yazdırabileceğiniz, 100 sayfalık kâğıt kapasitesine sahip olan Brother DCP-J105 ile siyah beyaz sayfaları dakikada 27 adede ve renkli sayfaları da dakikada 10 adede kadar basabilmek mümkün. Bu arada yazıcının kablolu olarak USB üzerinden kolaylıkla bağlanabildiğini ve ayrıca Wi-Fi desteği ile kablosuz olarak da erişilebildiğini söyleyelim. Bu sayede yazıcıyı ağınıza dahil edebilirsiniz. Elbette Brother DCP-J105'in en göze çarpan özelliği tasarruf. Brother'ın verdiği bilgilere göre bu yazıcı, mürekkep kartuşlarını oldukça tasarruflu kullanıyor ve renkli baskıda 1300 adet sayfa basabiliyor. Bu özelliğiyle dikkat çeken DCP-J105, böylece uzun soluklu baskı işlemlerinde tasarrufu elden bırakmayan bir model olmayı başarıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

TEKNOLOJİ	Siyah beyaz / renkli
KAĞIT KAPASİTESİ	100 sayfa
BASKI HIZI	27 sayfa/dakika (S/B), 10 sayfa/dakika (Renkli)
ÇÖZÜNÜRLÜK	1200x6000 dpi (Print), 1200x2400 dpi (Copy-Scan)
BAĞLANTILAR	USB, Wi-Fi

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	91
ERGONOMİ (%30)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%30)	91
FİYAT	320 TL

CHIP Çok iyi (90)

Sony SmartBand Talk

Kategorisinin üstünde bir kol bandı

Daha önceden alıştığımız akıllı kol bantlarına göre değerlendirdiğimiz zaman Sony'nin 1,4" e-ink ekran ile güçlendirdiği yeni Smartband modeli olan Talk, birçok noktada akıllı saatlere yaklaşan bir fonksiyonellik sergiliyor. Sürekli açık olan e-ink ekranı sayesinde dikkatleri üzerine çeken bir yapısı olan SmartBand Talk, spor aktivitenizi ve uyku düzeninizi takip edebilmenin yan sıra çağrı yapmak ve yanıtlamak için ihtiyaç duyduğunuz her şeyi bileğinize getiriyor. Böylece araba kullanırken gelen çağrıları sadece kol bandına bir kere hafifçe vurarak cevaplayabiliyorsunuz. Kol bandı üzerinde dokunmatik özelliği olmasa da hızlı vuruşlarla fonksiyonları kontrol edebiliyorsunuz. SmartBand Talk ekranında, mesaj, posta ve Android telefonunuzdan belirleyeceğiniz 3. parti uygulamaların bildirimlerini anında görebiliyorsunuz. Ancak bunların sadece bildirimlerle sınırlı olduğunu söyleyelim. Detaylar için yine telefona başvurmanız gerekiyor. Sadece 24 gram ağırlığı ve teni hiç rahatsız etmeyen kauçuk bandı ile kolunuzda varlığını unutacağınız SmartBand Talk, mini uygulamalarla da zenginleştirilebiliyor. Bu şekilde sesli günlük tutup, uzaktan sesli komutlar verebileceğiniz gibi yine uzaktan fotoğraflar da çekebiliyorsunuz. 1,5 mt derinliğe kadar dayanan IP68 standartlarını desteklediği için sudan korkmanıza da gerek yok. Pil ömrü biraz daha uzun olsaydı kol bandı olarak ideale biraz daha yaklaşabilirdi.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	1,4 inç (296x128) e-ink ekran
UYUMLULUK	Android 4.4+
PİL ÖMRÜ	3 güne kadar
ŞARJ / KONUŞMA SÜRESİ	1 saat / 1 saat
BAĞLANTILAR	Bluetooth 4.0

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	90
TASARIM (%20):	90
ÖZELLİKLER (%30):	85
PERFORMANS (%20):	85
FİYAT	370 TL

CHIP İyi (88)

Alienware 17

Oyuncular özel performans

Güçlü yapıda bir tasarıma sahip olan Alienware 17, oyunculara özel olduğunu her öğesiyle gösterir nitelikte. Alienware 17, güçlü bir görünüme ve 17 inç boyutunda bir ekrana sahip. Mat malzemeli ekran, Full HD. Alienware 17, kalbinde Intel'in güçlü işlemcilerinden Core i7-4910MQ'yu bulunduruyor. 4 çekirdekli olan bu işlemci 2.90 GHz taban, 3.90 GHz tavan frekansları arasında çalışıyor. 2014'ün ilk çeyreği çıkışlı olan işlemcinin dahili olarak sunduğu grafik işlemcisi ise Intel HD Graphics 4600. Elbette laptop 8 GB Nvidia GeForce GTX880M ile de güçlendirilmiş. Tam 32 GB RAM, 256 GB SSD ve 1 TB HDD'yi de bulunduran laptop, Windows 8.1 işletim sistemiyle çalışıyor. Yaptığımız oyun testlerinde Assassin's Creed IV: Black Flag, Metro: Last Light, Need For Speed ve BioShock Infinite gibi oyunlarda memnun edici sonuçlar aldığımız dizüstü, pil ömrüyle 2 saat 50 dakikayı gördü. Ancak pil ömrüyle daha uzun soluklu çalışan modellerin olduğunu da söyleyelim. Alienware Command Center yazılımıyla özelleşen laptop, böylece dizüstünün çevresindeki tüm ışıklandırmaları kişiselleştirebilmenize ve daha bunun gibi bir dizi ayarı yapılandırabilmenize olanak tanıyor. Alienware 17'nin bize verilen fiyatı 3999 TL'den başlayan fiyatlarla şeklinde. Ancak elimizdeki modelin yurt dışındaki fiyatının 3400 dolar civarında olduğunu göz önünde bulundurmak gerekiyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCİ	Intel Core i7-4910MQ 2,90 GHz
EKRAN	17,3 inç (1920x1080)
GRAFİK	Nvidia GeForce GTX 880M 8 GB
BELLEK / SABİT DİSK	32 GB / 256 GB SSD, 1 TB HDD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	93
EKRAN (%15)	94
DONANIM ÖZELL. (%15)	95
TAŞINABİLİRLİK (%10)	68
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	3999 TL'den başlayan fiyatlarla

CHIP İyi (86)

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45)
TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

Sen de mi Apple?

Microsoft'un sonu gelmeyen güvenlik yamaları ünlüdür. Görünen o ki Apple bu alana da el atmaya başladı.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr, www.chip.com.tr/blog/sahin

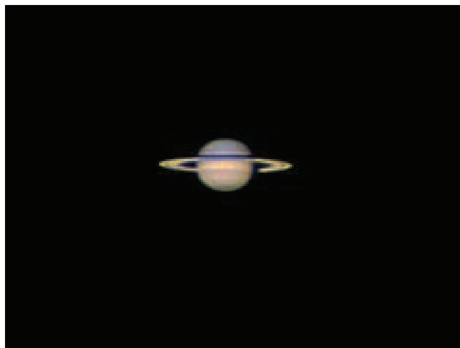
Apple, güncellemelerin toplam boyutu işletim sisteminin kurulum dosyasına erişmeden yeni bir işletim sistemi çıkarmayı başarıyor. Microsoft'un bu konuda başarısız olmasının sebebi ise MS yazılımcılarının kötü olması değil elbette. Zira dünyanın en büyük yazılım şirketi olarak en iyi yazılımcıların Microsoft'ta çalışması beklenir. Bu noktada Microsoft'un sıkıntısı piyasadaki her donanım, her yazılım ve her sürücü ile kusursuz çalışan bir işletim sistemi yapmak zorunda olması. Daha doğrusu herkesin ondan böyle bir beklentisinin olması. Büyük güç beraberinde büyük de sorumluluk getiriyor ve sonuç olarak Windows'ların güvenlik yamaları Gigabyte'larca uzayıp gidiyor. Sistemi yavaşlatma konusunda haklı bir üne sahip olan bu yamalar, ne kadar yamansa da bitmiyor. İşin ilginç tarafı bu kadar yamadan sonra edinilen tecrübeyle yeni çıkan işletim sisteminin daha güvenli ve yama gerektirmeyen bir yapıda olmasını bekliyorsunuz doğal olarak. Fakat maalesef kazın ayağı öyle olmuyor. Apple Yosemite her ne kadar estetik ve işlevsel açıdan başarılı olsa da, güvenlikle ilgili bulunan yeni bir açık ile bir miktar hayal kırıklığı yarattı.

Sadece Yosemite değil

Google yazılımcılarının keşfettiği bu önemli güvenlik açığı NTP (Network Time Protocol) içinde ortaya çıkmış. Buna göre saldırganın uygun şekilde yolladığı paketler, hem sunucu hem de istemci tarafında tampon bellek taşması yaratabiliyor. Bunun sonucundaysa özellikle solucanların çok sevdiği bir kaos ortamı doğuyor ve zararlı yazılımlar bu şekilde inanılmaz bir hızla yayılabiliyor. Bu senaryo daha önce Windows ortamında gerçek olmuştu. MacOS ise "ucu ucuna yırttı". UNIX tabanlı (Linux ve OS X) işletim sistemlerinde uzun süredir mevcut olan bu güvenlik açığı, kurumsal tarafta da ciddi bir tehlike yaratmaktaydı (kurumsal taraftaki çoğu firewall'un NTP sunucularına yapılan saldırıları görmezden gelmesi yüzünden).

Ülkemizdeki fiyatlar abartılı derecede yüksek. Akıllı telefon almadan önce aynı paraya neler alabileceğinizi iyi araştırın. Satürn ve Jüpiter'i keyifle izleyebileceğiniz bu teleskop ise ABD'de bizdeki akıllı telefon fiyatına satılıyor.

Şahin Ekşioğlu'nun blog'undaki diğer yazıları için **TikTag**'leyin

Hatta muhtemelen bu açığı Google'ın bulmasının altında da kurumsal taraftaki tehlike yatıyor.

Apple'ın çözümü

Apple, atlatılan tehlikenin büyüklüğüne rağmen kuyruğu dik tutuyor. Reuters'a konuşan bir Apple sözcüsü güncelleme için, "Sistemi yeniden başlatmanıza bile gerek olmayan bir güncelleme" demiş. Haksız da sayılmaz. Her ne kadar Apple; Yosemite, Mountain Lion ve Mavericks kullanıcılarına en kısa süre içinde güncelleme yapmalarını önerse de, aslında bu sistemler zaten internete bağlanır bağlanmaz otomatik olarak güncellemeyi aldılar.

Güvenlik yamalarında suç kimin

Bir kasayı açmanın yüzlerce yolu olabilir. Siz bir kasa üreticisi olarak ne kadar uğraşırsanız uğraşın bu yolların tümünü bulamazsınız. Kasanızı test etmeleri için kasa hırsızlarını işe almanız faydalı olabilir ama yine de mutlak bir çözüm olmayacaktır. Eugene Kaspersky ile yaptığım bir röportajda antivirüs yazılımlarının gerçekte ne kadar işe yaradığını sormuştum. O da bana "Bu yazılımlar belinizdeki bir silah gibidir. Günlük hayatta sizi rahatlıkla korur. Fakat gece yarısı şehrin en tehlikeli semtine giderseniz belinizdeki silahın sağlayacağı koruma da işe yaramayabilir." demişti. Kısaca normal şartlar altında bela aramadığınız sürece sorun yok. Fakat saldırganlar o kadar yaratıcı olabiliyor ki sistemi yaratanlar bile bu noktada çaresiz kalabiliyor.

Bu son ortaya çıkan güvenlik açığı bir tesadüf mü yoksa Mac OS'un yaygınlaşması yüzünden mi, zaman gösterecek. Şu ana kadar Mac OS kullanıcılarının zararlı yazılımlar konusunda hep içleri rahattı. Hatta UNIX mimarisinin zararlı yazılımlar için zor bir ortam olduğu yönünden doğruluğu -artık- tartışmalı bir düşünce bile vardı. Şimdi bakalım bundan sonra ne olacak. Eğer Mac OS ile ilgili başka güvenlik açıkları "keşfedilmeye" başlanırsa Mac OS kullanıcıları, sığındıkları güvenli limanın aslında o kadar da güvenli olmadığını anlayacak ve Antivirüs pazarında ciddi bir büyüme sağlanacak.

Sony, A7R ile girdiği aynasız tam çerçeve sınıfında rakiplerini de cesaretlendiriyor. Zira bu sınıfta karlılık oranı çok iyi.

Cep telefonları cidden pahalı

Çoğumuz için üst seviye bir telefonun fiyatının 2000 TL'nin üzerinde olması artık gayet alışılageldik bir durum. Zira iPhone 6'lardan sonra 2000 TL artık kulağa nereдeyse makul geliyor. Diğer yandan 2000 TL ile gayet kaliteli bir telefon ve başka bir tüketici elektroniği ürünü almak bence çok daha mantıklı. Örneğin "bir zamanlar kartaldı" diyebileceğimiz Samsung Galaxy Note 2 sadece 1200 TL. Kalan 800 TL ile kendinize 32" bir televizyon, giriş seviyesi bir dizüstü ya da SLR fotoğraf makinesi, aile albümünüzü ve videolarınızı yedekleyeceğiniz bir sürü harici disk, iPad ve daha aklınıza gelebilecek pek çok eğlenceli ürün alabilirsiniz. Sonuçta tüm telefonlar kaybolabiliyor, çalınabiliyor ya da kırılabiliyor.

Gelir seviyemiz düşük olmasına rağmen bu ürünlere örneğin ABD'den çok daha pahalı bir şekilde sahip olmamız oldukça üzücü. Amazon.com'daki fiyatlara bakıyorum da içim sızlıyor. Madem 2000 TL ile başlamıştık, bu fiyata Nexstar 6 SE model bir teleskop alabiliyorsunuz. Bu teleskop, el kumandasına adını yazdığınız gök cisimlerini otomatik olarak buluyor ve size sadece bakıp şaşırmak kalıyor. Böyle bir teleskopla Satürn ve Jüpiter'i hatta uydularını bile görebilirsiniz. Hepsi sadece ülkemizdeki bir telefon parasına. Tabii ABD'de yaşıyorsanız. Zira aynı teleskopun ülkemizde 2 katı fiyatla satıldığını tahmin etmişsinizdir. Her halükarda hobileri olan biriyseniz maaşınız asla yeterli olmuyor.

Tam çerçeve aynasız makineler

2014'ün beni en çok heyecanlandıran ürünü neydi diye sorarsanız size tek bir cevap verebilirim: Sony A7R. Aynasız olması sayesinde küçük boyutlara sahip olan bu makine avucunuzdaki nükleer bir bombadan farksız. 36,4 megapiksel çözünürlüklü, tam çerçeve bu makine, fotoğraf makinelerinin geleceğini simgeliyor. Sony ayrıca A7 adında 24,3 Megapiksellik daha uygun fiyatlı bir modeli de aynı anda piyasaya sürdü. Samsung'un da tam çerçeve aynasız segmentine girmek istediği gelen söylentiler arasında. Bu fotoğraf makinelerini sıradan SLR'lar ile karıştırmayın. Bunlar yüksek teknoloji ile donatılmış uç noktada ürünler. Umarım 2015'te daha fazla üretici, aynasız tam çerçeve sınıfında modeller duyurur. Bu makinelerle çekeceğiniz fotoğrafları cep telefonunuzla çekmeniz pek mümkün değil. Tabii aradaki fark 5 bin TL'ye değer mi orası kişiden kişiye ve bütçeden bütçeye göre değişir.

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 12 — CEP TELEFONU ANDROID

LG G3 16 GB

Temiz işçilik, Android 4.4.2, LTE Cat4, NFC, ac-WLAN, çok iyi kamera, çok keskin Quad HD ekran; ancak kötü online pil ömrü, zayıf serbest konuşma
Toplam puan: 95,0
Fiyat: yaklaşık 450 €

SIRA 1 — PROJEKTÖR EV SİNEMASI

Epson EH-TW6100

Çok iyi görüntü kalitesi ve donanım, 3DReady, entegre hoparlör, trapez düzeltmesi, Split-Screen fonksiyonu, 3D Shutter gözlüğü; ancak oldukça sesli, yüksek güç tüketimi
Toplam puan: 93,9
Fiyat: yaklaşık 1.250 €

SIRA 10 — TELEVİZYON LCD/PLAZMA UHD

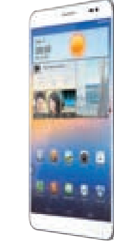
Samsung UE55HU7590

Çok iyi görüntü kalitesi ve 3D gösterimi, 2 gözlük, güçlü ses; ancak ton oda sesinin üstüne çıkıyor, kaotik menü
Toplam puan: 91,5
Fiyat: yaklaşık 2.000€

SIRA 5 — TABLET ANDROID

Huawei MediaPad X1 7.0

Çok iyi pil süresi, ince kasa, iyi kontrast değerleri, düzgün renkler; ancak performansı grafik yoğunluklu uygulamalar için yeterli değil
Toplam puan: 84,2
Fiyat: yaklaşık 390 €

SIRA 38 — DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLR VE DSLM

Samsung NX3000

Çok iyi foto kalitesi, kullanışlı format, 180 derece dönebilen ekran, Lightroom 5 tam sürümü, Kit optikle birlikte; ancak az ışıkta zayıf oto odaklama, yavaş seri çekim
Toplam puan: 80,4
Fiyat: yaklaşık 380 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (15%)	Efektif megapiksel	Pil süresi (min./max. kare sayısı)	Deklanşör gecikmesi (s)	imaj sabitleyici (g)
1	Sony Alpha 77 II	**95.1**	1,200 €	90	**100**	97	24	330/680	0.07	■
2	Panasonic Lumix DMC-GH4*	**93.3**	1,500 €	94	92	94	15.9	410/850	0.08	□
3	Olympus OM-D E-M1*	**92.9**	1,500 €	88	97	98	15.9	290/610	0.07	■
4	Sony Alpha 77	**92.3**	750 €	85	**100**	95	24	390/760	0.08	■
5	Fujifilm X-T1*	**92**	1,200 €	**100**	86	84	16	290/570	0.12	□
6	Olympus OM-D E-M10*	**90.3**	600 €	91	91	86	15.9	310/630	0.1	■
7	Panasonic Lumix DMC-GH3*	**90.1**	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010	0.14	□
8	Sony Alpha 65	**89.5**	550 €	85	94	90	24	430/860	0.08	■
9	Canon EOS 70D	**89.5**	910 €	85	95	86	20	1.930/4.760	0.08	□
10	Pentax K-3	**88.9**	1,150 €	82	97	89	24.1	750/1.520	0.1	■

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	**94.7**	850 €	88	**100**	**100**	0.12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	**93.3**	890 €	92	96	91	0.21	20	8.3	820
3	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	**85.4**	400 €	83	91	78	0.32	20.2	50	660
4	Panasonic Lumix DMC-FZ200	**84.1**	360 €	70	**100**	83	0.42	12	24	595
5	Canon PowerShot SX50 HS	**83.3**	340 €	76	93	79	0.34	12	50	600
6	FujifilmFinepix X-S1	**82.2**	360 €	74	92	82	0.24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	**81.7**	600 €	75	85	92	0.25	11.8	10.7	402
8	FujifilmFinepix HS50EXR	**80.1**	370 €	66	96	80	0.24	15.9	42	810
9	Panasonic Lumix DMC-FZ72	**78**	270 €	64	94	77	0.21	15.9	60	610
10	Sony Cyber-shot DSC-HX300	**77.9**	290 €	65	90	86	0.15	20.2	50	650

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX220	**77.3**	180 €	79	72	88	0.18	18	10	120
2	Canon PowerShot SX280 HS	**76.2**	180 €	74	77	81	0.27	12	20	235
3	Sony Cyber-shot DSC-WX200	**76.1**	200 €	75	74	85	0.34	18	10	120
4	Panasonic Lumix DMC-TZ36	**74.1**	180 €	69	79	76	0.28	15.9	20	193
5	Sony Cyber-shot DSC-WX80	**72.8**	140 €	71	71	83	0.33	15.9	8	125
6	Nikon Coolpix L830	**72.5**	190 €	65	78	80	0.24	15.9	34	508
7	Sony Cyber-shot DSC-WX50	**71.5**	190 €	66	74	83	0.37	15.9	5	120
8	Sony Cyber-shot DSC-TX30	**70.5**	200 €	62	74	87	0.26	18	5	140
9	Nikon Coolpix L820	**70.1**	200 €	64	74	79	0.28	15.9	30	470
10	SamsungWB250F	**69.3**	150 €	62	73	81	0.28	14	18	207

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİÇ)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cybershot DSC-RX100 III	**95.2**	850 €	**100**	90	95	0.36	20	2.9	290
2	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	**90.1**	600 €	96	86	84	0.39	20	3.6	280
3	Canon PowerShot G1 X Mark II	**90**	840 €	95	85	87	0.36	13	5	560
4	Canon PowerShot G1 X	**89.8**	470 €	**100**	87	66	0.54	14.2	4	535
5	Canon PowerShot G16	**89.4**	440 €	90	89	89	0.25	12	5	355
6	Canon PowerShot G15	**88.4**	380 €	89	89	86	0.33	12	5	355
7	Sony Cyber-shot DSC-RX100	**88.1**	410 €	92	84	89	0.25	20	3.6	240
8	FujifilmFinepix X20	**87.6**	420 €	85	88	93	0.23	12	4	355
9	Panasonic Lumix DMC-LX7	**86.7**	320 €	84	87	93	0.27	10	3.8	300
10	Nikon Coolpix P7800	**83.9**	430 €	79	94	73	0.35	12	7.1	400

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Foto Kalitesi (%45)	Don. özell./kull. (%40)	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Efektif megapiksel	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	80.1	360 €	74	91	71	0.23	18	30	236
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	79.8	270 €	76	84	80	0.29	20.2	30	272
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	78.5	340 €	73	85	76	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	77.6	250 €	71	83	83	0.24	18	20	198
5	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75.9	210 €	71	77	88	0.17	18	20	164
6	FujifilmFinepix F900EXR	75.7	250 €	69	79	88	0.16	15.9	20	235
7	Canon PowerShot SX700 HS	73.5	270 €	68	78	78	0.28	15.9	30	270
8	Canon PowerShot SX260 HS	73.4	220 €	72	75	74	0.45	12	20	230
9	Sony Cyber-shot DSC-WX300	73.1	230 €	67	79	76	0.53	18	20	164
10	Nikon Coolpix S9700	73	290 €	68	78	76	0.3	15.9	30	235

EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%50)	Ergonomi (%25)	Donanım özel. (%15	Çözünürlük	Işık akımı (cd/m2)	Kontrast (satranç tahtası)	Projeksiyon teknolojisi
1	Epson EH-TW6100	93.9	1,250 €	100	91	100	1.920 x 1.080	1,681	176:1	LCD
2	BenQ TH681	91.4	600 €	100	86	91	1.920 x 1.080	2,240	237:1	DLP
3	LG PF80G	88.2	1,100 €	96	80	94	1.920 x 1.080	431	154:1	DLP
4	Epson EH-TW5200	85.9	730 €	91	97	64	1.920 x 1.080	1,409	115:1	LCD
5	Acer H6510BD	84.3	600 €	91	83	78	1.920 x 1.080	1,894	163:1	DLP
6	LG PG60G	79.6	580 €	82	86	70	1.280 x 800	162	133:1	DLP
7	Epson EH-TW3200	72.9	1,100 €	67	100	53	1.920 x 1.080	1,865	83:1	LCD
8	ViewSonic Pro8400	70.8	1,150 €	65	76	86	1.920 x 1.080	2,102	73:1	LCD
9	Panasonic PT-AH1000E	69.2	1,500 €	69	80	56	1.920 x 1.080	2,062	79:1	LCD
10	ViewSonic Pro8200	68	680 €	60	79	81	1.920 x 1.080	1,409	66:1	DLP

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Ekran (%20)	Taşınabilirlik (%20)	Donanım özell.(%10)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	87.1	730 €	98	86	68	72	6:41	7.9
2	Apple iPad Air 128GB 4G	86.7	800 €	99	90	60	72	6:05	9.7
3	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	85.3	480 €	88	86	80	81	7:19	8.4
4	Apple iPad mini 64GB 4G	84.6	450 €	100	69	72	64	5:59	7.9
5	Huawei MediaPad X1 7.0	84.2	390 €	78	85	100	79	9:20	7
6	Samsung Galaxy NotePro 12.2 LTE (SM-P905)	82.9	610 €	89	88	57	93	8:15	12.2
7	Samsung Galaxy Tab S 10.5 LTE (SM-T805)	82.8	580 €	88	91	64	81	5:26	10.5
8	Apple iPad 4 64GB 4G	82.7	740 €	100	84	48	64	5:46	9.7
9	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 Edition LTE	81.4	520 €	85	91	58	91	6:35	10.1
10	Asus Google Nexus 7 (2013)	81.3	280 €	86	86	79	54	7:23	7

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Internet (%20)	Multimedya (%20)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Pil süresi	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	HTC One M8	97.4	580 €	100	99	93	97	5	8:00	4.1	ac/n
2	Samsung Galaxy S5	97.2	570 €	97	100	95	98	5.1	8:30	15.9	ac/n
3	Sony Xperia Z2	96.6	570 €	97	99	95	97	5.2	8:21	20.7	ac/n
4	Sony Xperia Z1 Compact	96.4	390 €	99	97	92	96	4.3	8:21	20.7	ac/n
5	Samsung Galaxy Note 3	96.4	500 €	93	99	96	100	5.7	9:09	12.8	ac/n
6	HTC One Mini 2	95.9	450 €	100	96	91	95	4.5	6:40	13.2	n
7	Samsung Galaxy K Zoom	95.9	470 €	96	98	92	99	4.8	6:14	20.0	n
8	LG G2	95.4	400 €	93	97	94	100	5.2	9:09	13.0	ac/n
9	Sony Xperia Z1	95.4	410 €	95	98	94	95	5	6:18	20.7	ac/n
10	Samsung Galaxy Note 3 Neo	95.1	330 €	92	98	92	100	5.5	7:51	8.0	ac/n

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇE KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090	96.4	1,100 €	99	100	100	199:1	311	4	40
2	Sony KDL-42W805A	94.5	980 €	100	92	94	178:1	265	4	42
3	Samsung UE40H6470	93.7	550 €	98	90	97	196:1	258	4	40
4	Samsung UE40F7090SL	93.5	1,100 €	96	96	96	190:1	279	4	40
5	Samsung UE40F6470	92.1	660 €	95	94	90	165:1	319	4	40
6	Panasonic TX-L42ETW60	91.4	750 €	90	93	99	163:1	213	3	42
7	Philips 42PFL6008K	91.3	700 €	94	89	97	164:1	272	4	42
8	Samsung UE42F5570	90.3	600 €	99	88	93	205:1	369	3	42
9	Sony KDL-42W705B	90.1	570 €	100	89	85	205:1	263	4	42
10	Toshiba 40L7363DG	88.7	430 €	94	86	83	172:1	282	4	40

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47,5)	Donanım özell. (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satranç tahtası)	Parlaklık (cd/m2)	HDMI	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE65HU8590	97	3,500 €	96	100	94	187:1	207	4	65
2	LG 65UB980V	96.3	4,200 €	100	97	86	218:1	265	4	65
3	Samsung UE55F9090	95.2	1,950 €	97	98	92	208:1	348	4	55
4	Samsung UE85S9	94.2	35,650 €	93	99	100	201:1	367	4	85
5	LG 65LA9709	94	4,000 €	100	97	75	210:1	282	3	65
6	Philips 65PFL9708S	93.5	3,300 €	95	96	86	195:1	330	5	65
7	Toshiba 65M9363DG	92.1	6,350 €	98	91	86	198:1	331	4	65
8	Sony KD-55X9005A	92	3,050 €	94	94	86	186:1	229	4	55
9	Samsung UE65F9090	91.6	3,800 €	91	98	92	180:1	399	4	65
10	Samsung UE55HU7590	91.5	2,000 €	91	95	94	188:1	399	4	55

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%40)	Erişim süresi (%25)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştrlb. veri trans. hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96.5	350 €	97	100	98	82	527/511
2	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	96.1	530 €	99	94	100	78	546/522
3	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	94.1	310 €	100	84	100	82	551/526
4	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	92.4	300 €	97	88	98	73	537/447
5	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.3	200 €	97	86	98	74	537/462
6	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.1	280 €	96	77	100	93	518/470
7	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	91.9	150 €	96	79	100	89	520/443
8	Adata Premier SP610 512GB (ASP610SS-512GM)	91.6	220 €	94	81	96	96	537/441
9	Plextor M6 Pro 256GB (PX-256M6Pro)	91.2	140 €	98	75	99	84	543/495
10	Crucial M550 512GB (CT512M550SSD1)	90.7	200 €	99	83	98	60	548/504

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Transfer hızı (%30)	Gürültü (%30)	Erişim süresi (%15)	Uygulama (%15)	Transfer hızı (MB/s)*
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81.1	100 €	100	77	48	100	166
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71.7	100 €	95	78	50	41	157
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71.5	200 €	90	66	100	40	148
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70.5	60 €	74	100	40	17	122
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69.2	200 €	82	89	56	35	135
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31	119
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68.2	120 €	67	93	36	38	112
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34	109
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65.5	160 €	88	73	41	29	145
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65.2	180 €	81	77	51	38	134

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Bu ay masaüstü işlemciler en iyiler listemize çok sayıda yeni işlemci giriş yaptı. Bunların arasında en ilginç olanları iki yeni Intel Haswell Extreme ailesi işlemcisi: Core i7-5930K üçüncü sırada ve performans olarak neredeyse kendisinden iki kat daha pahalı olan i7-4960X'in hemen ensesinde. Çok daha iyi bir seçim ve ayın satın alma tavsiyelerinden biri olan Core i7-5820K bir sıra geriden geliyor: 420 dolar'lık nispeten uygun bir fiyata 3,3 GHz hızında altı çekirdekli bir işlemciye ve mükemmel bir performansa sahip olabiliyorsunuz. İşlemci ihtiyaç halinde kolayca 4 GHz'in üzerine overclock edilebiliyor.

Zirve modelimiz Core i7-5960X gibi her iki yeni Haswell-Extreme yongası da süper hızlı DDR4 RAM'lerle birlikte çalışıyor. Haswell Extreme ailesine geçiş yapmak isteyenlerin maalesef LGA 2011 soketli yeni bir anakart ta satın almaları gerekiyor.

Listemize ilk defa Intel'in sunucu ürünleri yelpazesindeki Xeon işlemcileri E3-1270 v3 ve E3-1230 v3 de 7. ve 8. sıradan girdi. İptal edilmiş grafik birimi sayesinde sadece 80 watt TDP değeriyle yetiniyorlar ve böylece test ettiğimiz en verimli masaüstü işlemcilerden biri olmayı başarıyorlar. Mobil işlemcilerde bu ay da bir değişiklik yok, Intel Core i7-4700MQ yine satın alma tavsiyemiz olmaya devam ediyor.

Grafik yongaları nVidia'nın yeni Maxwell mimarisini temel alan ilk GPU olan GeForce GTX 980, Top 30 listemize üçüncü sıradan girmeyi başardı. 1.127 MHz'lik yonga frekansı ve 4 GB grafik belleği sayesinde çok yüksek bir performansa ulaşıyor ve kendisinden önceki en hızlı tek GPU'lu model olan GeForce GTX 780 Ti'nin yerini alıyor. Ayrıca daha yüksek performansa rağmen GTX 980, GTX 780 Ti'ye göre çok daha az elektrik harcıyor: 250 watt yerine prizden maksimum 165 watt güç çekiyor. Ancak yaklaşık 650 dolar'lık yüksek fiyatı yüzünden kart satın alma tavsiyesi olmayı hak etmiyor. Üst seviye modeller arasında mesela

AMD Radeon R9 290 çok daha iyi bir fiyat-performans oranına sahip, orta seviyede ise nVidia GeForce GTX 760'ı öneriyoruz.

uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

	Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	Fiyat-performans puanı	Soket tipi	CPU çekirdek / Thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	CPU Frekansı Turbo-Mode (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP, W)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-Twofish-Serpent (MB/s)	GPU performans puanı	Grafik yongası	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
	1	Intel Core i7-5960X	1080	100	60.9	2011	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,0	6.076	454,0	–	–	–	–
	2	Intel Core i7-4960X	1065	87,9	42.0	2011	6/12	3,6	4	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370,0	–	–	–	–
	3	Intel Core i7-5930K	600	87,7	74.0	2011	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351,0	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE	4	Intel Core i7-5820K	420	86,1	100.0	2011	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340,0	–	–	–	–
	5	Intel Core i7-4790K	350	75,5	80.9	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270,0	74,0	HD 4600	6.086	50,8
CHIP TAVSİYE	6	Intel Core i7-4770	315	73,0	81.2	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253,0	74,0	HD 4600	6.187	49,9
	7	Intel Xeon E3-1270 v3	330	68,8	64.9	1150	4/8	3,5	3,9	4 x 256	8.192	22	80	8,1	3.375	240,0	–	–	–	–
	8	Intel Xeon E3-1230 v3	245	66,2	77.9	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	8.192	22	80	7,64	3.232	227,0	–	–	–	–
CHIP TAVSİYE	9	AMD FX-9590	230	66,0	82.2	AM3+	8/8	4,7	5	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300,0	–	–	–	–
	10	Intel Core i5-4690	225	63,6	75.2	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193,0	71,0	HD 4600	5.746	49,5
	11	AMD FX-9370	225	62,7	72.1	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280,0	–	–	–	–
	12	AMD FX-8350	190	59,5	72.9	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259,0	–	–	–	–
	13	Intel Core i5-4590	210	58,9	64.0	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173,0	67,4	HD 4600	5.518	46,5
	14	AMD FX-8320	155	57,0	78.6	AM3+	8/8	3,5	4	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244,0	–	–	–	–
	15	Intel Core i5-4460	185	54,3	56.9	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159,0	63,1	HD 4600	5.344	42,0
	16	AMD FX-8150	150	52,1	62.0	AM3+	8/8	3,6	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223,0	–	–	–	–
	17	AMD FX-8370E	220	50,9	39.4	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214,0	–	–	–	–
	18	AMD FX-6300	115	45,2	52.8	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170,0	–	--	–	–
	19	Intel Core i3-4360	170	43,7	32.3	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119,0	63,2	HD 4600	5.034	44,7
	20	Intel Core i3-4150	120	41,9	40.3	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112,0	57,5	HD 4400	4.579	40,7
	21	AMD A10-7850K	170	39,3	23.5	FM2+	4/4	3,7	4	2 x 2.048	0	28	95	3,6	2.338	155,0	100	R7 Series	8.180	69,0
	22	AMD A10-7700K	150	38,2	24.4	FM2+	4/4	3,4	3,8	2 x 2.048	0	28	95	3,43	2.318	148,0	91,1	R7 Series	7.109	65,7
	23	AMD FX-4300	95	37,1	35.4	AM3+	4/4	3,8	4	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122,0	–	–	–	–
	24	AMD Athlon II X4 750K	75	34,0	34.5	FM2	4/4	3,4	4	2 x 2.048	0	32	100	3,03	2.312	118,0	–	–	–	–
	25	Intel Pentium G3450	80	33,9	32.0	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	40,3	HD(GT1)	3.079	29,6
	26	AMD Athlon II X4 740	75	32,8	31.0	FM2	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	0	32	65	2,87	2.280	112,0	–	–	–	–
	27	Intel Celeron G1850	55	29,7	31.3	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	36,5	HDGraphics	2.765	27,1
	28	AMD Athlon 5350	60	21,7	11.2	AM1	4/4	2,05	2,05	2.048	0	28	25	2,04	1.263	82,5	30,2	R3 Series	2.150	23,6
	29	AMD Sempron 3850	40	15,6	6.2	AM1	4/4	1,3	1,3	2.048	0	28	25	1,29	1.001	50,7	25,4	R3 Series	1.703	20,7
	30	AMD Sempron 2650	35	10,9	2.4	AM1	2/2	1,45	1,45	1.024	0	28	25	0,71	606	29,1	21,3	R3 Series	1.360	18,0

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) – GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

	Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Yaklaşık fiyat ($+KDV) 1	Performans puanı	Fiyat-Performans puanı	Çekirdek sayısı/ CPU Thread	İşlemci frekansı (GHz)	L2 önbellek (KB)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wh pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark01 (default) Yonga seti grafiği	3DMark01 (default) GeForce 740M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GTX
	1	Intel Core i7-4700HQ	Haswell	475	100	78,8	4/8	2,4	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
CHIP TAVSİYE	2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge	400	98,9	90,5	4/8	2,7	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
	3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell	300	92,9	100	4/8	2,4	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
	4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge	415	89,5	65,0	4/8	2,4	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
	5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	440	88,4	59,1	4/8	2,2	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
	6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge	390	78,2	46,2	4/8	2,2	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
	7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge	290	73,4	51,5	2/4	2,8	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
	8	Intel Core i5-4200M	Haswell	225	70,2	57,5	2/4	2,5	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
	9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge	375	68,7	32,4	2/4	2,7	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
	10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge	215	66,8	52,5	2/4	2,5	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
	11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge	440	61,0	19,4	2/4	1,9	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	–	–
	12	Intel Core i5-4250U	Haswell	400	60,1	20,3	2/4	1,3	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	–	–
	13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge	290	55,9	22,7	2/4	1,7	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	–	–
	14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge	400	49,6	11,4	2/4	1,8	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	–	–
	15	Intel Core i5-520M	Arrandale	175	47,4	22,8	2/4	2,4	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
	16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge	140	44,1	23,3	2/4	2,1	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
	17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn	625	43,6	5,0	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
	18	AMD A10-4600M	Trinity	315	43,5	9,9	4/4	2,3	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	–	–
	19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge	315	42,8	9,4	2/4	1,6	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	–	–
	20	AMD A8-3520M	Llano	275	35,9	6,3	4/4	1,6	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	–	–
	21	AMD A6-4400M	Trinity	225	35,0	7,1	2/2	2,7	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	–	–
	22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn	115	28,0	7,3	2/2	2,1	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	–	–
	23	AMD A6-4455M	Trinity	190	26,1	3,5	2/2	2,1	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	–	–
	24	Intel Core i5-520UM	Arrandale	300	25,9	2,2	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	–	–
	25	AMD A4-5000	Temash	125	25,2	4,8	4/4	1,5	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	–	–
	26	AMD E2-1800	Zacate	90	19,6	3,2	2/2	1,7	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	–	–
	27	Intel Pentium SU4100	Penryn	115	17,2	1,7	2/2	1,3	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	–	–
	28	Intel Atom Z2760	Clover Trail	50	14,4	2,2	2/4	1,8	1.024	3	1800	2.130	150	525	3.277	4.500	–	–
	29	AMD C-60	Ontario	75	11,4	0,7	2/2	1,0	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	–	–
	30	Intel Atom D525	Pineview	80	8,3	0,3	2/4	1,8	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	–	–

[1] ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
[2] SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

	Sıra	Grafik yongası	Bellek büyüklüğü MB ve türü	Yaklaşık fiyat ($+KDV)	Performans puanı	Fiyat-Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Mimari (nm)	Transistör sayısı (Milyon)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	3DMark Fire Strike	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Dirt 3 1920 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)
	1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1400	100	30.5	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
	2	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	2000	97,0	20.7	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2
	3	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	640	77,8	51.9	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4
	4	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	520	74,5	61.2	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52,06	126	90,5
	5	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1100	70,4	27.3	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
	6	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	390	68,4	74.9	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
CHIP TAVSİYE	7	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	350	64,9	79.2	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45	121,9	84,6
	8	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1100	64,5	25.1	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
	9	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	355	60,9	73.3	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
CHIP TAVSİYE	10	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	265	57,4	92.5	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
	11	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	275	50,5	78.5	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
	12	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	535	49,7	39.7	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	34,71	96,95	61,9
	13	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	475	46,4	41.7	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	31,78	87,72	50,5
	14	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	240	45,6	81.2	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8
CHIP TAVSİYE	15	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	185	43,3	100.0	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
	16	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	185	41,3	95.4	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
	17	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	260	39,8	65.4	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
	18	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	310	39,1	53.9	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
	19	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	170	36,3	91.2	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
	20	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	170	34,4	86.5	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38
	21	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	145	32,4	95.5	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
	22	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	170	29,4	73.9	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
	23	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	160	27,6	73.7	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	20,9	49,45	37,9
CHIP TAVSİYE	24	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	120	27,5	97.9	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
	25	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	145	26,3	77.5	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
	26	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	130	23,5	77.2	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
	27	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	135	21,4	67.7	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
	28	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	110	20,9	81.2	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
	29	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	100	17,7	75.6	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,7	43,57	18,4
	30	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	80	13,4	71.6	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ (YAKLAŞIK 365 DOLAR)

TAVSİYE	Acer E5-521-62GK
İŞLEMCİ	AMD A6-6310 (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R4 (IGP)
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:57/11:46 saat

GENEL ÇÖZÜM (YAKLAŞIK 560 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA (YAKLAŞIK 800 DOLAR)

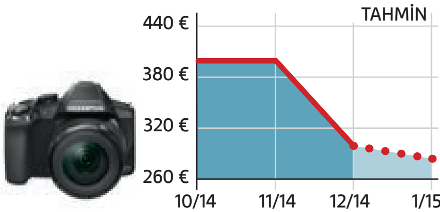
TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-B-1NJ
İŞLEMCİ	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD Radeon R7 M260
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 Bit)
SABİT DİSK	1 TB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	6:12/8:54 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

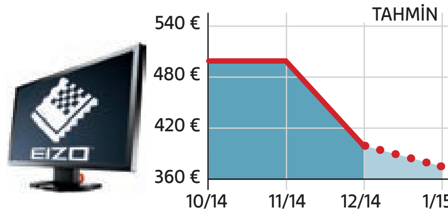
Olympus SP-100EE

Kameranın geliştirme masrafı yüksek değil, fiyatı düşüyor.

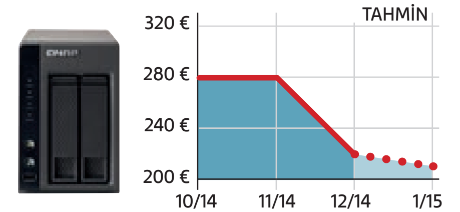
Eizo Foris FG2421

Giderek enerji tasarruflu ve daha iyi izleme açılı FS2434'ün gölgesinde kalıyor.

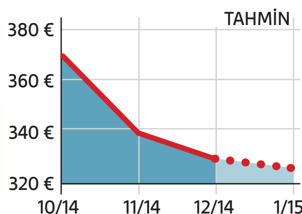

QNAP TS-221

Düşen fiyatı takipçisi TS-231'in orta sınıfta çıkışına işaret ediyor.

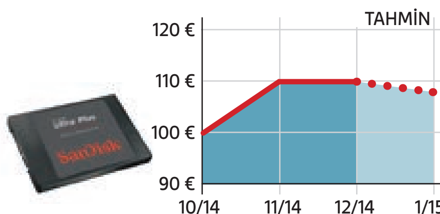

Samsung Galaxy S5 Mini

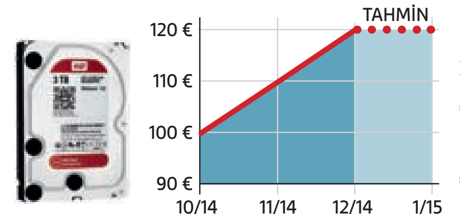
SanDisk Ultra Plus 256 GB

Flash belleklerde fiyat düşüşü sınırlarına dayanmış görünüyor.

WD Red 3 TB (WD30EFRX)

Red ailesinin iyi ünü sayesinde WD'nin fiyatı düşmüyor, aksine artıyor.

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Pentium G3220	60
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	50
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		280

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD A6-6400K	55
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	110
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	55
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		330

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	100
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	105
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	60
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	80
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		530

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	105
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	150
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	80
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		650

Orta seviye oyun PC'si

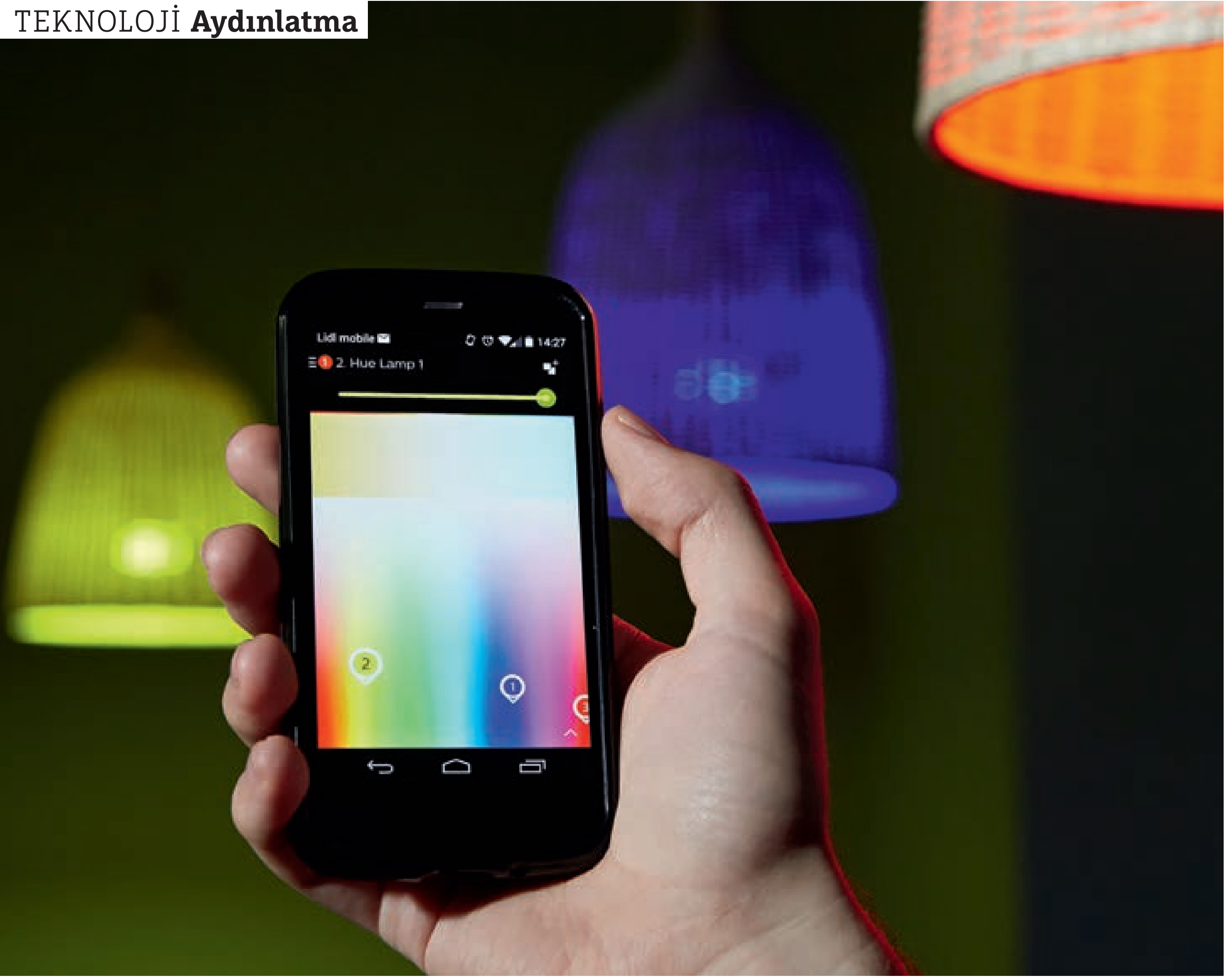
Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	55
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	130
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	105
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	265
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	145
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		1060

*Overclock yapılmayacaksa stok fan yeterli

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat ($)+KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	420
CPU fanı	Noctua NH-U14S	90
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	355
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	350
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	255
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	205
Toplam		1965

Elektrik anahtarı yerine cep telefonu

LED ampulleri uzun süre dayanıyor ve çok az elektrik harcıyor. Hatta bazıları uygulamayla kontrol edilebiliyor. Ampullerin pratik ve laboratuvar testlerini gerçekleştirdik.

RV / Barış Emre ALKIM

Bundan birkaç hafta önce LED'lerin ne kadar devrimci olduğu iyice anlaşıldı. İsveç Kraliyet Bilim Akademisi, Nobel fizik ödülünü LED'leri araştıran üç Japon araştırmacıya verdi. Araştırmacılar bu ödülü mavi ışık yayan LED geliştirerek kazandılar. Bu gelişme giderek günlük hayatımıza girmeye başlayan beyaz LED ışıklarının temelini oluşturuyor. Yarıiletken bazlı ışık kaynaklarının üst düzey enerji verimi ve uzun raf ömrünün dışında başka avantajları da var. Örneğin, en son kablosuz teknolojiyle ve akıllı telefonlarla (bunlar zaten çok amaçlı uzaktan kumandaya dönüştü) bir araya getirdiğinizde ortaya yaşam alanlarını aydınlatmak için futuristik çözümler çıkıyor. Daha şimdiden parlaklık düzeylerini ve renkleri ayarlamak için uygulama temelli sistemler var. Böylece evin atmosferini bir anda iş dünyasının soğuk beyazından eğlenceli bir kırmızıya ya da bir şeyler okumak için sıcak bir renge dönüştürebiliyorsunuz. Test ettiğimiz LED lambaları günlük kullanım bakımından daha da önemli. Aynı sayfada (sayfa 63) ambalaj üstünde bulamayacağınız ölçüm değerleri de yer alıyor.

Hue başlangıç kitini içeren ambalaj biraz eksik izlenimi uyandırsa da Philips Hue sıradan bir LED ışığı değil. 200 avrodan başlayan pakette klasik E27 duylarına uygun üç adet 750 lümenlik ampul, iki adet kablo ve Ethernet kablosuyla yönlendiriciye bağlayacağınız merkez ünite çıkıyor. Yeşil kontrol ışıkları yandığı anda sistemi kullanmaya hazırsınız. Bir sonraki adımda iTunes ya da Google Play Store üzerinden ücretsiz Philips Hue yazılımını indirmeniz gerekiyor. Uygulama, merkez birimi bulur bulmaz bir düğ-

meye basıp onaylamanız gerekiyor. Aygıt, duya takılı LED'leri otomatikman buluyor. Alternatif olarak, bunları sisteme basılı kodlarıyla da tanıtabilirsiniz. Işıklar Zigbee açık dijital radyo standardıyla çalışıyor. Akıllı evler söz konusu olduğunda Zigbee, WLAN alternatifi olarak yaygınlaştı ve tek sebebi de enerji konusunda tutumlu olması değil. Hue'yu diğer Zigbee aygıtlarıyla da (örneğin hareket algılayıcı) kullanabiliyor ya da bir Ambilight TV ile birlikte çalıştırabiliyorsunuz.

Hue uygulaması çok kolay kullanılıyor ve ışık kontrol sistemi için gereken her şeye sahip. Parlaklık ve ışık değerlerini her bir ampul için ayrı ayrı belirleyebiliyor ya da gruplara bölüp hepsini bir arada kontrol edebiliyorsunuz. Color Picker (renk seçici) özelliği ise çok kullanışlı ve odanızın renk sıcaklığını belirlemenizi sağlıyor. Zamanlama özelliği ise akşamları, işyerinin soğuk beyazından çıkıp sıcak beyazla rahatlamanıza yardımcı oluyor. Belirlediğiniz ayardan memnunsanız bunu şablon olarak kaydedip ne zaman isteseniz tek tuşla geri çağırabiliyorsunuz. Otomatik sistemi, sizi rahatsız etmeyecek alarmlar ve sayaçlar belirlemek için de kullanabiliyorsunuz. Eğer sabahları huysuz oluyorsanız, kibar bir uyandırma sistemine bayılacaksınız. Tek yapmanız gereken zamanı ve turuncunun hoş bir tonunu seçmek ve "solma" seçeneğini işaretlemek. Hue, bu durumda bir gündoğumu manzarası yaratıyor.

Ne var ki paket ucuz değil. E27 ve daha küçük GU10 duyları için, tüm işlevlere sahip tek bir Hue ampulünün fiyatı 60 avrodan başlıyor! Hue Lux modelleri yarı fiyattan satılıyor ama renk değiştirmiyor ve sadece parlaklığın kısılmasına izin veriyor.

Işıkları yemek tarifi değiştirir gibi değiştirin

Eğer meethue.com'a üye olursanız ek işlevlerden faydalanabilirsiniz. Uzaktayken evin ışıklandırma ayarlarını kontrol etmenin yanı sıra, mobil aygıtınız ev WLAN'ının kapsamı dışına çıktığı anda ışıkları sönecek biçimde programlayabiliyorsunuz da. Ayrıca isterseniz diğer kullanıcıların ışık tarifelerini alıp kendinizinkileri (söz gelimi belirlediğiniz karmaşık akşam ayarlarını) başkalarıyla paylaşabiliyorsunuz.

Üçüncü parti yazılımlar da işe renk katıyor. Lampshade ya da huerray gibi ücretsiz yazılımlar size alternatif arabirimler sunuyor. Diğer yandan, hueManic ise titreşen kırmızı şömine aydınlatması gibi belli animasyonlar yapabiliyor. Paralı uygulamalarda seçenekler daha da çok. Bunları kullanarak kışın sıcak bir ev ortamı ya da müzikle ahenk içinde yanıp sönen disko ışıkları yapabilirsiniz. Tabii buna kimin ihtiyacı olur bilinmez.

Hue'nun doğrudan rakibi ise nispeten daha ucuz olan Osram Lightify sistemi. Lightify, bir uygulamanın yanı sıra tam RGB renk uzayı sunuyor. Dahası, her ampul küçük bir radyo istasyonu rolü üstlenerek ağı 50 ışık kaynağına kadar genişletebiliyor. Samsung ise farklı bir yol izliyor. Şirketin Smart LED adlı ampulü Bluetooth'la kontrol ediliyor. Bu, ışığı kontrol etmek için on metrelik menzil içinde olmanız gerektiği anlamına gelse de LED'leri birbirine bağlamanız gerekmiyor ve her birini özerk olarak çalıştırabiliyorsunuz. Zigbee'nin de ağ halinde çalışan bir modeli mevcut.

balkim@chip.com.tr

→

Çabuk kurulum

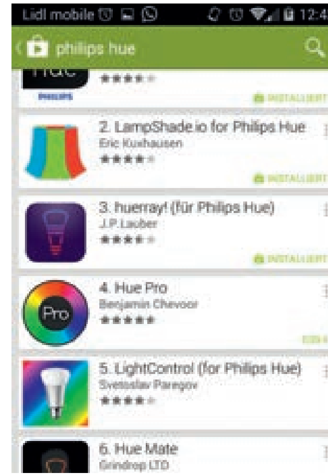
Hue sisteminde tek yapmanız gereken bir kablo kullanıp köprüyü yönlendiriciye bağlamak (solda). İsteğe bağlı dokunmatik anahtar, cep telefonu olmadan da ampulleri ayarlamanızı sağlıyor.

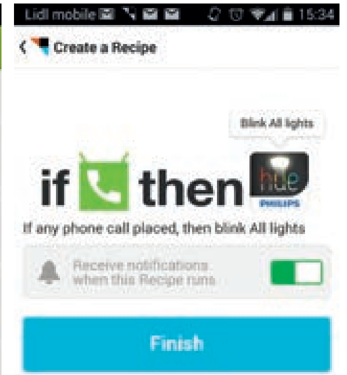

Daha fazla işlev için bir sürü uygulama

Google Play Store'da Philips Hue için 30'dan fazla uygulama bulunuyor. Bunlardan birçoğu bedava. Söz gelimi IFTTT, ampullerin belli olaylara tepki vermesini sağlıyor (mesela telefonunuz çaldığında yanıp sönebiliyorlar).

Alternatif aydınlatma sistemleri

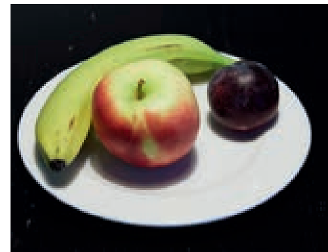
Osram Lightify (solda) ile doğrudan bir Hue rakibini piyasaya sürüyor. Samsung'un Smart LED'i (sağda) ise Bluetooth ve Zigbee modelleriyle geliyor.

LED ampüllerin doğallığı

LED'ler söz konusu olunca renk üretim endeksi (CRI) büyük önem kazanıyor. Bu değer 100'e ne kadar yakınsa ampulün renk efekti o kadar gerçeğe yakın oluyor. LED'ler genelde 80'in üstünde puan alıyor (soldaki Hue).

Her amaca uygun **LEDler**

LED ampuller yaygınlık kazanıyor. Akkor telli ampullerin ve cıva içeren tasarruflu ampullerin yerini alıyorlar. LED'lerin yaygınlığındaki artışın sebeplerinden biri de ürünlerin üretim kalitesinin ve ömrünün artışına karşın fiyatlarının düzenli bir biçimde düşmesi. Ucuz LED'leri dört avrodan başlayan fiyatlarla daha şimdiden satın alabiliyorsunuz.

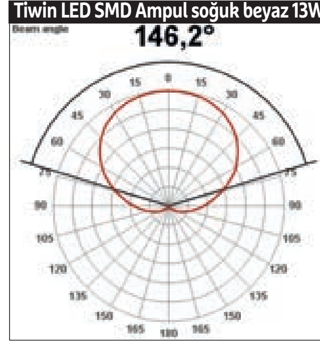
LED testimizde üç farklı ışık sınıfı var. 400 lümene kadar olanlar, 700 lümene kadar olanlar, 700 lümen ve üstü olanlar. Lümen, ışık akısı değerini gösteriyor ve parlaklık düzeyini ölçüyor. Çeşitli faktörler kesin bir dönüşüm yapmayı engellediği için LED'lerin değeri watt cinsinden belirtilmiyor. Yine de kafanızda canlandırmak için kabaca şöyle düşünebilirsiniz: İlk sınıf 25-40 Watt, ikinci sınıf 40-60 watt ve üçüncü sınıf da 60-100 watt.

Yayılım açısını ve renk sıcaklığını ölçmedik. Bu iki faktör söz konusu olduğunda evinizin durumuna hangisi uygunsa onu seçmelisiniz. Diğer yandan, watt başına lümen (verim) ve rengin üretimini bir akkor ampule göre kıyaslayan renk üretim endeksi önemli faktörler. Homojenliği, yani ışığın yayılımındaki dengeyi de ideal eğri ile elde edilen değer arasındaki fark cinsinden ölçüyoruz. Dayanıklılık da önemli: LED'lerin alt kısmı çalışma sırasında ısınıyor ve bu da parlaklığı düşürüyor.

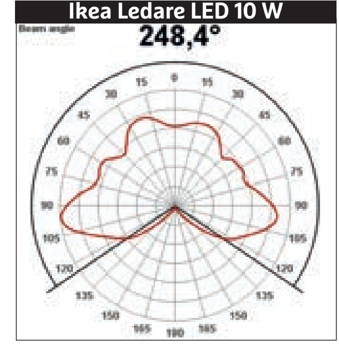
Yayılım açısı ve homojenlik

LED temelli ampullerden pek azı ışığı her yöne yayıyor. Yayılım açısı en parlak alanı da belirliyor (siyah çizgiler). Kırmızı çizgi ise LED'in ışığının ne denli dengeli olduğunu gösteriyor.

Tiwin LED SMD Ampul soğuk beyaz 13W

Ikea Ledare LED 10 W

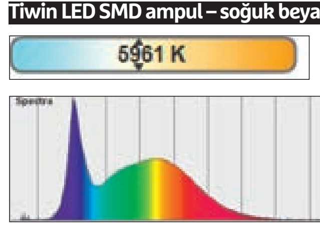

Renk sıcaklığı neyi gösteriyor?

Eski LED'ler sadece soğuk ışık veriyor. Modern LED ampuller ise 3.300 K'nın altındaki sıcak beyazdan (örneğin gece lambaları için) 5.000 K üstü soğuk beyaza kadar (günışığı) tüm renk sıcaklık aralıklarını kapsıyor. Nötr beyaz ise ikisinin arasında kalıyor ve genelde nesnelerin aydınlatılması için kullanılıyor.

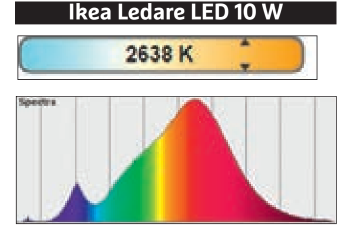
Tiwin LED SMD ampul – soğuk beyaz

5961 K

Ikea Ledare LED 10 W

2638 K

LED AMPULLER KARŞI KARŞIYA

Sıralama	Ürün	Toplam puan	Yaklaşık fiyat (avro)	Fiyat – performans	Verim (%20)	Süreklilik (%20)	Renk üretimi (%30)	Homojenlik (%30)	Güç tüketimi (watt)	Işık akısı (lümen)	Işık miktarı (lümen / watt)	Renk sıcaklığı (Kelvin)	Yayılım açısı	Maksimum ışıklılık (candela)	Aydınlatma (yüzde)	Renk üretim endeksi (CRI ya da Ra)	Parlaklık kaybı (yüzde)	Uzunluk (mm)	Çap (mm)	Form	Kısılabilir (üretici bilgisine göre)
LED – 400 lümene kadar																					
1	IKEA Ledare LED 3.5 W	94,5	13	99	76	100	100	98	3,4	238	70	2.661	123°	62	97	92	3,3	74	45	Duylu ampul	☐
2	Müller Licht LED Globeform 3 W	90,6	6	100	99	97	72	100	2,9	258	90	2.759	181°	40	99	80	5	74	45	Duylu ampul	☐
3	Philips CorePro LEDbulb 5.5 W	89,4	10	95	83	94	80	100	4,9	374	76	2.729	147°	75	99	84	6,1	102	56	Duylu ampul	☐
4	Müller Licht LED E27 3.2 W	88,2	6	97	96	94	76	92	3,1	270	87	2.747	231°	32	91	82	6,2	105	55	Duylu ampul	☐
5	Pearl Luminea 5 W	85,3	6	93	83	97	67	98	4,6	347	75	7.787	131°	86	97	79	5	118	60	Duylu ampul	☐
6	Astek X11 SMD LED 3 W	79,5	4	87	100	97	79	55	2,9	264	91	3.022	273°	28	55	83	4,7	78	31	Bar	☐
7	Lumen Star Prato 6 W	77,2	10	79	77	88	73	75	3,7	255	68	2.903	299°	24	74	81	9,1	94	49	Duylu ampul	☐
8	BrightMaxx LED Bulb 360 5 W	73,4	10	74	75	74	86	60	5,0	334	67	3.208	301°	33	60	86	17	105	60	Duysuz ampul	☐
LED – 700 lümene kadar																					
1	Müller Licht LED E27 7.5 W	88,5	11	95	94	96	69	100	7,1	668	94	2.785	109°	213	99	79	2,7	101	63	Mantar	☐
2	IKEA Ledare LED 6.3 W	88,4	5	100	73	87	98	91	6,1	460	75	2.667	255°	50	90	92	7,3	109	60	Duylu ampul	☐
3	Mailux LED E27 Ampul 6 W	87,1	8	96	82	86	79	100	5,5	462	84	2.621	133°	108	99	84	7,8	102	60	Duylu ampul	☐
4	Mailux LED E27 Ampul 8 W	84,4	7	93	81	82	74	99	8,0	665	83	2.728	135°	151	97	82	9,7	102	61	Duylu ampul	☐
5	IKEA Ledare LED 11 W	84,2	7	92	61	83	100	85	10,1	625	62	2.742	251°	67	84	93	9,3	120	60	Duylu ampul	■
6	Lumen Star E27 5050 SMD LED soğuk beyaz 7.5 W	80,1	15	81	86	90	76	74	6,4	565	88	4.045	283°	56	73	82	5,6	109	40	Bar	☐
7	Mailux LED E27 Ampul 10 W	79,7	9	85	49	77	84	99	9,4	457	49	3.078	131°	110	98	86	12,7	102	61	Duylu ampul	☐
8	Philips Master LEDbulb 6 W	79,3	10	84	84	89	76	74	5,7	497	87	2.650	207°	68	73	82	6	109	58	Duylu ampul	■
9	Osram LED Superstar Classic A40 Adv. matt 6 W	78,9	9	84	79	82	76	80	5,6	448	80	2.670	309°	42	79	82	9,6	97	55	Duylu ampul	■
10	Lumen Star E27 5050 SMD LED sıcak beyaz 7.5 W	76,8	14	78	78	86	74	73	6,2	497	80	2.975	283°	49	71	82	7,9	109	40	Bar	☐
LED – 700 lümen ve üstü																					
1	Tiwin LED SMD Ampul soğuk beyaz 13 W	98,2	14	99	100	99	100	95	11,3	1.139	101	6.251	147°	231	94	85	6,9	124	70	Duylu ampul	☐
2	Philips CorePro LEDbulb 9.5 W	95	8	100	94	97	90	99	9,5	895	94	2.806	147°	182	98	81	7,7	102	56	Duylu ampul	☐
3	Philips CorePro LEDbulb 10 W	93,9	10	97	81	99	93	100	10,1	814	81	2.721	189°	121	99	83	6,9	110	62	Duylu ampul	■
4	Osram LED Superstar Classic A75 Adv.13.5 W	93,9	19	90	90	100	87	100	12,4	1.145	92	2.740	115°	324	99	80	6,6	114	62	Duylu ampul	■
5	Mailux LED A60 Ampul 10 W	93,6	12	95	87	98	92	97	10,3	925	89	2.717	127°	235	96	82	7,5	117	60	Duylu ampul	■
6	Müller Licht LED E27 10 W	93	7	98	92	97	88	96	9,2	860	93	2.783	191°	125	95	81	8	110	60	Duylu ampul	☐
7	Greenline LED LAMP 10 W	92,6	8	97	91	90	92	97	8,7	796	92	3.003	163°	133	95	82	11,3	119	60	Duylu ampul	☐
8	Tiwin LED SMD Ampul sıcak beyaz 13 W	92,5	14	92	87	97	91	95	12,3	1.080	88	2.993	137°	242	94	82	7,6	124	70	Duylu ampul	☐
9	Müller Licht LED E27 13 W	92,5	11	94	90	92	91	96	11,5	1.040	91	2.797	179°	162	95	81	10,4	119	60	Duylu ampul	■
10	Xavax LED E27 11.5 W	90,8	18	87	74	100	90	97	11,2	857	76	2.686	137°	187	96	81	6,5	112	60	Duylu ampul	■

TÜM ÖLÇÜMLER 30 DK KULLANIMDAN SONRA YAPILMIŞTIR

ZİRVE SINIFI (100-90) ÜST SINIF (89-75) ORTA SINIF (74-45) TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR ☐ YOK

Ev ağınızı geliştirin

Gittikçe daha fazla sayıda cihaz birbirleri ile iletişime geçmeye ve internete bağlanmaya başlıyor. Yani ev ağınızı geliştirmek işinize sandığınızdan da çok yarayabilir.

Emre ERGÜN

Ev ağınızı bir kez kurduktan sonra –özellikle de internet sağlayıcınızın modemine bağlı kalacaksanız- ağın performans ve kapasitesinin sabit olduğunu varsaymanız olasıdır. Fakat sizin için pek çok seçenek mevcut. Ev ağınızı geliştirmenin zor bir işlem olması gerekmiyor. İşte bu yazımızda size, bu işlemleri neden gerçekleştirmek isteyeceğinizi, yapmak için gerekenleri ve en basit yollarını göstereceğiz.

Kablolu cihazlarınızı kablosuz bir köprü aracılığıyla bağlayın

Bugün bile her cihazın kablosuz bağlantı seçeneği bulunmuyor. Akıllı TV'ler, oyun konsolları, DVD oynatıcılar, uydu alıcılar gibi ev elektroniği cihazları dahili ağ erişimi yeteneğine sahip olsalar dahi bu özelliklerini tamamlayacak kablosuz bağlantıdan yoksunlar. Bu demek oluyor ki bu donanımlardan bir arada yararlanmak için hepsini modeminize kablo uzunluğunun yetişeceği yakınlıkta tutmalı (Eğer tüm donanımlarınız televizyonunuza da bağlı ise bu durum bir hayli zorlayıcı olabiliyor.) veya tüm evinize ağ kablosu döşemelisiniz. (Bu seçenek de oldukça pahalı, görsellik bozucu, kullanışsız ve zahmetli) Neyse ki daha akıllıca bir çözüm var: Bu çözüm ev ağınızı kablosuz köprü adlı bir cihazla geliştirmeyi içeriyor.

Bilgisayar dilinde köprü; ağları birbirine bağlayan, bir hub'da bulunan cihazların diğer hub'dakiler ile iletişime geçebilmesini sağlayan cihazdır. Tahmin edebileceğiniz üzere kablosuz köprüler birleştirme işlemini kablosuz bağlantı ile gerçekleştirirler. Fakat diğer kablosuz donanımlardan farklı olarak köprüler cihazlardan yalnızca kablosuz bağlantı talep etmezler. Bazı ek özellikler sunabilmelerine rağmen köprülerin kablosuz ağ genişletici veya erişim noktası olarak kullanılabileceği yargısına varmamalısınız. Özellikle de ucuz modellerde köprülerin tek işlevleri köprü oluşturmaktır.

Köprüler kablosuz bir erişim noktası(access point) üzerinden çalışırlar. Kendilerine bağlanan cihazlar ile modeminiz arasındaki boşluğu doldurarak herhangi bir kablo olmaksızın veri trafiği sağlarlar. Bazı köprüler tek cihaza bağlanabilirken bazıları da aynı anda pek çok farklı kablo bağlantısını kabul edebilirler. Bazılarında desteklenen özellikler bazılarında bulunmaz. Piyasada çeşitli tip-

lerde köprüler bulunabilir. Köprünüz sayesinde belirli cihazlar ethernet kablosu olmadan ana modeminizle iletişime geçebilecekler. Homeplug adaptörler, ethernet kablosu yerine var olan elektrik tesisatı üzerinden hızlı iletişim sağlamaya yarayan bir ağ teknolojisi cihazıdır ve kimi ağ genişleticiler ve modemler yazılımsal modifikasyonlar aracılığıyla kablosuz köprülere dönüştürülebilirler.

Fakat kablosuz adaptörler yalnız tek bir donanımı bağlayacaksanız iyi çalışırlar. (Ayrıca en az iki sokete ve iki kabloya ihtiyaç duyarlar.) Sonradan köprüye dönüştürülmüş modem seçeneği ise yalnızca uygun modeme sahipseniz gerçekleşebilir. Bunun yanında kablosuz köprüler yakın mesafedeki cihazlara kablosuz bağlantı eklemek için ideal yoldur. Ucuzdurlar, kurulumları kolaydır ve kablo veya soket gibi ek kaynaklara ihtiyaçları fazla değildir.

Kablosuz köprülerin de elbette dezavantajları mevcuttur. İlk olarak ek bir giriş soketine ihtiyaç duyabilirler (bu soket USB girişi de olabilir) ve eklemek istediğiniz cihaz sayısı kadar kablo gereksinimleri vardır. Fakat bu iki olumsuzluk diğer alternatiflerde de mevcuttur! Köprülerin kullanımlarının da teorik bir sınırı vardır. Bireysel kullanım için tasarlanmış çoğu köprü maksimum beş cihazı kabul edebilir.(Bazı ürünlerde bu sayı daha da az olabilir) Eş uzunluktaki ağ kablolarına göre daha maliyetlidirler. (Tabi eğer köprünün kapsamasını istediğiniz alan oldukça büyük ve kompleks değil ise) Eğer yavaş bir kablosuz ağ standardını kullanıyorsanız (N150) ve aynı anda birçok cihazı köprü üzerinden çalıştırmaya niyetliyseniz bant genişliği bir probleme dönüşebilir.

Fakat genel olarak kablosuz köprüler basit yapılı, kullanışlıdırlar ve dezavantajları kurulu bir sistemde çok az gözlenir. Yani kablosuz ağınıza yapacağınız bir geliştirmede arzulayabileceğiniz her şeye sahiptirler.

Kablosuz ac standardına geçerek hızınızı artırın

Biraz zamana –ve geniş bant sağlayıcılarının agresif güncellemelerine- mal olmasına rağmen artık ev ağlarının büyük çoğunluğu eski ve yavaş G protokolü yerine kablosuz N protokolünü kullanıyor. Buna rağmen ev ağınızı kablosuz N protokolünün de ötesine güncellemek hem olası hem de yapmak isteyeceğiniz bir geliştirme. Son standart olan kablosuz AC, N protokolünce kullanılan 2,4 GHz yerine geniş 5 GHz bandında çalışıyor ve böylece kapasitesini dört kat artırmış olmuyor. Bu durum beraberinde bir takım uyumsuzluk sorunlarını getirebilecek olsa da, 802.11ac standardı kablosuz AC cihazların var olan kablosuz donanımlarla uyum içerisinde çalışabilmeleri için 2,4 GHz alıcı antenlere sahip olmalarını şart koşuyor.

Bu durum geliştirmenizi bir hayli kolaylaştırıyor. Zira halihazırdaki kablosuz N donanımlarınız sahip oldukları 2.4 GHz antenlerden yararlanırken, kablosuz AC ile uyumlu cihazlarınız ise 5GHz antenlerini kullanabilirler. N protokolünü kullanan cihazlarınızın hızı sabit kalacak fakat kablosuz AC cihazlarınız diğerlerine göre üç kata kadar daha yüksek hızlara ulaşabilecekler (kablolu gigabit ethernetten bile daha hızlı).

Kablosuz AC donanımların nispeten yeni piyasaya sürülmeleri pek de ucuz olmayacakları anlamını taşıyor. Bu cihazların fiyatı ortalama 100 TL'den başlıyor. Fakat daha yüksek ücretler ödemeniz anlamına gelse bile sisteminiz için her zaman yüksek kaliteli ürünleri tercih etmeniz yararınıza olacaktır.

Kablosuz AC bağlantının faydaları sadece hız ile sınırlı değil. (Elbette ev ağı üzerinden aynı anda birden çok HD yayını izleyebilmek büyük bir nimet.) N protokolüne göre diğer geliştirmelerden bazıları daha az enerji tüketimi ve geliştirilmiş paket bütünlüğü (her ne kadar 5 GHz banda itimat etmek veri iletimi yolunda pek çok engel bulunuyorsa genişliğin olumsuz etkileneceği anlamına gelse de).

Sisteminizi kablosuz AC'ye güncelleme yolunda birkaç problem yer alsa da bunların en büyüğü ilgili protokolü kullanabilen donanıma sahip olmak. Dar bir ürün yelpazesinde satın alabileceğiniz belli modem ve adaptörler mevcut. Bunları alıp başarılı bir şekilde kursanız da desteklenen cihaz sayısında eksiklikler var (Galaxy S4, Amazon Fire, HTC One M7 gibi akıllı telefonlar ve Xbox One oyun konsolu bu listenin dışında). Kablosuz donanımların büyük çoğunluğu N protokolü üzerinden çalışıyor ve bu durum bir süre daha böyle devam edecek.

Yine de AC güncelleştirmesini yapmak istiyorsanız işlemler pek de zor değil. Özel bir konfigürasyona ihtiyaç duymayacaksınız. Kablosuz AC ağlar tıpkı N protokollüler gibi kolayca ve hızla bir araya getirilebiliyorlar. İkisi de Wi-Fi (802.11) tabanlı olduklarından pratikte bir farkları yok. Modeminizi kurduğunuzda güvenlik şifrelemesini girmeniz, bir parola belirlemeniz ve bir SSID seçmeniz gerekiyor. Eğer AC bağlantısının tam hızını deneyimlemek istiyorsanız bilgisayarınızda hem AC modeme hem de AC adaptöre ihtiyacınız olacak. Bunun dışında bu, istediğiniz gibi kullanacağınız basit ve dürüst bir geliştirme.

Kablosuz ağınızın sınırlarını genişletin

Kablosuz ağlar çok yönlü kapsama alanları ile ünlenmiş olsalar dahi bu kapsama alanının reel bir sınırı vardır. Kablosuz ağların hızları ve kullanım güvenilirlikleri, modemden belli bir mesafeden daha fazla uzaklaşırsanız hızlı bir düşüş yaşar ve çevredeki tuvalet aynasından yanlış yerleştirilmiş bir mikrodalga fırına kadar farklı engellerden etkilenirler.

Eğer kablosuz bir ağın menzilini artırma niyetiniz varsa ve bunu başarısız bir sinyali yükselterek veya çalışan bir sinyalin sınırlarını genişleterek yapacaksanız bir kablosuz tekrarlayıcıya (repeater) ihtiyacınız olacak.

Daha önce güçsüz bir televizyon sinyalini yakalamak için sinyal →

yükseltici kullandıysanız tekrarlayıcıların çalışma prensibini kolayca kavrayabilirsiniz. Tekrarlayıcılar var olan bir sinyali alıp tekrar yayınlayarak kendilerini erişim noktanızın uzantıları haline getirirler. Adaptör ile kablosuz erişim noktanızın arasına yerleştireceğiniz bir tekrarlayıcı ile birbiri ile iletişime geçme şansı olmayan iki cihazı iletişime geçirebilirsiniz. Tekrarlayıcıyı çalıştırmak için gerekli enerjinin haricinde tek pratik sorun ise sinyal gecikmesindeki hafif artıştır.

Tekrarlayıcı satın alırken alacağınız ürünün, sahip olduğunuz ağ bağlantısı ile uyumlu çalışıp çalışmayacağının bilincinde olmalısınız. Çünkü kablosuz G ve N protokollerinin farklı frekanslarda çalışmaları, birinde işlevsel olan tekrarlayıcının diğerinde çalışmayacağı anlamını taşıyabilir. Eğer bu konuda şüpheleriniz varsa kullanmakta olduğunuz yazılım ve donanım konfigürasyonunuzu gözden geçirerek ne tip bir ağa sahip olduğunuzdan ve satın alacağınız tekrarlayıcının ağ protokolünüzü desteklediğinden (Pek çok tekrarlayıcı esasen birden fazla protokolü destekler) emin olun.

Tekrarlayıcıların fiyatları değişkendir. En ucuzları 40 TL civarlarında ve N150 sinyali destekleme özelliği sunarken daha pahalı cihazlar 160-170 TL gibi fiyat etiketlerine sahip olabilir ve N900, hatta kablosuz AC protokollerini destekleyebilirler. Tekrarlayıcıların kaliteleri var olan ağın hızı ve sinyali yetiştirmeniz gereken cihazların sayısı gibi değişkenlere göre farklılık gösterir. Bizim önerimiz özel bir ihtiyacınız olmadığı sürece 100 TL'nin altındaki cihazlara yönelmeniz.

Kablosuz tekrarlayıcıların alternatifleri de köprülerin alternatiflerine benzer ve aynı olmasa da benzer rolleri üstlenirler. Tekrarlayıcı kurmak yerine var olan router'ınızı modifiye ederek tekrarlayıcı modunda çalışmasını sağlayabilirsiniz. Çoğu router bu özelliğe sahip olduğundan gerekli işlem yazılımsal olarak bir düğmeye basmaya benzer. Aksi durumda bile bir dış firmware yüklemesi ile (örneğin DD-WRT) modeminize gerekli özelliği kazandırabilirsiniz. Daha düşük teknoloji düzeyli bir çözüm de modeminizden cihazlarınızın yer aldığı bölgelere kablolar çekmektir. Bu çözüm belli durumlarda kullanılabilir.(Cihazlarınızın kablo bağlantısını desteklemek zorunda oluşu da cabası.)

Kablosuz tekrarlayıcılar tartışmasız olarak ağ aksesuarları arasında basitlikleri, kullanım kolaylıkları ve hızlı pratik çözümleri ile tepelerde yer alırlar.

Bu noktadan sonra ağ bağlantıları kurulurken kullanılan teknolojiler ve donanımlar hakkında olduğu kadar tüm bunları yöneten yazılımlar üzerine de nispeten bilgi sahibi olmuş olmalısınız. Artık tamamen standart ve olağan kablosuz ağınızı daha iyi bir hale getirme görevine soyunabiliriz.

Ağınıza Depolama Alanı Ekleyin

Farklı cihazlar arasında dosya paylaşabilmek bir bilgisayar ağına sahip olmanın en büyük avantajlarından birisidir. Ağ depo kapasitesini kullanarak oyun konsolunuzda videolar izleyebilir, akıllı telefonunuz veya tabletinizle fotoğraf arşivinize göz atabilir hatta dışarıdayken direkt evinizden yapacağınız yayın ile müziklerinizi bilgisayarınızı açık bırakmaya gerek duymadan dinleyebilirsiniz.

Ağ depolama farklı biçimlerde olabilir. En basit olanı ağınızın erişim noktasına bağlanacak bir harici disk aracılığıyla gerçekleştirilir. Çoğu modemin üzerinde yazıcı, harici disk ve hatta 3G modemler ile iletişime geçmesini sağlayacak USB girişi mevcuttur. Bazı durumlarda gerekli yazılıma ihtiyaç duymanızı gerektirse de paylaşımlı bir hard disk, çoğunlukla içeriğini istediğiniz cihazda kullanabilmenizi sağlar ki bu, özellikle aynı ağı kullanan birçok kişinin aynı içeriğe erişmeyi istediği durumlarda oldukça kullanışlı bir özelliktir. İçerisinde veri depolama kapasitesine sahip modemler satın almak da mümkündür. Yine de bu durumda dikkatli olmakta fayda var, zira yüksek ücretler ödeyeceksiniz ve herhangi bir sorun olduğunda bu ürünlerin yenilenme/tamir edilme masrafları daha fazla olacaktır.

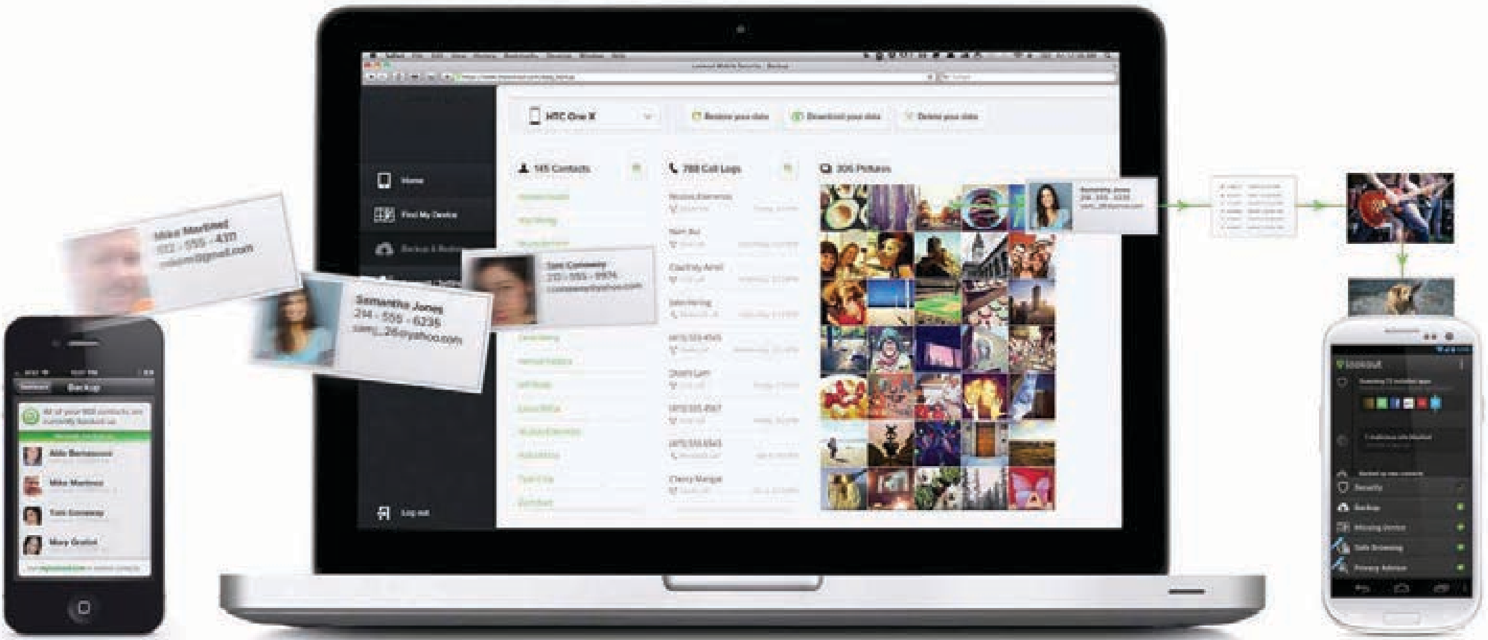
Yine de, ev ağınızda belli bir içeriğe erişmeye çalışan pek çok kişi bulunuyorsa tek diskli çözümler yavaş ve güvenilmez kalabilir. Bu gibi durumlarda ise çözüm, içeriği daha akıllıca ve ağ ile uyumlu bir şekilde sağlayan dosya sunucuları benzeri sistemlerden geçer. (Buna örnek olarak iki farklı diskten ortak içeriğe aynalama yapmak verilebilir) Bunu gerçekleştirmenin bir yolu özel konfigürasyonlara sahip bir bilgisayar kurulumu gerçekleştirmektir. Fakat muhtemelen bu fazla gürültülü ve hantal bir çözüm olacaktır. Çok daha iyi bir yol ise ağınıza doğrudan bağlanabilen disk ünitelerini (NAS) tercih etmektir.

NAS cihazlar harici disklere benzerler fakat bir ağ portuna ve sunucu yazılımına sahiptirler. Bu yazılımları sayesinde içeriklerinizi herhangi bir bilgisayar ve hatta doğru bir konfigürasyon aracılığıyla internet üzerinden bile kontrol edebilirsiniz. NAS cihazlar içlerinde çoğunlukla RAID olarak çalıştırılan bir veya birden fazla mekanik hard disk veya SSD diskler bulundururlar.

Düşük fiyatları ve yüksek kapasiteleri ile mekanik diskler çoğunlukla tercih sebebi iken SSD'ler uygulama tipi erişim için optimize edilmişlerdir. Yani SSD ağ depolama daha yüksek maliyetlere ve fakat SSD'nin, yerel depolama alanı olarak kullanımında pek de fazla olmayan avantajlara sahiptir. Ağınız için tamamen kablosuz depolama cihazlarına sahip olmanız da olasıdır fakat en yüksek verim NAS cihazınızı modeminize Ethernet veya USB aracılığıyla bağladığınızda elde edilecektir. Bu bağlantılar yapıldığında özellikle yüksek çözünürlüklü videolar için şart olan sürekli yüksek, kesintisiz veri transferi hızlarını garantilemiş olursunuz.

Dosyaları kullanıcılara sağlama görevinin yanı sıra internet sunucuları, dış kullanıcıların giriş yaparak içeriklere erişimlerini ve arzu ettiklerini indirmelerini sağlayabilir. Bu şekilde size de evinizin dışındayken dosyalarınıza erişmek için kullanışlı bir yol sağlanmış olur. Bu sunucular bilgisayarınızda gerçekleşebilecek olası bir disk arızasında, planlanmış yedeklemeler gerçekleştirmek için de kullanılabilirler. Eğer en etkili ev ağını yaratmak gibi bir idealiniz varsa ağ depolama cihazları sanal birer zorunluluktur!

yorum@chip.com.tr

Cep telefonunuzu bilgisayarınız ile senkronize edin

Çoğu kullanıcı kişisel verilerini internet üzerinde saklamamayı tercih ediyor. Siz de akıllı telefonunuzu kendi ev ağınızdan özel ve kablosuz olarak bilgisayarınız ile senkronize edebilirsiniz.

Emre Ergün - FN

İnternet servisleri sayesinde verilerinizi rahatça senkronize edebiliyorsunuz. Fakat bu gibi durumlarda gözetlenmediğinizin garantisi yok. Apple iCloud'a yapılan ve pek çok ünlünün çıplak fotoğraflarının sızdırılmasıyla sonuçlanan saldırının ardından en deneyimsiz kullanıcıların bile internet bulut servislerinin vadettikleri güvenliği sağlayamadığının farkında olması gerekiyor. Eğer fotoğraf ve videolarınızı gizlilik içerisinde, suçluların, istihbarat teşkilatlarının veya gigabyte'lar dolusu depolama alanını hayır olsun diye vermeyen bulut servislerinin eline geçmeden kaydetmek istiyorsanız belki de onları ev ağınız üzerinden bilgisayarınız veya NAS'ınıza (ağa bağlı veri depolama aracı) aktarmalısınız.

Yükleme yapıldığında yerel veri karşılaştırma işlemi Apple, Google ve Microsoft internet sunucuları aracılığıyla yapılan senkronizasyonlar kadar konforlu. Apple iPhone veya iPad sahipleri firmanın bilgisayar yönetim programı iTunes sayesinde iCloud'u tamamen devre dışı bırakıp yine iTunes üzerinden bilgisayarlarına çevrimdışı senkronizasyon gerçekleştirebilirler. Android kullanıcıları istedikleri klasörlerin bilgisayar veya NAS'lara senkronize edilmesini sağlayan FolderSync uygulamasını kullanabilir. Sadece Windows Phone 8 kullananlar bu işlemlerde biraz sıkıntı çekecekler zira Microsoft masaüstü uygulaması multimedya dosyalarınızı çevrimdışı senkronize etmenize olanak tanımasına karşın manuel olarak başlatma gerektiriyor ve işini yapabilmesi için kablo bağlantısına ihtiyaç duyuyor.

Bu yazıda ev ağınız aracılığıyla multimedya dosyalarınızı telefonunuz üzerinden bilgisayarlarınızda nasıl yedekleyebileceğinizin üzerinde duracağız.

yorum@chip.com.tr

Android klasörlerini senkronize edin

Android uygulaması FolderSync, telefonunuz ile bilgisayar veya NAS'ınız arasında çevrimdışı senkronizasyon yapmanızı sağlıyor. Telefon verilerinizi Windows 7 işletim sisteminde nasıl senkronize edeceğinizi gösteriyoruz.

1 Windows üzerinde dosya paylaşımını açın

Telefonunuzdan Windows'a erişim gerçekleştirmek için öncelikle "Denetim Masası"ndan "Ağ ve Paylaşım Merkezi"ne gelmeli ve "Gelişmiş paylaşım ayarlarını değiştirin"e tıklamalısınız. Ardından "Ortak" çubuğunun yanındaki oka basarak açılan seçeneklerde "Dosya ve yazıcı paylaşımını aç"ı işaretli hale getirmelisiniz. (1) Bu arada "Parola korumalı paylaşımı aç" seçeneğinin de işaretli olduğundan emin olun. Aksi takdirde ev ağınızdaki başkaları da verilerinize erişebilir.

2 Parola korumalı bir bilgisayar hesabı oluşturun

Erişimin güvenli olduğundan emin olmak için parola korumalı bir kullanıcı hesabına ihtiyacınız olacak. Yine "Denetim Masası" üzerinden "Kullanıcı Hesapları" bölümüne geçin ve eğer parolanız yok ise bir tane oluşturun (2). Kullanıcı adını da not edin.

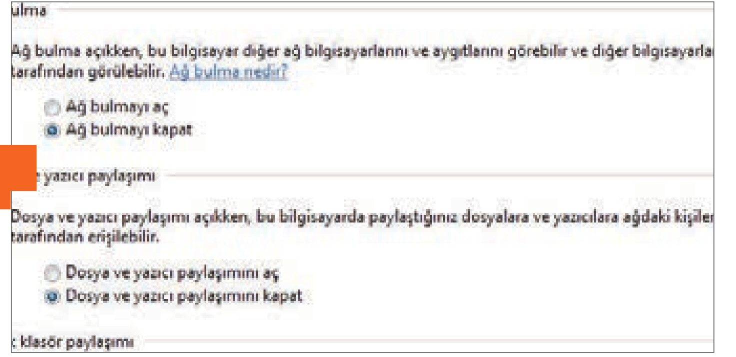
Not: Eğer hala bilgisayarınızın parola sormadan açılmasını arzu ediyorsanız "Çalıştır" bölümüne "netplwiz" komutunu girin. Ardından açılan pencerede "Kullanıcı bu bilgisayarı çalıştırmak için bir ad ve parola girmelidir." Seçeneğindeki tiki kaldırın ve işlemi onaylamak için parolanızı girin. Ağ klasörünüz koruma altında fakat bilgisayarınız parolasız çalışmaya başlayacak.

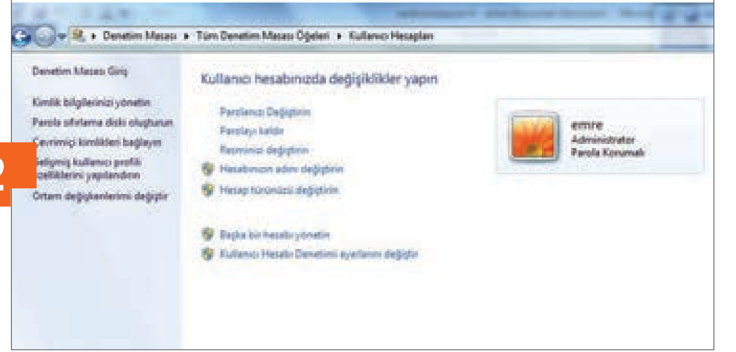
3 Windows klasörlerini paylaşın

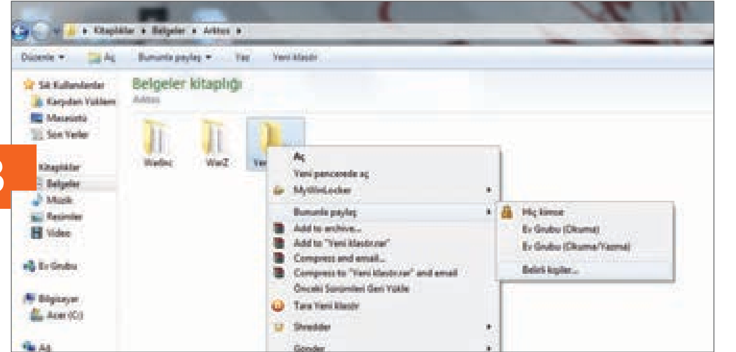
Windows'ta akıllı telefonunuzdaki verilerin görünmesi için bir klasör yaratın. Klasöre sağ tıklayın ve "Bununla paylaş → Belirli Kişiler"i seçin (3). Kullanıcı hesabınız zaten tüm erişim haklarına sahip olduğundan tek yapmanız gereken "Paylaş"a tıklamak olacak. Eğer ilk adımda gösterilen parola korumalı paylaşımı aktive etmediyseniz her kullanıcı için "Ekle" butonunu kullanmanız gerekecek. Ardından yerel IP adresinizi bulmak için "Çalıştır" bölümüne "cmd" komutunu girin. Açılan komut penceresinde "ipconfig" yazıp "Enter"a basın. Dökülen bilgilerden Kablosuz LAN bağdaştırıcısı kısmındaki IPv4 adresini not edin (genellikle "192.168.xx.xx" şeklindedir).

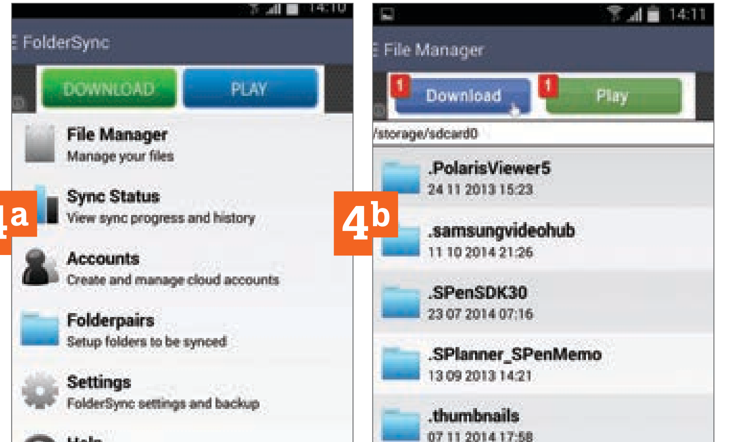
4 FolderSync uygulamasının konfigürasyonunu yapın

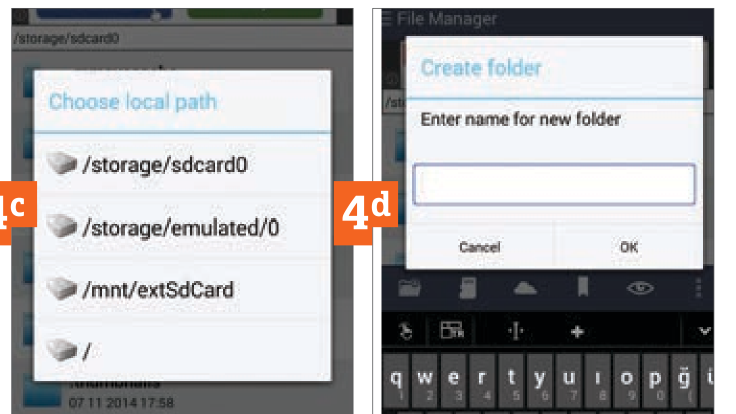
Akıllı Android telefonunuza FolderSync Lite uygulamasını indirin.(chip.biz/foldersynclite) Uygulamayı başlatın ve "Accounts-Add account" yolunu izleyerek Windows PC'nize erişim olanağı kazanın. Ardından listeyi aşağı indirerek "SMV/CIFS" seçeneğine tıklayın. Bir sonraki menüye istediğiniz bir ismi girin. (Örneğin Win-Senk) "Server adress" kısmına bilgisayarınızın IP adresini yazın. "Start Folder", "Port" ve "Domain name" kısımlarını boş bırakın. Eğer bilgisayarınızda parola korumalı paylaşımı açtıysanız, dosyaların hangi kullanıcıyla paylaşılacağını ve parolayı belirleyin. Ek olarak isterseniz anonim kayıt opsiyonunu kullanabilirsiniz. Son olarak "Test connection" a basarak erişimin sağlanıp sağlanmadığını kontrol edin ve başarılı kayıt işleminizin ardından "Save"e tıklayın.

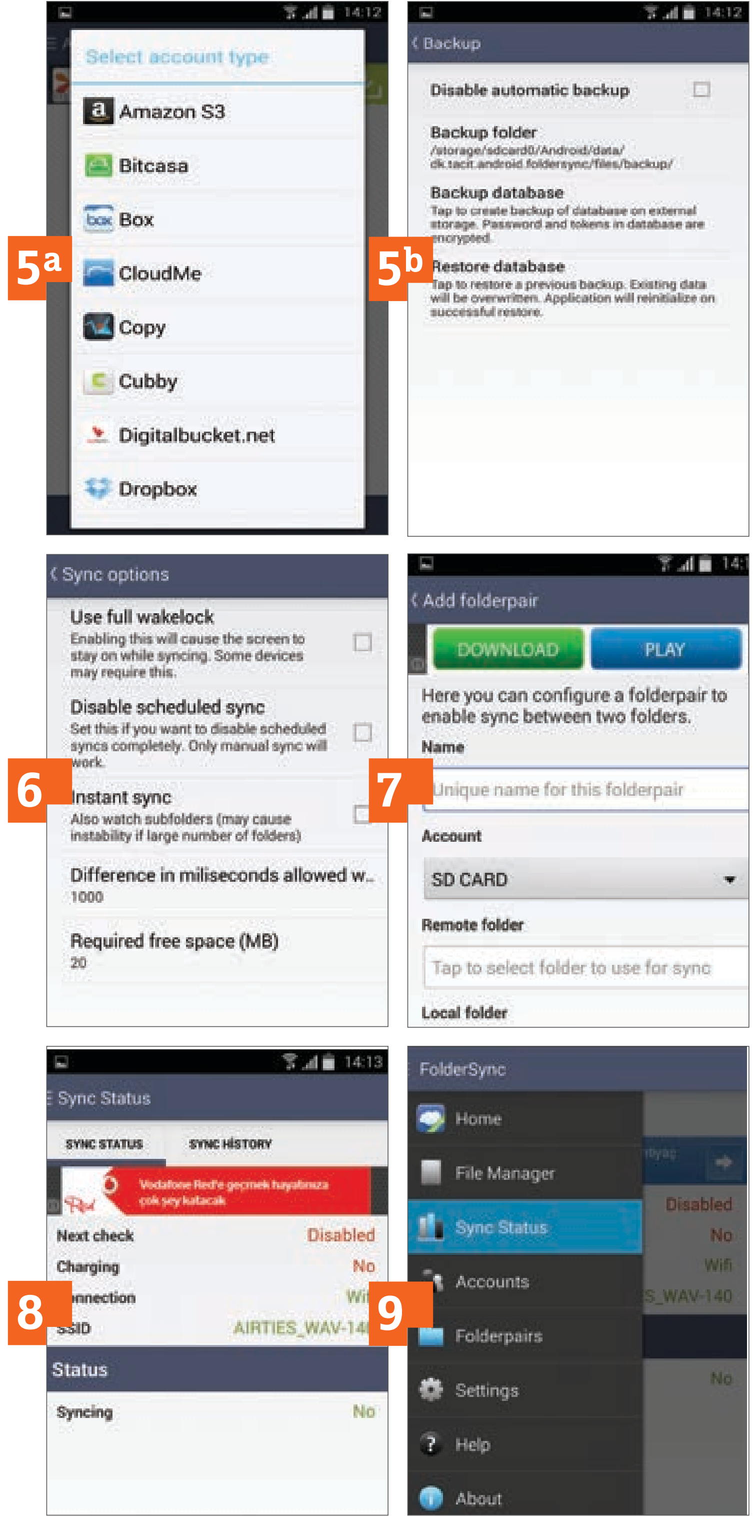

Önemli: Erişimin sağlanması için akıllı telefonunuzun bilgisayarınızın bağlı olduğu ağa bağlı olması gerekmektedir.

5 Klasör çiftlerini tanımlayın

FolderSync'de ekranın sol köşesindeki ana menüyü getirin veya üst sol taraftaki üçlü simgeye tıklayın. Ardından "Folder Pairs-Add folder pair" yolunu izleyin. İşleminize isim verdikten sonra (örneğin foto yedekleme) "Account" kısmının altındaki bölüm seçme ekranından "SD card" yerine yeni yarattığınız hesabı seçin. "Remote folders" sekmesi altındaki giriş alanını kullanarak bilgisayarınızdaki paylaşılan klasörlere erişebilirsiniz. İstediğiniz klasöre gidin ve "Select folder" komutu ile klasör seçme emrinizi onaylayın. Akıllı telefonunuzdaki SD kartınızdan bilgisayarınıza aktarmak istediğiniz klasörü seçin (örneğin video ve fotoğrafların bulunduğu DCIM klasörü). Ardından "Select folder" ile işleminizi onaylayın.

"Synchronisation type" bölümünün altından veri transferinin yapılmasını istediğiniz bölgeyi belirleyin. "To remote folder" komutu akıllı telefon verilerinin bilgisayarınız üzerinde yedeklenmesi için yeterli olacaktır. Çift taraflı transfer için ise "Two-way synchronisation" a tıklayın.

6 Bir yedekleme programı oluşturun

Bir zaman çizelgesi oluşturarak senkronizasyonun sizin herhangi bir müdahalenize ihtiyaç duyulmadan otomatik olarak gerçekleştirilmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için "Scheduled synchronisation" komutunu kullanmalısınız. Ayrıca "Synchronisation interval" bölümü "Extended" olarak ayarlanmalı ki maksimum zaman esnekliği sağlansın. Bu şekilde akıllı telefon verilerinizin bilgisayarınız ile senkronize edilmesini istediğiniz tarihleri belirleyebilirsiniz. İdeali, evde bulunduğunuz ve bilgisayarınızın açık olduğu zamanları seçmektir.

7 WLAN senkronizasyonunu aktive edin

Uygulamadaki "Use WLAN" ve "Switch on WLAN" seçenekleri bir hayli önemli. Eğer bu özellik kapalı durumda ise FolderSync uygulaması transfer yapılırken aktive edecektir. "Permissible WLAN SSIDs" bölümüne WLAN bağlantınızın ismini girin. "Synchronise deleted files" kısmını seçerek eğer telefonunuzdaki karşılıklarını sildiyseniz bilgisayarınızdaki senkronizasyon klasöründeki dosyaların da silinmesini sağlayabilirsiniz. Bu özellik işe yarayabilir, yine de kullanırken dikkatli olmakta fayda var.

8 Senkronizasyon işlemleri için ek seçenekleri belirleyin

Ek olarak uygulama içinde alarmlar kurabilirsiniz. Böylece senkronizasyon sırasında uygulama, sizi gerçekleşen işlemin anlık durumuyla ilgili uyarabilir. Pilden tasarruf etmek için"Synchronise only when charging" seçeneğini kullanarak senkronizasyonun yalnızca akıllı telefonunuz şarj olur vaziyette iken gerçekleşmesini sağlayabilirsiniz. Tüm seçeneklere bakıp istediklerinizi aktive ettikten ve ayarladıktan sonra "Save" ile tercihlerinizi kaydedin. Veri transferini test etmek veya manuel olarak başlatmak için "Folder pairs" kısmının içindeki "Sync"e (söz konusu göreve göre) basabilirsiniz. Çoklu klasör çiftlerinin dahil olduğu durumlarda tüm klasörlerinizi "Sychronisation status" kısmının altındaki "Synchronise all" seçeneği ile senkronize edebilirsiniz. Fakat senkronizasyon sizin belirlediğiniz zamanlarda otomatik olarak gerçekleşecektir.

9 Android 4.4 SD kart problemlerini çözün

Android 4.4 KitKat, cihazlarında bir micro-SD kart bulunduran kullanıcılar için ufak bir probleme yol açıyor: FolderSync gibi Play Store orjinli uygulamaların artık hafıza kartlarına sınırsız yazma yetkileri yok, yalnızca bir klasöre özel olarak belirtilen ad ile yazım yapabiliyorlar. Okuma erişimleri ise bu sınırlamalardan bağımsız olarak çalışmaya devam ediyor. Akıllı telefon verilerini bilgisayara yedeklemek sorunsuz bir işlem, ilgili sınırlamanın sebep olduğu sorunlar iki taraflı senkronizasyonda ortaya çıkıyor.

Eğer senkronizasyonun iki yönlü gerçekleşmesini istiyorsanız, işlemi kendiniz yapmak zorundasınız. Zira FolderSync kendi klasörünü oluşturamıyor. Akıllı telefonunuzu bilgisayarınıza bağlayın ve hafıza kartındaki "Android-data" bölümüne gidin. Ya "dk.tacit.android.foldersync.lite" ya da "dk.tacit.android.foldersync.full" isimli bir klasör oluşturun (uygulamanın lite sürümü için ilk ismi, tam sürümü içinse ikinci ismi kullanın). Akıllı telefonunuzu yeniden başlatın. Oluşturduğunuz klasörü yerel klasör olarak kullanın (5. adım). İki yönlü senkronizasyon tüm Android sürümlerinde bu şekilde işlemektedir.

iOS Yedekleme

Apple dosya sistemine erişimi kısıtladığından dolayı iOS'ta klasörleri otomatik olarak eş zamanlamak mümkün değil. Ancak iTunes'un kablosuz eş zamanlama özelliğini kullanarak medya dosyalarını çevrimdışı senkronize edebilirsiniz.

1 iPhone/iPad'inizi iTunes'a tanıtın

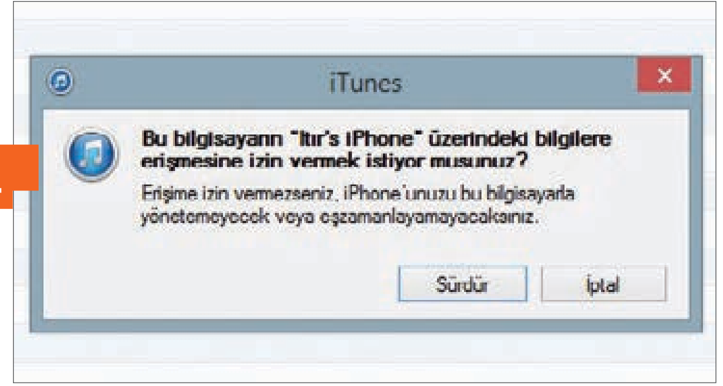
Verileri çevrimdışı eşzamanlayabilmek için öncelikle iTunes'a ihtiyacınız olacak (http://www.apple.com/tr/itunes/download/). Kurulumun ardından iTunes'u çalıştırın ve cihazınızı bilgisayara USB kablosuyla bağlayın. İlk kurulum esnasında iTunes, cihazınıza erişim izni isteyecek. İzni vermek için, bilgisayarda çıkan uyarı mesajında "Sürdür"e tıklayın, ardından cihazınızda çıkan uyarı mesajında "Güven"e tıklayın.

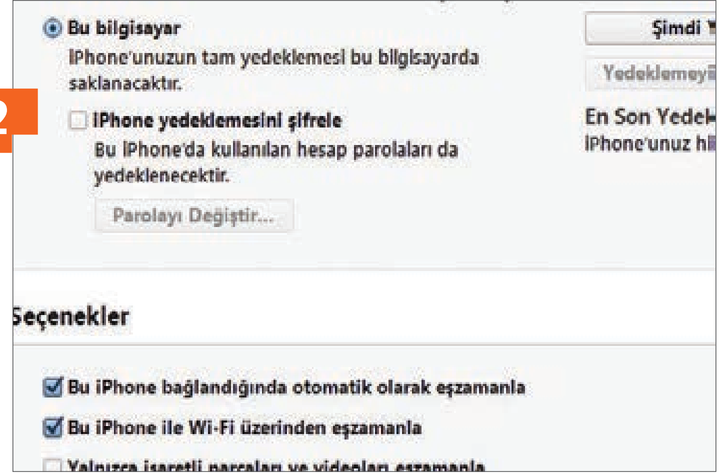
2 Otomatik yedeklemeyi seçin

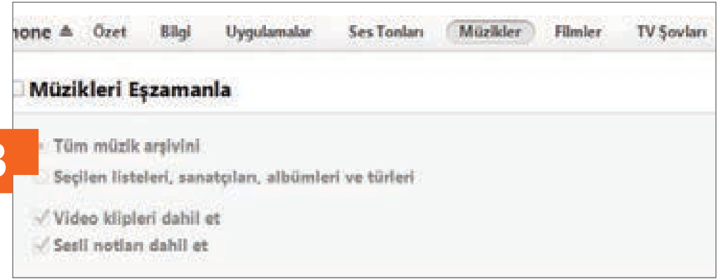
iTunes'da cihazınızın adına tıkladığınızda "Özet" penceresine yönlendirileceksiniz. Burada "Yedeklemeler" bölümünün altındaki "Bu bilgisayar" seçeneğini işaretlediğinizde, cihazınızın yedeği otomatik olarak bilgisayara kopyalanacak. İsterseniz altındaki "iPhone/iPad yedeklemesini şifrele" seçeneğini de işaretleyerek, bilgisayardaki yedeği de şifreyle koruyabilirsiniz. "Seçenekler" bölümünün altında "Bu iPhone/iPad bağlandığında otomatik olarak eşzamanla" ve "Bu iPhone/iPad ile Wi-Fi üzerinden eşzamanla" seçeneklerini işaretleyip "Uygula"ya tıklayın.

3 Eş zamanlamayı başlatın

Bilgisayardan mobil cihaza veri transfer ederken hangi tür dosyaların eş zamanlanacağını belirleyebilirsiniz. Bunun için iTunes'da ilgili sekmelere tıklayın ve eş zamanlama seçeneklerini işaretleyin, örneğin: "Müzikler > Müzikleri Eşzamanla". Ardından "Uygula"ya bastığınızda cihazınızın hafızasındaki ilgili dosyalar silinip yerine bilgisayarda belirlediğiniz dosyalar yerleşecek. Bilgisayar ve cihazınız arasındaki kablosuz eş zamanlamanın gerçekleşebilmesi için gereken iki koşul var: İki cihaz da aynı ağa bağlı ve açık olmalı.

Win-Phone

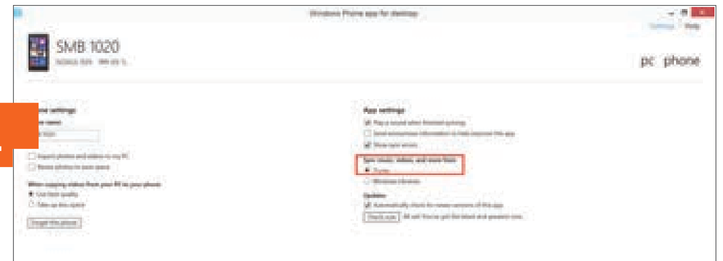
Bir Windows 8 telefon yalnızca sınırlı düzeyde bilgisayar ile çevrimdışı senkronize edilebilir. Resmi Microsoft aracı yalnızca USB kablo bağlantısı üzerinden manuel olarak multimedya veri değişimine izin veriyor.

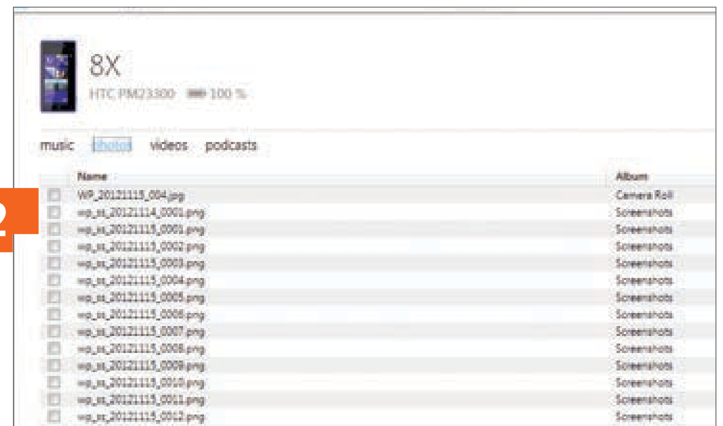
1 Bilgisayar uygulamasını yükleyin

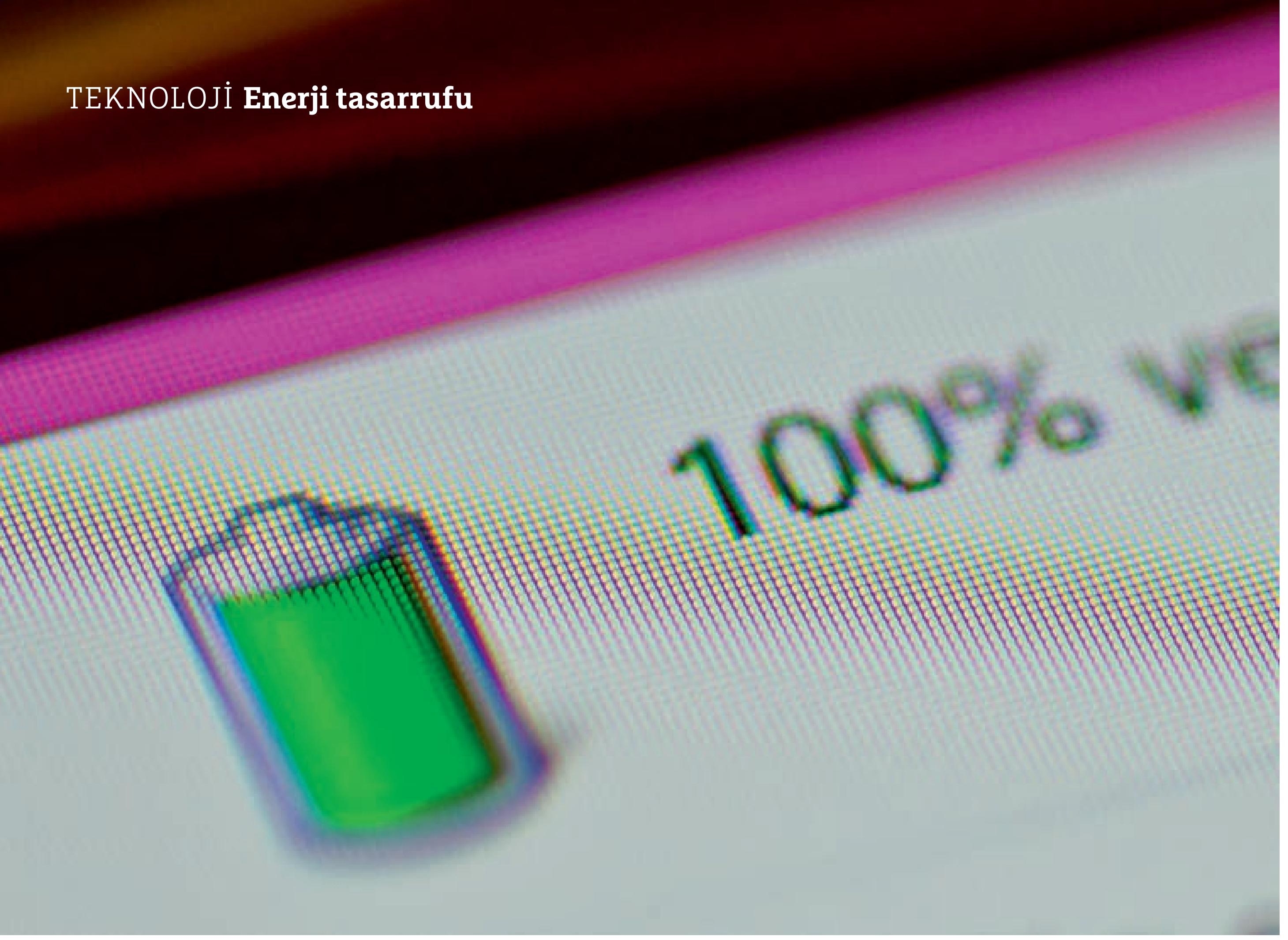
Yapacağınız işlemler için Windows Phone masaüstü uygulamasına ihtiyacınız olacak. (chip.biz/wp8desktop) Yüklemeyi gerçekleştirdikten sonra telefonunuzu bilgisayarınıza USB kablosu ile bağlayın ve aracın verileri iTunes veya Windows kitaplıklarından hangisini kullanarak senkronize edeceğine karar verin. Apple'ın programına ihtiyaç duymayacaksınız. Windows kitaplıklarını seçebilirsiniz. Tercihinizi istediğiniz zaman ayarlar menüsünden rahatça değiştirebilirsiniz.

2 Kablo ile manuel olarak senkronizasyon

Program multimedya dosyalarınızı "Müzik" ve "Fotoğraflar" gibi sekmelere ayırır. Tüm verileri veya seçtiğiniz klasörleri senkronize etme seçeneğine sahipsiniz. "Senkronize et" seçeneğine tıklayarak çift yönlü dosya transferini başlatın. Akıllı telefonunuzdaki fotoğraf ve videolar bilgisayarınızın üzerindeki standart resim klasörüne ilgili isimle kaydedilecektir.

Pil ömrünü kolayca uzatın

Dizüstü PC veya akıllı telefon pilinizden nasıl en yüksek çalışma performansını alabileceğinizi gösteriyor, en önemli ipucu ve araçlara yer veriyoruz

Berk ERGİN /CS

Güçlü bataryalar taşınabilir elektronik cihazların yaygınlaşmasındaki en önemli etken. Bununla birlikte bataryanızın şarjı bittiği anda taşınabilirlik bu defa en yakın prize doğru yönelmeye başlıyor. Oysa dizüstlerinin, taşınabilir telefonların ve tabletlerin batarya ömürlerini birkaç pratik yöntemle uzatmak mümkün.

Uzun çalışma süreleri için akıllı teknoloji

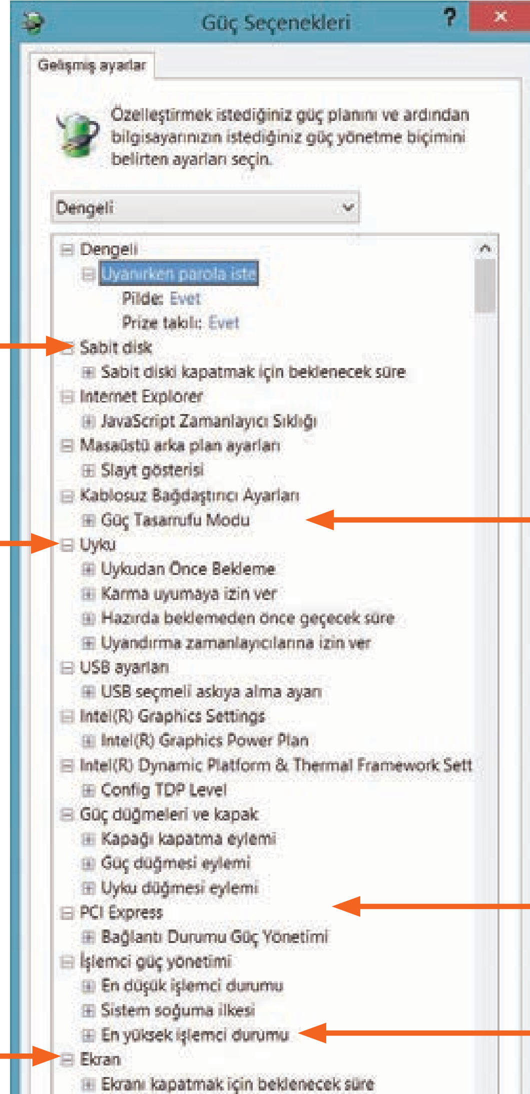
Söz konusu enerjinin korunumu olduğunda ilk yapılması gereken bataryadaki elektriğin en temel ihtiyaçlar için saklanması. Tahmin edebileceğiniz gibi akıllı telefonunuzda 3B oyunlar oynarken verimli batarya sürelerinden bahsetmek olanaksız. Bu tarz etkinlikler cihazınızın tam kapasite çalışmasına ve dolayısıyla aşırı elektrik tüketimine yol açıyor. Aşırı elektrik tüketiminden kurtulmak için ihtiyaç duymadığınız zamanlarda ekranı ya da diğer sistem bileşenlerini kullanımını kısıtlayabilir ya da tamamen iptal edebilirsiniz. Windows kullanılan dizüstlerinde enerji tasarrufuyla ilgili ayarlara Denetim Masası'ndan ulaşabiliyorsunuz. Tarayıcı ya da video oynatıcı gibi yazılımların kaynak tüketimlerini de kısmen ayarlamanız mümkün. Daha fazla enerji tasarrufuna ihtiyaç duyanlar ise sayfa 76'daki ipuçlarına göz atabilir. Bu ipuçları sayesinde dizüstlerindeki güç tüketim değerlerini ölçmek ve azaltmak mümkün olabiliyor. Çalışmadıkları zaman bile sistemden güç çalan yazılımları ve donanım hızlanması için gereken etkin özelliklerin arka plandaki teknik özelliklerini de gösteriyoruz. Sayfa 77'de, taşınabilir cihazların optimizasyonu ve üreticilerin enerji kaynaklarını nasıl korumaya çalıştıkları hakkında detaylı bilgiler alabilirsiniz.

berk@chip.com.tr

Windows’un çalışma süresini uzatın

Testimizde kullandığımız dizüstü standart ayarlar ve düşük yüklemeyle 15 watt’lık bir tasarruf sağladı. Bu değer 228 dakikalık çalışma süresine denk geliyordu. Çalışma süresini bu denli uzatmak mümkün...

Güç seçenekleri Denetim Masası’ndan “Sistem ve Güvenlik”e, buradan da “Güç seçenekleri”ne tıklayın. Gelen pencereden “Güç tasarrufu”nu işaretleyin. Bu sayede basit bilgisayar işlemlerinde (ör. Word kelime işlemcisi ya da web tarayıcısı çalıştırmak) bilgisayarınız optimum enerji tüketimiyle çalışacak.

Sabit disk kapalı: + %5

“Sabit diski kapatmak için beklenecek süre”yi “5 dakika” olarak ayarlayın. Eğer diskiniz bu sayede kullanım süresinin yarısını kapalı geçirirse 1,5 watt tasarrufunuz olacak ve bu kullanım süresini 12 dakika kadar uzatacak.

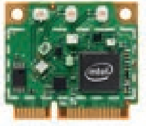
Uyku: + %66

“Uykudan önce bekleme” süresini “Pilde” 5 dakika, “Prize takılı” 30-60 dakika arasında ayarlarsanız “Karma uyumaya izin ver” seçeneğini devre dışı bırakırsanız cihazınız genellikle çalışma süresinin üçte birini hazırda bekleme mod’unda geçirir ve bu da çalışma süresini 228-320 dakika kadar uzatabilir.

Ekran: + %18

“Ekran kararmadan önce geçecek” süreyi 2 ve 10 dakika olarak atayın ve “Kararan ekran parlaklığı” değerlerini %40 olarak atayın. Eğer monitörünüz kullanım süresinin yarısını bu şekilde geçirirse, kullanımınıza fazladan 41 dakika eklenebiliyor.

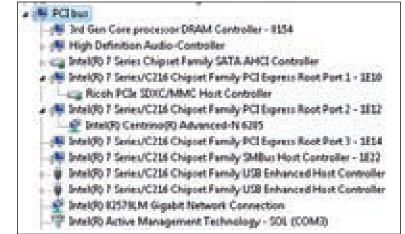

WLAN: + %7

“Kablosuz bağdaştırıcı ayarları”ndan, “En fazla güç tasarrufu” ve “En yüksek performans”ı işaretleyin. Ancak şunu belirtmeliyiz ki, batarya ile kullanımda “En fazla güç tasarrufu” bağlantınızda kopukluk sorunlarına yol açabiliyor. Diğer taraftan bu ayarlarla kullanım süreniz 16 dakika kadar uzayabiliyor.

PCI Express: + %7

SATA denetleyicisi, grafik yongası ve WLAN adaptörü gibi sistem donanım bileşenleri PCI Express bus’a bağlı olarak çalışıyor. “En fazla güç tasarrufu” seçeneği bus saatini ya da kendini tamamen kapatıyor. Masaüstü boştayken bir watt ve 16 dakika çalışma süresi kazanıyorsunuz.

İşlemci: - %33

“En yüksek işlemci durumu” seçeneği işlemcinizin çalışma gücünü ayarlıyor. Buradan işlem gücünü düşürebiliyorsunuz. İşlemci gücünü yarı yarıya düşürdüğümüzde cihaz 20 watt elektrik tüketiyor. Tam güç altındaysa bu değer 30 watt. Ne var ki güç tasarrufu yüzünden normalde kolaylıkla gerçekleştirdiğiniz işlemler, iki kat daha yavaş gerçekleşiyor ve bu da enerji tüketimini arttırıyor.

En etkili yazılım

Web tarayıcıları ve video oynatıcılar kullanıcıların en çok yararlandığı yazılımlar. Dolayısıyla güç tasarrufu için büyük bir potansiyel oluşturuyorlar. Doğru yazılım kullanımlarıyla bataryanızın ömrünü %30 uzatmanız mümkün

“Big buck Bunny” filmini Lenovo X201 dizüstünde (Intel Core i5-M540, Windows 7) izledik. Hem YouTube videosu hem de MP4 dosyası olarak çalıştırıldı. Aynı zamanda ortalama güç tüketimini ölçtük. IE, MP4 dosyaları çalıştıramıyor ve VLC Player YouTube videoları oynatabilen tek video oynatıcısı. Tüm uygulamalarda ise en alçakgönüllüsü Microsoft yazılımları çıktı.

	YouTube 1.080p HTML5	MP4 1.080p	MP4 4K[3]
Google Chrome	22,4 W	24,2 W	24,7 W
Internet Explorer	19,1 W	–	–
Mozilla Firefox	20,5 W	25,6 W	–
Windows Media Player	–	19,5 W	–
Media Player Classic HC	–	23,7 W	33,5 W
VLC Standard	18,7 W (720p)	22,9 W	27,8 W
VLC + HW-Dekoder.[1]	18,5 W (720p)	22,8 W	28,7 W
VLC, HW-hızl. Kapalı[2]	18,5 W (720p)	24,7 W	28,3 W

[1]AYARLAR... HW HIZLANDIRMA KODLAMASI ETKİN [2]AYARLAR... VİDEO PLAYBACK HIZLANDIRMASI DEVRE DIŞI
[3]TÜM OYNATICILARDA STUTTER VAR

→

Uzman ipuçları

Dizüstünüzü sayfa 75'te anlattığımız biçimde yapılandırabilirsiniz. Güç tüketimini belirttiğimiz değerlerde ayarlayabilirsiniz. Uygun yazılımların seçilmesi ve yapılandırılması sayesinde daha uzun kullanım süreleri elde edebilirsiniz.

1 Güç tüketimini denetleyin

Güç tüketiminin birçok ayarla ve yazılımla düşürülmesini ölçmek için dizüstüne soket üzerinden bir akımölçer takın. Bataryayı çıkartarak şarj etmenin ve diğer etkinliklerin müdahalesini engelleyin. Dizüstü üreticilerinin sunduğu (Ör. Lenovo.com'dan Lenovo Energy Management aracı gibi; 1a) araçlarla güç tüketimini ölçmeniz mümkün. Intel Power Gadget (intel.com; 1b) Sandy Bridge serisi (çekirdek ix-xxx) işlemcilerin güç tüketim seviyelerini pratik bir biçimde gösterebiliyor.

2 Düzgün scroll ve animasyonları kapatmak

Dizüstünüzde örneğin Firefox web tarayıcısında alt ok tuşuna basılı tutarak sayfayı okuduğunuzda, cihazınız, görselleri render ettiğinden yaklaşık 19,5 watt güç tüketiyor. Diğer taraftan aynı işlemi "page down" tuşuyla yaptığınızda bu güç tüketimi 15,1 watt'a düşüyor çünkü ekran bileşenleri yeniden hesaplanmak zorunda kalmıyor. Diğer taraftan gereksiz animasyonları da iptal edebilirsiniz. Bunun için Firefox'ta "Araçlar / Seçenekler / Gelişmiş / Genel" sekmesine gelin ve buradan "Otomatik kaydırmayı kullan" seçeneğinin önündeki onay işaretini kaldırın.

1a

High Performance
System
Dark 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Bright
10 Minute(s)
20 Minute(s)
5 Minute(s)
5 Minute(s)
OK Cancel Apply

1b

Start/Stop Log Button
intel START LOG
Processor Pwr : 5.27W
120 80 40 0
Processor Freq: 2.21GHz
Base Freq: 2.60GHz
4.00 0

2

Seçenekler
Genel Sekmeler İçerik Uygulamalar Gizlilik Güvenlik Sync Gelişmiş
Genel | Veri Tercihleri | Ağ | Güncelleme | Sertifikalar
Erişilebilirlik
Sayfaların içinde hareket ederken her zaman işaretçi tuşlarını kullan
Yazmaya başlar başlamaz arama yap
Siteler sayfaları yönlendirmek veya tazelemek istediğinde beni uyar
Tarama
Otomatik kaydırmayı kullan
Akıcı kaydırmayı kullan
Mümkün olduğunda donanım ivmelenmesini kullan
Yazarken yazım denetimi yap

Koruma ve anti-koruma teknolojileri

Donanım hızlandırma İşlemciler farklı uygulamaların, kolaylıkla üstesinden gelmek için üretiliyor. Günümüzde güçlü bir işlemci 4K boyutlarındaki bir videoyu sorunsuzca çalıştırıyor. Ancak birden fazla uygulamanın aynı anda devreye girmesiyle, ön bellekte oluşan yığılmalar işlemciye aşırı yüklenilmesiyle sonuçlanabiliyor. Bunun önüne bir video donanım çözücüsüyle geçebilirsiniz. Video çözücüler sayıca az transistörleriyle görsel verilerin hesaplanması işlemine yönelik olarak çalışan cihazlar. Böylelikle sadece işlemciye yüklenildiği durumlardan daha az elektrik tüketilebiliyor. Bu tarz bir çözücü örneğin Intel'de 'QuickSync' yongası adıyla anılıyor. GPU'larda da bu tarz çözücüler bulunuyor.

Windows zamanlayıcısı Tarayıcılarda donanım hızlandırma sistemlerini kullanıyor ve bu yüzden farklı tarayıcılarda farklı hızlarda çalışılabiliyor. Diğer etkenler de rol oynuyor: Google Chrome hızlı Windows timer'ı kullanıyor. Bu yazılım işlemcinin rutin uygulamalarının frekanslarını eşleştirebiliyor. Bu özellik Chrome'a hızlı yanıt süresi gibi büyük avantajlar kazandırıyor. Ancak diğer taraftan kaynakları gereğinden fazla tüketiyor ve Windows 8 ve güncel işlemcilerin enerji tasarrufu özelliklerini olumsuz etkiliyor. Chrome kullandığımız bilgisayarımızda, boş bir pencere açtığımızda dahi güç tüketimi 15'ten 16,2 watt'a çıktı. Windows'un 'powercfg.exe-energy' komutu enerji tüketimini gösteriyor. Bu Windows uygulamasını çalıştırmak için "Ara" alanına adını yazıp çıkan simgeden yönetici haklarıyla çalıştırmanız gerekiyor. Bir dakikalık bir kullanımın ardından uygulama, sonuçları HTML biçiminde "C:\windows\system32" klasörüne kaydediyor. Bu rapora giderek "platform zamanlayıcı çözünürlüğü" uyarılarını inceleyebilirsiniz.

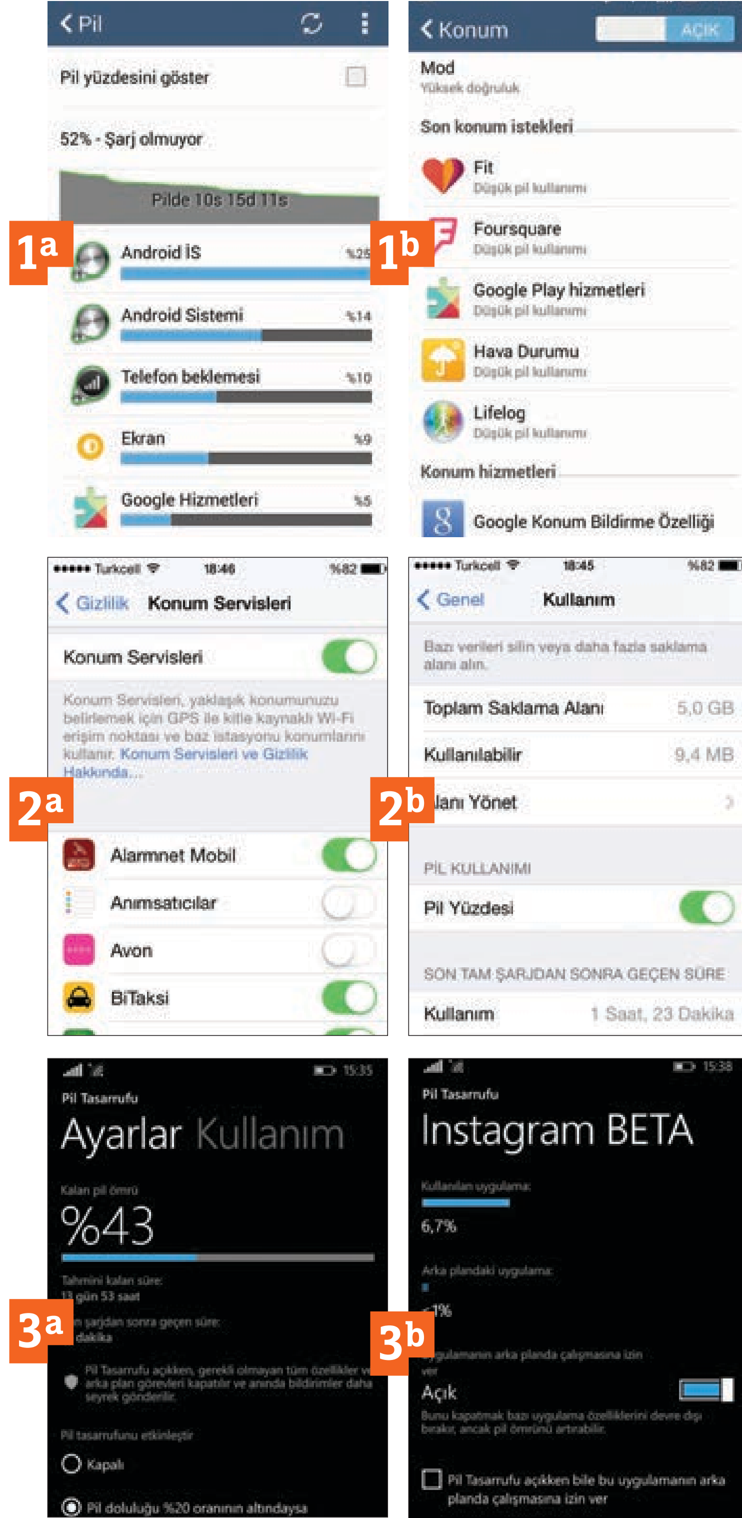
Video verilerinin küçük uzmanı

Tüm CPU çekirdeğini kullanmak yerine (sarı), Intel'in Quick Sync'i başarılı biçimde daha düşük transistorla video kodlamasını gerçekleştirebiliyor (yeşil)

Tarayıcıdan tarayıcıya fark var

Tarayıcılar farklı hızlarda çalışıyor. Chrome'un sayfaları hızlı açmasına yarayan Windows timer uygulaması daha fazla güç tüketimine neden oluyor

Taşınabilir telefon ipuçları

1 Android: Güç sömürücülerini tespit edin

Bataryanın şarjı bitmek üzereyken (ör. şarja takmadan önce akşamları) "Ayarlar / Telefon hakkında / Pil kullanımı"na tıklayarak (Görsel 1a) gün içinde hangi uygulamaların en çok elektrik tükettiğini tespit edebilirsiniz. Başlığa tıkladığınızda Android, ilgili düzenleme seçeneklerini sunacaktır. Ekran için düşük ışık düzeyini, canlı görüntü yerine normal bir arka plan öğesini seçin ve bekleme süresini 30 saniye olarak atayın. Konumunuzu belirlemek için GPS ve WLAN özelliklerini kullanan Google Play hizmetleri çok fazla elektrik tüketiyor. Bu özellik (Görsel 1b) çoğu zaman devre dışı bırakılabilir. Ayrıca gereksiz uygulamaları cihazınızdan kaldırmanızda da yarar var.

2 iOS 8: Yeni enerji tasarrufu

En güncel Apple işletim sistemi yeni bir enerji koruma özelliğiyle geliyor: "Ayarlar / Genel / Kullanım / Pil Kullanımı" altından en fazla enerji gerektiren uygulamaları görüntüleyebilirsiniz (2a). Söz konusu en aç uygulamalar olduğunda, ilgili menüden "Ayarlar / Genel"e basıp buradan arkaplanda uygulama yenilemesini iptal edebilirsiniz. "Ayarlar / Gizlilik" altından konum servislerini de kaldırabilirsiniz (2b). Söz konusu iPad olduğunda ve sadece evde kullandığınızı varsaydığımızda bu konum izleme servisleri tamamen anlamsız oluyor. Ekran parlaklığını en aza indirmeniz de güç kaynaklarının tüketimi bakımından büyük bir avantaj sağlıyor. Hazırda bekleme modunu en kısa zaman aralığına getirmenizde yarar var.

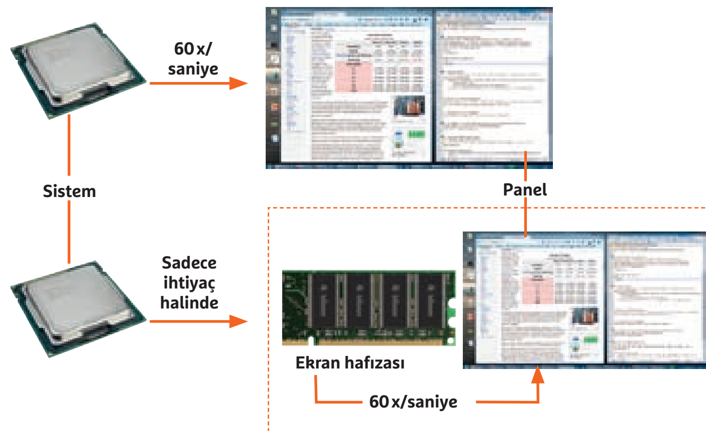
3 Windows Phone 8.1: tasarruf modu

Windows Phone'da ayrı bir güç koruma modu bulunuyor. Bu mod cihazdaki tüm gereksiz etkinlikleri devre dışı bırakmaya yarıyor. Ancak bu mod devreye girdiğinde e-postalar ve çoğu canlı etkinlik otomatik olarak güncellenemiyor. Söz konusu modu "Settings"in altındaki uygulamalarda bulabilirsiniz. Sisteminizi, bataryanız bitmeye başladığı sıralarda bu mod'un devreye girebileceği şekilde yapılandırabilirsiniz. Ayrıca güç tasarrufu mod'u olarak da bir sonraki şarja kadar etkin kalabilir (3a). Güç koruma modunun dışında bırakmak istediğiniz uygulamalar için bu mod'a gidin ve "Settings" alt menüsüne tıklayın ve daha sonra ilgili uygulamayı açılan listeden işaretleyin (3b). Güç tasarrufu için ayrıca ekran parlaklığını kısmayı unutmayın. Bluetooth, NFC ve GPS gibi kullanmadığınız özellikleri de devre dışı bırakmak seçenekler arasında. Tüm bunlara "Settings" menüsünden kolaylıkla ulaşabilirsiniz.

Yeni ekran teknolojileri daha tasarruflu

Self Refresh özellikli paneller

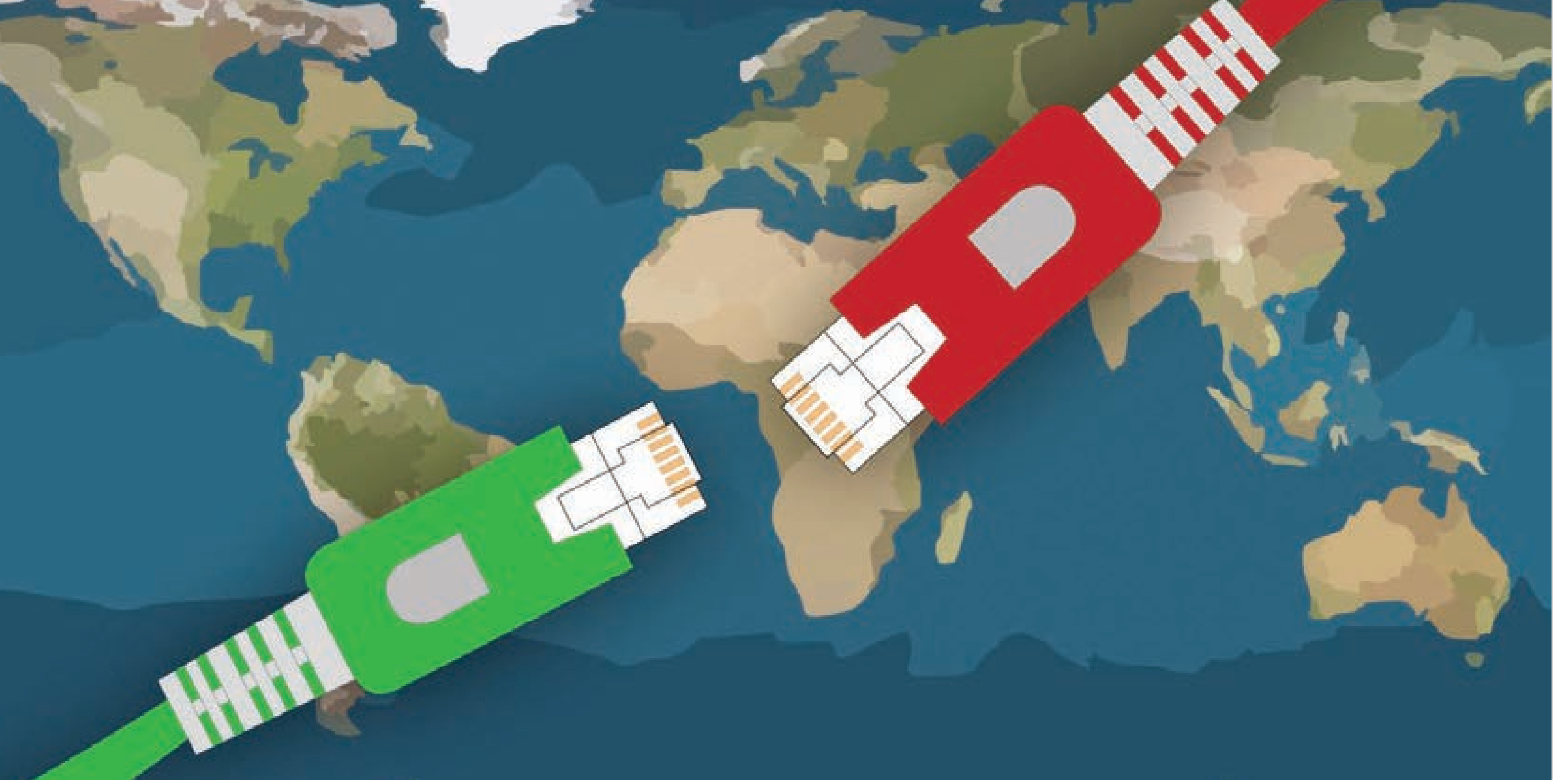
Enerji tasarruflu sistemler ekranlardaki bilgileri saniyede 60 kez tekrarlıyor. Hatta ekrandaki görüntü değişmese bile. Intel'in Panel Self Refresh teknolojisi ekrana bir RAM yerleştirilmesini sağlıyor. Böylelikle ekran içeriği daha ekonomik tarzda güncellenebiliyor.

LG G2'nin akıllı ekranı

Akıllı telefon ve ekran üreticisi LG, Panel Self Refresh teknolojisini ilk kez G2 modelinde kullandı. Sıradan ekranlara göre bu ekranların %26 oranında daha az enerji tüketmesi hedefleniyordu

Engelli sitelere erişin

Çevrimiçi nereye girip, giremeyeceğinizi başkalarının belirlemesine izin vermeyin. CHIP, sizlere webde yasaklı ve silinmiş içeriğe nasıl erişebileceğinizi gösteriyor.

Ozan KAYA

Web açıklık, global ağ ise bilgi paylaşımı amacıyla tasarlandı, fakat son zamanlarda sıkça karşılaştığımız devlet, mahkeme ve büyük şirket sansürleri Tim Berners-Lee'nin vizyonundan yavaş yavaş uzaklaşıldığının göstergesi. Geçen ayki 'Web We Want' festivalindeki bir tartışmada internetin mucidi bunu kendisi de dile getirdi: ''Birden bire, açık interneti taciz etmek devlet ve büyük şirketlere daha cazip gelmeye başladı. Eğer bir şirket internete erişiminizi kontrol edebiliyorsa...hayatınız üzerinde de büyük bir kontrole sahiptir" **(http://chip.tk/1wB3oCY).** Ebeveynler çocuklarının internetin karanlık tarafına erişimleri üzerinde kısıtlama hakkı olabilir ve olmalı da, fakat yetişkin bireylerin neye erişip, neye erişemeyeceğini kontrol gücü kabul edilebilir mi?

Bu kapak makalemizde engelli ve silinmiş web içeriklerine nasıl erişilebileceğini gösteriyoruz – tabi ki amacımız kötü zararlı kullanımı teşvik etmek değil, web'in tasarlandığı gibi özgürce ve tam potansiyelinde kullanılması.

Engelli içerik sss

Soru İçerik web'de neden engellenir ya da silinir?

Cevap Web'de erişemediğiniz içeriklerin çoğu hukuki sebeplerden dolayı engellenmiştir. Telif sahipleri mahkemeye başvurarak Internet Servis Sağlayıcılarına (ISP'ler) kendi izinleri olmadan içeriklerini yayınlayan siteleri yasaklaması konusunda başvuru yaparlar. Mahkemeler de bunları genelde sevinerek kabul eder.

Birleşik devletlerde veya başka bir yerde açık olan, fakat başka ülkelerden erişilemeyen müzikler ve videolar genelde telif sahiplerinin bir sebepten ötürü sizin erişebilmenizi istememesinden dolayı engellenmiştir. Örneğin içerik sadece Türkiye'den ya da Birleşik Devletlerin belirli bir bölgesinden erişilebilir olarak tasarlanabilir. Google da indeksinden sıklıkla içerik silmekte, tabi bu da içeriğin bulunmasını oldukça zorlaştırıyor. Bunun sebebi genelde 'Unutulma hakkı' yönetmeliğinden sonra sıklaşan yasal zorunluluklar. Bu yolla Avrupalılar "uygunsuz, alakasız ya da artık alakasız" olduklarını iddia ederek bağlantıları arama sonuçlarından çıkartabiliyorlar.

S İçerik kim tarafından yasaklanıyor?

C Müzik, film ve oyun gibi yaratıcı içerikler genellikle telif sahipleri tarafından yasaklanır. The Pirate Bay ve Fenopy gibi dosya paylaşım siteleri de dâhil benzer web sitelerinin British Phonographic Industry (BPI) ve Motion Picture Association (MPA) tarafından yapılan başvurularla mahkemece çoğu ülkede erişimleri engellendi.

BPI, içeriğin yasaklanması ve telif içeren konularda kolay erişimin engellenmesi konularında da bir hayli aktif; sadece eylül ayında Google'a 100 milyon içerik engelleme talebinde bulunmuşlar **(http://chip.tk/1wB4crp)**. Ülkemizde de devlet kurumları çok sayıda sitenin erişime engellenmesi için yasal mercilere başvuruda bulunuyorlar.

Çoğu hükümet ISP'lere, 18 yaş altı kullanıcıların yetişkin içeriklere erişebilmelerini engelleyecek web filtreleri uygulamaları konusunda baskı yapmakta. Filtreler pornografik, uyuşturucu, kişiliğe zarar verici, intiharı özendirici, aşırıcılık ve diğer şaibeli konularda kolay erişimi engellemeyi amaçlıyor, fakat neyin engelleneceğini ISP'ler kendileri de belirleyebilir. Bu ''çocuklar için'' filtreler tüm yeni geniş bant kullanıcılarına öneriliyor, fakat rağbet pek te beklenilen ölçüde değil. Araştırma verilerine göre yedi aileden sadece biri bu filtreleri etkinleştirmeyi kabul etmiş .

S Sitelerin neden engellendiğini nasıl öğrenebilirim?

C Yasal sebeplerden engellenmiş bir web sitesine girin, ISP erişimin durdurulduğunu küçük bir bilgiyle size gösterecektir.

Dijital hakları ve özgürlükleri korumayı amaçlayan Open Rights Group'un size The Pirate Bay, Fenopy ve H33T gibi büyük davalar hakkındaki mahkeme kararlarını gösteren 451 Unavailable **(www.451unavailable.com)** adında bir sitesi mevcut. Fakat site geçtiğimiz yıldan beri güncellenmedi.

S Engellenmiş içeriğe neden erişmek isteyeyim?

C ISP'ler genelde isteyerek, bazen de yanlışlıkla web içeriğine erişimi engelleyebilir. Eğer ISP'nizin filtresi aktifse ve siz zararlı gibi görünen bir konuda araştırma yapıyorsanız –örneğin, savaş suçları- sizin için yararlı kaynaklar engellenmiş olabilir. Birçok feminist site ''güçlü fikirler'' dışında bir neden gösterilmeksizin engellenmiş durumda.

Her ne kadar The Pirate Bay gibi siteleri size telif kapsamındaki içeriği indirme olanağı sağlasa da, içlerinde yasal olan torrent'ler de mevcut, fakat genel engel yüzünden bu içeriklere erişemiyorsunuz.

S Engelleri aşmanın riskleri nelerdir?

C Bir Hollywood filmi gibi, telif kapsamına giren içerik indirmişseniz, her ne kadar şanslar zayıf olsa da potansiyel olarak telif sahibi size dava açabilir. Fakat eğer aynı filmi proxy ve VPN (Sanal Özel Ağ) kullanıp, engeli baypas ederek indirirseniz, (şimdilik) herhangi bir yasayı çiğnememiş oluyorsunuz. Mahkeme ISP'ye size içeriğe kolay erişim engellemeyi dayatsa da, sizin şu anda başka bir yolla bu engeli aşmanızı kısıtlayan bir şey yok.

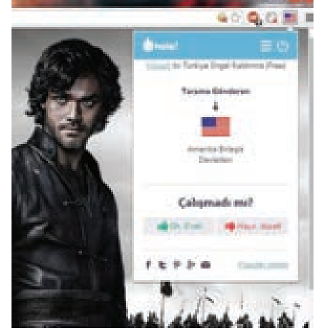
S Sansürü baypas etmek suçluları teşvik etmiyor mu?

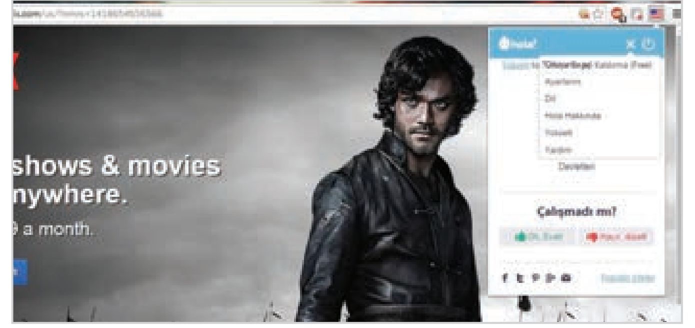
C Dosyalara ve bilgiye konan engelleri ve filtreleri aşmak eğer nasıl yapılacağını biliyorsanız oldukça kolay. Normal bir web kullanıcısı için proxy'ler ve VPN'ler karmaşık gelebilir, dolayısıyla sitenin yasaklanması caydırıcı bir uygulama, fakat engeli aşmaya kararlı bir kullanıcı için –suçlular da dâhil- bunları aşmak çocuk oyuncağı. Eğer kişi yasaları çiğnemek istiyorsa, zaten bunun bir yolunu bulacaktır.

Mini atölye

Hola kullanarak yasaklı web sitelerine erişin

Hola'yı kullanmak için ilk olarak tarayıcı eklentisini yükleyin. Eklenti başladıktan sonra istediğiniz gibi web'de gezinebilirsiniz. Eğer herhangi bir içeriğe erişim engelliyse, Hola butonuna tıklayın ve başka bir ülke seçin.

Ülke ikonu varsayılana göre değişecektir. Hola'ya bunun çalışıp, çalışmadığını söyleyebilirsiniz. Eklenti tercihinizi hatırlayacak ve bir dahaki ziyaretinizde yine aynı ayarları kullanacaktır. Menü butonuna ve Ayarlarıma girerek bunu yönetebilirsiniz.

Hola, Hulu ve Pandora gibi Birleşik Devletler tabanlı yayın siteleri gibi popüler olan siteleri de gösteriyor. Sitelere erişmek için küçük resimlerine tıklayın. Ayrıca arama kutusunu da kullanabilirsiniz. Yazmaya başladıkça sonuçlar güncellenecektir.

S Google gibi web şirketleri bu konu hakkında ne düşünüyor?

C 'Unutma hakkı' hakkında konuşurken Google'ın Avrupa iletişim direktörü Peter Barron şu sözleri kullandı: ''Avrupa mahkemesinin kararı istediğimiz bir şey değildi, fakat yasa buysa buna da uymamız gerekiyor. Konuya olabildiğince mantıksal açıdan bakacağız... Bu çok büyük bir işlem. Öğrenme işlemi, geri dönüşleri dinliyoruz ve buna göre yolumuzu belirleyeceğiz.''

Google'ın tek başa çıkması gereken konu 'Unutulma hakkı' değil. Arama devi milyonlarca çevrimiçi materyalin kaldırılması konusunda isteğe maruz kalıyor. Konuyla ilgili şeffaflığını korumak →

adına Google kaldırma bildirimlerini herkes tarafından görülebilen Chilling Effects'te **(www.chillingeffects.org)** yayınlamakta. Facebook ve Twitter gibi diğer web siteleri de sansürden pek hoşnut değil, fakat yasalara uygun hareket edecekler.

ENGELLİ İÇERİĞE NASIL ERİŞİLİR

Google sonuçlarında gizlenmiş sayfaları görün

Avrupa 'Unutulma hakkı' yasası Google'ı ve (ve diğer arama motorlarını) web'deki içeriklerle ilgili bağlantıları kaldırması konusunda zorlamakta. İçerik halen web'de yerini koruyor, fakat eğer nasıl bakacağınızı bilmiyorsanız, erişebilmeniz güçleşmiş durumda.

Google ayrıca sessizce size Birleşik Devletler sürümüne geçiş olanağı tanıyan 'Use Google.com' seçeneğini de kaldırmış durumda, fakat siteyi halen kullanabilirsiniz **www.google.com/ncr.**

Ayrıca AB tarafından sansürlenmiş içeriklerin listesini görebileceğiniz Hidden From Google **(hiddenfromgoogle.com)** adında yeni bir web sitesi de mevcut. Kaynak hikayesini görmek için herhangi bir bağlantıya tıklayın. İroniktir, biz siteyi ziyaret ettiğimizde, içerisinde 'Google 'unutulma hakkı' kapsamında 12 BBC news bağlantısını kaldırdı' adında bir bağlantı da dâhil birçok BBC News girişi bulunuyordu.

ISP'nizin içerik filtrelerini ayarlayın

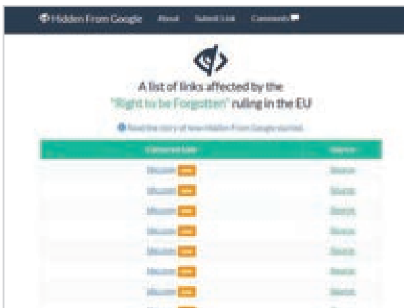
Şimdilik ISP'nizin +18 içeriği filtrelemesi için sizin gönüllü olmanız gerekmekte. Eğer bunu kabul ettiyseniz (çünkü çocuğunuz varsa), fakat fikrinizi değiştirdiyseniz, kolaylıkla filtreyi kapatabilirsiniz. İşlem hangi ISP'yi kullandığınıza göre değişkenlik gösterebilir. Servis sağlayıcınızla iletişime geçerek Özel, Hafif, Orta, Katı ayarlar koyabilir ya da filtreyi tamamen veya geçici olarak kaldırabilirsiniz.

ISP filtrelerini telefonunuzdan kaldırın

Eğer mobil telefonunuzdan istediğiniz sitelere erişemiyorsanız, operatörünüzün müşteri hizmetleri ile irtibata geçmeniz gerekiyor. Open Rights Group, filtrelemeyi tiye alan 'Stop this sick filth!' görseliyle beraber size ihtiyacınız olan iletişim telefonlarını barındıran Department of Dirty adında (www.department ofdirty.com) eğlenceli bir site yaratmış.

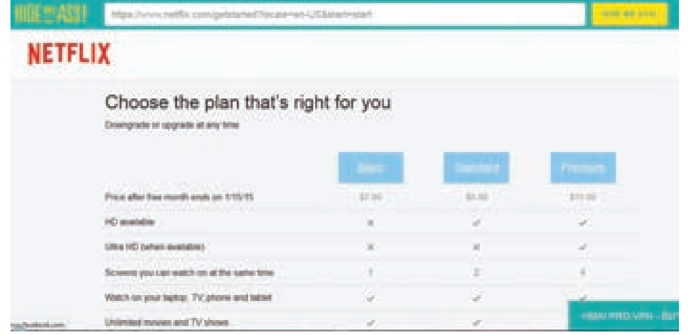
Daha özel bir tarayıcıya geçiş yapın

Bazı tarayıcılar sadece siz sörf yaparken bağlandığınızı gizleme üzerine tasarlanmış, dolayısıyla bu tarayıcılarla TV şovları, müzik ve oyunlara kolaylıkla erişebilirsiniz. En iyilerinden üçü Pirate Bay'in arkasındaki kişilerce tasarlanan PirateBrowser **(piratebrowser.com)**; Epic Piracy Browser **(www.epicbrowser.com)**; ve Tor Browser **(http://chip.tk/1jjWvAR)**. Sevdiğiniz eklentilerden yararlanamayabilirsiniz, fakat anonim olmanın ve özgürlüğün tadını çıkarmanız kesin.

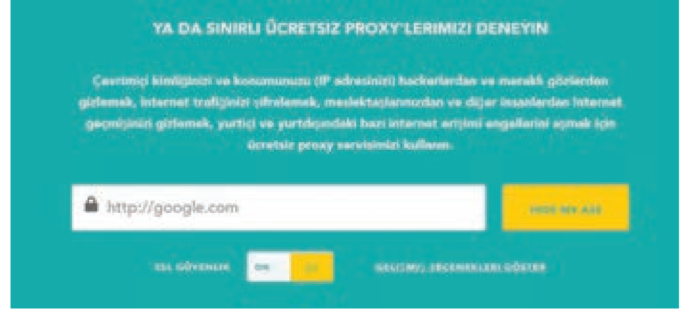

Mini atölye

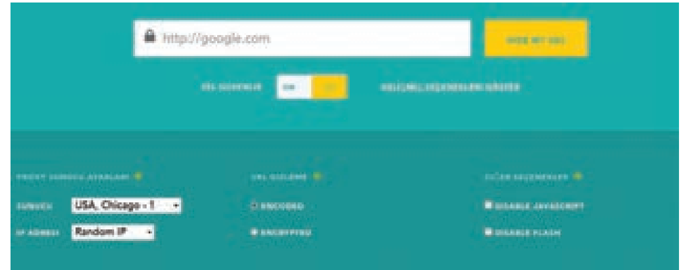
Hide My Ass ile yasaklı içeriklere erişin

Ücretsiz Hide My Ass proxy'sini kullanmak için www.hidemyass.com/proxy adresine gidin ve erişmek istediğiniz siteyi girin. Hide My Ass butonuna basın. Site yüklenecek ve normal şekilde kullanabileceksiniz, fakat biraz yavaşlık olabilir ve bazı içerikler gösterilemeyebilir. Üst kısımdaki barı kullanarak değişik web sitelerine de geçiş yapabilirsiniz.

Ücretsiz proxy'nin kısıtlamaları olsa da, size yine de bazı kullanışlı özellikler de sunmakta. SSL (Secure Sockets Layer) güvenliğini açıp, kapatabiliyorsunuz. Bu özellik çevrimiçi hassas bilgi alışverişini korumakta. Açıldığında adresin yanında bir kilit belirecektir. Ek özelliklere göz atmak için Gelişmiş Özellikleri Göster butonuna tıklayın.

Proxy sizin nereden bağlandığınızı gizliyor ve size sunucunuzu seçme olanağı tanıyor. ABD, Birleşik Krallık ve Hollanda temelli yedi adet seçenek bulunmakta. Kullanmak istediğiniz IP adresini seçebilir, URL'nin kodlanmasını ya da şifrelenmesini isteyebilir veya JavaScript ve Flash'ı kapatabilirsiniz.

Hola ile deniz aşırı sitelerin engelini kaldırın

Ücretsiz araç Hola (hola.org) IP'nizi saklıyor ve sizi sanki başka bir ülkeden bağlanıyormuşsunuz gibi göstererek yasaklı sitelere erişebilmenize imkân tanıyor. Aracı Firefox, Chrome, Internet Explorer ve Safari'de eklenti olarak, Android, iPhone, iPad ve Windows'ta uygulama olarak kullanabilirsiniz. Her ne kadar sınırsız bant ge-

nişliği sağlamak amacıyla eşler arası teknolojisi kullansa da, bir seansta 1 GB veri kullandıktan sonra yavaşlamalar olabiliyor. Tarayıcınızdaki Hola butonuna tıklayın ve Hulu, Netflix ve Pandora gibi TV, müzik yayın hizmetleri ve The Pirate Bay ve Torrentz gibi torrent siteleri dâhil en popüler sitelere erişim imkânına sahip olun. Aylık 5$ ödeyerek Hola Premium'a geçip, daha hızlı bir erişim sağlayabilir, aygıtınızın eş olarak kullanılmasını engelleyebilirsiniz. Sayfa 76'daki Mini Atölyemize göz atarak Hola'yı nasıl kullanabileceğinizi öğrenebilirsiniz.

Engelli sitelere Opera ile erişim sağlayın

Her ne kadar Opera tarayıcısı (www.opera.com) tasarımı bakımından web engellerini aşmak için geliştirilmemişse de, Turbo modu sayesinde web sitelerini kendi sunucusuna yönlendirerek tarayıcının hızını arttırabiliyorsunuz. Bu özelliğe erişmek için sol üst tarafta bulunan Opera butonuna tıklayın ve Opera Turbo'yu seçin. Kurulum bittikten sonra normal şekilde sörf yapmaya devam edebilirsiniz, fakat artık tarayıcınız VPN gibi davrandığı için The Pirate Bay gibi yasaklı sitelere de girebilirsiniz. Opera, ABD değil Norveç tabanlı olduğu için Hulu'dan TV izlemeniz mümkün olmuyor.

DNS sunucularınızı değiştirin

Web engellerini aşmanın bir diğer yolu da sağlayıcınızın DNS'inden (Domain Name System) Google Public DNS (**http://chip.tk/13sutfY**) gibi alternatif bir sunucuya geçmek. Potansiyel olarak bu size görüntülemek istediğiniz engelli içeriğe erişim sağlayabilir, fakat çalışmayabilir de. Bizce denemeğe değer. Bu iş için QuickSetDNS (**www.nirnsoft.net**) gibi bu iş için tasarlanmış bir araç da kullanabilirsiniz. Eğer istediğiniz sonuçları alamazsanız, ISP'nizin size sağladığı DNS'e geri dönmeniz de oldukça kolay.

Alternatif bir web adresi deneyin

Bir sitenin URL'sinin engellenmiş olması tüm sitenin erişilemez olduğu anlamına gelmez. Bu yasakların etrafından sitelerin mobil sürümleri gibi değişik adresleri kullanarak dolanabilirsiniz. Örneğin, Facebook iki seçenek sunmakta: m.facebook.com ve touch.facebook.com. İşin püf kısmı ise sitelerin alternatif adreslerini bulmak ya da tahmin etmede. Sorununuzu çözebilir.

Engelleri aşmak için HTTPS kulanın

İşte bulduğumuz bir başka sinsi metot (bu makaleyi yazarken bulduk). Daha önce de belirttiğimiz gibi thepiratebay.com adresine giderseniz, sitenin ISP tarafından bloke edildiği söyleniyor. Eğer http'nin sonuna ''s'' eklerseniz (**https://thepiratebay.se),** sitenin güvenli sürümüne, sorunsuz bir şekilde erişebilmeniz mümkün. Tabi bu çözüm her site için geçerli değil. Denediğimiz çoğu siteden hiçbir sonuç alamadık.

Bir web sitenin IP adresini ekleyin

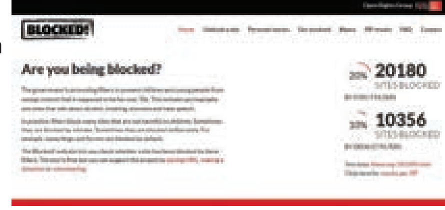
Bir sitenin adresini tarayıcınıza girdiğinizde, DNS sunucunuz bunu web sunucuları ve internet modemleri tarafından algılanabilen IP adresine dönüştürür. Eğer DNS sunucunuzda bir sorun varsa, tarayıcınız hangi siteyi yükleyeceğini kestiremez, fakat siz halen sitenin IP adresini girerek erişimi sağlayabilirsiniz. Bu işlemi engelli sitelere erişmede kullanabilirsiniz. IP adresini bulmak için Başlat'a girin. Ve 'cmd' komutunu Çalıştıra girin. 'ping domain.com' komutunu 'domain.com' yerine site ismi gelecek şekilde değiştirerek girin –örneğin, 'ping facebook.com'. Çıkan IP adresini not edin (facebook için 173.252.120.6) ve bununla giriş yapmayı deneyin.

yorum@chip.com.tr

BİLGİ

ISP'niz neyi engelliyor?

Hola kullanarak yasaklı web sitelerine erişin

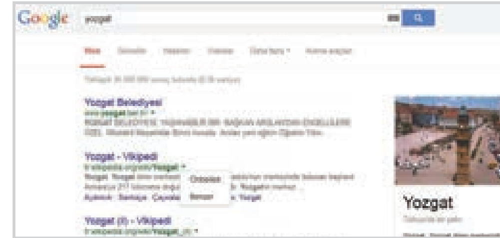

İnternet sağlayıcınız sandığınızdan çok daha fazla siteyi engelliyor olabilir. The Pirate Bay mahkeme kararıyla engellendi, fakat ISP'lerin kendilerinin kabul edilemez bulduğu materyalleri engelleyen filtreleri de mevcut. Mobil telefonunuzda varsayılan olarak bir filtre açık olabilir.

Programme	Content	Organisation	Implementation	Coverage
Active				
Child porn and obscene content blocking	Child Pornography & Criminally obscene adult content	Internet Watch Foundation	ISP implementation of child abuse image content list	98.6% as of 2009
Copyright infringement site blocking	Copyright infringing sites subject to court orders	Rights holder organisations court orders	ISP implementation of secret court orders	97.2% as of 2014 of consumer connections
Default ISP Filters	Varied, see ISP Default network blocking category comparison	Broadband ISPs with varied technology partners	ISP Content-control software See Technologies	90% of new consumer connections since January 2014 Unknown percent of active connections
Mobile Internet Filtering	Varied, see Mobile Internet Blocking	Mobile network operator with varied technology partners within the British Board of Film Classification framework	ISP Content-control software	100% of new contracts since 2004 Unknown percent of active connections
Wifi Hotspot Filtering	Varied, see Public Wi-Fi	Arqiva, BT, Sky, Nomad Digital, Virgin, O2 Private Hotspot Providers	ISP Content-control software	90% of public Wi-Fi as of 2013 40% of wifi hotspots as of 2013
Library and educational [illegible]	Varied including Payday loans, [illegible]	[illegible]	[illegible]	Majority of Schools [illegible]

Google önbelleğinden kaldırılmış sayfalara erişin

Bahsettiğimiz olay herkesin başına gelmiştir – ilginç bir makale veya siteyle karşılaşıyorsunuz, fakat tekrar bakmak istediğinizde site kaldırılmış oluyor. Ne var ki Google siteleri tararken kopyalarını da almakta ve arama devinin önbelleğini kullanarak istediğiniz makaleyi tekrar görüntüleyebilme şansınız halen var. Google'ı açın ve sitenin ismini girin. Sonuçlardaki site isminin yanında bulunan aşağı ok işaretine tıklayın ve Önbelleğe tıklayın. Bu tekniği bir site geçici olarak çevrimdışıyken de kullanabilirsiniz.

Bir sitenin RSS kaynaklarını takip edin

Erişemediğiniz bir sitenin web kaynağı olabilir ve en güncel içeriğine Feedly (feedly.com) gibi bir RSS okuyucu kullanarak erişebilirsiniz. Örneğin, The Pirate Bay e-kitaplar, film, TV şovları müzik ve çok daha fazlası için kaynak sunmakta. Feedly'de 'Add Content'e tıklayın ve istediğiniz siteyi aratın. Bu yolla güncellemeleri okuyabilirsiniz, fakat sitenin kendisini yükleyemiyorsunuz.

Web tabanlı bir proxy ile zaman kazanın

Eklentiler ya da üçüncü şahıs VPN yazılımları ile yasaklı sitelere erişmek en iyi sonuçları veriyor, fakat tek yapmak istediğiniz siteye sadece bakıp çıkmaksa, gireceğiniz zahmete değmez. Daha hızlı bir çözüm Hide My Ass (www.hidemyass.com/proxy) gibi web tabanlı proxy sitelerini kullanmak. Kullanımı kolay – sadece ziyaret etmek istediğiniz sitenin adını girin. Ücretsiz sürümü limitli, fakat istediğiniz özelliklerin çoğunu sunmakta. Hide My Ass'i nasıl kullanacağınızı öğrenmek için Mini Atölyemize göz atın.

Analog hazinelerinizi saklayın

Analog fotoğraflarınızı, ses kayıtlarınızı dijital çağa aktarıp saklamanız için tüm bilmeniz gerekenler

Berk ERGİN/ME

Analog kayıtlarınızla çoğu zaman yolunuz kesişir; özellikle de evinizden taşınırken. Baskı fotoğraflar, slaytlar, VHS filmler, disketler ve kasetler... Sorun şu ki bu analog kayıtlar çok fazla yer kaplıyor ve gün geçtikçe de kalitelerini kaybediyorlar. Eskiden renkli ve parlak fotoğrafların artık renkleri solmuş, sararmışlar ve hatta negatifler bile eski kalitelerinde değil. Videolar için durum daha da vahim: Sıcaklık, toz yüzünden banttan dönen videokasetler çatlamış ve kolaylıkla kırılabiliyor.

Bu medyaları rafa kaldırmak yerine analog hazinenizi dijital çağa aktarabilirsiniz. Nihayetinde kişisel anılarınızın önemli bir kısmı bunlar üzerinde olabilir ve nesiller boyunca aktarılabilir. Dijitalleştirme sayesinde eski hazinelerinize yeni ışıltılar da ekleyebilirsiniz.

Önce sapla samanı ayırmak şart

Dijitalleştirme işlemlerine başlamadan önce, hangi analog verilerinizin sizin için önemli olduğunu, hangilerini dijital kayıt altına alıp almayacağınızı belirlemek, işinizi yarı yarıya kolaylaştıracaktır. Bilgisayarınıza kaç parça medya ve hangi biçimleri aktaracağınız gibi birçok eleme yöntemi var. Bu makalede sizler için en önemlilerini açıklıyoruz.

Fotoğrafları dijitalleştirin

Kaç tane basılı fotoğraf, slayt ve negatifi korumak istediğinize bağlı olarak farklı yaklaşımlar geliştirebilirsiniz.

Kaç tane basılı fotoğraf, slayt ve negatifi korumak istediğinize bağlı olarak farklı yaklaşımlar geliştirebilirsiniz.

Basılı fotoğrafları çok fonksiyonlu yazıcılarda yer alan klasik tarayıcılarla kolaylıkla dijitalleştirebilirsiniz. Cihazlarda yer alan yazılımlar sayesinde gerekli ayarlamaları, kırpmaları birden fazla yüklenen fotoğraflarda ayrı ayrı gerçekleştirebilir ve böylelikle zamandan hayli tasarruf edebilirsiniz. Bu işlem için kayıpları en aza indiren TIFF biçimini tavsiye ediyoruz.

Baskı fotoğraflar için tavsiye edilen çözünürlük 300 dpi. Baskınızı 400 ila 600 dpi arasında taradığınız takdirde, veri bilgisini genişletmiş oluyorsunuz. Slaytlar ve negatifler (küçük görseller için) nispeten daha yüksek çözünürlük gerektiriyor. Her görsel için 10 milyon civarında piksel elde edebilmek için en az 2.800 dpi çözünürlüğe ihtiyacınız var. Eğer fotoğraflar profesyonel fotoğraf makineleriyle ve lenslerle çekilmişse 4.000 dpi çözünürlüğü tercih edebilir, böylelikle tarayıcının 20 milyon piksel okumasını sağlayabilirsiniz.

Klasik tarayıcılardaki transparan birim sayesinde çoklu slaytlar ya da negatif şeritler tek parça halinde okunabiliyor. Bir başka seçenekse slayt fotoğraflarınızın fotoğrafını dijital kameralarınızla çekmek. Eğer az sayıda fotoğrafınız varsa bu yöntemi kullanabilirsiniz. Ancak slaytlardan en iyi verimi slayt tarayıcılarıyla alabileceğiniz de bir gerçek. Çoğu zaman düşük fiyatlı aygıtlar istediğiniz imaj kalitesini sağlamıyor ve çok yavaş çalışıyorlar. Bunun için tercihiniz fiyatları yüksek profesyonel aygıtlardan yana olmalı. Bu tarz aygıtlar aynı zamanda fotoğrafların düzgün konumlandırılmasını denetleyebiliyor ve portre ya da manzara biçimlerini farklı algılayabiliyor. 1.000 Euro'yu geçen fiyatlar bütçeniz için uygun değilse ikinci el cihazları internetten araştırabilirsiniz.

Fotoğraflara rötuş

Tarama yazılımları genellikle temel düzeltme özelliklerini kullanır ve böylelikle toz ya da çiziklerden fotoğrafınızı mümkün olduğunca arındırabilirsiniz. Diğer taraftan parlaklık, kontrast ve renk düzeltme de tarayıcı yazılımlarıyla baskı fotoğraflara yapabileceğiniz diğer müdahaleler arasında yer alıyor. İmajda mümkün olduğunca az veri kaybı yaşamak için bu yazılım özelliklerinden mümkün olduğunca çok yararlanmanızı tavsiye ediyoruz. Diğer taraftan bu fotoğrafları sabit diskinize kaydettikten sonra uygun bir imaj düzenleme yazılımıyla daha gelişmiş rötuşlar ve efektler kullanabilirsiniz. Bu tarz rötuşlar için ilk akla gelen ve en başarılı yazılım tabii ki Photoshop. Diğer taraftan açık kaynak kodlu Gimp ya da Magix Photo Designer da tercih edilebilecek fotoğraf düzenleme yazılımları arasında yer alıyor. Elbette fotoğrafları tek tek standart işlemler için düzenlemek hayli vakit alıcı. Bunun için Photoshop'ta action'lar hazırlayıp; renk, parlaklık, kontrast için bu action'ları hızlıca uygulayabilirsiniz. Ne var ki efektler, eğriler ve maskeler kullanmanız gerektiğinde masa başında biraz vakit harcamanız gerekiyor. →

Sınırlı sayıdaki fotoğrafları tarayabilirsiniz

Epson Perfection V370 Photo DIN-A4-CCD fotoğraf tarayıcısı. Transparan birimi dahili geliyor. Slaytları, fotoğrafları ve negatifleri yüksek çözünürlük değeri olan 4.800 dpi'da tarayabiliyor.

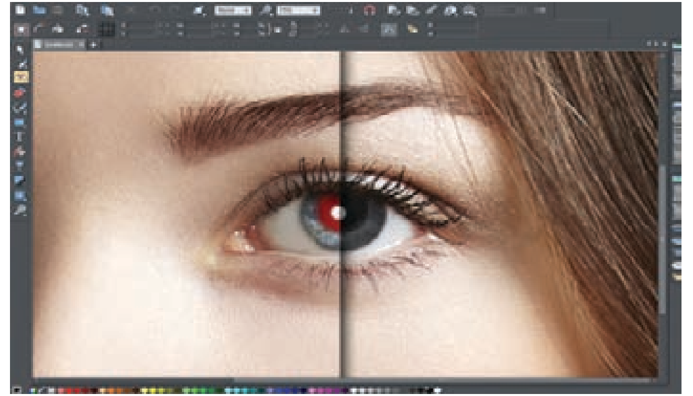
Slaytları fotoğraflayın

Kaiser Fototechnik slayt çoğaltıcı, dijital fotoğraf makinenizin lensine uygulayabileceğiniz ve fotoğrafların ve slaytların fotoğraflarını çekmenize yarayan başarılı bir araç.

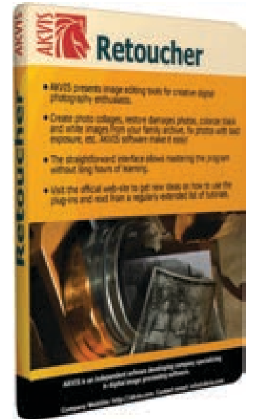
Küçük hataları düzeltin

Taranan fotoğrafları tıpkı dijital fotoğraflarda olduğu gibi düzenleyebilirsiniz. DVD'mizde bulabileceğiniz Magix Photo Designer gibi ücretsiz bir yazılımla örneğin kırmızı göz hatalarını hızla giderebilirsiniz.

Çatlakları, renkleri düzeltin

Akvis Retoucher gibi özel bir yazılımla fotoğraflardaki eksik içeriği tamamlayabilirsiniz. Fotoğraflarda oluşan çatlaklar gibi. Deneme sürümü on gün boyunca geçerli ve bu süre boyunca tüm özellikleri kullanıma açık.

Eski filmleri saklayın

Uygun bir oynatıcıyla videokasetlerinizi kolaylıkla dijitalleştirebilir, eski günlerin keyfini PC'nizde yaşayabilirsiniz

İster VHS ister BetaMax olsun: Eğer çalışan bir video oynatıcınız varsa, bunları dijitalleştirmek çok kolay. Bunun en kolay yolu da Magix'in sunduğu "Rescue your videotapes" gibi özel paketleri kullanmaktan geçiyor. Yazılım düzenleme araçlarının yanı sıra donanım bileşenleri de (analog'dan dijitale aktarmak için) yer alıyor. Video yakalayıcı video cihazını bilgisayara bağlamaya yarıyor. Video cihazını ve kayıt yazılımını çalıştırmaya başlar başlamaz, yakalayıcı analog görüntüleri ve sesleri PC'nize dijital bir biçimde aktarmaya başlıyor. Alternatif olarak DVD'mizde bulabileceğiniz ücretsiz yazılım VirtualDub ile de videoları yakalamanız mümkün. Ancak bu şekilde biraz daha fazla zaman harcayacağınız kesin. VirtualDub çok güçlü ve eklentilerle genişletilebiliyor (Ör. MPEG'ler eklenebiliyor) ancak oldukça karmaşık bir yazılım.

İş örneğin Super 8 mm filmlere geldiğinde dijitalleştirme işi daha da zorlaşıyor. Metraj uzun bir süre dolapta saklı kaldığından ve değişik ısılara maruz kaldığından hasar görmesi yüksek olasılıklı. Dikkatli olmalısınız. Düzgün çalışan bir projektör bu noktada işinize yarayacaktır. Ancak bu sayede filmlerinizi HD dijital kamera ortamına aktarabilirsiniz. Bunun için yüksek çözünürlüklü bir ekran kurun ve projektörden düzenlemeleri yapın. Dijital kameranızı lensin hemen önüne bir üçayakla sabitleyin. Kameranızı tüm ekranı alacak biçimde ayarlayın. En yüksek video kalitesini seçin, otomatik netleme özelliğini kapatın ve ekrana manuel olarak netleme yapın. Bu sayede eski filmlerinizin dijital bir kaydını oluşturabilirsiniz.

Videolarınızı coşturun

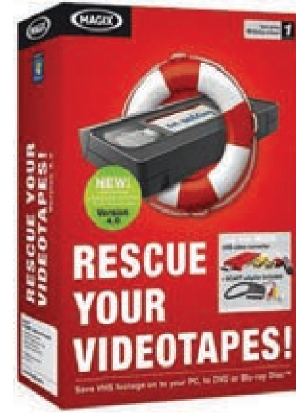
Video kasetlerini art arta çalıştırmak ve uzun yıllar boyunca saklamak, görüntü kalitesinin hayli düşmesine neden oluyor. Ancak böylesi durumlarda başarılı yazılımlar imdadınıza yetişiyor. VirtualDub'ın kullandığı ColorYUV filtresi, Tweak, FlimsYlevels, HDR AGC ya da ColorMatrix kullanabileceğiniz önemli yazılımlardan. Yine de bir mucize beklemeyin. Nihayetinde analog materyaller görece hayli az veri barındırır. Diğer taraftan veri azlığı, eski bilgisayar sistemlerinde bile kolaylıkla çalıştırılmalarını sağlar. VirtualDub bunlara uyumlu olarak AVI dosyaları üretebiliyor. Eğer DVD için MPEG2 istiyorsanız DVD'mizde bulabileceğiniz Avidemux gibi bir araç kullanabilirsiniz. Bu yazılım sayesinde gereksiz sahneleri kesebilir, efektler, bölümler ve film müzikleri ekleyebilirsiniz. Videolarınızı tablet PC'nizde ya da taşınabilir cihazlarınızda izlemek istiyorsanız Convert AVI to MP4 ya da Handbrake gibi yazılımlardan (DVD'mizde var) yararlanabilirsiniz. Bu yazılımlar sayesinde videoları MP4 dosyalarına dönüştürebiliyorsunuz.

AYGITLAR VE YAZILIMLAR

VHS'den filmleri aktarın

LogiLink Audio and Video Grabber USB 2.0, analog ve dijital dünya arasında köprü oluşturuyor. PAL ve NTSC videoları MPEG1 ve MPEG2 biçimlerine dönüştürüyor. Ayrıca ses izlerini MP3 dosyası yapabiliyor.

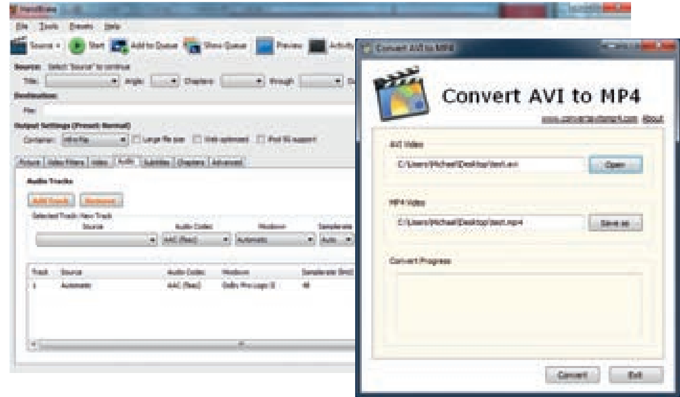

Yazın ve müdahale edin

"Rescue your videotapes!" (Magix, 60 Euro) yakaladığınız analog videoların dijital düzenlemelerini yapmak için hayli başarılı bir yazılım.

Videoları taşınabilir cihazlarda izleyin

Dijital videolar ücretsiz yazılımları kullanarak çok çeşitli biçimlere dönüştürülebiliyor. Çıkış alacağınız biçime bağlı olarak Handbrake ya da Convert AVI to MP4 yazılımlarını (DVD'mizde) kullanabilirsiniz.

Eski filmlerinizi dijital kameranızla kaydedin

Super 8 mm filmleri ekranda oynatırken HD kalitesinde kaydedebilirsiniz. Bunun için HD dijital kameranızı üçayakla ekranın karşısına kurmak yeterli.

Müziğinizi yenileyin

Var olan donanımla eski kaset ya da plaklardaki müziği yüksek kaliteyle dijitalleştirmek bazen mümkün

Pratikte tüm bilgisayarlarda ses kartı vardı. Elektronik mağazalardan stereo adaptör kablosu alabilirsiniz. Bu kabloyu kasetçalarınıza ya da pikabınıza bağladıktan sonra diğer ucunu "line-in" girişine yerleştirin. Eğer ses kalitesi yeterince iyi değilse ya da hışırtılarla karşılaşıyorsanız harici USB ses arayüzü kullanabilirsiniz. Bu sayede analogdan dijitale ses aktarma işini başarıyla gerçekleştirebilirsiniz. Kasetçalarlara, stereo sistemlere eklenen dönüştürücü ve USB yuvasıyla da bu işi yapmanız mümkün.

DVD'mizde yer alan ücretsiz Audacity müzik kaydetme ve düzenleme uygulamaları için denenmiş ve test edilmiş bir uygulama. Başarılı araç basit ve hızlı bir biçimde eski PC'lerde dahi çalıştırılabiliyor. Kaydetmeye başlamadan önce Audacity'yi kurmanız gerekiyor: Dijitalleştirilecek veri için uygun yeterlilikte bir yedekleme alanı belirleyin; ses kaynağını araç çubuğundan seçin. Örneğin CD ses kalitesini yakalamak için 16 bit ve 44.1 kHz çözünürlüğünü tercih edebilirsiniz. Bu, çalınan tüm müzikler için yeterli değerleri sağlıyor. Kayıt için başka bir stereo iz oluşturursanız, Audacity'de kaydetme işlemini "record" tuşuna basarak seçin. Akabinde teypten "play"e basın; kısa bir süre içinde çalan müzik sabit diskinizde byte'lara dönüşecektir.

Sesi arttırın

Müzik kasetleri iyi durumda olsalar bile sınırlı frekans aralığındadır. Uzun süre saklanmalarından dolayı hali hazırdaki ses kalitesinden bir o kadar daha kaybederler ve bir süre sonra yeniden kasetçalara takıp dinlemeye karar verdiğinizde, ilk aldığınız zamanlardakinden çok daha boğuk bir ses düzeyiyle karşılaşırsınız. Neyse ki Audacity yazılımının yardımıyla, kayıtlarınızdaki bu dengesiz durumdan kurtulabilmeniz mümkün.

Kayıtlarınız çok fazla mat bir tınıya sahipse yazılımın ekolayzırını açın ve yüksek frekans bileşenlerini etkinleştirin. Yalnız dikkat: Böyle yaparken sese kumlanma yani hışırtılı bir yapı kazandırdığınızı göz ardı etmeyin. Bunun için ortalama bir seviyeyi ayarlamanız çok önemli. Kayıt esnasında ses imlecini sürekli takip edin ve rahatsız edici bir arka plan sesine denk geldiğinizde imleci, bu noktaya geri getirin. Daha sonra o bölgeyi fareyle işaretleyin "Remove"a tıklayın. Böylelikle Audacity yazılımı arka plandaki bu rahatsız edici sesi temizleyecektir.

Şimdi tüm kaydı ayrı ayrı ses izlerine bölebilir ve aktarabilirsiniz. Fare imlecini ilk şarkının olduğu yere getirin, proje menüsünden "Add bookmark for selection" seçeneğini işaretleyin ve şarkının adını girin. Audacity otomatikman girdiğiniz adı dosyanın meta verilerine ekleyecektir. Bu adımı diğer tüm şarkılar için tekrarlamanız gerekiyor. Adımları tamamladığınızda dosya menüsünden "Export several"a tıklayın ve biçimi örneğin .MP3 olarak seçin. "Export"a tıkladığınızda, Audacity her şarkıyı ayrı ayrı belirttiğiniz biçimde kaydedecektir.

berk@chip.com.tr

Plak dijitalleştirme

Pro-Ject Debut Carbon DC Phono USB (450 dolar; A.B.D fiyatı) pikap kolu, önkuvvetlendirici ve USB yuvasıyla geliyor. Bu sayede değerli hazinelerinizi PC'de dijital bir biçimde saklayabiliyorsunuz.

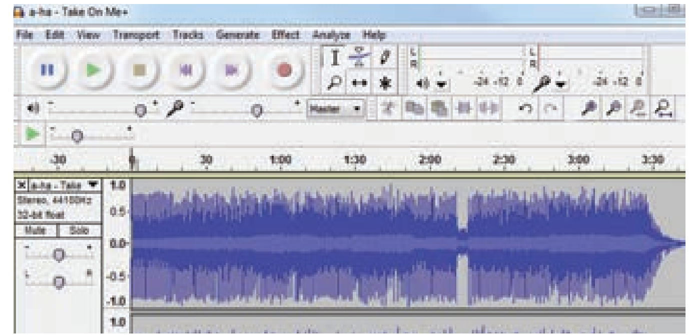
Hepsi bir arada

Auvisio MH550 LP (130 Euro) plak kaydedici, teyp yuvası, CD oynatıcı, radyo, USB yuvası ve SD kart yuvasıyla geliyor. Tüm eski medyalardan, kasetlerden ve plaklardan MP3 biçimine dönüştürebiliyorsunuz.

Kayıtlardaki hataları silin

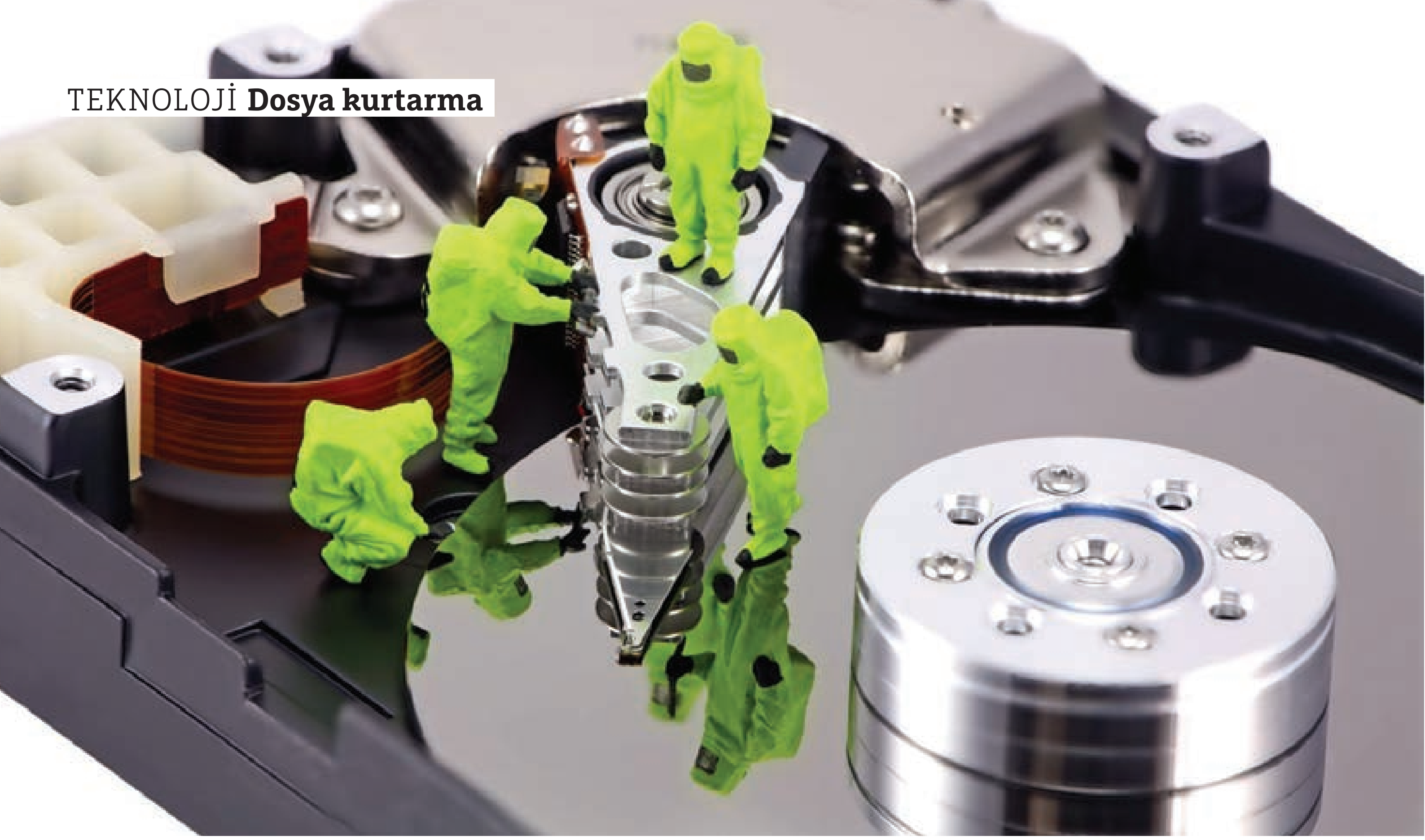
Audacity (DVD'mizde yer alıyor) sayesinde kayıtlardaki hataları tespit edebilirsiniz. Hata kısmına zum yaparak silmeniz mümkün.

Kayıtların sesini yükseltin

Magix Audio Cleanin Lab (Yaklaşık 50 Euro) sunduğu pek çok seçenek sayesinde kayıtlarınızın ses düzeyini tek tıklamayla arttırabiliyor. Yazılımın demo sürümünü DVD'de bulabilirsiniz. İndirimli satış fiyatı ise 20 Euro.

Silinmiş dosyaları kurtarmanın yeni yolları

Dosya kurtarma aracı Recuva favorilerimizden biri, fakat yapamadığı şeyler de var. CHIP, Recuva'nın yapamadıklarını yapabilen ücretsiz araçları inceliyor.

Ozan KAYA

Sizlere zararlı yazılımları PC'nizden nasıl defedeceğiniz, eski yazılımlardan nasıl kurtulacağınızı ve derin internet temizliğini daha önce çok kez anlatmıştık. Fakat bazı dosyalar silinmeyi hak etmiyor ve yanlış belgenin ya da resmin –ya da tüm klasörün- silindiğinde duyulan acının ne denli büyük olduğunu da biliyoruz. Tabi ki ilk bakacağımız yer geri dönüşüm kutusu (tabi eğer sık sık kutuyu boşaltma alışkanlığınız yoksa). Diğer bir adım ise Recuva'nın çalıştırılması (**www.piriform.com/recuva**).

Piriform'un ücretsiz aracı oldukça kullanışlı, zaten en iyi ücretsiz programlar listelerinde de her zaman yerini alıyor. Eğer daha önce kullanmadıysanız, denemeye değer. Aracın indirilmesi ve kurulumu oldukça kolay ve size ZIP dosyaları, e-mailler de dâhil her tür dosya türünü kurtarma olanağı tanıyor. Ayrıca size işlem boyunca yardım eden temiz ve bilgilendirici bir sihirbaza da sahip. Windows Gezgini ve Geri dönüşüm kutusunun sağ tık menüsüne 'Silinmiş dosyaları tara' seçeneği de eklenmekte. Diğer kurtarma programlarının bu özellikleri yenebilmesi biraz zor, fakat imkânsız mı?

Kendimize meydan okuduk: Recuva'nın yapamadıklarını yapabilen ücretsiz kurtarma araçları bulmaya çalıştık. Araştırma yaparken gördük ki iddiamız oldukça zorlu. Recuva'da bulunmayan özelliklere sahip araçları öğrenmek için- dahası neden bu muhteşem aracı kullanmaya devam etmeniz gerektiğini öğrenmek için yazımızı okumaya devam edin.

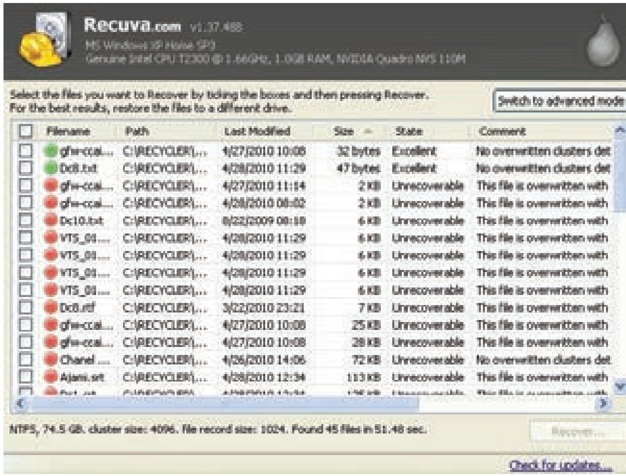
Recuva'nın kurtaramadığı dosyaları kurtarın

Sürücünüzün derinliklerinde bulunmuş yüzlerce, hatta binlerce dosya Recuva tarafından 'kurtarılamaz' olarak adlandırılıyor. Bunun anlamı Recuva dosyaları bulmuş, fakat PC'nize geri dönüşleri mümkün değil. Peki bunları kurtarabilecek başka bir araç yok mu?

'Kurtarılamaz' dosyalarımızın bazılarını kurtarabilen araç taşınabilir program UndeleteMyFiles (UMF) oldu **http://chip.tk/1AIMu4C).** Dosya kurtarma aracı, Recuva ile oldukça benzer – Seçtiğiniz sürücüyü silinmiş dosyalar için tarıyor, hangilerinin kurtarılabilir olduğunu söylüyor ve bunları PC'nize geri yüklüyor. Dosyaları klasör ağacı şeklinde görüyorsunuz ki bu bizce Recuva'nın listesine göre daha kullanışlı. Dosya kurtarmanın yanı sıra UMF, belirli silinmiş dosyaları taramak için silinmiş dosya arama aracına, hassas dosyaları temelli silmek için dosya silme aracına sahip.

UndeleteMyFiles, Recuva'dan daha fazla dosya kurtarabiliyor, fakat sadece 10 gün ücretsiz kullanabiliyorsunuz

Tabi programın bir kusuru var. Web sitesinde her ne kadar ücretsiz olduğunu (evet ücretsiz denilmekte) iddia etse de, UMF bir deneme programı. 10 gün sonunda kayıt olana kadar (yani ödeme yapana kadar) programın tüm özelliklerinden ücretsiz yararlanabiliyorsunuz. Tabi bu durum siz dosyayı kurtarmadan tam önce ücret talep eden sözde 'ücretsiz' programlar kadar hilekâr olmasa da, yine de pek dürüst sayılmaz. İyi yazılımlara ücret ödemeye tabi

Recuva'nın bulduğu dosyaların çoğu 'kurtarılamaz' olarak işaretleniyor

ki karşı değiliz, fakat kendilerini 'ücretsiz' olarak lanse etmedikleri sürece.

Eski ve hasar görmüş PC'lerden dosyaları kurtarın

Oldukça etkileyicidir, Recuva, Windows 98'den itibaren tüm Windows'larda çalışabiliyor –fakat açık kaynaklı PhotoRec programı (TestDisk bölme-kurtarma programının bir parçası **(http://chip.tk/1sVmaFD)** işi bir adım daha ileri götürerek Windows 95 ve MS-DOS bilgisayarlardan ve hatta Linux ve Mac'den bile silinmiş dosyaları kurtarabilmekte. Ve iddia ettiği gibi gerçekten de ücretsiz.

Adının aksine PhotoRec sadece fotoğrafları kurtarmıyor. Yerel ve harici sürücüleri, CD'leri ve dijital kamera hafıza kartlarını silinmiş video, belge ve arşiv dosyaları için tarayabilmekte. Üstelik aygıt formatlanmış ya da ağır hasar almış olsa bile. Kısacası bilgisayarınızı açabildiğiniz sürece PhotoRec ile dosya kurtarabilirsiniz.

PhotoRec'in kötü yanı ise yontulmuş bir program olmaması. Program penceresi içinde ok tuşlarıyla ve Enter ile hareket edebileceğiniz Komut Penceresi stili bir metin kutusundan oluşuyor. Aslında bu özellik kimi zaman iyi de olabiliyor –kontrol tamamen sizin elinizde ve Recuva da dâhil bahsettiğimiz tüm kurtarma araçlarından daha hızlı. Eğer öğüde ihtiyacınız varsa, harika PhotoRec Wiki'ye ve forumuna göz atabilirsiniz **(http://chip.tk/1sVn2tR).**

Üzerine yazdığınız pano kliplerini kurtarın

Üzerine yazmanın her zaman bir veriden tamamen kurtulmanın en iyi yolu olduğu düşünülmüştür. Bu özellikle bizim gibi metinleri panoya kopyalayıp, üzerine yazmadan yapıştırmayı unutanlar tarafından felaket bir durum olarak adlandırılır. Fakat ücretsiz ve harika bir program olan Clipboard manager ClipX **(http://chip.tk/1sVnok0)** durumun böyle olması gerekmediğini ve panodaki kliplerin kurtarılabileceğini ispatlıyor.

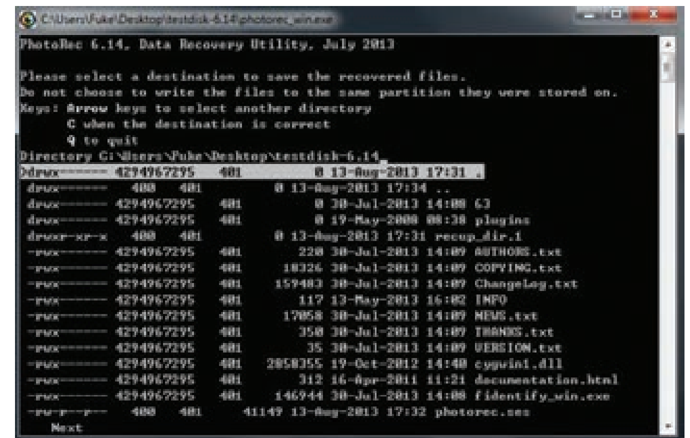

UndeleteMyFiles, Recuva'dan daha fazla dosya kurtarabiliyor, fakat sadece 10 gün ücretsiz kullanabiliyorsunuz

MİNİ ATÖLYE

'Ücretsiz' dosya kurtarma yazılımının gizli bedeli

Dosya kurtarma araçları genelde iddia ettikleri kadar ücretsiz değiller. İndirilmeleri, taramaları ve bulunan dosyaları listelemeleri ücretsiz – fakat iş bulunan bu dosyaları kurtarmaya geldiğinde ücret ödemeniz talep ediliyor. Bu durumu ilk Android tablet için silinen resimleri ve metinleri kurtarmak için kullandığımız EaseUS MobiSaver Free'de **(http://chip.tk/1sVkLP9)** gördük. Program sorunsuz çalışıyordu ki dosyaları kurtarma noktasında 39,99 dolar gibi bir ücret talep edildi. Ücretsiz sürümün lisans anlaşmasına göz attığımızda da bu sinsi madde ile karşılaştık: "Eğer dosyaların kurtarılmasını istiyorsanız, tam sürümün ücretini ödemeniz gerekmekte". Benzer bir maddeyle Recuva'nın aksine flash bellekleri de tarayabilen Recover Files'in **(http://chip.tk/1sVliAD)** lisansında da karşılaştık. Kurulum sihirbazında ise ekstra programlar yüklenmekte (Save2PC ve AnyTV). Recover Files malum indirme sitelerinde de oldukça iyi yorumlar almış, fakat biz bir daha uğrayacağımızı sanmıyoruz. iTunes Photo Extractor **(http://chip.tk/1sVlsba)** ve iPhone Backup Extractor **(http://chip.tk/1sVlS1u)** yazılımlarının ikisi de iTunes yedeklerinden resim ve video kurtarımının tamamen ücretsiz olduğunu iddia ediyor – Recuva'da olmayan başka bir özellik. Programları indirdik, çalıştırdık ve bilin bakalım ne oldu? Gene ücret talep edildi. Aynı şeyleri tekrar tekrar yaşamak oldukça sıkıcı. Ayrıca PC'niz için de sağlıklı değil. Bizim tavsiyemiz iddiaları doğru olamayacak kadar iyi olan 'ücretsiz' programlardan uzak durmanız. Recuva'nın kurtaramadığı birçok dosya olabilir, fakat en azından iddia ettiklerini yerine getirebiliyor. Eğer dosya kurtarımı için tek bir program kullanmak istiyorsanız, Recuva halen en iyi seçenek.

Komut Penceresi stilli PhotoRec aracıyla en eski PC'lerden bile dosya kurtarın

ClipX oldukça küçük (65KB) ve arka planda sessizce çalışabiliyor. Siz verileri panoya kopyaladığınızda Ctrl+Shift+V ile Pano geçmişini açana kadar burada depoluyor. Kopyaladığınız ve üzerine yazdığınız metin ve resimleri seçmek için ok işaretlerini kullanın, panoya geri kopyalamak için Enter'a basın. Artık verileriniz tekrar yapıştırılmaya hazır.

Unutmayın ki ClipX sadece yüklemeden sonraki verileri depolamakta. Kopyaladığımız tüm öğeleri kurtarabilecek bir program için halen beklemedeyiz. İşte böyle bir programa ücret ödemeye değer.

yorum@chip.com.tr

Kişisel verilerinizi web'den kaldırın

Web, 20 yılı aşkındır kullanımda ve sizin birçok bilginizi toplamış durumda. CHIP, verilerinizi ve dijital mirasınızı nasıl temizleyeceğinizi gösteriyor

Ozan KAYA

İnterneti 15 yıldır mı kullanıyorsunuz? Ya da 20. Bu zaman içinde eminiz ki internetin her yerinde tonla kişisel izlerinizi bırakmışsınızdır. Forum iletileri, fotoğraflar ve hesap girişleri –binlerce değilse yüzlercesi. Siz unutmuş olabilirsiniz, fakat web asla unutmaz. Dijital izler itibarınıza olduğu kadar güvenliğinize de zarar vermekte. Windows 98 yüklü 256 MB PC'nizde aramalı bağlantı kurarken eminiz ki güvenlik konusunda şu anda olduğunuzdan daha az dikkatliydiniz. Önünüze çıkan her siteye üye oldunuz, forumlarda gerçek adınızı, parolalarda ise köpeğinizin adını kullandınız. Kısacası en kötü senaryoda geçmişteki siz şu anda hack'lenmenize sebep oluyor olabilir. Kim ergenlik yıllarından utanmıyor ki.

Unutulma hakkınız var mı?

Kitabı The New Dijital Age'de **(http://chip.tk/1tckGXw)** ''Bu jenerasyon kayıtları silinemeyen ilk nesil olacak" diyor Google'ın CEO'su Eric Schmidt. Kendi kayıtlarınızı daha az silinemez (daha silinebilir?) yapmak için işe durumunuza bakarak başlayın. İsminizi Google'a yazın (ne kadar nadir, o kadar iyi) ve rahatsız edici bir tecrübeye hazırlıklı olun. İşte karşınızda isteyenin bulabileceği, istemediğiniz biyografiniz. Hak ihlali gibi görünebilir, fakat bilgileri giren sizdiniz –eğer şimdi silmezseniz, muhtemelen sizden daha uzun süre de burada kalacaklar.

Mayıs ayında 'unutulma hakkı' AB yasalarında yerini aldığında, medya daha çok ünlülerin ve suçluların dijital geçmişlerinin silinmesi talepleri üzerinde yoğunlaştı. Fakat yasa sadece ünlüler için geçerli değil. Google arşivlerini şişirirken kim ünlü kim ünsüz diye ayırt etmemekte. İnternet sizin bizim gibi normal insanların özel hayatlarının ifşa edildiği bir yer haline geldi diyor şaibeli geçmişe sahip politikacının biri.

Size çevrimiçi geçmişinizde nasıl derin bir temizlik yapabileceğinizi göstereceğiz. Fakat ilk olarak size Google'ın yabancılarla paylaştığı bilgileri nasıl kısıtlayıp, düzenleyebileceğinizi ve diğer sitelerdeki tarihi geçmiş bağlantıları nasıl kaldıracağınızı öğretmemiz gerekiyor. Ardından Google ve Facebook kullanmayı bırakmak zorunda kalmadan, nasıl çevrimiçi paylaştığınız bilgileri silebileceğinizi anlatacağız –fakat eğer Google ve Facebook'u artık kullanmak

istemiyorsanız, güvenli hesap kapatmanın nasıl yapıldığını da açıklıyoruz. Ayrıca yazımızda unuttuğunuz çevrimiçi hesapları bulan ve verileri tamamen silen araçları da bulabilirsiniz.

KENDİNİZİ GOOGLE'DAN SİLİN

Sosyal profillerinizi budayın

Dijital izlerinizi silmeden önce hasarın büyüklüğünü bilmeniz gerekmekte. Google hesabınızdan çıkış yapın ve sıradan biriymiş gibi kendi adınızı arayın. Adınız ''Mehmet Öztürk'' gibi sıradansa, arama sonuçlarını küçültmek için bulunduğunuz şehri ve diğer tanımlayıcı bilgileri de ekleyin.

Eğer Facebook ve Flickr gibi sosyal medya hesaplarınız varsa, arama sonuçlarının en üst kısmında karşınıza çıkacaktır. İnsanların genel olarak bu siteleri kullanış biçimi de bu (birçok bağlantı ve paylaşımlar) ki bu da onları daha umumi hale getirmekte.

Sosyal profillerinizi Google'dan kaldırmanın en genel yolu hesaplarınızı silmek. Size bunun nasıl yapılacağını göstereceğiz, fakat bu en son seçenek olmalı. Facebook, Flickr ve Google+ hesaplarını silerseniz, yıllar içinde yüklediğiniz her şey de kaldırılacak –çoğu zaman bunları geri alamıyorsunuz.

Bunun yerine eski ve pişmanlık duyabileceğiniz içerikleri kırpmayı deneyebilirsiniz. Büyük sosyal medya sitelerinden iletileri tek tek silmek oldukça kolay. Facebook profilinizde 'Hareketler dökümünü gör'e tıklayın. İletileriniz içinde gezinirken silmek istediklerinizin yanlarında bulunan kalem simgesine tıklayarak 'Sil'e tıklayın. Daha eski iletilere ulaşmak için sağ tarafta bulunan ay ve yıllara tıklayabilirsiniz. Google+'daki iletileri silmek ya da düzenlemek için Google'ın formunu kullanın **(http://chip.tk/13w0GTm)**, Twitter tweet'lerini silmek içinse altlarındaki üç notaya tıklayarak, tweet'i sil'i seçin.

Resimleri ve iletileri topluca silin

Her birini tek tek silerseniz, işlem epey uzun sürebilir. Dahası Facebook, Google+ ve hatta Twitter'da bile toplu silme seçeneği bulunmamakta. Facebook ve Google+ ise üçüncü parti toplu silme araçlarını yasaklamış durumda.

Fakat Facebook'ta en azından tüm albümü silme imkânınız bulunuyor. Profilinizden fotoğraflara, Albümler ve açmak için bir albüme tıklayın. Çark işaretine tıklayın ve 'Albümü sil'i seçin. Bu sadece sizin yarattığınız albümler için geçerli. Yani 'Zaman tüneli fotoğrafları' albümünü kaldıramıyorsunuz. Fast Delete Messages eklentisi **(Chrome: http://chip.tk/1tcmeAS; Firefox: http://chip.tk/1tcmkse)** size tek bir tuşla tüm Facebook mesaj başlıklarını silme olanağı tanıyor, fakat toplu ileti silme aracı bulunmamakta.

Twitter tweet'lerini topluca silmek içinse TweetEraser (www.tweetereraser.com) ücretsiz aracını kullanabilirsiniz. TweetEraser'ı Twitter hesabınızla ilişkilendirmek için 'Sign in with Twitter'a, ardından da 'Authorize app'e tıklayın. Tweet'leri belirli zaman aralığında ya da anahtar kelimelere göre seçebilir, belirli bir kısmını ya da hepsini tek seferde silebilirsiniz. Araç özellikle bağlantılı hesaplar tarafından atılan tweet'leri silme konusunda oldukça başarılı ('Facebook'ta yeni bir fotoğraf paylaştım!' tarzı istenmeyen tweet'ler).

Fotoğraf paylaşım sitesi Flickr'in ise kendi toplu veri silme ve düzenleme aracı bulunmakta. İmlecinizi giriş sayfanızın üst kısmındaki You'nun üzerine getirin ve 'Batch Orgamize'yi açmak için 'Organize'a tıklayın. Tüm fotoğraf yayınınız belirecektir. İstemediğiniz fotoğrafları ana pencereye sürükleyin (ya da 'Select All'a tıklayın), 'Edit Photos' açılan menüsünü açın ve 'Delete'i seçin. Hesabınızı silmediğiniz sürece, bu sitelerden sildiğiniz resimler ve iletiler sitenin sunucularında birkaç gün ve bazıları sonsuza depolanıyor (Facebook'un politikası: **http://chip.tk/1tcmFev**). Verileri geri getirmek ise oldukça zor (Hatta Facebook'a göre imkansız: **http://chip.tk/1tcmJeb**). Bu yüzden verileri silmeden önce PC'nizde yedekleme yapmayı unutmayın.

Google'da bulamadığınız bilgileri silin

Google'da bulamadığınız bilgileri silin

Sosyal medya siteleri Google'ı domine ediyor olabilir, fakat bunlar çevrimiçi geçmişinizin sadece küçük bir parçası (hepsini kullandığınızı varsayarsak). Zaten eski verileri bulmada Google o kadar da kullanışlı değil, çünkü genellikle ilk sayfadan sonrası alakasız bağlantılardan oluşmakta. Bunun yerine, eski forum iletilerini, site, blog ve diğer referansları bulmak için ücretsiz çevrimiçi Yasni aracını kullanın **(www.yashi.co.uk)**.

'What does the net know about...' kutusuna isminizi girin (Yashi sonuçları keskinleştirmek için takma adınızı da eklemenizi öneriyor) ve Amazon (Wish List'iniz de dâhil), Ancestery.com, 192.com ve Yell.com gibi sitelerde bulunan adresiniz, telefon numaranız vb. kişisel bilgilerinizi ele veren bağlantıları bulmak için 'Find out'a tıklayın.

Çoğu durumda sadece bağlantıya tıklayıp, sitelerdeki bilgileri silebilirsiniz. Bazı siteler ise form doldurup, takip eden işlemleri tamamlamanızı isteyecektir. Her ne kadar ABD tabanlı olsa da, ücretsiz UnlistMyInfo **(http://unlistmy.info/sites)** düzinelerce çevrimiçi rehber için kesin talimatlara sahip, kullanışlı bir araç.

Bazı durumlarda sitenin sahibiyle irtibata geçip, içeriğin silinmesini talep etmeniz gerekebilir. Eğer sitede irtibat sayfası bulunmuyorsa, sitenin kayıtlı iletişim detaylarını WHOIS domain sayfasından edinebilirsiniz. Google'a 'whois' önadıyla birlikte sitenin URL'sini aratın. Bu yolla sitenin e-mail ve posta adresini veya telefon numarasını öğrenebilirsiniz. Bilgileri sadece Google sonuçlar sayfasına bakarak da görebilmeniz mümkün.

Eski bilgileri Google'dan kaldırın

Yasni ve Google'dan edindiğiniz bağlantılardaki bilgileri düzenleyip, sildiğinizde, arama bağlantıları hemen ortadan kaybolmaz. Bunun olması için bekleyebilirsiniz (bu bayağı zaman alacaktır) ya da siteden eski bağlantıları kaldırmasını isteyebilirsiniz.

Yasni'den bir bağlantının kaldırılması talep etmek için bağlantının yanındaki küçük kırmızı, beyaz ve mavi ikona tıklayın, captcha'yı girin ve 'Censor link'e tıklayın. 'Sansür' kelimesini kullanmayı pek sevmiyoruz –çünkü bu daha çok doğruluk ve gizlilikle alakalı bir şey. Ayrıca Yasni'nin Adblock Plus'a **(https://adblockplus.org)** meydan okuyan reklamlarla dolu olması da hoşumuza gitmedi. Eğer gelecekte birisi bu bağlantıya tıklarsa, 'Censored results' sayfasıyla karşılaşıyor.

Google'a kaldırmayı başarabildiğiniz içeriğin bağlantısının silinmesini talep etmek için 'Eski içeriği kaldırma' formunu kullanın **(http://chip.tk/1tcoqbt)**. Değişen sayfanın URL'sini yazın ya da →

Yashi'de bağlantıları ve eski bilgileri tek bakışta görebilirsiniz

yapıştırın ve 'Kaldırma isteğinde bulun'a tıklayın. 'Site sahibi içeriği güncelledi veya kaldırdı mı?' sorusuna ise 'Evet' ile cevap verin. Eğer orijinal içeriği silememişseniz, halen 'unutulma hakkı' uyarınca rencide edici sayfanın Google tarafından kaldırılmasını talep edebilirsiniz. Talep için Google'ın 'Yasal kaldırma istekleri' sayfasına gidin **(http://chip.tk/1tcp3lr)** ve isminizi (ya da bağlantıda bahsettiğiniz kişinin ismini), e-mail adresinizi ve Google'dan kaldırılması istediğiniz sitenin tam URL'sini girin. Ardından büyük metin kutusuna bağlantının neden kaldırılması gerektiğini açıklayın ve pasaportunuzun ya da kimlik bilgilerinizin olduğu diğer bir belgeyi de tarayıp ekleyin. İşlem oldukça hızlı, fakat kabul edilecek diye bir garanti yok.

Eğer Google'dan hakaret içeren bir bağlantının kaldırılması istiyorsanız, 'Yasal Kaldırma İstekleri' sayfasını kullanabilirsiniz **(http://chip.tk/1tcp3lr)**. Google arama sitelerinin yanında, Blogger, Google+ ve Picasa gibi diğer Google hizmetleri için de talepte bulunabilirsiniz. 'Yasal Bir İstek Gönderme' bağlantısına tıklayın ve ilgili Google hizmetini seçin. Google'ın arama siteleri için 'Google Web Aramaları'nı seçmeniz gerekiyor.

Bilgilerinizi Google'dan saklayın

Bilgilerinizi Google aramalarından kaldırmanın en etkili yolu, onları silmeden önce saklamak. Eğer Facebook kullanıyorsanız, ilk önce arkadaşınız olmayan kişilerin profilinizde neleri gördüğünü kontrol edin. 'Hareketler Dökümünü gör'ün yanındaki üç noktaya tıklayın ve 'Başkasının Gözünden Gör...'ü seçin. Bu şekilde değişik perspektiflerden profilinize bakabilirsiniz –Facebook hesabı olmayanlar da dâhil.

Kimin iletilerinizi, profilinizi ve uygulama hareketliliğini görüp, paylaşabildiğini öğrenmek için profil sayfanızın sağ üst kısımdaki kilit işaretine tıklayın ve 'Paylaştıklarımı kimler görebilir?'i seçin. Bu ayarları değiştirmek için, kilit simgesine tıklayın ve 'Diğer Ayarları Gör'ü seçin.

Her bir iletinin kimler tarafından görülebileceğini belirlemek için, Hareketler dökümünü kullanın. Herkese açık iletilerin yanında küçük bir yerküre simgesi bulunur. İletinizin yanında bulunan bu simgeye tıklayıp, Arkadaşlar, Sadece Ben ve Özel (sadece belirli kişilerle sınırlandırmak için) seçeneklerinden birini seçebilirsiniz. Tüm iletilerinizi kısaca sadece arkadaşlarınıza açık yapmak için,

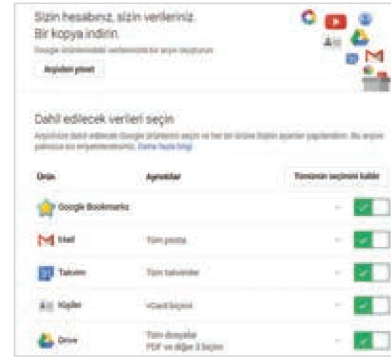
BİLGİ

Silmeden önce yedekleyin

Bir kere temizlik işine başladığınızda, işin dozunu kaçırıp gereğinden fazla bilgiyi silebilirsiniz –tıpkı eBay'de birkaç eşya satayım derken neredeyse tüm evi satışa çıkarmanız gibi.

Web temizliği yapmadan önce yedekleme yaparak değerli verilerin güvenliğini sağlayabilirsiniz. Google'ın ücretsiz çevrimiçi aracı Takeout (https://google.com/takeout) size verilerinizi Gmail, Google+ ve YouTube gibi Google hizmetlerinden indirebilmenize olanak tanıyor. Sadece kendi verilerinizi indirebiliyorsunuz ve yaratabileceğiniz arşivlerin sayısında da kısıtlamalar bulunmakta. Daha fazlasını öğrenmek için Google'ın 'Verilerinizi indirin' SSS'larına göz atabilirsiniz **(http://chip.tk/1wQyHWv)**.

İşlem oldukça kolay, fakat ne kadarını indirmek istediğinize göre arşiv dosyası oldukça büyük olabilir, bu yüzden size her seferde sadece bir hizmetten indirme yapmanızı öneriyoruz. Google Takeout'a girin ve 'Tümünün seçimini kaldır'a tıklayın. Ardından bir hizmete tıklayın. Örnek olarak Gmail'i ele alacağız (Hizmette 'Mail' olarak adlandırılmakta). 'Sonraki'ne tıklayın ve dosyayı arşiv olarak Google Drive'a yüklemeyi mi, yoksa 'İndirme bağlantısını e-mail'e gönder' ile indirmeyi mi istediğinize karar verin.

E-mail ve diğer Google verilerinizi silmeden önce indirmek için Google Takeout'u kullanın

'Yasal Kaldırma İstekleri' aracını kullanarak hakaret edici içeriklerin Google'dan kaldırılmasını talep edebilirsiniz

Facebook gizlilik ayarlarınızda oynamalar yaparak arama motorlarının profilinizi listelemesini engelleyin

Hareketler Dökümünün yanındaki üç noktaya tıklayın ve Zaman Tüneli Ayarlarına tıklayın. Sol kısımda bulunan Gizlilik sekmesine geçin ve 'Geçmiş Gönderileri Sınırla'ya tıklayın. Bunun ardından, 'Diğer arama motorlarının zaman tüneline bağlantı vermesini istiyor musun?' (Geçmiş Gönderileri Sınırla'nın birkaç satır altında) seçeneğinin yanında bulunan Düzenleye tıklayın ve kutucuktaki onayı kaldırın. 'Emin misin?' sorusuna Onayla diyerek işlemi tamamlayın. Bu iletilerinizin Google aramalarında yer almasını engelleyecektir.

Flickr ise önceden yükledikleriniz de dâhil, her bir ya da tüm fotoğraf yayınlarınızı saklama noktasında değişik seçenekler sunmakta. 'Batch Organize' sayfasına gidin, seçtiğiniz resimleri pencereye sürükleyin, 'Permissions'a tıklayın ve gizlilik seviyesini seçin. Twitter ise her iletinize özel ayarlar tanımak yerine, tüm tweet'lerinizi kimlerin görebileceğini ayarlamanıza imkân tanımakta **(http://chip.tk/13vWbYN)**. Google+'da ise geçmiş iletilerinizi saklayamıyorsunuz, fakat gelecekteki iletilerin kimler tarafından görülebileceğini belirlemek mümkün **(http://chip.tk/13vWdjo)**. Makalemizde sosyal medya sitelerinden sadece popüler olanları ele aldık, fakat gizliliğinizi daha geniş bir yelpazeye yaymak istiyorsanız, AVG'nin ücretsiz PrivacyFix aracını kullanabilirsiniz(Chrome: **http://chip.tk/13vWN0u**; Android: **http://chip.tk/13vWQcH; iOS: http://chip.tk/13vWRxn)**. Siz bir siteyi ziyaret ettiğinizde, PrivacyFix gizlilik ayarlarını otomatik olarak kontrol ederek siz yabancıların hangi bilgileri görebileceği ve hareketlerinizin kayıt edilip, edilmediği konusunda bilgilendiriyor.

Verilerinizi Google sunucularından kaldırın

Google, Facebook ve diğer siteler sizin hakkınızda tonlarca veriyi, siz herkese açık görünümden kaldırsanız da, sunucularında depolamakta.

Örneğin, Google aramalarınızı, YouTube'da izlediğiniz her videoyu, yüklediğiniz her Android uygulamasını ve birçok diğer bilgiyi sunucularında depolamakta. Bu bilgiler daha sonra arama sonuçlarında çıkmamakta, fakat kişisel reklam ve Android tablet ya da telefonlar için Google Now içindeki 'kişiselleşmiş bilgiler' oluşturmada kullanılmakta. Kişisel bilgileriniz Google'ın yakında çıkaracağı 'Knowledge Vault' ansiklopedisini oluşturmaya yardımcı olmakta. Verileri kişilerin Google hareketlerinden ''otomatik olarak edinilmekte" **(http://research.google.com)**.

Facebook'da ise tüm verilerinizi indirmek için kurulu bir aracı bulunmakta. Sayfanın sağ üst kısmındaki ok işaretine tıklayın ve Ayarları seçin. 'Facebook verilerinin kopyasını indir'e ve ardından 'Arşivimi Başlat' yeşil butonuna tıklayın. Arşivde zaman Tünelinizdeki (Duvar) her şey yer alacak; gönderilen ve alınan mesajlar; resimler, videolar ve hatta arkadaş listeniz. Eğer Facebook'u yıllardır kullanıyorsanız, arşiv devasa boyutlarda olabilir ve indirmesi epey zaman alacaktır. Facebook size indirme bağlantısını hazır olduğunda e-mail yoluyla gönderecektir.

Benzer şekilde, Twitter'daki tüm iletilerinizi hesap arşivlerinden 'Arşivini iste'ye tıklayarak, arşiv dosyası şeklinde indirebilirsiniz **(http://chip.tk/13vXMxI)**.

Flickr kullanıcıları içinse, ücretsiz Bulkr programı (http://clipyourphotos.com/bulkr) yedekleme yapmanız için oldukça kullanışlı. Fotoğraflarınızı ve resimlerinizi silmeyi planlamıyorsanız bile, Bulkr'ı kullanarak yüklediğiniz her şeyin tam sürümünü, setlere ayrılmış şekilde ve orijinal meta veri içeriğini koruyarak indirebilirsiniz. Eğer kendinizi bu işin dışında tutmak istiyorsanız, Google Hesap Özeti'ne giriş yapın **(http://chip.tk/13vY6wx)** ve Google'ın depolamasını istemediğiniz verileri silin. Konum geçmişi, kayıtlı adresler ve arama geçmişi gibi tüm verileri görmek ve düzenlemek için 'Tümünü genişlet' seçeneğine tıklayın. Örneğin, Arama geçmişinizi düzenlemek için 'Arama Geçmişi öğelerini kaldır'a tıklayın (ya da direkt olarak **http://chip.tk/13vYawf** adresine gidin) ve silinmesini istediğiniz girişleri seçin ve 'Öğeleri kaldır'a tıklayın.

Google en azından size bilgilerinizi diğer şirketlerin veri taba- →

TÜM GOOGLE HESABINIZI TEK TIKLA SİLEBİLİRSİNİZ –FAKAT BUNU ÖNERMİYORUZ

15 dakikada 15 hesabınızı silin

AMAZON
Hesabınızın silinme talebi için İletişim formunu doldurun **http://chip.tk/13vZb7B)**.

APPLE
Apple ID hesabınızı silmek için Apple ile irtibata geçin **(http://chip.tk/13vZfEo)**.

DROPBOX
Güvenli formu doldurmak için 'this link'e tıklayın ve giriş yapın **(http://chip.tk/13vZhMk)**.

EBAY
'request to close your account'a tıklayın **(http://chip.tk/13vZkYD)**, giriş yapın ve silmek için bir sebebinizi seçin.

FLICKR
http://chip.tk/13vZEGW adresinden giriş yapın, captcha'yı girin ve 'Terminate this Account' bağlantısına tıklayın. İşlem Flickr ve Yahoo hesaplarınızı kapatmakta ve tüm fotoğraflarınızı silmekte.

GMAIL
Gmail'e giriş yapın ve 'Google Hesapları' sayfasına gidin **(http://chip.tk/13vZ2ku)**. Gmail hizmetini kalıcı olarak kaldır' bağlantısına tıklayın. Google+ ve diğer uygulamaları için de aynı işlemi uygulayabilirsiniz.

GROUPON
'If you have general questions Click here' **(http://chip.tk/13vZXS3)** bağlantısına tıklayın ve hesabınızın silinmesini isteyin.

OUTLOOK.COM
Giriş yapın ve 'Hesabı etkisizleştir'e tıklayın.

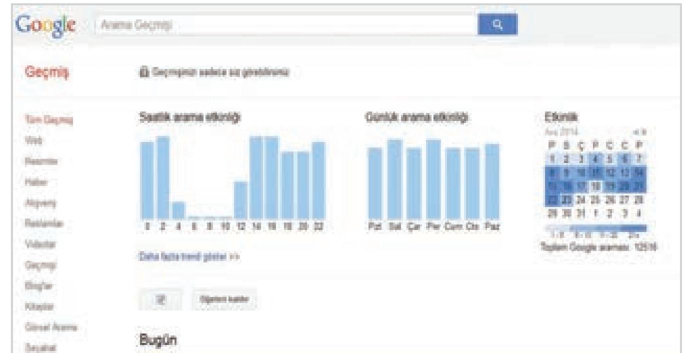
PAYPAL
İlk olarak hesabınızdaki parayı çekin, yoksa silinir. Ardından Profile, 'Account Information'a girin ve 'Close Account'a tıklayın.

SKYPE www.skype.com
http://chip.tk/13w02VY adresindeki adımlarla kişisel bilgilerinizi silin, ardından hesabınızın silinmesi için Müşteri Hizmetleriyle irtibata geçin **(http://chip.tk/13w0544)**.

TWITTER
Ayarlar'a girin **(http://chip.tk/13vXMxI)** ve 'Hesabımı devre dışı bırak' bağlantısına tıklayın.

YAHOO
Flickr başlığına bakın.

YOUTUBE
YouTube kanalınızı ve yüklediğiniz videoları silmek için **http://chip.tk/13w0cfO** adresine gidin ve 'Kanalı sil'i seçin.

Google Hesap Özetini kullanarak arama geçmişinizden öğeleri silebilirsiniz

'Hesabını dondur' seçeneği siz tekrar giriş yapana kadar hesabınızı saklamakta

nından kaldırmanıza yardım ediyor. Gmail artık otomatik olarak mailler içinden 'takibi kaldır'ı seçeneği arıyor ve varsa e-mail'in üst kısmına, gönderenin isminin yanına taşıyor, böylece daha rahat görüp, tıklayabiliyorsunuz. Gmail'in Google+ sayfası hakkında daha çok bilgiyi **(http://chip.tk/13vYvPJ)** adresinde bulabilirsiniz. Facebook'ta Hesap Özeti dengi bir uygulama yok. Profilinizden bir ileti, resim ya da kişisel bir öğeyi sildiğinizde, sadece 'bazıları' Facebook'un sunucularından siliniyor, diğerleri siz hesabınızı tamamen silene kadar saklanıyor **(http://chip.tk/1tcmFev)**.

ÇEVRİMİÇİ HESAPLARINIZI SİLİN

Google hesabınızı silin

Eğer kendinizi internetten kaldırmaya kararlıysanız, Google hesabınızı silmek iyi bir başlangıç olabilir. Fakat unutmayın bu işlemi geri çeviremiyorsunuz, dolayısıyla demene yapmandan önce size önerdiğimiz diğer seçenekleri de gözden geçirin.

Google'ın dijital hayatınız üzerindeki etkisi sizi rahatsız edebilir, fakat yokluğunu özleyeceğiniz kesin. En azından biz özlerdik. Google sayesinde arkadaş ve ailenizle iletişim kurmak, fotoğraf ve belge depolamak, hatta A noktasından B noktasına gitmek bile oldukça kolay ve ucuz (genelde ücretsiz)hale geliyor.

Eğer Android tablet ya da telefon kullanıyorsanız, Google hesabını silmeniz aygıtınızı epey kullanılmaz hale getirecektir, çünkü uygulama yükleyip, güncelleştiremiyorsunuz. Ayrıca tüm Gmail e-postalarınızı, Google Drive belgelerinizi, YouTube videolarınızı ve Google Fotoğraflarınızı (Picasa'da depoladıklarınız da dâhil). kaybedeceksiniz.

Halen silmek istiyorsanız, işte nasıl yapılacağı. 'Google hesaplar'a gidin **(http://chip.tk/13vZ2ku)**, içerisinde hesabı silmenize yarayan birkaç bağlantıdan oluşan korkutucu derecede boş bir sayfa. Tabi bu bağlantıların belirmesi için önce hesabınızla giriş yapmış olmanız gerekiyor. 'Gmail hizmetini kalıcı olarak kaldır' ve 'Hesabı kapat ve hesapla ilişkili tüm hizmetleri ve bilgileri sil' bağlantılarını göreceksiniz. İkincisi tüm Google hesabınızı kaldıracaktır.

Eğer buna tıklayıp, onaylarsanız, tüm Google verileriniz, geri dönüşü olmayacak şekilde silinir. Bunun yerine her bir hizmeti tek tek silmenizi öneriyoruz. Tüm Google hizmetlerinden feragat etmeden de, Gmail, YouTube ve diğer hizmetleri silebilirsiniz. Tüm bu Google hizmetleri için tek bir pano yok, dolayısıyla her bir hizmete giriş yapıp, '... hizmetini kalıcı olarak kaldır' seçeneğini seçmeniz gerekiyor (üstteki resme bakın).

Facebook hesabının silinmesi

Facebook hesabınızı silmek Google'dan daha az dramatik. Tüm iletilerinizi ve resimlerinizi (yukarıda altını çizdiğimiz gibi) yedekleyebiliyorsunuz ve ayrıca Facebook, Google gibi çevrimiçi hayatınıza o kadar da hâkim değil. Altı üstü Facebook.

Just Delete Me'deki bağlantıları kullanarak sitelerin 'Hesabımı Sil' sayfasına direkt olarak ulaşın

Tabi bunu gelin de Facebook'a anlatın. Sizi kararınızdan caydırmak için her şeyi deneyip, kapatmak yerine, hesabınızı 'dondurmanızı' istemekte. Hesabınızı dondurmak bir nevi tüm iletilerinizi gizlemenin turbo sürümü. O kadar etkili ki siz bile Zaman Tünelinizi göremiyorsunuz. Güvenlik Ayarlarınıza girin **(http://chip.tk/13w0jbo)** ve 'Hesabını dondur'a tıklayın. Bilgileriniz Facebook sunucularında saklanacak ve yeniden giriş yaparak tekrar etkinleştirebileceksiniz. Hesabınızı silmek için **http://chip.tk/13w0iUU** adresine gidin ve 'Hesabımı sil'e tıklayın. Bazı bilgileriniz Facebook sunucularında 90 gün boyunca saklanacak ve mesajlar gibi arkadaşlarınıza gönderdiğiniz bazı içerikler de halen görünür kalabilir.

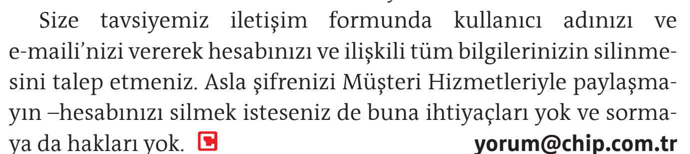
Unuttuğunuz eski hesapların izini sürün

Eski hesaplarınızın izini sürmenin bir yolu da webmail arşivlerinde arama yapmaktır (silmediğinizi varsayıyoruz). Eski kayıtlı e-maillerinizi bulmak için "confirm email" (tırmak işaretleriyle birlikte) ve kullanıcı adınızı arama kutusuna girin.

Birkaç üçüncü parti aracı da bu işlemi sizin için kolaylaştırabilir. KnowEm **(http://knowem.com)** arama kutusuna en çok kullandığınız kullanıcı adlarını girin. Araç bu isimlerin hangi sitelerde kayıtlı olduğunu bulacaktır. Gri bağlantılar kullanıcı adlarınızın kayıtlı olduğu siteleri işaret eder. Bunların siz olma ihtimali bulunuyor.

Eğer bu sitelerde 'Hesabı sil' bağlantısı bulamıyorsanız, siteleri Just Delete Me **(http://justdelete.me)** ve Account Killer **(www.accountkiller.com)**da aratın. İki araç da birbirine benzemekte. Sizi direkt olarak sitelerin 'Hesabımı Sil' sayfalarına yönlendirerek, verileri silmenin zorluk derecesini gösteriyorlar. Sadece site yelpazelerinde ufak farklılıklar bulunuyor. Just Delete Me' yapımcıları tarafından 'Where to delete an account' tarayıcı eklentisi ise **(http://chip.tk/13w0uU6**, sadece Chrome için) adres çubuğunun yanındaki renkli nokta simgesine tıklamanızla sizi sitenin hesap silme simgesine yönlendiriyor.

Araçlar silinmesi kolay Gmail ve diğer Google hizmetleriyle oldukça iyi çalışmakta, fakat Amazon, Skype ve sosyal medya sitelerinden hesap silmek için istek göndermeniz gereken sitelerle bazı zorluklar yaşadık. Size verdiğimiz bağlantılarla bu sitelerin müşteri hizmetleri ile irtibata geçebilirsiniz, fakat ya sonrası? Sizin burnunuzu biraz sürtecekleri kesin. Ne de olsa sizi ve değerli bilgilerinizi veri tabanlarından silmek istemeyeceklerdir.

Size tavsiyemiz iletişim formunda kullanıcı adınızı ve e-maili'nizi vererek hesabınızı ve ilişkili tüm bilgilerinizin silinmesini talep etmeniz. Asla şifrenizi Müşteri Hizmetleriyle paylaşmayın –hesabınızı silmek isteseniz de buna ihtiyaçları yok ve sormaya da hakları yok.

yorum@chip.com.tr

WWW: Dünyaya açılan kapı

Azınlık için yazılan bir araç, 25 yıl içinde milyarlara hizmet eden bir bilgi ağına dönüştü. Yaratıcısı hâlâ web'i ücretsiz tutmaya çalışıyor.

Batı ile Doğu Almanya arasındaki duvarın Kasım 1989'da yıkılmasından birkaç ay önce Tim Berners-Lee, şu anda üç milyar insanı birbirine bağlayan fikri ortaya attı: dünyayı saran ağ, yani "World wide web". Berners-Lee İsviçre'deki CERN'de (Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi) çalışan bir bilim adamıydı ve CERN'deki verileri birbirine bağlayıp herkesin erişebileceği hale getiren bir sistem geliştirdi. Aynı fikir bugün bile WWW'nin temelinde yatıyor. Yani, bilgiye herkesin her yerden erişebilmesi.

12 Mart 1989'da Berners-Lee bu fikri patronuna götürdü. Patronu, fikrin "belirsiz ama heyecan verici" olduğunu söyledi. O zaman "Mesh" adını taşıyan sistem, TCP/IP protokolünü ve alan adı sistemini zaten kullanmakta olan 1980'lerin Arpanet/Internet teknolojisini temel alıyordu. Berners-Lee bunun üstüne HTTP aktarım protokolünü ve HTML sayfa tanımlama dilini geliştirdi. Xanadu Project gibi www atalarını sadeleştirdi, web belgelerinin her yerden erişilmesini sağlamak için de basit ve seçkin bir çözüm olan üst bağlantıları (hyperlink) yarattı.

Ne var ki ilk web sitesinin ortaya çıkışı ve www'nin hizmete girişi 1991'i buldu. Bu ilk site, CERN'in WWW projesiyle ilgili bir bilgi sitesiydi ve yine Tim Berners-Lee'nin geliştirdiği WorldWideWeb adlı tarayıcıyla gezilebiliyordu. Karışıklığı gidermek için Berners-Lee kısa süre sonra tarayıcının adını değiştirerek Nexus yaptı. Ne var ki Nexus sadece NeXTStep işletim sistemiyle çalışıyordu ve bu işletim sistemi de yaygın değildi. 1993'te Mosaic, ilk platformlar arası tarayıcı olarak geniş kitlelere erişti. 1993'ün sonunda, Netscape'in atası olan Mosaic'i kullanan yaklaşık iki milyon insan vardı.

Serbest erişim

WWW'nin başarısının altında, mucidin tüm patentleri reddetmesi yatıyor

6 Ağustos 1991'de Berners-Lee, WWW projesini ücretsiz olarak tüm insanlığa sundu. Bunu alt.hypertext adlı haber grubunda yayınladığında, bilinen tüm patent ve lisans haklarını geçersiz hale getirdi. WWW'nin takip eden yıllarda bu kadar hızlı gelişmesinin nedenlerinden biri de buydu. Tim Berners-Lee bilginin serbestçe akmasını istiyordu. Bu mücadelesine, şimdi de internetin tarafsızlığı adına çarpışarak devam ediyor.

Şimdi, ilk web sitesinin çevrimiçi hale gelişinden 23 yıl sonra dünyadaki toplam web sitesi sayısı, Internet Live Stats'ın Eylül ortası verilerine göre bir milyarı geçti. Bu rakamın içinde sayısız kedi videosu, Facebook durum güncellemesi ve hatta yasadışı forumlar var. Bunca yıldır web, aslında ilk günkü halinden hiçbir şey yitirmedi: Hâlâ belirsiz ama heyecan verici. **balkim@chip.com.tr**

SOYAĞACI

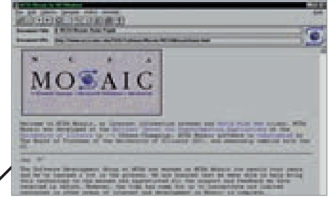
1998 Google.com
İnternet için bir arama motoru. İlk değil ama o zamana kadarkilerin en iyisi.

1995 James Gosling
1995'ten bu yana etkileşimli web sitelerine olanak tanıyan Java dilinin eş geliştiricisi

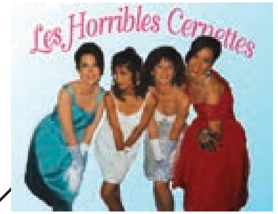
1995 Amazon
İnternet devi web sitesini açtı. Çevrimiçi ticarette bir dönüm noktası

1993 Mosaic
İlk platformlar arası tarayıcı, WWW kullanımını hızlandırdı

1992 Vint Cerf
TCP/IP protokolünün eş geliştiricisi ilk ticari e-posta hizmetini başlattı

1992 Les Horribles Cernettes
İnternette görüntülenen ilk resimde, CERN çalışanı bir grup kadın yer alıyordu

World Wide Web

Konsept tanıtımı: 12 Mart 1989
Web sitesi sayısı (24 Eylül 2014 itibariyle): 1.067.520.320
Mucit: Tim Berners-Lee (sağda), CERN'de bilgisayar bilimcisi

Çoklu sanal masaüstleri yaratın

Masaüstünüzü büyütmek için ikinci bir monitöre ihtiyacınız yok. CHIP, sizlere sanal masaüstleri yaratmak için kullanabileceğiniz en iyi ücretsiz araçları gösteriyor

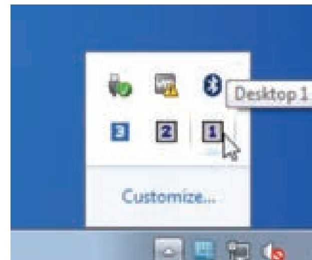
Ozan KAYA

Windows 10'un Microsoft tarafından yayınlanan yeni videosunda (http://chip.tk/1JAcOPy) açığa çıkan yeni özelliklerinden biri de sanal masaüstü aracı. Eğer bu teknolojiden haberdar değilseniz, sanal masaüstünün ne demek olduğunu merak edebilirsiniz. Bizce 'Çoklu Masaüstü' çok daha uygun bir tabir. PC'nize birden çok masaüstü eklediğinizde, her biri arasında kolayca geçiş yapabilir, her birine ayrı program türleri ekleyebilirsiniz. Uzun lafın kısası, bu özellik size üzerinde çalışabileceğiniz ikinci bir ekran sunmakta. Bazı sanal masaüstü araçlarıyla ekran sayısını üçe, dörde ve çok daha fazla sayıya çıkarabiliyorsunuz. Her birini ayrı amaçlarla kullanabilmeniz de mümkün –iş, oyun, fotoğraf düzenleme vb.

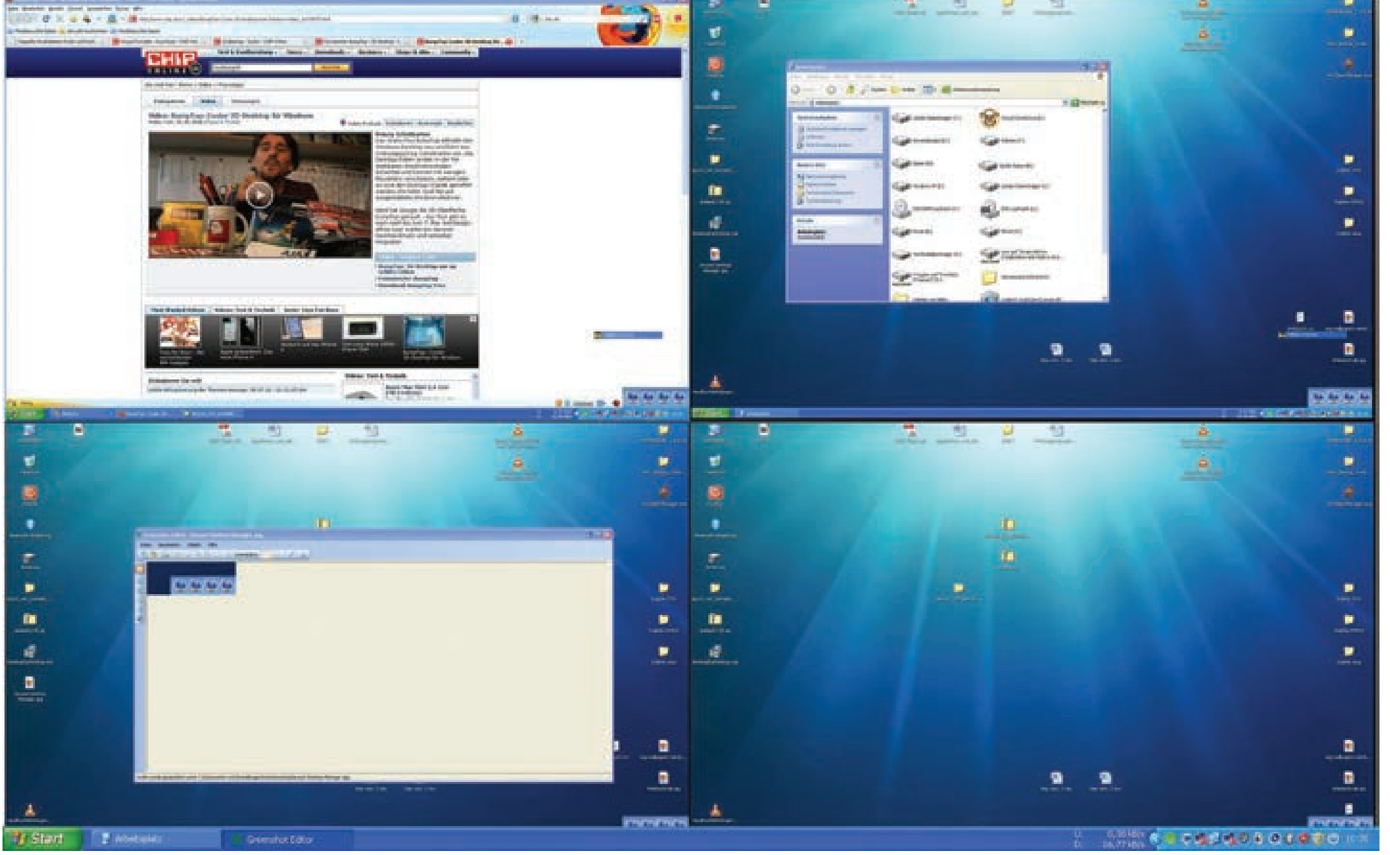
İşte sanal masaüstleri yaratmanın kullanışlı yolları ve kullanabileceğiniz en iyi ücretsiz araçlar.

İki ekstra masaüstü kurun

Yeni ücretsiz Tri-Desk-A-Top aracı (http://chip.tk/1JAcqFJ) başlangıç için oldukça iyi ve size iki ekstra masaüstü ekleme olanağı tanıyor. Aracı yükleyin ve açın. Bildirim alanınızda üç yeni ikon belirecek ('1','2' ve '3'). Her biri değişik bir masaüstünü işaret etmekte. Masaüstü '1' varsayılan masaüstünüz. '2' ikonuna çift tıklamanızla Windows Masaüstünüz, kısa yollarıyla beraber kaybolacak ve yerine boş bir masaüstü belirecek. Panik yapmayın! Programlarınız bıraktığınız gibi Masaüstü '1'de halen çalışmaya devam edecek. Şimdi Masaüstü '2'de yeni program grupları oluşturabilir ve masaüstleri arasında Bildirim Alanını kullanarak kolaylıkla geçiş yapabilirsiniz. Yeni bir masaüstü kurmak için sadece '3'e tıklayın. Açtığınız programlar siz kapatana

Tri-Desk-A-Top kullanarak masaüstleri arasında geçiş yapmak için '1','2' ve '3' ikonlarına tıklayın

Dexpot ile tüm masaüstlerine aynı anda göz atın

ya da Tri-Desk-A-Top'u örtene ('Tri-Desk-A-Top'a sağ tıklayın ve 'Kapat'ı seçin) kadar arka planda çalışmaya devam edecek, dolayısıyla bilgisayarınızda yavaşlama olabilir.

Sanal masaüstlerinde yarattığınız tüm kısayollar siz kapatsanız da burada kalacaktır. Eğer daha fazla masaüstü ve bunlar arasında daha hızlı geçiş istiyorsanız, Microsoft'un web sitesinden Desktops 2.0'ı indirin (http://chip.tk/1JAcXHt). Araç sayesinde sayılara ya da fonksiyon tuşlarına (F1, F2,...) dört adet masaüstü atayabiliyorsunuz.

Birçok masaüstü arasında hızlıca geçiş yapın

Dexpot (http://chip.tk/1JAd1qW) birçok ek özellikle birlikte 20 sanal masaüstü yükleyebilmenize olanak tanıyan daha gelişmiş bir araç. Kurulum sırasında 'Özel Kurulum'u işaretleyin ve Opera tarayıcısı kuran seçenekteki onayı kaldırın.

Her ne kadar Dexpot'ta yığınla özellik bulunsa da, tüm masaüstlerini aynı anda gösteren bir seçeneği bulmak çok kolay. Dexpot'u açın, tüm masaüstleri (siz daha fazlasını yaratana kadar dördü) Görev Çubuğunda yerini alacaktır. İmlecinizi ikonların üzerine götürerek her birinin küçük resmini görebilir, üzerlerine tıklayarak bunları açabilirsiniz. Dexpot'ta masaüstlerine kısa yollar atayarak da geçişleri kolaylaştırabilirsiniz. Bildirim alanındaki simgesine sağ tıklayın ve 'Settings'i açın. Controls'a ve 'Switch desktop' yanındaki '+' ya tıklayın. Buradan her bir masaüstüne ayrı bir kısayol atayabilirsiniz.

Masaüstleri arasında geçiş için farenizi savurun

Dexpot'la farenizi ekranın köşelerine hareket ettirerek sanal masaüstleri arasında geçiş yapabilirsiniz. Farenizi sola, sağa, üste, ya da aşağıya kaydırarak yeni bir masaüstüne geçiş yapabiliyorsunuz. Ayıca yeni bir masaüstüne geçtiğinizde farenizin ekranın diğer tarafına geçmesi yönünde de ayarlayabilirsiniz (Örneğin, sağa kayarak yeni masaüstüne geçtiğinizde, imleç yeni ekranın sol kısmında bulunuyor). Bu özellik bir monitörden diğerine geçiş hissi vermekte. Özelliği açmak için bildirim alanından Dexpot simgesine sağ tıklanın ve 'Settings'i seçin. Controls'a tıklayın ve 'Mouse switch' sekmesine geçin. Buradan 'Activate Mouse switch' kutucuğunu işaretleyin.

Fareyle geçiş yapmanın kötü yanı ise, kazara masaüstü geçişlerinin sıkça yaşanabilmesi. Ücretsiz VirtuaWin (http://chip.tk/1JAdlWw) programı ise bu sorunu fare hareketinin (sadece sola ve sağa) yanında bir tuşa basmanızı da zorunlu kılarak aşıyor.

VirtuaWin'i yüklediğinizde bildirim alanındaki simgesine (yeşil bir küre) sağ tıklayın ve Setup'ı seçin. Mouse sekmesine geçin ve 'Enable Mouse desktop changing' kutucuğunu işaretleyin. Kaydıracı kullanarak fare geçiş süresini ve 'Modifier key' ile anahtar tuşu belirleyin.

Sanal masaüstlerinizi özelleştirin

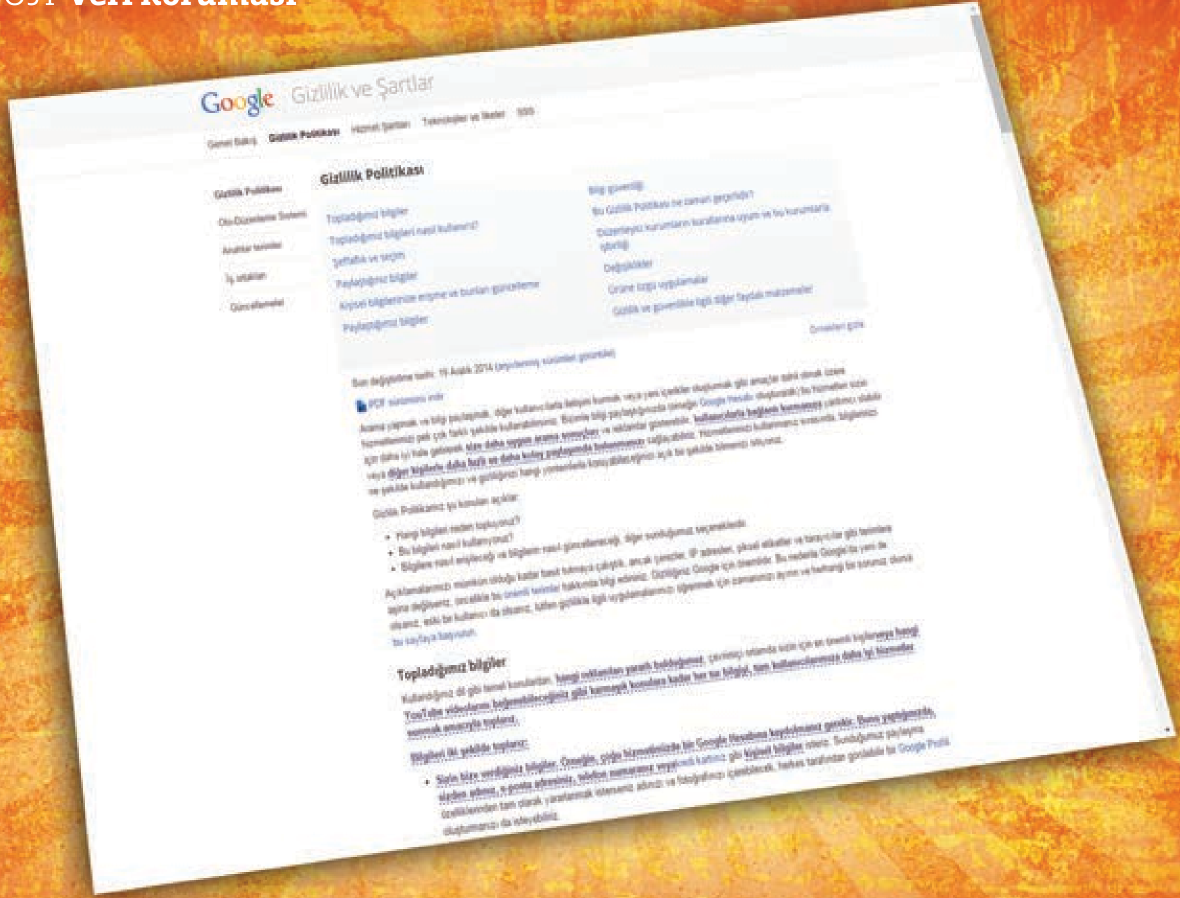
Dexpot'ta PC'nizi daha organize ve güvenli yapabilecek birçok özelleştirme seçeneği bulunmakta. Her bir masaüstüne ayrı bir arka plan, ekran koruyucusu, çözünürlük ve hatta parola bile verebiliyorsunuz.

Eğer her bir masaüstünde sadece belirli programları veya klasörleri kullanıyorsanız (Örneğin, fotoğraflar ve Paint.NET), masaüstü geçişi yaptığınızda ilgili programın ya da klasörün otomatik olarak açılması sağlayabilirsiniz. Bunun için Dexpot'u açın ve bildirim alanı simgesine sağ tıklayın. 'Configure Desktops'a tıklayın ve bir masaüstü seçip, 'Fotoğraf masaüstü' olarak adlandırın. 'Background' sekmesine, 'Browse'a tıklayın ve masaüstünüz için bir arka plan seçin. Ayrıca kendi ekran koruyucusunu bile belirleyebilirsiniz.

Şimdi 'Fotoğraf masaüstü'ne geçtiğinizde otomatik olarak açılmasını istediğiniz programı belirleyebilirsiniz. 'Start-Up' sekmesine ve buradan 'Browse'a tıklayın. Programın dizinini bulun ve 'Apply' ile onaylayın.

Son olarak kimse izinsiz giremesin diye parola ekleyebilirsiniz. 'Properties' sekmesine tıklayın ve kutuya parolanızı girin. Bu kadar fazla özelliğe gerek duymuyor, sadece her masaüstü için ayrı arka plan istiyorsanız, ücretsiz MooO Multi-Desktop (http://chip.tk/1JAdQQm) programını deneyebilirsiniz. MooO'yu yüklediğinizde masaüstünüzde 1'den 4'e sayılar bulunan bir bar belirecek. Masaüstlerinin arka planlarını değiştirmek için yeşil 'Options' butonunu kullanabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Google için özel mod

Çevrimiçi dev kimseden izin almadan kullanıcı verilerini toplamakta. Doğru ayarlarla casusluğun önüne geçebilirsiniz.

Ozan Kaya - CS

Google özel kullanıcı verilerini, ne pahasına olursa olsun elde edilmesi gereken bir altın madeni gibi görmekte. Google'ın kendi koruma deklarasyonu da verilerin kullanılıp, listelendiğinden bahsediyor –buna isimler, telefon numaraları, arama geçmişi ve ziyaret edilen siteler de dâhil.

Eğer bir Android akıllı telefon kullanıcısıysanız, bulunduğunuz konum düzenli olarak kaydedilmekte. Çoğu kullanıcı Google'ın bu yolla yarattığı kullanıcı profillerinin kapsamının ne kadar geniş olduğunu bilse, oldukça hayret eder. Her ne kadar bu bilgiler sadece kullanıcıyla sınırlı olsa da (arama önerileri bu bilgiler ışığında oluşturulmakta ve aynı girişi farklı Google hizmetlerinde kullanabiliyorsunuz), markete uygun ve kâr edilebilir reklamcılığın önünü açtığı için şirket bu yolla epey bir gelir elde etmekte. Google'ın arama motoru ve diğer hizmetleri alanlarında en iyileri olduğu için kullanıcılar genelde diğer tarafa bakmayı yeğliyorlar. Bu bilgilerin toplanma noktası Gmail, Youtube ve Android aygıtları kullanmanız için gereken, her hizmeti ve aygıtı kapsayan Google hesabı. Tabi edinilen kullanıcı bilgilerini minimize ederek, halen Google'dan tam verim alabilmek de mümkün. Makalemizde değişiklik yapmanız gereken ayarları ve kullanış biçimlerini bulabilirsiniz.

İlk adım her adımda Google'ın topladığı verileri kısıtlamak –her ne kadar şirket bu verileri sizin rahat edebilmeniz için topladığını iddia etse ve reddetme şıkkını 'Don't be evil' olarak adlandırsa da. Çoklu hesap kullanmak gibi kolay çözümler veri ahtapotunun işlerini oldukça zorlaştırmakta. Dahası Google'a güvenmeyenler (tüm tedbir önlemlerine rağmen) verilerini geri alabiliyor ve hesaplarını silebiliyorlar.

yorum@chip.com.tr

Yetkileri istediğiniz ölçüde kısıtlayın

Google'da zaman kaybetmeyin. Size vereceğimiz bağlantıların düzgün çalışabilmesi için PC'nizle **accounts.google.com**'dan giriş yapın.
accounts.google.com

1 Hesap geçmişini etkisizleştirin

google.com/settings/accounthistory ağlantısını açın. Sayfa dört alt başlığı içermekte: >>Aradığınız şeyler<< çevrimiçiyken Google'da arattığınız her şeyi içermekte. Aynı prensip >>YouTube aramalarınız<< ve >>YouTube'da izlediğiniz şeyler<< için de geçerli. >>Bulunduğunuz yerler<< bölümü ise en çelişkili olanı; Android akıllı telefonunuz bulunduğunuz yerleri Google sunucularına düzenli olarak kaydetmekte. Bu dört protokolü de >>Duraklat<< butonuyla etkisizleştirebilirsiniz. >>Geçmişi Yönet<< bağlantısını kullanarak toplanan verilere göz atabilir ve silebilirsiniz (parça parça ya da tümünü).

2 Kullanmadığınız Google+ hesabını silin

Yeni bir hesap açtığınızda, Google hemen ilgili bir Google+ profili de iliştiriyor. Eğer bir Google+ hesabına sahipseniz, fakat kullanmıyorsanız, silin ki alakasız yerlerde >>+1<< butonu karşınıza çıkmasın. plus.google.com/downgrade/ adresine gidin, alt kısımda bulunan >>Gerekli:..<< kutucuğunu işaretleyin ve >>İlgili hizmetleri kaldır<<a tıklayın.

3 Hesap izinlerini kontrol edin

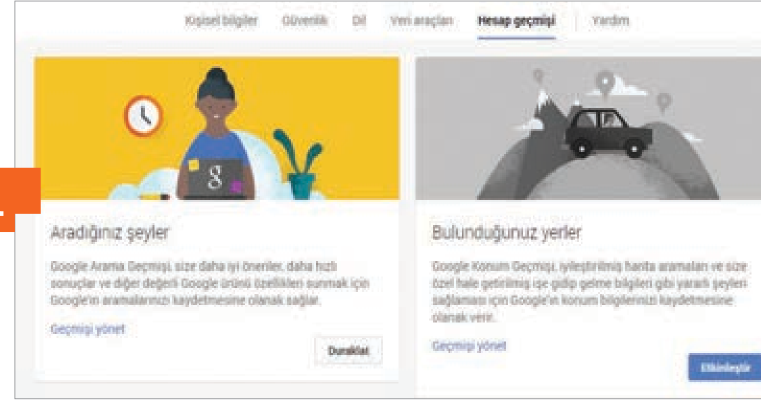
security.google.com/settings/security/permissions adresinden Google hesabınıza erişime sahip tüm Android cihazları ve web sitelerini görebilirsiniz. Kullanmadığınız cihazların, sitelerin veya uygulamaların erişim hakkını ilgili girişlerinden iptal edebilirsiniz.

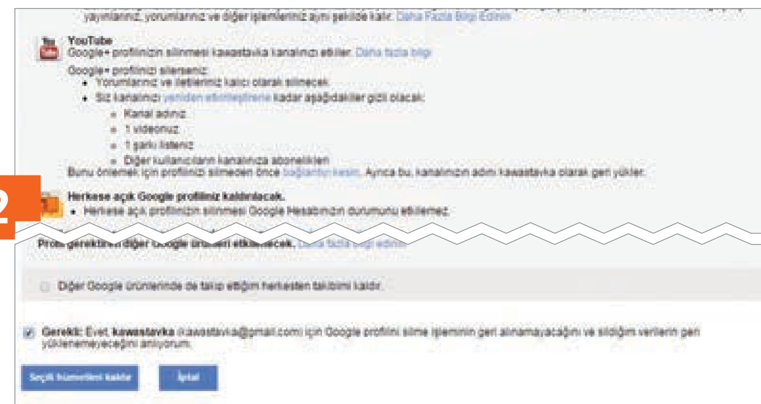
4 Hesap özetini kontrol edin

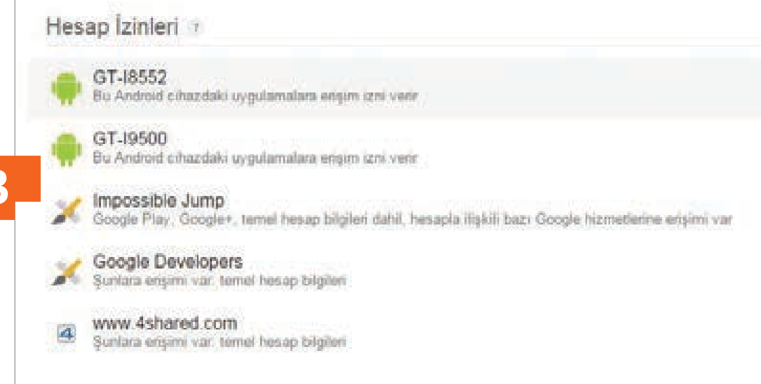
google.com/settings/dashboard adresinde tüm servislerin yeni hareketlilikleriyle beraber tüm geçmişi listeleniyor. Listeyi gözden geçirin ve kullandığınızdan haberiniz olmayan hizmetleri bulun. İlgili girişlerin altında diğer bilgileri ve ayarları bulabilirsiniz – genelde iptal etme seçeneğini de burada bulabilirsiniz.

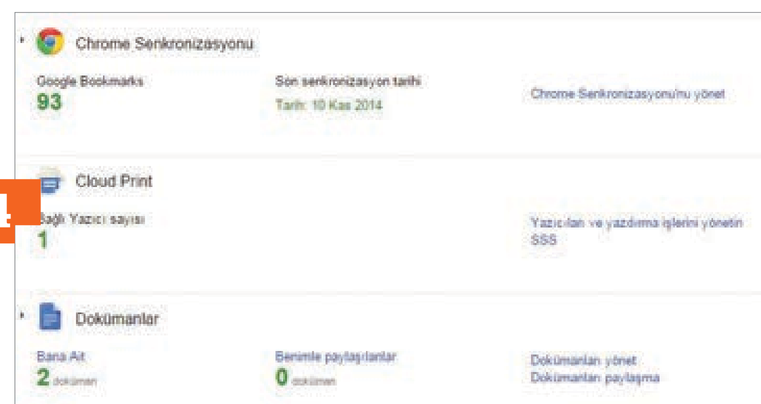
5 Google'ın yazılımını kırpın

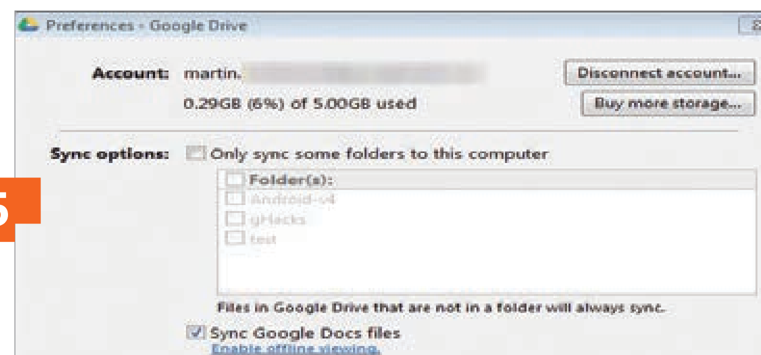
Google Chrome hızlı ve modern bir tarayıcı, Google Drive yazılımı da PC'ler için oldukça kullanışlı. Fakat her iki yazılım da varsayılan olarak PC'niz açıldığında giriş yapmakta ve IP adresinizi ele vermekte. Yani belirli durumlarda arama devi ne zaman Firefox ve IE kullandığınızı tespit edip, girdiğiniz sitelerdeki reklamları ve diğer Google elementlerini saptayabilmekte. Bunu engellemek için Windows görev çubuğundaki herhangi bir sembole sağ tıklayın. Google Chrome için >>Run Google Chrome in the background<< seçeneğini etkisizleştirin. Drive içinse >>Settings | Advanced<< ve >>When the computer is started ...<< seçeneklerini.

Android koruması

1 Çoklu hesaplar kullanın

Eğer Adroid aygıtınızda birden çok hesap kullanırsanız (1a), rahatınızdan biraz ödün vererek gizliliğinizi bir hayli arttırabilirsiniz. Play Store'u yine kullanabileceksiniz, fakat Google sizi aygıtlarınızda tanımlayamayacak. Bunun dışında Google uygulamalarından kullanmadığınız sürece çıkış yapın – Örneğin, YouTube uygulamasından >>Ayarlar | Çıkış<< (1b) ile çıkış yapabilirsiniz.

2 Takibi etkisizleştirin

Eğer navigasyon özelliğini kullanmıyorsanız, >>Ayarlar | Konum<<'dan konum tespit özelliğini etkisizleştirebilirsiniz. Alternatif olarak, en azından aynı pencerenin alt kısmındaki >>Google Konum Bilgilendirme<<'a tıklayarak lokasyon rapor ve ilgili geçmiş kayıtlarını kapatabilirsiniz (2a). Google Now özelliği (2b) ilgili mobil telefondaki tüm verileri analiz ederek, çoğu zaman gereksiz bildirimlerde bulunmakta. >>Google Settings<< uygulamasında >>Search & Google Now<< noktası altından bu özelliği kapatabilirsiniz.

3 Reklam ve veri yükleme işlemlerinin kapatılması

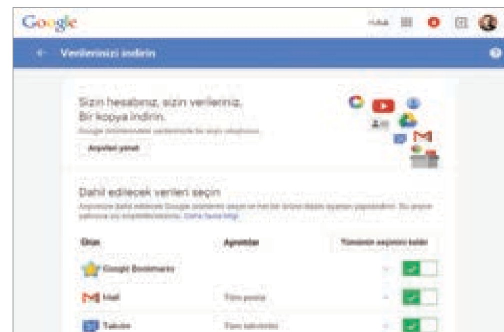
>>Google Ayarları<< uygulamasında >>Reklamlar<<a tıklayın ve >>İlgi alanına dayalı reklamları kapat<< seçeneğini işaretleyin (3a). Ayrıca seçeneğin altındaki butonu kullanarak reklam ID'lerini sıfırlayabilirsiniz. Mobil telefonunuzun Google'a veri parçaları (WLAN parolanız gibi) yüklemesini engellemek için Android ayarlar menüsününden >>Yedekle ve sıfırla<<i açın. >>Verilerimi yedekle<<da bulunan onayı kaldırın (3b). Google çoktan sizin verilerinizi depoladığı için WLAN parolanızın yanında mobil telefonunuzda depolanmış diğer parolaları da değiştirmek isteyebilirsiniz.

BİLGİ

Diğer ayarları kontrol edin ve Google hesabınızı silin

Google Dashboard'da Google sunucularına giden diğer seçenekleri de bulabilirsiniz. Örneğin, uygulama **picasaweb.google.com** ve **plus.google.com/photos**'tan direkt olarak erişebildiğiniz Picasa web albümleri ve Google+ resimlerini listelemekte –yüklediğiniz, fakat silmediğiniz. Örneğin, Buradan Android telefonunuzdan kazara bir 'otomatik depolama' ortamına yüklenen fotoğrafları bulabilirsiniz. wallet.google.com'da arkanızda bıraktığınız kredi kartı ve ödeme verilerini bulabilirsiniz.
Eğer size anlattığımız tüm bu önlemleri yeterli bulmuyor ve Google'a güvenmiyorsanız, tüm verilerinizi indirip, hesabınızı silebilirsiniz.
google.com/settings/takeout adresine girin, ilgili veriyi seçin, >>Next<< 'e ve >>Create archive<<'e tıklayın. Verilerinizin çokluğuna göre e-mailinize indirme bağlantısının gönderilmesi biraz zaman alabilir. Google hesabınızı silecek olan bağlantıyı **accounts.google.com/b/0/EditServices?hl=tr** adresinde bulabilirsiniz.
Android aygıtlarla birlikte Google Play'i kullanmak için bir hesaba ihtiyacınız olduğunu da unutmayın. Ve diğer bir e-mail hesabına da ihtiyacınız olacak. Buna karşın Google'ın sunduğu çoğu yararlı hizmete –arama motoru, haritalar ve YouTube gibi- hesabınız olmadan da erişebilirsiniz.

Google fonksiyonu Takeout, tüm verilerinizi indirmeyi kolaylaştırıyor

İnterneti tehdit eden tehlikeler!

Bitmez sanılan deniz bitmek üzere ve interneti ayakta tutan alt yapıda limitlere çok yaklaştık!

Cem ŞANCI

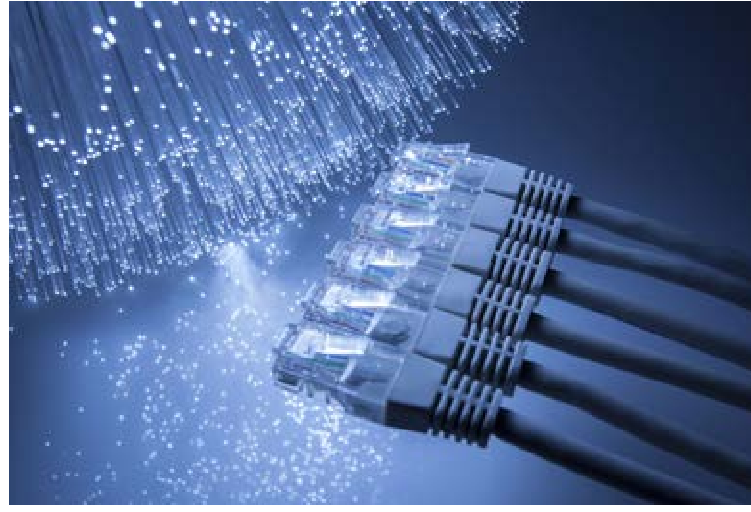
Dünyada 7 milyardan fazla insan var ve bunların %40'ı her gün online oluyor. Üstelik bu oran her geçen gün artıyor. Günlük yaşamımız, ticaretimiz, resmi işlemlerimiz, iletişim, sağlık, ulaştırma veya başka yaşamsal sistemlerimiz artık hep temelinde internet bulunan sistemlerin çalışmasıyla ayakta duruyor. Bir zamanlar toplumları ayakta tutan temiz su, tarım ve hayvancılık gibi bugün de internet, dünya medeniyetinin ayakta kalması için gereken en önemli kaynakların arasına girmiş durumda.

Bu derece önemli olan interneti yeterince koruyabiliyor muyuz? Aslında insanlık onun ne kadar kırılgan olduğunun henüz yeterince farkına varmış değil. İnternetin önünde öylesine tehlikeler yer alıyor ki, bugün internetin dünya çapında çökmemesi ve medeniyetimizi karanlıkta bırakmaması tamamen şansa kalmış diyebiliriz. Peki, İnternetin geleceğini tehdit eden bu büyük tehlikeler nelerdir?

512k router sorunu

Terörist saldırılar, büyük depremler, savaşlar, dev yangınlar internetin önünde her zaman büyük bir tehlike ancak internetin çökmesi için bu kadar büyük dramatik olayların yaşanması gerekmiyor. Sadece şu anda internet alt yapısında bulunan milyonlarca eski router (yönlendirici) bile her an dünya çapında bir çöküşün sebebi olabilir. İntertnet trafiğinin rotasını yöneten 512k limiti olan router'lar nedeniyle bu yıl çok sayıda internet sitesi çöktü ve siteleri yeniden ayağa kaldırmak için pahalı donanım güncellemeleri gerekti. Bu güncellemelerin milyonlarca eski router için yapılması ise hem maddi hem de fiziksel koşullar nedeniyle o kadar kolay değil.

Dünyada 500.000 civarında internet rotası bulunuyor ve bunlara her hafta 1000 yeni rota ekleniyor. Tüm bu rotalar router cihazları tarafından yönetiliyor. Dolayısıyla router'lar çöktüğünde, internette toplu çöküşler yaşanıyor. Mevcut router'ların çoğu eski

IPv4 protokolünü destekliyor ve yeni IPv6 protokolünün tam anlamıyla hayata geçebilmesi için de bu donanımların güncellenmesi gerekiyor. Ne yazık ki, pek çok kurum, bu soruna karşı gardı açık yakalandı ve ellerindeki eski router'lar ile "Allah'a emanet" şekilde çalışmaya devam ediyorlar.

Devlet sansürü interneti tehdit ediyor!

İnterneti tehdit eden en büyük tehlikelerden biri de, terörist saldırılar değil, bizzat devletlerin internet bağlantısını devre dışı bırakma veya kısıtlama planları... Örneğin Rusya, .ru alan adının yönetiminin tamamen kendisine bırakılmasını istiyor ve herhangi bir kriz anında Rusya'nın internet bağlantısını tamamen kesip ülke içindeki isyan hareketlerinin internet üzerinden organize olmasını engellemeyi planlıyor. Aynı şekilde Çin'in, büyük ateş duvarı ile vatandaşlarının, Çin dışındaki internet sitelerine girerek zehirlenmesini önlemeye çalıştığını biliyoruz. Çin'in planına göre, 1 milyardan fazla Çin vatandaşına Çin'in kendi internet dünyası fazlasıyla yetiyor. Garip bir şekilde, Çin halkı da bu teoriyi doğruluyor zira sadece Çin'lilerin kullandığı Çin arama motoru Baidu, şaşırtıcı bir biçimde Google'dan daha büyük bir arama motoru. Çin'in online alışveriş servisi, Amazon'un hayalinde bile göremeyeceği günlük cirolara ulaşıyor, Çin web servisleri batılı muadillerini her alanda katlayarak büyüyor.

Arap Baharı isyanları sırasında, Libya ve Mısır'ın da ülkenin internet bağlantısını tamamen kestiğini biliyoruz. Ayrıca ABD Ulusal Güvenlik Ajansı NSA'nın, ortaya çıkan kimi eylemleri de, hükümetlerin interneti nasıl sabote ettiğini ortaya koyuyor. Eski NSA ajanı Edward Snowden'in NSA hakkındaki gizli belgeleri açıklayarak Rusya'ya sığınmasıyla ortaya çıkan acı gerçeğe göre, bizzat ABD hükümeti internetteki açıkları tespit ediyor ancak yamanması için saklıyor ve bu açıkları kullanarak istediği herkesin ve her devletin bilgisayarlarına casus yazılımlar yüklüyor. Hatta, İran gibi sevmediği ülkelerin nükleer çalışmalarını uzaktan gönderdiği virüslerle sabote ediyor, pahalı donanımlarını bu virüsler sayesinde yakıyor, kullanılmaz hale getiriyor. Dolayısıyla ABD gibi ülkelerin, huyunu suyunu sevmediği her ülkenin internet altyapısını kısa sürede kullanılamaz hale getirmesi çok büyük bir mesele değil.

Doğal afetler ve insan yapımı felaketler

Dünya çapında veri trafiği 2012 yılında sadece 2,6 zettabyte boyutundaydı. 2017 yılında ise bu trafik, 7,6 zettabyte boyutuna ulaşacak. Bu dev trafik artışında en büyük payı ise Orta Doğu ülkeleri alıyor. ABD, Avrupa ve Asya'daki veri merkezleri bu trafiği yönetmek için harıl harıl çalışıyor. Trafiğin üzerinden geçtiği eski router'lar zaten büyük bir problemken, bir de bu veri merkezlerini tehdit eden doğal veya insan yapımı felaketler ayrı bir dert olarak karşımızda duruyor.

ABD'deki kasırgalar, her yıl beklenmedik bir bölgeyi sular altında bırakabiliyor. Dev depremler Asya'yı beşik gibi sallıyor, tahmin edilemeyen savaşlar ve büyük saldırılar Orta Doğu'da taş taş üstünde bırakmıyor. Tüm bu felaketlerin ortasında kalan veri merkezlerinden birinin çökmesi bile internetin felç olması için yeterli. Dahası, bu veri merkezlerinin başına bir hal gelmesi, terörist örgütlerin en büyük hayali. 90'lı yıllarda ses getirmek ve sevmedikleri ülkelere zarar vermek için dev gökdelenleri çökertmek amacıyla defalarca saldırılar düzenleyen terörist örgütlerin şimdi hayallerini veri merkezleri süslüyor.

Bu merkezlerin büyük güvenlik önlemleri ile korunduğunu düşünebilirsiniz ama aniden toplanan birkaç on tane iyi silahlanmış, iyi eğitimli bir terörist grubun, destek gelene kadar bir veri merkezini ele geçirmesi ve merkezi sabote etmesi sadece birkaç dakikalık bir iş... Son aylarda dünya gündemine oturan IŞİD veya Suriye'deki diğer radikal silahlı grupların batı ülkelerinin uykusunu kaçırmasının sebebi de bu. Bu örgütlerdeki militanların Avrupa veya Amerika'ya geri dönüp, sıradan vatandaş hayatına geri dönmeleri uyuyan hücrelere dönüşmeleri anlamına geliyor ve bu militanlardan, on tanesi, on beş tanesi bir araya gelip bir eylem yapmaya karar verdiklerinde, onları amaçlarına ulaşmadan durdurmak neredeyse imkansıza yakın. Militanların en kolay ulaşabileceği, en çok hasar verebileceği hedeflerin başında da internet altyapısının değerli binaları geliyor.

Her şeye rağmen hayat devam ediyor!

Terörist saldırılar, fırtınalar, sel baskınları, yangınlar, depremler her an internetin bir bölümünü devre dışı bırakabilir, bu tehlike ne yazık ki göz ardı edemeyeceğimiz kadar büyük ve aslında her yıl farklı şekillerde, dünyanın bir köşesinde bu sorunla karşılaşıyoruz.

Neyse ki, internetin temel yapısı, verilerin sorunlu bölgenin çevresinden dolanarak geçmesine izin veriyor. Böylece dünya çapında internet erişimi yavaşlasa da çalışmaya devam ediyor. Elbette, sorunun yaşandığı bölgeye göre, dünyanın etkilenmesi de farklı oluyor. ABD gibi, internet altyapısının önemli bileşenlerine ev sahipliği yapan bölgelerde sorun yaşanması tüm dünyada ağır şekilde hissedilirken, Suriye'nin ülkedeki interneti kapaması dünyanın çok da hissetmediği bir gelişme olarak gündem bile olmuyor.

Yine de, internet altyapımızın çok kırılgan olduğunu ve sayısız tehlikenin bu yapıyı çökertmek üzere tetikte beklediğini unutmamak gerekiyor. İnternetin hasar alması, çoğumuz için sadece Facebook hesabına birkaç gün ulaşamamak anlamına gelebilir ama kalp sağlığı internet üzerinden takip edilen ağır kalp hastalarının yaşamları, online ticaret üzerinden para kazanarak geçinen milyonlarca çalışan, navigasyon verileriyle gideceği adresi bulan sayısız sürücü veya dünyada hayatın dönmesini sağlayan, gıda ve mal tedariki ya da yolcu taşımacılığı sağlayan ulaştırma sektörü büyük oranda internete bağımlı bulunuyor.

cem sanci@chip.com.tr

A'dan Z'ye Nvidia G-Sync teknolojisi

Nvidia'nın G-Sync teknolojisi oyun dünyasında devrim yaratabilir mi? Nedir bu G-Sync dedikleri?

Cem ŞANCI

Nvidia, video oyun dünyasını şekillendiren çok önemli bir teknoloji üreticisi ve bu şirket "ben artık monitörlerin içine özel bir ekran kartı yerleştireceğim" dediğinde bunu ciddiye almamız gerekiyor. Nvidia'nın yeni duyurduğu teknolojinin ismi G-Sync. Elbette her yeni teknoloji gibi G-Sync de biraz akıl karıştıran detaylara sahip. Biz de G-Sync'i en kolay biçimde anlaşılacak şekilde açıklamaya çalıştık.

G-Sync kısaca, video oyun ve her türlü grafik işlem performansını güçlendirmek için PC monitörlerinin içine yerleştirilecek ikinci bir grafik kartı anlamına geliyor. Ancak bu teknolojiyi anlamak için alıştığımız ekran kartları ile monitörler arasındaki iletişimi anlamak gerekiyor. Monitörlerde beliren görüntüler sabit bir tazeleme oranı ile yenileniyor. Genel olarak monitörler 60 Hz tazeleme oranına sahiptir ki bu da saniyede 60 kare görüntü anlamına gelir.

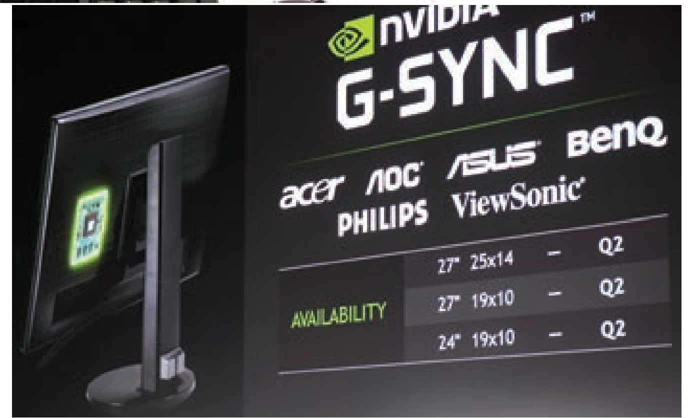
Öte yandan GPU'lar farklı hızlarda görüntü tazeleyebilirler. GPU'lar, monitörlerin görüntü tazeleme hızından daha hızlı görüntü tazelediklerinde monitörde aynı tazeleme döngüsü içinde iki veya daha fazla görüntü aynı anda yüklenir ki bu da ekrandaki görüntü çizgileri üzerinde titremelerin oluşmasına neden olur. Buna da ekranın ağlaması ismi verilir.

İşte bu durumda devreye Vsync ismi verilen fonksiyon girer. VSync, oyunların ayar penceresinden kontrol edilebilen bir fonksiyondur ve ekran kartının GPU'sunun monitörün tazeleme hızıyla senkronize çalışmasını sağlar. Ancak VSync özelliği ekran ağlamasını düzeltse de başka görsel problemlerin ortaya çıkmasına neden olabilir ki, bu da can sıkıcıdır.

G-Sync nedir?

İşte, G-Sync temel olarak, V-Sync nedeniyle ortaya çıkan sorunların yaşanmamasını ve monitörle GPU arasında senkronizasyon olma-

sını sağlayan yeni bir teknoloji. G-Sync'in yaptığı iş basitçe, monitörün GPU ile aynı hızda çalışmasını sağlamaktır. Dolayısıyla, geleneksel monitörlerin 60, 100, 120 Hz ile çalışmasına rağmen G-Sync kapasiteli monitörler çok daha farklı frekanslarda görüntü tazeleyebiliyorlar, bu aralık da 30-144 Hz aralığına denk düşüyor.

Bu sonuca ulaşmak için monitörlere ikinci bir kart ekleniyor. Bu kart doğrudan ekran kartı ile iletişimde oluyor ve karttan gelen görüntünün tazeleme oranına göre monitörün tazeleme oranını düzenliyor. Böylece ekran ağlaması sorunu da ortadan kalkıyor. G-Sync işlemcisi bu senkronizasyon yükünü kendi üzerine alarak ekran kartının ve monitörün bir arada uyum içinde çalışmasını sağlıyor. Sonuç ise titremeyen, kesilmeyen görüntüler olarak yumuşak bir oyun deneyimi olarak geri dönüyor.

Neye ihtiyacımız var?

Öncelikle, G-Sync teknolojisi ile uyumlu bir ekran kartına ihtiyacınız olacak. GeForce GTX 650 Ti BOOST bu modellerden en düşük olanı ancak bu kartlar artık satışta değil. Dolayısıyla en uygun fiyata bulabileceğiniz modeller GTX 750 modelleri. Fiyatları şu anda 130 dolar civarında. Dolayısıyla bu teknolojiyi çalıştırmak için çok pahalı bir ekran kartına ihtiyacınız yok. Ancak monitörler için bu yorumu yapmak kolay değil. Teknoloji henüz yeni olduğu için G-Sync uyumlu monitörler de yeni çıkıyor ve tahmin edebileceğiniz gibi fiyatları çok da ucuz sayılmaz. Hatta çoğu firma henüz G-Sync monitörleri üretmeye başlamadı bile. Dolayısıyla modifiye edilmiş bir Asus VG248QE bulursanız şanslısınız... Ancak yakında Acer, AOC, ASUS, BenQ, ve Phillips G-Sync uyumlu modelleri piyasaya sürecekler. Hatta Phillips 272G5DYEB modelini 600 dolara bulabilirsiniz. Ya da Acer'in XB270H modeli de 600 dolara satışa çıktı. BenQ XL2420G modeli ise 540 dolara satılıyor. Gördüğünüz gibi 27 inç bir monitörün 600 dolar, 24 inç bir monitörün ise 540 dolar olması gözünüzü korkutabilir.

Teknoloji yayılacak mı?

Monitör fiyatlarının fahişliğinden fark etmiş olacağınız üzere bu teknoloji henüz her eve girmek için yeterince düşük fiyatlı değil. Ancak G-Sync'i bir kez deneyenlerin de bir daha normal monitörle oyun oynamak istemediğini unutmamak gerekiyor. Fakat her yeni teknolojide olduğu gibi, teknolojinin ilk kullanıcıları en yüksek fiyatları ödeyenler oluyor. Bir kaç sene sabretmeyi başaranlar ise düşen fiyatlarla aynı teknolojiye sahip olabiliyor. Şu anda paranız olsa da satın alabileceğiniz monitörlerin sayısı çok fazla değil. Ayrıca ilk G-Sync monitörlerinin bir problemi de bulunuyor. Bu monitörlerde frame rate'in biraz düştüğü gözlemleniyor. Bu düşüş %3-5'ten fazla değil ama zaten yavaş çalışan bir oyunla karşılaşırsanız, frame rate'in çok değerli olduğunu tahmin edebilirsiniz. Nvidia bu sorun üzerinde de çalışıyor ve yeni nesil monitörlerde sorunun çözüleceğini tahmin etmek zor değil.

Sonuç olarak, Gsync senkronizasyon yükünü GPU üzerinden alarak oyunların çok daha yumuşak ve sorunsuz olarak oynanmasını sağlayacak. Hatta, donanım üreticilerinin en önemli motivasyonundan biri oyun severlere donanım satmak olduğu için G-Sync'in yakında tüm monitörlerde standart olmasını da bekleyebiliriz. Bugün monitörlerimizde, PC'lerimizde, ekran kartlarımızda standart olan pek çok özelliğin, bir zamanlar yeni bir teknoloji olarak çok pahalı donanımlarda sunulduğunu ve onlara imrenerek baktığımızı unutmayalım.

cem sanci@chip.com.tr

Her şey teknoloji ile üreten bir gençlik için!

Çocuklarımızın analitik düşünmesine büyük katkı sağlayacak olan programlama eğitimleri ile onların, hayatlarında bizlerden çok daha erken başarıya ulaşmasını sağlayabiliriz.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Microsoft Türkiye, Türkiye genelinde 5-12 yaş aralığındaki çocuklara kod okuryazarlığı bilinci kazandırmak için çalışıyor.

AYIN ETKİNLİĞİ **Microsoft gençleri eğitiyor...**

Microsoft Türkiye, geleceğimizi bugünden ele almak adına önemli bir adım atarak 5-12 yaş aralığındaki çocuklara kod okuryazarlığı bilinci kazandıran Minik Parmaklar Geleceği Programlıyor etkinliğini geçtiğimiz ay içinde 8-13 Aralık tarihlerinde tüm Türkiye genelinde hayata geçirdi. Etkinlik genelinde Microsoft'un üniversite öğrencisi temsilcileri bir hafta boyunca Türkiye'nin çeşitli illerindeki okullarda 1'er saatlik eğitimler düzenleyerek, TouchDevelop ve Kodu platformları aracılığıyla çocuklara basit ve eğlenceli programlarla ilk eğitimlerini verdiler.

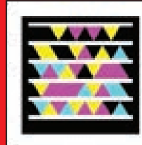
Elazığ, Kayseri, İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Muğla, Amasya, Kütahya, Siirt, Sakarya, Burdur, Erzurum, Tokat ve Şanlıurfa'nın da aralarında olduğu 35'ten fazla ilde, yüzlerde okulda gerçekleştirilen bu eğitimlere ek olarak Microsoft Türkiye İstanbul ve Ankara ofisleri de kapılarını 13 Aralık 2014, Cumartesi günü kod yazmayı öğrenmek isteyen Minik Parmaklara açtı. 400'den fazla çocuk, velileri ile birlikte Microsoft'un İstanbul ve Ankara ofislerine gelerek 1'er saatte kendi isimlerini verdikleri oyunlar yazarlarken 50 üniversitede gönüllü olarak çalışan Microsoft Student Partner'lar da, bir hafta boyunca Türkiye'nin çeşitli illerinde 5 bin çocuğa ulaşarak ilk kodlarını yazdırdılar.

Minik Parmaklar Geleceği Programlıyor eğitimlerine fiziksel olarak katılamayanlar ya da eğitimlerine devam etmek isteyenler, Kodu ve TechDevelop eğitimlerini www.acikakademi.com web sitesinden Türkçe olarak alabilecekler. Çocuklarımızın teknoloji ile çok genç yaşta tanıştığı bu dönemi avantaja çevirmek elinizde. Çocuklarımızın analitik düşüncenin yanı sıra neden sonuç ilişkisi hakkında da bilinçlenmesine yardımcı olacak bu eğitimler, onların hayatlarında bizlerden çok daha önce başarıya ulaşmasını ve daha verimli olabilmelerini sağlayabilir. Çocuklarınızın içindeki cevheri keşfetmek için onları bu eğitim sistemine yönlendirip bir denemekte fayda olabilir.

AYIN İNTİKAMI **Durdurulan The Interview filmi yayında**

Sony'nin hacker'ların hedefi haline gelmesine neden olan film The Interview, ABD'de internetten izlenebilir hale geldi.
Sony, The Interview'u yayınladığını bir basın duyurusuyla doğruladı ve Kuzey Koreli lider Kim Jong-un'un öldürüldüğünü hayal eden filmi Google Play, YouTube Movies, Xbox Video ve Sony'nin filme özel web sitesi olan www.seetheinterview.com üzerinden izlemeye sundu. Filmi evden seyredecek olanları onu 5,99 dolara kiralayabiliyor veya 14,99 dolara satın alabiliyor.

Yaşadığı saldırı, sızıntı ve gelen çeşitli tehditlerin ardından Sony, The Interview'u yayınlamama kararı almıştı. Ancak firma, bu kararını değiştirdi ve filmi ABD çapında kısıtlı olarak, yüzlerce sinemada göstermeye başladı. Sony'nin ilk filmi geri çekme kararı, ABD başkanı Barack Obama dahil, farklı yerlerden eleştiriler almıştı.
Büyük sinema zincirleri halen filmi göstermese de filmin yayınlanması, küçük ve bağımsız sinemalara yarayacak. Sony, filmi

Hacklenmenin ardından Sony, yayınlamama kararı aldığı filmi, online platormda izleyicilere sundu...

çevrimiçi yayınladığı için bu kanallardan da gelir elde edecek.

AYIN TESPİTİ İtalyan'lara göre suçlu WhatsApp'mış!

Tüm araştırmaları İşveç'li bilim insanları yapacak değil ya bu sefer de İtalya'da boşanma avukatları tarafından yapılan bir araştırma çok ilginç bir gerçeği ortaya çıkardı: Popüler mesajlaşma yazılımı WhatsApp, İtalya'daki boşanmaların yarısına yakının sebebi ve WhatsApp nedeniyle çıkan kavgalar boşanmaları tetikliyor. Boşanma avukatlarının hazırlattığı araştırmaya göre, boşanan çiftlerin yüzde 40'ı, boşanma kararını WhatsApp nedeniyle çıkan bir kavgayla alıyor. WhatsApp bazen kıskançlık krizine neden olabildiği gibi bazen de ihanetin delilini ortaya çıkarabiliyor. Sevgiliye gönderilen tatlı bir aşk mesajı veya seksi bir fotoğraf WhatsApp'tan silinmeyince, eşler tarafından yakalanıyor. Bu da çiftlerin mahkemeye koşup boşanma davası açmasına neden oluyor.

İtalya'daki bu oran elbette diğer ülkeler için aynı değil ancak WhatsApp'ın boşanmaları kolaylaştırdığını kabul etmek gerek. İngiltere'de de bir avukat, 2011'de yaptığı küçük araştırmada Facebook'un bozulan evliliklerin yüzde 30'undan sorumlu olduğunu tespit etmişti. Facebook'un artık WhatsApp'a da sahip olduğunu düşünecek olursak,Facebook ürünlerinin evliliklere çok hayırlı gelmediğini tahmin etmek zor olmaz.

İşin bir diğer ilginç yanı ise, internet ve WhatsApp gibi platformların hayatımızı nasıl ele geçirdiğini görmek. Birkaç yıl önce SMS, bilemediniz MMS yüzünden çıkan kavgalar, artık internetteki mesajlaşma platformları ve sosyal ağlar nedeniyle çıkıyor.

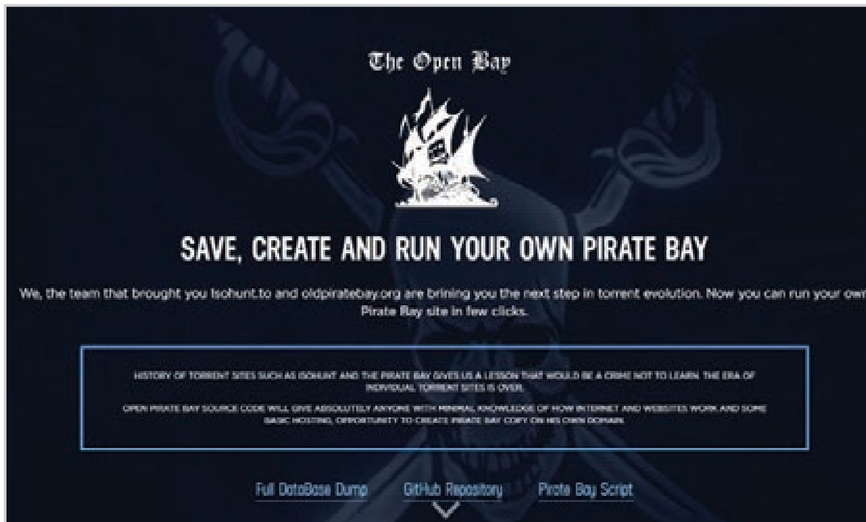
AYIN KORSANLARI Kendi Pirate Bay'inizi kurun!

Kapanan korsan sitelerin yerine 10 tane yeni açılması durumu, torrent sitesi IsoHunt'un popüler dosya paylaşım sitesi The Pirate Bay'in açık kaynak kodlu bir sürümünü yayınlaması ile iyice engellenemez bir hal alacak gibi duruyor. Bu kısaca herkesin kendi Pirate Bay'ini kurabileceği anlamına geliyor.

Isohunt, Pirate Bay gibi büyük hedeflerin eninde sonunda kanuni yaptırım makamlarına boyun eğeceğini düşünüyor. Sitenin sunduğu açık kaynak kodlu "OpenBay" ise kanuni yaptırımın karşısına (Isohunt'a göre) bir anda kapatılması mümkün olmayan, çok sayıda hedef çıkacağı anlamına geliyor.

IsoHunt, "internet ve web siteleri hakkında minimal bilgiye, temel sunucu ekipmanlarına sahip herkes, kendi alan adı üzerinde bir Pirate Bay kopyası çalıştırabilir" diyor. Site, Pirate Bay'in veritabanının en son kopyasını da IsoHunt ve Kick Ass Torrents'ten içeriklerle birlikte indirmeye sunuyor.

Torrent paylaşım sitesi IsoHunt, OpenBay sunucularının varlıklarını veya işlemlerini gizlediğine dair çok fazla şey söylemiyor. Yani bu yazılımı kuranların polisler tarafından her an misafir edilmeye hazır olmaları gerektiğini de eklemekte fayda var. Yüzlerce veya binlerce torrent sitesinin açılması halinde bunların nasıl kapatılacağı ise şimdilik bir soru işareti.

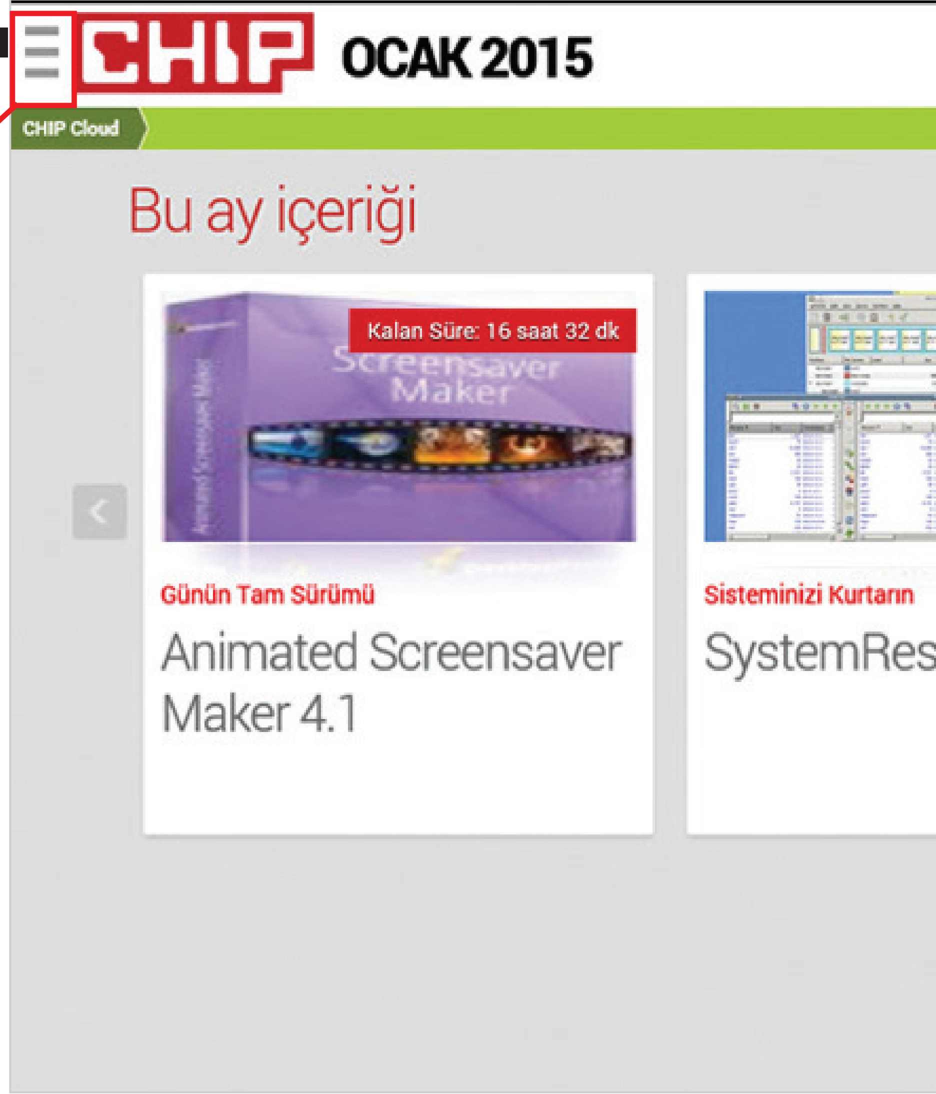
AYIN YATIRIMCISI Change.org'un arkasında da o var

Change.org adlı internet sitesinin ihtiyacı olan kaynaklara ulaşması için, bazı ünlü kişilerin de bu siteyi destediği ortaya çıktı. Bill Gates, bu desteği sağlayan isimlerden sadece bir tanesi. Listede yer alan diğer isimler ise Ashton Kutcher, Arianna Huffington, Yahoo ortak kurucusu Jerry Yang ve LinkedIn CEO'su Jeff Weiner.

Gates, hızla büyümekte olan online imza kampanyası platformuna 25 milyon dolar yatırmış durumda. Change.org, dünya genelinde, yerel veya küresel ölçekte, hemen her konuda değişim isteyenlerin imza topladığı bir internet platformu olarak karşımıza çıkıyor.

Platform, Britanya banknotları üzerindeki tarihi kadın figürünün korunmasını hedefleyen bir mücadeleden tutun da, GTA 5'in Avustralya'da satışının yasaklanmasına kadar pek çok isteğe ev sahipliği yaptı ve yapmaya da devam ediyor.

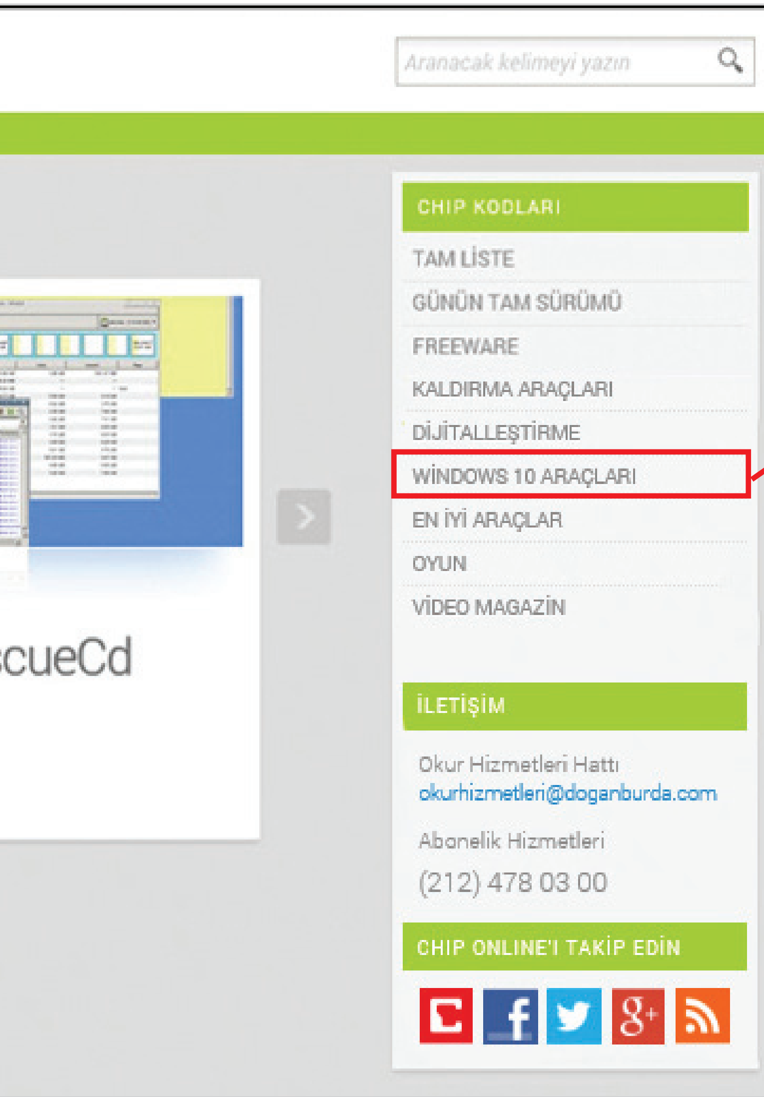
CLOUD İÇERİĞİ

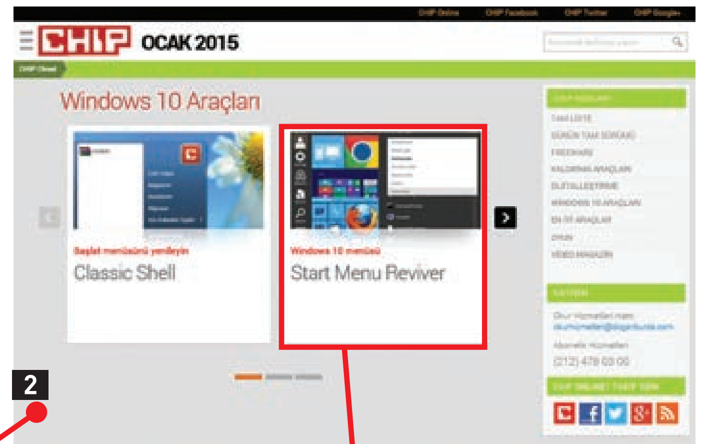
Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

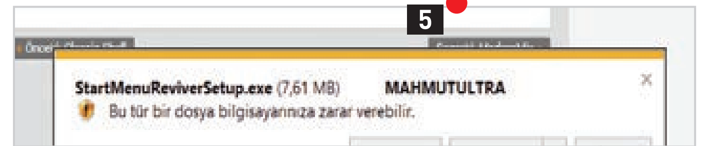
İçeriklere erişmek için,
http://chipcloud.chip.com.tr
adresini kullanabilirsiniz

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık http://chipcloud.chip.com.tr adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek için-se, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud'tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud'da programların sadece 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için "İndir" menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code'unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nerede olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC'nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VİDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ready Contact List
Farklı bir Android rehber uygulaması

Ready Contact List uygulaması Android telefonunuzdaki varsayılan rehber uygulamanızın yerini alıyor. Favori kişilerinizi ve son aranan numaraları ana ekranınızda göstererek tüm rehberinize ufak bir parmak kaydırma hareketiyle erişebilmenizi sağlıyor. Uygulamanın belli bir harfe atlayarak kişilerinize erişebilmesini ve ardından başparmağınızla kişiler arasında gidip gelebilmenizi sağlayışını bir hayli beğendik. Fakat çoğu kişinin Google+ hesabı olmadığını düşünüldüğünde uygulama, süslü püslü tanıtım görselleriyle kıyaslandığından oldukça düz görünüyor.

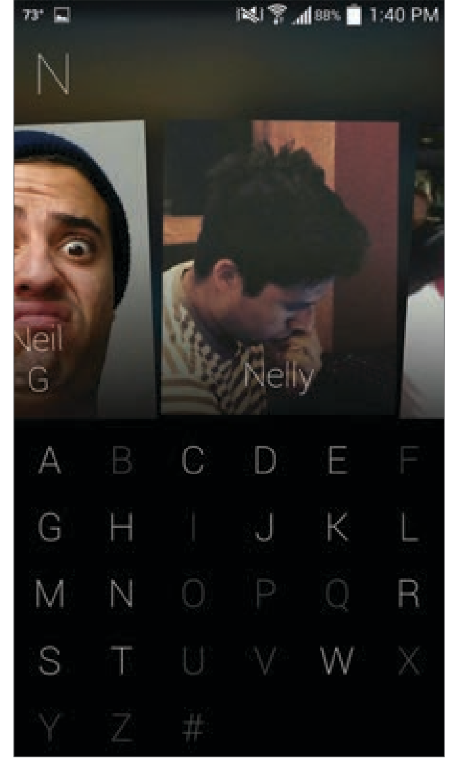
Herhalde uygulamanın en iyi özelliği “history cards – geçmiş kartları”. Bu özellik, belirli bir kişiden çağrı aldığınızda veya rehberinizde o kişiye baktığınızda kendisiyle olan geçmişinizi (çağrılar, metin mesajları, e-postalar gibi) görebilmenize yarıyor. Çağrı bitiminden sonra uygulamanın yeni numaraları kaydetmek için izin isteme özelliğini de sevdik. Fakat kayıtlı olmayan numaraları ararken çağrı süreleri ve tarih gibi basit bilgilerin ekrana verilmemesi bizi düş kırıklığına uğratmadı değil.

SONUÇ

Farklı bir telefon rehber arayanlar için Ready Contact List ilginç seçenekler sunuyor

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	–	–

CHIP Puan İyi (72)

Ready Contact List telefon rehberinize güzel bir alternatif uygulama

Civilization Revol. 2
Kendi toplumunuzu yaratın

Meşhur sıra tabanlı bilgisayar strateji oyununun mobil sürümünde kendi imparatorluğunuzu (işin içine tüm ekonomik, askeri ve kültürel etmenleri de katarak) kuruyorsunuz. Ülkeniz antik çağlardan modern döneme kadar zaman içinde evriliyor. Oyunun yapısı konusunda ise bir hayli serbestsiniz. Size sunulan sekiz standart senaryodan birini seçebilir veya kendi senaryonuzu oluşturabilirsiniz. Maalesef oyunun verdiği haz, yüksek fiyatının yanında yetersiz kalıyor. Belli bölgeler, görseller ve menüler belirsiz duruyor.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	16,99 TL	–	–

CHIP Puan İyi (72)

OwnCloud Client Pro
mobil cihazınızla senkronize edin

Bu uygulama OwnCloud hesabınızdaki verileri akıllı telefonunuzla senkronize etmenize olanak tanıyor. Bu işlem manüel olarak yapılabildiği gibi uygulama tarafından arka planda otomatik olarak da gerçekleştirilebiliyor. Uygulama ayrıca fotoğraf ve videolarınızın acilen karşıya yüklenmesi gereken durumlar için de kullanılabilir. Aracın birkaç eksikliği ve zayıflıkları bulunmasına karşın (örneğin tüm klasörleri indiremiyorsunuz) resmi OwnCloud uygulamasından daha üstün ve güvenilir olduğu bir gerçek. Eğer karşınıza çıkacak reklamlardan rahatsız olmayacaksanız ücretsiz sürümü de tercih edebilirsiniz.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	–	2,86 TL	–

CHIP Puan Orta (66)

ScribbleBoard
iOS için rengarenk bir klavye uygulaması

iOS 8 için SwiftKey ve Swype gibi birbirinden farklı alternatif klavye uygulamaları mevcut. Fakat klasik QWERTY klavyenin yanında çizimler ve doodle'lar yapmanızı sağlayan ScribbleBoard, rakiplerinin arasından bu eğlenceli özellikleri ile sıyrılıyor. Uygulama Skype, WhatsApp ve Facebook Messenger gibi sık kullanılan uygulamalar ile uyumlu, yani yarattığınız şekilleri ve çizimlerinizi çeşitli sosyal medya kanalları aracılığıyla paylaşabileceksiniz. Ayrıca sevdiğiniz çizim ve illüstrasyonlarınızı kaydedebiliyorsunuz. Özel anlarda tek tuşla renkli mesajlar göndermek için ideal.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	1,99 TL		–

CHIP Puan İyi (2,4)

Vhoto
Hareketli anlar için ideal uygulama

Vhoto adlı uygulama istediğiniz hareketli anları video olarak kaydedip en net görüntüleri seçmenizi sağlıyor. Uygulama, bu görüntülere bulanıklık, kontrast, suratlar ve gülümsemeler gibi akıllı filtrelerden geçirerek karar veriyor ve siz kullanmayı öğrendikçe bu kareler de gelişiyor. Videoları ister uygulamanın içerisine atabilir, isterseniz de uygulama üzerinden çekebilirsiniz. Bu özelliği Vhoto'yu çok yönlü bir uygulamaya dönüştürmüş. iPad cihazlarda da kullanılabilir hale gelen uygulama, yakın zamanlarda gerçekleştirilen büyük bir güncelleme ile yeni bir kullanıcı arayüzüne, geliştirilmiş düzenleme araçlarına ve manuel pozlama kontrolüne kavuştu.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	-	–

CHIP Puan iyi (74)

Runtastic 5.2.1
Mobil cihazınızdaki kişisel koçunuz

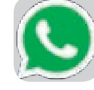

Runtastic Running & Fitness uygulaması yürüyüş planlarınızı gerçeğe dönüştürebilir. Yakılan kalori miktarı, kat edilen mesafe ve ortalama hız gibi değerler uygulama ile ölçülebiliyor. Daha fazla motivasyona ihtiyaç duyanlar yaptıkları yürüyüş müzikleri listesini veya keyifli bir sesli kitabı uygulamanın veri tabanından dinleyebiliyorlar. Ücretli Pro sürümü Sony akıllı saatler ile senkronize edilebiliyor ve yakınlarınızdaki uygun rotaları gösterebiliyor.

SİSTEM	iOS	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	ücretsiz

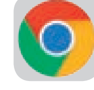
CHIP Puan İyi (84)

WhatsApp

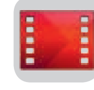
WhatsApp artık iOS 8 ve Android akıllı telefon desteğine sahip. Ayrıca yaptığınız sohbetleri yerel olarak kaydedebiliyor, konumunuzu paylaşabiliyor ve iPhone 5 ve üzeri cihazlarda ağır çekim videolar gönderebiliyorsunuz. **(iOS/Android: ücretsiz)**

Chrome Tarayıcı

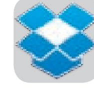
Google'ın internet tarayıcısı yeni bir görünüme kavuşuyor. Ek olarak Chrome'da bulunan Google oturum açılımı ile tüm Google sayfalarına erişilebiliyor. Bunlardan ayrı olarak uygulamanın performansı da geliştirildi. **(Android: ücretsiz)**

Google Play Filmler

Google'ın video yayın servisi, evinizdeki yerel ağa istediğiniz filmleri indirebilmenize ve ardından çevrimdışı vaziyette iken seyredebilmenize olanak tanıyor. Ne yazık ki henüz Türkiye desteği yok. **(iOS/Android: Ücretsiz)**

Dropbox

Dropbox uygulaması artık Word ve PowerPoint belgeleri arasında eleme yapabiliyor ve büyük animasyonlu GIF dosyalarını oynatabiliyor. **(iOS: ücretsiz)**

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

Sisteminiz çöktü diye üzülmeyin

SystemRescueCD 4.40

Hemen herkes en kötü senaryo olan sistem çökmelerinden kaynaklanabilecek veri kayıplarından korkar. Böyle durumlarda verileriniz, fotoğraflarınız, videolarınız, oyunlarınız sonsuza dek size elveda diyebilir. Verilerinizi kurtarmak için çalmadığınız kapı kalmaz, ömrünüzden ömür gider. Windows'un sistem geri yükleme noktaları ise verilerinizi tamamen size iade etmez, hep bir şeyler kaybolur; can yakar. Bu gibi durumlarda ise sizi kurtaracak tek şey ön yükleme yapabileceğiniz bir data medyası. SystemRescueCD bu iş için en iyilerinden. Dosyalarınızı kurtarmanız için gereken tüm araçları içeriyor. Örneğin CD'deki TestDisk bunlardan biri. Yazılım sabit diskinizi ya da SSD diskinizi tarıyor ve kayıp bölümlerle hasar görmüş dosyaları kurtarıyor. Dahası popüler GParted sisteminize dahil oluyor ve böylelikle dosya sisteminizde değişiklikler yapabiliyorsunuz. Xfburn çözümü ile sabit diskinizdeki dosyalarınızın yedeğini alabiliyorsunuz. Yazılımın web sitesi sysresccd.org adresinden kullanım detaylarını alabilirsiniz. Tabii sitenin İngilizce olduğunu belirtmeliyiz.

İPUCU 1 Her ne kadar SystemRescueCD Linux tabanlı bir kurtarma yazılımı olsa da Mac OS bilgisayarlarda da gayet başarılı bir şekilde çalışabiliyor.

İPUCU 2 Uygulama ISO dosyası olarak geldiğinden CD'ye yazdırarak uygulamanız gerekiyor.

İşletim sistemi: Windows, Linux, Mac OS
Dil: İngilizce

E-kitap yapın

ToolWiz FlipBook 1.5

ToolWiz FlipBook, kendi e-kitaplarınızı yapmanın ne kadar kolay olduğunu gösteriyor. Tek yapmanız gereken dönüştürmek istediğiniz TXT dosyasının konumunu göstermek ve daha sonra yazılımla e-kitap biçimine dönüştürmek. Nihayetinde örneğin e-posta ile gönderebileceğiniz bir EXE dosyası oluşturuluyor. Önemli özelliğiyse kitapların üç boyutlu olarak görüntülenebilmesi.

İPUCU Font biçimini değiştirmek "The font of the book"a birkaç kez tıklayarak hayli basit.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Profesyonel DJ

Zulu DJ 3.34

Partilerde DJ'lik yapmak için uygun bir yazılım mı arıyorsunuz? Arayışınız sona erdi. Zulu DJ ile hemen herkes birkaç dakika içinde profesyonel birer DJ olabilir. Gerçek zamanlı efektler ve gelişmiş özellikleriyle iki hafta boyunca kullanabileceğiniz bu başarılı uygulama, sürenin bitiminde standart sürümüne geri dönüyor.

İPUCU Kurulum esnasında uygulamanın sunduğu gereksiz yazılımların önündeki onay işaretlerini kaldırmanızı tavsiye ediyoruz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

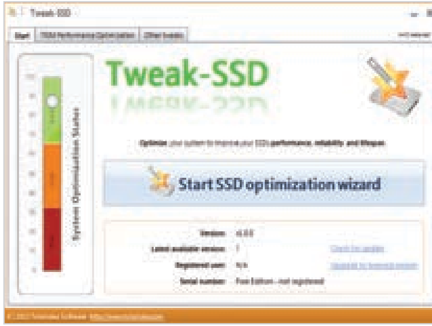
Hızlı ekran görüntüleri

LightShot 5.1.4.17

LightShot Windows'un ekran yakalama uygulamasının yerini, beraberinde getirdiği gelişmiş özelliklerle alıyor. Örneğin imleç ya da metin pasajlarını kullanarak ekran görüntüsünü almak istediğiniz alanı kolaylıkla belirleyebiliyorsunuz. Ekran görüntülerini JPEG ya da PNG biçiminde kaydedebiliyorsunuz.

İPUCU Kurulumunu tamamladıktan sonra uygulama sistem tepsisinde yer alıyor ve sağ tıklayarak "Options" menüsüne de bu konumdan ulaşabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

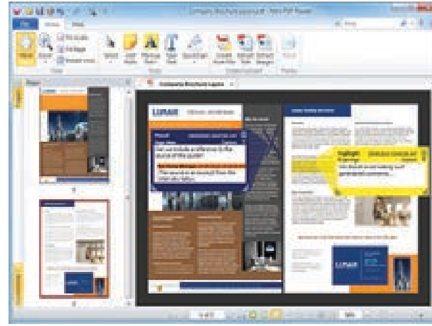
SSD optimizasyonu
Tweak-SSD 1.1.2

Eğer bilgisayarınızda bir SSD disk bulunuyorsa Tweak SSD ile bu diskinizin optimizasyonunu başarılı bir biçimde gerçekleştirebilirsiniz.

Örneğin Windows'un "Prefetch" özelliğini, Tweak SSD'yi kullanarak iptal edebilir ve böylelikle SSD'deki gereksiz okuma ve yazma işlemlerinden kurtulabilirsiniz. Dolayısıyla cihazınızın ömrü uzamış olacak.

İPUCU Tweak-SSD yazılımın PRO sürümünü, geliştiricinin totalidea.com web sitesinden satın alabilirsiniz.

İşletim sistemi: Win 7/8
Dil: İngilizce

PDF okuyucu
NitroPDF Reader 2.2.1.16

PDF dosyalarınız için hızlı çalışan bir yazılım arıyorsanız Nitro tam size göre. Yazılım düzenleme için gereken temel araçları barındırıyor. Örneğin PDF'lere not düşebiliyorsunuz. Firefox ve Internet Explorer tarayıcılarına da eklenen yazılım sayesinde internette PDF belgeler okuyabiliyorsunuz.

İPUCU Yazılımın 64 bit'lik sürümünü isterseniz nitroreader.com adresinden indirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP/Vista/7
Dil: İngilizce

NirLauncher 1.19.4

NirLauncher'ın yeni güncellemesi 180 sistem aracı sunuyor ve sistem sekmelerine kurulmasını sağlıyor. 20 MB'lık Windows tamirine yarayan bu yazılımı USB belleğinizden de çalıştırabiliyorsunuz.

Launcher.nirsoft.net

ADWCleaner 4.0

Adware gibi zararlı yazılımları temizlemeye yarayan bu etkili araç, veri tabanını, araç çubuğunu yenilemiş. Sistem parazitlerine karşı çok daha başarılı hale getiren güncelleme kullanıma hazır.

Toolslib.net/downloads

SmartTools Holiday Assistant 2015

Göz alıcı yazılımlardan SmartTools, federal eyaletlerdeki tatil günlerini otomatik olarak Outlook takvimine taşıyor. Dahası araç Avusturya ve İsviçre'deki tatil günlerini de belirleyebiliyor.

Tüm dosyaları açın
Free Opener 2.0.1.0

Free Opener aracı size 70'den fazla dosyayı açma olanağı sağlıyor. Böylelikle Word ya da RAW dosyalarını gerekli yazılımları kurmadan sisteminizde görüntüleyebiliyorsunuz. Yazılımın kurduğu codec paketi sayesinde multimedya içeriği de görüntüleyebiliyorsunuz.

İPUCU Kuruluma başlarken "Custom" seçeneğini işaretleyerek yazılımın arama motorunu istediği gibi değiştirmesini mutlaka engelleyin.

İşletim sistemi: Win 2000/XP/Vista/7
Dil: İngilizce

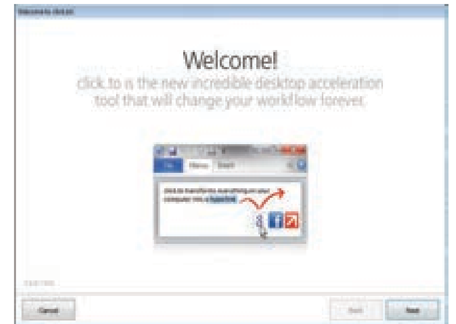

Başarılı imaj gösterici
ModernView 3.1.1

USB belleğinizde taşıyabileceğiniz ve bilinen tüm güncel görsel biçimlerini destekleyen, hızlı, sistem kaynağı tüketmeyen bir imaj görüntüleyiciye ihtiyacınız varsa, ModernView tam size göre bir yazılım. Eğer bilgisayarınızda Microsoft Camera Codec paketi bulunuyorsa, bu pratik uygulama RAW dosyalarını da görüntüleyebiliyor.

İPUCU Yazılımın açılış ekranındaki dişli simgesine tıklarsanız, seçeneklere ulaşıp uygulamayı kolaylıkla kişiselleştirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win Vista/7/8
Dil: İngilizce

Gelişmiş kopyalama
click.to

Bir belgede ya da web sitesinde [Ctrl]+[c] tuş bileşimiyle bir kelime seçtiğinizde, click.to size daha fazla işlev seçeneği sunuyor. Böylelikle kelimelere Wikipedia'da bakabiliyor, Google'da arayabiliyorsunuz. Bunun gibi pek çok seçenek var.

İPUCU Sistem tepsisindeki simgesinden uygulamanın seçeneklerine kolayca ulaşabilir, kişisel seçimlerinize bu alandanöncelik verebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7
Dil: İngilizce

Haswell-E'nin yenilikleri

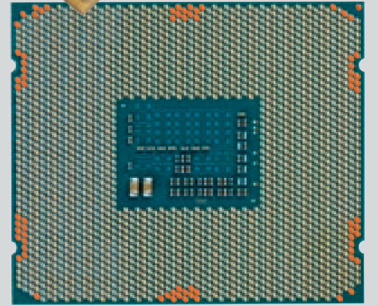
Haswell-E işlemcisinin dıştan görünen pek bir modifikasyonu yok ama yeni anakartlar CPU'lar ve yonga setleri için geliştirilmiş bağlantı seçeneklerini göz önüne seriyor.

DDR4 bellek
Her DDR4 RAM modül çifti için dört adet depolama kanalı

USB 3.0
14 USB portu. Bunlardan altısı USB 3.0, sekizi USB 2.0. Atası sadece USB 2.0'ye sahipti.

Intel Core i7 işlemcisi LGA2011-3 soketi
Şu ana kadar üç adet Haswell-E CPU çıktı. En üst modelde sekiz çekirdek var.

Belgelenmemiş özellik: Intel işlemcinin arkasına birkaç pin eklemiş (turuncu renkli görünenler). Hız aşırtmacıların ekmeğine yağ sürüyor.

UEFI bellenimi
Yenilenmiş bellenim ek işlevlere kavuşmuş. İnce ayar desteği için geliştirilmiş seçenekler bulunuyor.

SATA 3.0
Sata 3.0 SSD'ler için on adet port. Önceki sürümde rakam sadece ikiydi.

Intel X99 yonga seti
Haswell-E CPU için üretilmiş tek yonga seti dudak uçuklatan özelliklere sahip.

PCI-Express 3.0
PCIe 3.0 ile ilk defa grafik kartları ve hızlı SSD'ler için 40 kanala çıkıldı (eskiden 8'di).

Haswell-E, Haswell'e karşı

Haswell-E'nin atası, özellikler bakımından kesinlikle geride kalıyor. İki serinin de en üst modellerini karşılaştırdık: Intel Core i7-5960X (Haswell-E) ve Intel Core i7 4790K (Haswell).

	En güçlü işlemci	CPU çekirdeği / iş parçacığı sayısı	CPU saat hızı	Azami maksimum CPU hızı	Üretim mimarisi	L2 önbellek	L3 önbellek	Maksimum güç kaybı	PCIe 3.0 hatları	SATA 3.0 portları
Haswell-E	Intel Core i7-5960X	8/16	3,0 GHz	3,5 GHz	22nm	8 x 256 kByte	20 Mbyte	140 Watt	40	10
Haswell	Intel Core i7-4790K	4/8	4,0 GHz	4,4 GHz	22nm	4 x 256 kByte	8 Mbyte	88 Watt	16	6

Hız karşılaştırması

Haswell-E'nin donanım avantajı hız testlerine her zaman yansımıyor. PCMark testinde normal Haswell, daha yüksek CPU saat hızı sayesinde Extreme modelini yeniyor.

PCMARK 7 (puan cinsinden)[1]

INTEL CORE I7-5960X	4.159
INTEL CORE I7-4790K	4.461

CINEBENCH (puan cinsinden)[1]

INTEL CORE I7-5960X	15,0
INTEL CORE I7-4790K	9,6

EXCEL 2010 SP1 MONTE CARLO (saniye cinsinden)[2]

INTEL CORE I7-5960X	3,1
INTEL CORE I7-4790K	4,3

WINRAR-BENCHMARK (MB /s)[1]

INTEL CORE I7-5960X	5,9
INTEL CORE I7-4790K	3,6

1) NE KADAR FAZLA O KADAR IYI
2) NE KADAR AZ O KADAR IYI

Haswell-E Haswell

Haswell ile aşırı güç

Eğer üst düzey bir masaüstü bilgisayar istiyorsanız yeni Haswell'e ihtiyacınız var. Haswell, 8 çekirdeğe kadar destek veriyor ve hızlı DDR4 RAM sunuyor

JG / Barış Emre ALKIM

Intel, Haswell-E ile gaza basıyor. E harfi "extreme" (aşırı) anlamına geliyor ve mevcut Haswell platformu da özel olarak bu konuda geliştirilmiş. Haswell-E, CHIP'in TOP 30 listesinin ve CPU performans kategorisinin zirvesindeki yerinden de anlaşılacağı üzere, yüksek hesaplama gücüne gerek duyanlar için. Sekiz adede kadar çekirdek, 20 MB'a kadar (3. seviye) önbellek ve 40 adede kadar PCI Express hattı destekliyor.

Bu özellikleri teker teker ele alalım. Yeni işlemcilere ek olarak (şu ana kadar üç model var: sekiz çekirdekli Core i7-5960X, altı çekirdekli Core i7-5930K ve yine altı çekirdekli Core i7-5820K) Haswell-E serisiyle birlikte X99 yonga seti geliyor. Bu iki bileşen birbirine DMI (Direct Media Interface) 2.0 ile bağlanıyor ve veri, bu arabirimden saniyede 2 GB hızla aktarılıyor. CPU'ların bir de yeni sürümü var: Yeni Extreme Haswell'lere geçmek istiyorsanız LGA2011-3 soketli yeni bir anakart gerekiyor. Önceki LGA2011 Haswell soketini kullanan tek bir model var ve Intel, iki soket için de aynı PIN'leri tahsis etmiş ancak iki soket birbirinin yerine geçemiyor. Sebebi ise voltaj dönüştürücülerin Haswell-E işlemcilere dâhil edilmiş olması (tümüyle entegre voltaj regülatörü). Yani bu parça artık anakartta yer almıyor.

İlginç olan, Asus anakart uzmanlarının farkına vardığı bir şey. Yeni Haswell-E CPU'larda, belgelerde geçenin aksine 2011 değil 2084 pin bulunması. LGA2011-3 soketi mekanik bakımdan sisteme uysa da, bu durumu dikkate almıyor. O yüzden de Asus, "OC socket" adını verdiği, kendine has bir soket geliştirmiş. Bu sokette yeni PIN'ler bulunuyor ve hız aşırtma sevenlere yeni seçenekler (söz gelimi CPU'nun çekirdek voltajını ya da depolama döngüsünü artırmak) sunuyor. Hız aşırtmaya gelince, CPU isimlerindeki "K" ve "X" harflerinden de anlaşılacağı gibi, Haswell-E işlemcilerinin çarpanları kilitli değil. Eğer uygun soğutma ve güç kaynağı kullanılırsa hız tutkunları dilediklerini yapabilir.

Masaüstünde sekiz çekirdek

En üst model olan Core i7-5960X, tek bir masaüstü işlemcide sekiz CPU çekirdeği barındıran ilk CPU. Daha fazla çekirdek isteyenlerin sunucu CPU'larına yönelmeleri gerekiyor. Örneğin Haswell-EP işlemciler 18 çekirdekli. Ayrıca bu sekiz çekirdek hyperthreading işlevini de destekliyor. Yani 16 adet iş parçacığını paralel olarak çalıştırabiliyorsunuz. Fakat bu özellikten faydalanmak için yazılımların da özel olması gerekiyor. En son çıkan yazılımlar iki çekirdeği desteklerken kimi oyunlar dört çekirdeğe destek sunuyor. Ne var ki Intel saat frekansı konusunda geri adım atmış. En üst modelin resmi saat frekansı 3 GHz. Turbo kipinde (çekirdeklerden biri ya da ikisi etkinse) Haswell-E, 3,5 GHz saat hızına erişiyor. Eğer ek çekirdekler de etkinleştirilirse hız 3,3 GHz'e düşüyor. Oysa Ivy Bridge serisinin en üst modelinin saat frekansı 4,4 GHz'e kadar çıkabiliyor.

128 GB DDR4 RAM'in cazibesi

Asıl gelişme çekirdek sayısındaki artışın gölgesinde kalıyor. Haswell-E, hızlı DDR4 RAM'i destekleyen ilk platform. O yüzden de yeni bir bellek arabirimiyle geliyor. Burada dört depolama kanalı söz konusu ve her birine iki adet RAM modülü takılabiliyor. RAM modülleri maksimum 1.066 MHz hızda çalışabiliyor. DDR4-2133 adı da buradan geliyor zaten. Pek yakında çıkacağını umduğumuz yeni 16 GB'lık modüller bir Haswell-E sisteminin RAM'ini 128 GB'a yükseltebiliyor. Yeni anakartlar da bu RAM'e uygun geliştiriliyor. Fakat mevcut 8 GB'lık modüllerle bile Haswell-E sisteminizi 64 GB'a yükseltebilirsiniz. DDR4 RAM, yüksek saat frekansı sayesinde büyük bir hız artışı sağlıyor. Aynı zamanda daha düşük voltajla çalışıyor. Fakat Intel, çok çarpıcı bazı özellikleri entegre etmemiş. Örneğin Haswell-E sadece ECC'siz (hata kontrol ve düzeltim özelliksiz) ve tamponsuz RAM'lerle çalışabiliyor. RAM hata koruma ve kayıtlı DIMM özellikleri Xeon CPU'larla sınırlı kalmış. DDR4'ün astronomik fiyatları yüzünden bir önceki model RAM'leri kullanayım derseniz de işiniz zor. Çünkü Haswell-E sadece DDR4'le çalışıyor ve DDR3'ü bellek yuvasına oturtamıyorsunuz.

Daha fazla CPU çekirdeği ve DDR4-RAM, paketin göze çarpan yanları ama Haswell-E başka konularda da puan topluyor. 3.0 standardıyla uyumlu tam 40 adet PCI Express hattına sahip. Bunlar ana karta göre esnek bir biçimde tahsis edilebiliyor. Örneğin 5 adet 8x ile beş grafik kartlı bir sistem kurabilirsiniz. Oyuncular açısından böyle bir sistem elbette sekiz çekirdekten daha değerli. SSD'lerde bile bir sürü yeni seçenek var. Yeni sistem on adet SATA 3.0 portunu destekliyor. Önceki Intel yonga setlerinde bu rakam sadece altıydı. Küçük bir dezavantaj ise RAID operasyonunun bu on portun tamamında kullanılamaması. Sistem çift denetçi barındırdığı için 4 ya da 6 adet SSD seçmek zorundasınız. Ne var ki yeni M.2 SSD yuvaları iyi olmuş. Bunlar CPU'ya doğrudan PCI Express ile bağlı. Haswell-E tam 14 adet de USB portu sunuyor. Ne var ki XHCI denetçisi (USB 3.0'dan sorumlu) maksimum altı adet USB 3.0 sağlıyor. Geri kalan sekiz adedi USB 2.0 olmak zorunda. Son olarak , yeni bileşenlerin açılması bir hayli zaman sürüyor ve performanslarını da ancak açılış süreci tamamlanınca çıkarabiliyorsunuz.

balkim@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

CICRET

Holografik bileklik

VIDEO DVD İZLE

Bu bileklik, Aralık ayında sosyal medyada o kadar çok konuşuldu ki, herkes onun piyasaya çıktığını düşündü. Ancak henüz prototipi bile ortada olmayan Cicret sadece fikir aşamasında bir ürün. Fikir aslında çok pratik. Kolumuza taktığımız bir bileklik cebimizdeki telefonun ekranını kolumuzun üzerine yansıtıyor ve bu holografik yansımayı, sanki dokunmatik bir ekranmış gibi parmağımızla kontrol edebiliyoruz. Yansıma üzerinde yaptığımız her hareket aynen telefona da yansıyor. Gerçeğe dönüşmesi aslında teknik olarak mümkün ama küçük detaylar onun kullanımını zor kılacak zira bilekteki tüyler, rüzgar, sarsıntı gibi faktörlerin etkisi henüz bilinmiyor. Bakalım geliştirici firma bu sorunları yenip ürüne fon bulabilecek mi?.

Bilgi için: http://www.cicret.com
Fiyat: Belli değil

DEEPFLIGHT CHALLENGER

Dünyanın en derin noktasına yolculuk

VIDEO DVD İZLE

Uzaya gitmek artık insanoğlu için çok olağan bir durum ama henüz dünyanın denizlerini keşfetmediğimizi ve aslında denizlerin dibine doğru yolculuk etmek için yeterli teknolojimizin olmadığını bilmek sizi şaşırtır mı? Virgin Galactic firması ile uzaya turist göndermeye kalkışan Virgin firması şimdi bir de DeepFlight Challenger isimli yeni bir denizaltı ile turistleri dünyanın en derin noktasına taşımaya hazırlanıyor. Henüz test aşamasındaki deniz altı eğer başarılı olursa, dünya okyanuslarının en derin noktasını ziyaret etmenin bedeli 500 bin dolar olacak. Faka Virgin Galactic, daha sonra bu denizaltıları kişisel kullanım için de satmayı düşünebilir, bu durumda askeri amaçla üretilmemiş, dünyadaki en derin noktaya inebilen ilk seri üretim denizaltının sahipleri arasına girmek için üç beş milyon dolar ödemek ister misiniz, bilemiyoruz. Ama teknolojinin geldiği nokta bu.

Bilgi için: Virgingalactic.com
Fiyat: 500 bin dolar

ZANO MİNİ

Dronie için mini drone

Dronie artık internetin yeni modası olmak üzere. Uzaktan kumandalı minik uçan araçlarla video ve selfie çekmek anlamına gelen dronie akımının hızla yükselmesine yardımcı olacak bu minik drone, avuç içine sığıyor ve yükselip sabitlendiği noktadan 5 MP kamerası ile kullanıcının fotoğrafını veya videosunu çekebiliyor. 720p çözünürlüğe sahip olan drone'un fiyatının da uygun olması büyük bir avantaj. Cihaz 2015 Haziran ayında piyasaya çıkacak.

Bilgi için: Belli değil
Fiyat: 265 dolar

IBILL

Görme engelliler için para okuyucu

Görme engellilerin hayatını kolaylaştıracak bu cihaz, kullanıcının elindeki paranın değerini sesli olarak okuyor. Böylece kullanıcı alışverişte yanlış banknot almak veya vermek gibi sorunlardan kurtuluyor. Cihaz şimdilik ABD para birimi doları tanıyor ancak hayatı böyle kolaylaştıran bir ürünün TL veya diğer para birimlerini de tanıyan versiyonlarının ortaya çıkması çok uzun sürmeyebilir.

Fiyat: www.orbitresearch.com

GOOGLE ŞOFÖRSÜZ OTOMOBİL

Bu otomobil kendini sürüyor

Google'ın şoförsüz otomobil çalışmaları uzun yıllara dayanıyor. Ancak şirket şimdiye kadar sistemi, piyasada satılan otomobillerin üzerinde test ediyordu. Google şimdi nihayet, kendi tasarımı olan özel bir şoförsüz otomobil prototipi geliştirdi. İki kişilik küçük otomobil eğer seri üretime geçerse şimdilik otoyollara çıkamayacak ancak büyük kampüslerde shutter hizmeti vermek için özel kurumlara, üniversitelere, devlet kurumlarına satılabilecek.

Bilgi için: Belli değil
Fiyat: Belli değil

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

Office

Donanım

Fotoğraf

Sosyal ağlar

Mobil

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

1 WINDOWS Windows güncelleştirmelerindeki hataları saptayın ve gecikmeden düzeltin

Windows'u sürekli güncel tutmak hem performans hem de güvenlik açısından büyük önem taşır. Peki ya hatayla karşılaşırsanız ve güncelleştirme başarısız olursa? Bu gibi durumlar için Microsoft sorunları saptayan ve otomatik olarak düzelten ücretsiz bir araç yayınladı. http://support.microsoft.com/gp/windows-update-issues adresinden "WindowsUpdateDiagnostic" aracı indirdikten sonra açın, listeden "Windows Update" seçeneğini işaretleyip "İleri"ye tıklayın. Şimdi araç sisteminizdeki hatalı güncelleştirme dosyalarını tarayacak ve otomatik olarak düzeltecek. Bu işlem birkaç dakika sürebilir.

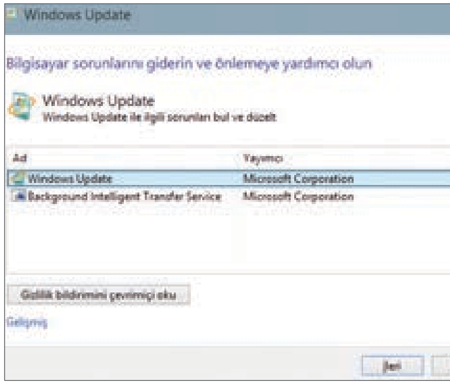
Eğer Microsoft'un aracı derdinize çare olmadıysa, güncelleştirmeye başlamadan önce sabit diskinizde yeterli alan olup olmadığını kontrol edin. Güncelleştirmelerin taranması ve yüklenmesi sırasında anti-virüs programınızı devre dışı bırakın, çünkü bazen programlar güncelleştirmeleri virüs zannediyor ve yüklenmesini engelliyor. Bilgisayarınızın güvenliği için güncelleştirme işlemi tamamlandıktan hemen sonra anti-virüs programınızı yeniden devreye sokun. Güvenliğiniz için güncelleştirme işlemi yapılırken internetten başka bir dosya indirmemelisiniz.

Microsoft'un sitesinden indirdiğiniz güncelleştirme tamir aracı Windows 8.1, 8, 7 ve Vista sürümlerindeki sorunları giderebiliyor. Bunun yanı sıra bu araç sıkça karşılaşılan »0x80070057« ve »0x80070002« hatalarını da çözümleyebiliyor.

2 WINDOWS Yoğun güç isteyen programlara öncelik atayın

Video ve ses düzenleme programları akıcı çalışabilmek için yoğun işlemci gücüne ihtiyaç duyarlar. Bu gibi programlara öncelik atayarak sistem gücünden daha fazla yararlanmalarını sağlayabilirsiniz.

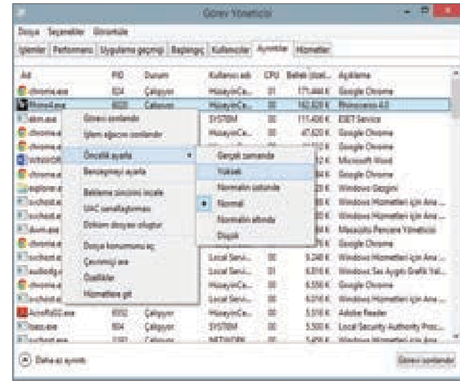
Bunun için, Görev Çubuğuna sağ tıklayın ve »Görev Yöneticisi«ni açın. »Ayrıntılar« sekmesine geçin ve öncelik atamak istediğiniz programı listede bulup sağ tıklayın. İmleci »Öncelik ayarla« seçeneğinin üzerinde tuttuğunuzda yanda küçük bir pencere açılacak. Bu pencereden programın önceliğini kalıcı olarak belirleyebilirsiniz.

1

Güncelleştirme sorunlarını giderin

Microsoft'un yayınladığı ücretsiz araç Windows güncelleştirmelerinde meydana gelmiş olan sorunları saptayıp çözümleyebiliyor.

2

Daha fazla güç ayırın

Yoğun güç gerektiren programlara daha fazla işlemci gücü sağlayabilirsiniz.

3 WINDOWS 7 PDF dosyalarının önizlemesini Windows Gezgininde görüntüleyin

Windows Gezgini PDF dosyalarının önizlemesini görüntüleyebilse de, bu özellik kapalı olarak gelir. Fakat Kayıt Defterinde yapacağınız küçük bir değişiklikle bu kullanışlı özelliği aktifleştirebilirsiniz.

Bunun için, [Windows]+[R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır"ı açın. Açılan pencerede »regedit« yazıp "Enter"a basın ve "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın. Açılan pencerede sol kısımdaki klasörlerden »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Wow6432Node\Classes\CLSID\{DC6EFB56-9CFA-464D-8880-44885D7DC193}« yolunu izleyin. »AppID« girdisine çift tıklayın, açılan penceredeki »{6d2b5079-2f0b-48ddab7f-97cec514d30b}« girdisini »{534A1E02-D58F-44f0-B58B-36CBED287C7C}« olarak değiştirin. "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin ve çıkın. Eğer hala göremiyorsanız Windows Gezgininde »Düzen > Görünüm > Önizleme bölmesi« seçeneğini aktifleştirin.

4 WINDOWS 7 Sistem herhangi bir uyarı vermeden, ansızın donuyorsa ne yapmalısınız

Genellikle sistemin ansızın donmasının sebebi sabit disklerdir. Bu ipuçlarını kullanarak donma probleminin üstesinden gelebilirsiniz. İlk olarak sistem diskinizde yeterince boş alan olup olmadığını denetleyin. "Bilgisayarım"ı açın ve »C« diskine sağ tıklayıp "Özellikler"i açın. Eğer "Boş alan" değeri 5 GB'ın altındaysa sistemdeki gereksiz dosya ve programları saptayıp silme zamanı gelmiş demektir. https://www.piriform.com/ccleaner/download adresinden indirebileceğiniz ücretsiz sistem temizleme aracı CCleaner ile sabit diskinizdeki gereksiz dosyaları kolayca ve hızlıca silebilirsiniz.

Ancak, donanımsal bir sorun olabileceğini de aklınızdan çıkarmayın. Bunu saptamak için Komut İstemcisini çalıştırmanız gerekiyor. "Başlat"a tıkladıktan sonra »komut istemi« yazın ve çıkan sonuca sağ tıklayıp "Yönetici olarak çalıştır" seçeneğine tıklayın. Komut İstemcisine »chkdsk« yazıp "Enter"a basın. Artık bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda ilk olarak sistem sabit diskinizdeki hataları tarayacak. Eğer ciddi hasarlarla karşılaşırsanız, verilerinizin kaybını önlemek için bir an önce sabit diskinizi değiştirmenizi tavsiye ederiz.

Eğer tüm bu yöntemler de işe yaramadıysa o zaman sabit diskinizin bağlantılarını kontrol etmeniz gerekiyor. Bunun için öncelikle bilgisayarınızı kapatmış ve fişten çekmiş olmanız gerekiyor, ardından kasayı açıp sabit diskinizin bağlantı kablolarının doğru yere tam olarak oturup oturmadığını kontrol etmelisiniz. Eğer bağlantılar düzgün yapılmışsa bu sefer de kabloda bir hasar olup olmadığını kontrol etmeniz gerekiyor.

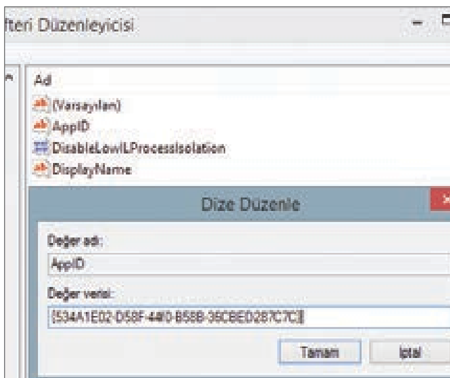
5 WINDOWS 8.1 Çalışmayan kutucukları yeniden canlandırın

Windows 8'in modern arayüzündeki kutucukların komutlara yanıt vermemesinin genel sebebi yazılım ve sürücülerin uyumsuzluğudur. Bu sorunun çözümü için, öncelikle sisteminizdeki tüm sürücüler güncel ve mutlaka Windows 8 uyumlu olmalıdır.

Aynı şekilde sisteminizde yüklü programların da Windows 8 uyumlu olmasına dikkat etmelisiniz. Windows Mağaza'dan indirilen uygulamaları da güncellemek gerektiğini unutmayın.

Tepki vermeyen kutucukların bir diğer sebebi de kayıt defterinde saklı olabilir. Bunun için, [Windows]+[R] tuş kombinasyonuyla "Çalıştır" penceresini açın ve »regedit« yazıp "Enter"a basarak "Kayıt Defteri Düzenleyicisi"ni açın. Açılan pencerede sol kısımdaki listeden »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft« hedefine gidip, buradaki »Ole« isimli klasörü silin. Yine »Microsoft« klasörünün altında »Windows\CurrentVersion\Policies\System« yolunu izleyin ve »FilterAdministratorToken« verisinin değerini »1« olarak değiştirin. Değişikliklerin ardından bilgisayarınızı yeniden başlatın.

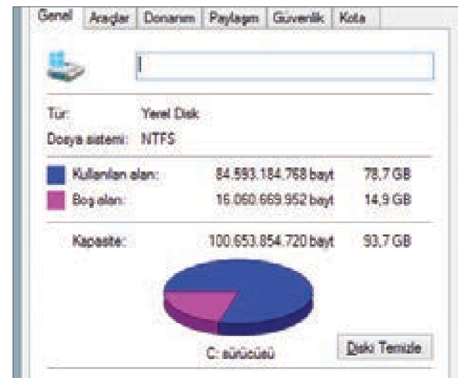
Eğer problem hala devam ediyorsa güncel bir anti-virüs programıyla sisteminizi zararlılara karşı taratın. Eğer bundan da bir sonuç alamadıysanız Microsoft Destek'e başvurmanız gerekiyor.

3

PDF'lerin önizlemesini görüntüleyin

Kayıt Defterinde yapacağınız tek bir değişiklikle PDF dosyalarının önizlemesini görüntüleyebilirsiniz.

4

Sistem diskinde boş alan önemli

Eğer silinecek gereksiz dosya kalmadıysa sabit diskinizdeki dosyaları sıkıştırarak yer kazanabilirsiniz.

5
Çalışmayan kutucuklar
Kayıt defterinde yapılan değişiklikler sonuç vermezse virüs taraması yapmanız gerekiyor.

6 WINDOWS 8 Windows Takvim'i iPhone ile eşzamanlayın

iPhone takviminizi Windows Takvim ile senkronize etmek oldukça kolay, tek yapmanız gereken birkaç adımda Microsoft hesabınızı telefonunuza eklemek. İlk olarak, iPhone'unuzda »Ayarlar«ı açın, ardından »Mail, Kişiler, Takvimler« seçeneğine dokunun, »Hesaplar« başlığının altındaki »Hesap Ekle...« düğmesine dokunun ve listeden »Microsoft Exchange«i seçin. Açılan ekranda »E-posta« kısmına Windows 8'li bilgisayarınızda kullandığınız adresi, »Parola« kısmına da bu adresin şifresini girmeniz gerekiyor. »Açıklama« kısmına da size hesabı tanıtacak bir bilgi girmelisiniz. Sonraki adımda sunucu bilgilerini girmeniz gerekiyor, Outlook.com'un sunucu adresini »s.outlook.com« olarak girmelisiniz. »Domanin« kısmı boş bırakılabilir. Son olarak hangi uygulamaların senkronize edileceğini belirlemeniz gerekiyor, burada »Takvimler«in açık olduğundan emin olun. »Kaydet«e dokunduğunuzda artık bilgisayarınız ve telefonunuzun takvimi eşzamanlanmış olacak. Eşzamanlama belirli aralıklarla gerçekleştirildiği için oluşturulan girdiler diğer cihazda hemen görünmeyecektir.

7 WINDOWS 8 Rahatsız edici kilit ekranını devre dışı bırakın

Windows 8 ile birlikte gelen ve her açılışta karşımıza çıkan kilit ekranı tabletlerde çok kullanışlı olsa da dizüstü ve özellikle masaüstü kullanıcıları için her açılışta şifre girmek rahatsız edici olabiliyor. Yerel Grup İlkesi Düzenleyicisinde yapacağınız küçük bir değişiklikle bu sorunu kolayca çözebilirsiniz, ancak bu özellik bütün Windows 8 sürümlerinde bulunmuyor. Başlangıç Ekranına gidin ve »gpedit.msc« kelimesini aratın, çıkan sonuçlar içinden »gpedit«e tıklayın. Açılan pencerede sol kısımda »Bilgisayar Yapılandırması > Yönetimsel Taslaklar > Denetim Masası > Özelleştirme" yolunu izleyin. "Kilit Ekranını gösterme" seçeneğine çift tıklayın ve sol üst kısımdaki "Etkinleştir" seçeneğine tıklayıp "Tamam"a basarak değişiklikleri kaydedin. Bilgisayarı yeniden başlattığınızda artık kilit ekranı karşınıza çıkmayacak. Eğer kilit ekranını geri getirmek isterseniz, aynı adımları izleyin ve son adımda "Devre dışı" seçeneğini seçin.

Eğer sisteminizde »gpedit.msc« bulunmuyorsa, muhtemelen bu düzenleyici Windows 8 kurulumu sırasında yüklenmemiştir. Bu durumda kullanıcı hesap kontrolünü kullanmanız gerekecek. Bunun için, [Windows]+[R] tuş kombinasyonunu kullanarak "Çalıştır" penceresini açın ve yazı alanına »netplwiz« yazıp [Enter]a basın. Açılan pencerede "Kullanıcı bu bilgisayarı kullanmak için bir ad ve parola girmelidir" seçeneğinin işaretini kaldırın ve "Uygula"ya basın. Şimdi yeni bir pencere açılacak buraya açık olan kullanıcının şifresini 2 defa girip "Tamam"a basarak pencereleri kapatın. Artık bilgisayarınız yeniden açılırken sizden şifre girmenizi isteyen kilit ekranıyla karşılaşmayacaksınız.

8 WINDOWS Güncelleştirmelerin ve servis paketlerinin yedek dosyalarını saptayın ve silin

Servis paketlerinin ve güncelleştirmelerin kurulumu sırasında Windows otomatik olarak yedek dosyaları oluşturur ve bu dosyalar sabit diskte çok büyük alan kaplar. Size bu dosyaları nasıl saptayıp sileceğinizi göstereceğiz.

Dikkat Büyük boyutlu bir güncelleştirme yaptıktan hemen sonra yedek dosyasını silmeniz mümkün olmadığı için birkaç gün beklemeniz ve sistemin kararlı çalışıp çalışmadığını kontrol etmeniz gerekiyor.

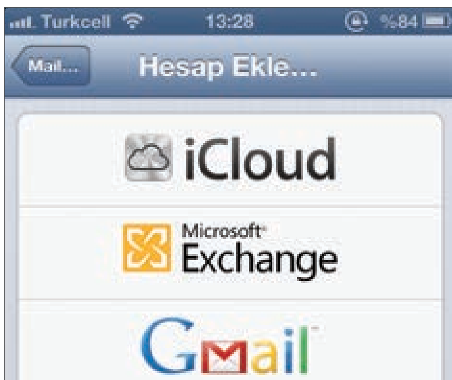
[Windows]+[R] tuş kombinasyonunu kullanarak »Çalıştır« penceresini açın »cleanmgr« yazıp "Tamam"a tıklayın. Açılan pencerede temizlenecek disk olarak Windows'un yüklü olduğu diski seçin ve yeniden "Tamam"a tıklayın. Şimdi araç diskinizi tarayacak, pencere yeniden açıldığında listeden "Windows Update Temizleme" seçeneğini bulup işaretleyin. Eğer mevcutsa listede "Hizmet Paketi Yedek Dosyaları" seçeneği de çıkacaktır, eğer daha fazla yer açmak isterseniz diğer seçenekleri de işaretleyebilirsiniz.

"Tamam" ve ardından "Dosyaları Sil" seçeneklerine tıklayarak pencereyi kapatın. Büyük dosyaların temizliğinde işlem uzun sürebilir.

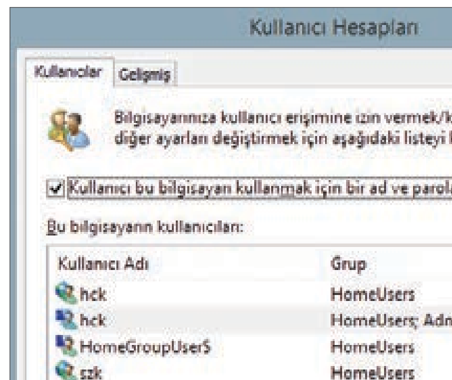
Not Eğer "Windows Update Temizleme" seçeneğini göremiyorsanız pencerenin sol alt kısmında yer alan "Sistem dosyalarını temizle" düğmesine tıklayın. Araç diski yeniden tarayacak ve gizli seçenekleri de listeye ekleyecektir.

9 WINDOWS 7 Yanlışlıkla üstüne kaydettiğiniz dosyaları kurtarın

Word'de üzerinde çalıştığınız bir örnek

6
Farklı cihazlar tek takvim
iPhone'a »Exchange« hesabı kurarak cihazınızın takvimini Windows 8'in takvimiyle eşzamanlayabilirsiniz.

7
Kilit ekranını devre dışı bırakın
Grup ilkelerini ve kullanıcı hesap seçeneklerini düzenleyerek Windows 8'li bilgisayarınızın kilit ekranını devre dışı bırakabilirsiniz.

8
Yer açın
Gereksiz dosyaları ve yedekleri silerek sabit diskinizde bolca yer açabilirsiniz.

9
Eski sürümleri geri yükleyin
Dosya özellikleri üzerinden eski sürümleri geri yükleyebilirsiniz.

dosyada yaptığınız değişiklikleri »Farklı Kaydet« yerine yanlışlıkla »Kaydet« yoluyla kaydederseniz, değişiklikleri örnek dosyanın üzerine yazmış olursunuz. Fakat örnek dosyayı kaybettim diye üzülmenize gerek yok.

Kaydettiğiniz dosyaya sağ tıklayın ve “Özellikler”e tıklayın. “Önceki Sürümler” sekmesine tıklayın, kısa bir süre bekledikten sonra kullanılabilir tüm eski sürümler listelenecek. Geri yüklemek istediğiniz sürümü seçin. Eğer hangi sürümü geri yükleyeceğinizden emin değilseniz pencerenin alt kısmındaki “Aç” butonunu kullanarak seçtiğiniz sürüme göz atabilirsiniz.

Dikkat “Geri Yükle...” düğmesine tıkladığınızda dosyanın son sürümünde yaptığınız tüm değişiklikler kaybolacaktır. Eğer yaptığınız değişikliklerin saklanmasını istiyorsanız geri yükleme işleminden önce “Kopyala...” düğmesine tıklayarak son sürümün bir kopyasını oluşturun.

10 WINDOWS Windows Gezgininin Sık Kullanılanlar bölümüne program ekleyin

Normalde bir programı sürükleyip Windows Gezgini’nin sık kullanılanlar bölümüne bıraktığınızda “Sık Kullanılanlar konumuna yerleştirilemiyor” hatasıyla karşılaşırsınız. Ancak size göstereceğimiz püf noktası sayesinde birkaç tıkla bu sorunu aşabilirsiniz.

Bunun için, Windows Gezgininde adres çubuğuna »%userprofile%\Links« yazın, »%userprofile%« kısmı otomatik olarak kullanıcı adınızla değişecek ve sizi doğru klasöre yönlendirecek. Program kısayolları ve internet adreslerini (URL) buraya kopyalayabilirsiniz. Ardından kopyaladığınız öğelerin hepsine Sık Kullanılanların altından erişilebilecek.

11 WINDOWS Kurulu sürücülerinizi tek klasörde toplayın ve listeleyin

Eğer Windows’u yeniden yüklememeyi düşünüyorsanız yüklü sürücülerinizi yedekleyip yeni kurulan sisteme toplu olarak yükleyerek bolca zaman kazanabilirsiniz. Bu işlem Double Driver (http://www.boozet.org/dd.htm) adı verilen ücretsiz araç sayesinde çok daha hızlı ve basit gerçekleştirilebilir. Double Driver’ı başlatın, “Scan Current System”e basın ve ardından “Backup”ı seçin. Program kurulu sürücülerinizin listesini oluşturacak.

Listedeki sürücülerinizi “Select” menüsü aracılığıyla seçtiğiniz kriterlere göre sıralatabilirsiniz. Yedeklenmesini istediğiniz dosyaları yanlarındaki kutucuğa işaret koyarak belirleyebilir veya yalnızca ihtiyacınız olan sürücüleri seçebilirsiniz. Daha sonra “Backup Now” a basın ve dosyaların depolanacağı yeri seçin. “Output” sekmesinde yer alan “Single file self-extract” seçeneğini aktifleştirince Double Driver tüm sürücülerinizi içeren bir EXE dosyası oluşturacak. Bu dosya yeni sisteminizde kolaylıkla yürütülebilir ve böylece arzu ettiğiniz sürücüler tek hamlede kurulabilir. Eğer Windows sürümünüzü bir yenisi ile değiştiriyorsanız sürücü yedeklemesi yapmak bir takım problemlere yol açabilir. Bu gibi durumlarda önerilen, var olan sürücülerinizin listesini derleyip dosyaları tek tek yüklemektir. Bunun için [Windows]+[R] tuşlarına basın ve açılan pencereye “cmd” yazıp “Enter”a basın. Komut istemi açılacak. Buraya »driverquery/ vfocsv>C:Username\Desktop\driver.csv« yazın. Bunu yaparken »Username« yazan yeri kendi kullanıcı adınız ile değiştirin. Bu komut girildikten sonra Windows masaüstünde yüklü sürücüleri barındıran bir CSV dosyası oluşturacak. Bu dosya OpenOffice veya Microsoft Excel yazılımları vasıtası ile açılıp yazdırılabilir yapıdadır. Bu listenin yardımıyla eşleşen sürücüleri yeni sisteminize de kurabilirsiniz.

10
Programlarınıza daha kolay erişin
Windows Gezgininin Sık Kullanılanlar bölümüne program kısayolu eklemek mümkün.

11
Tüm sürücüleri tek çatı altında toplayın
Double Driver sabit diskinizi tarayarak tüm sürücüleri saptar ve hepsini bir EXE dosyasında toplar.

OFFICE

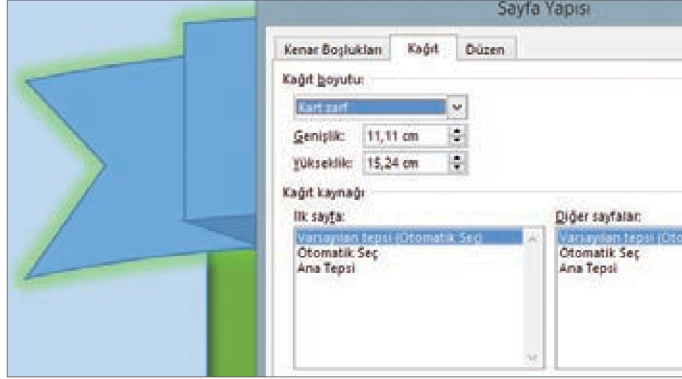
Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

12 WORD Word'ü kullanarak etkileyici el ilanı oluşturun

El ilanları ihtiyaç duyulan bilgiyi kısa ve kolay şekilde hedefe ulaştırabilirler. Üstelik tasarlamak için uzman olmanıza ya da profesyonel yazılımlara ihtiyacınız yok, sadece Word yeterli.

Word'de yeni bir doküman açın ve "Sayfa Düzeni" sekmesine tıklayın. "Boyut" düğmesine tıklayın, sıklıkla kullanılan kağıt boyutlarının bir kısmı listelenecek, listenin altındaki "Tüm Sayfa Boyutları" seçeneğine tıklayın. Genellikle bir el ilanı için uygun boyut A6'dır (10,5 x 14,8 cm). Yazıcı mürekkebine akma payı olarak kenarlarda 3 mm boşluk bırakabilirsiniz. Akma payını da hesaba kattığınız zaman kağıt boyutunu 11,1 x 15,4 cm olarak almanız gerekiyor. Daha detaylı bilgileri baskıyı yapacağınız matbaadan alabilirsiniz. Genişlik ve yükseklik değerlerini bu şekilde girip "Tamam"a basın.

Uygun sayfa boyutunu ayarladıktan sonra el ilanınızı keyfinize göre tasarlayabilirsiniz. Dikkat etmeniz gereken tek nokta, eklediğiniz şekilleri ve elemanları sınırların dışına taşırmamak. Yazıların ise sınırlardan en az 1 cm uzak olması lazım ki herhangi bir kesiklik olmasın. El ilanınızın tasarımını bitirdikten sonra PDF olarak kaydetmeniz gerekiyor, çünkü tüm matbaalar standart baskı formatı olarak PDF kullanırlar. Bunun için, "Dosya > Dışa Aktar > PDF / XPS Belgesi Oluştur" yolunu izleyin.

12 Word kullanarak el ilanı oluşturun
Sayfa boyutunu ayarlarken mürekkep akma payını da hesaba katın.

13 EXCEL Bileşik faiz formülünü kullanarak banka kredisinin asıl tutarını hesaplayın

Excel'de bileşik faiz formülünü kullanarak kullandığınız kredinin gerçek faturasını ya da yaptığınız yatırımın dönüşünü hesaplayabilirsiniz. Bileşik faiz formülünü, »Ke=Ka(1+p/100)^n«, Excel'e taşımak için şu verileri sırasıyla Excel tablosuna girmeniz gerekiyor: Anapara miktarını (Ka) »A2« hücresine yazın. Yıllık faiz oranını (p) »B2« hücresine ve yatırım süresini yıl olarak (n) »C2« hücresine yazın. Kredi faizi hesaplarken de benzer şekilde kredi miktarını "Ka", faiz oranını "p" ve kredileme periyodunu "n" girmeniz gerekiyor. Şimdi bileşik faiz formülünü »D2« hücresine yazmaya başlayın. Formül şu şekilde olmalı »=A2*(1+B2/100)^C2«. Kredi hesaplarken »Ke-Ka« formülünü kullanarak kredinin size asıl maliyetini hesaplayabilirsiniz.

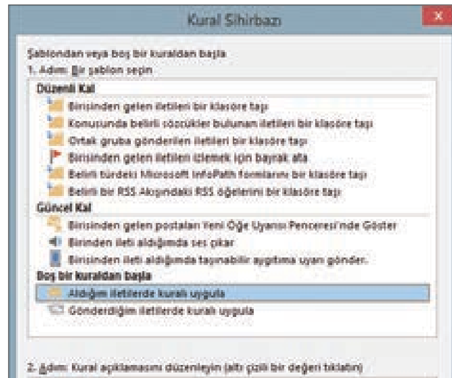
14 OUTLOOK Kuralları kullanarak postaları doğru alıcıya otomatik olarak yönlendirin

Outlook'ta e-postaları otomatik olarak yönlendirmek için tek yapmanız gereken bir kural oluşturmak. "Giriş" sekmesinin altında "Kurallar" düğmesine tıklayın ve açılır menüden "Kurallar ve Uyarıları Yönet..." seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede "Yeni Kural..." düğmesine tıklayın. Tekrar yeni bir pencere açılacak, burada "Boş bir kuraldan başla" bölümünün altında "Aldığım iletilerde kuralı uygula" seçeneğini işaretleyip "İleri"ye tıklayın. Şimdi gelen postaların hangi kritere göre yönlendirileceğini belirtmeniz gerekiyor, örneğin kişi ya da konular. Eğer gelen tüm e-postaların iletilmesini istiyorsanız basitçe hiçbir seçeneği işaretlemeyin.

Sıradaki adımda "kişi veya ortak grup adresine ilet" seçeneğini işaretleyin. Alt kısımdaki bölümde mavi renkle belirtilen "kişi veya ortak grup" yazısına tıkladığınızda yeni bir pencerede açılacak, burada alt kısımda bulunan "Kime →" alanına postaları iletmek istediğiniz adresleri yazın ve "Tamam"a basarak kaydedip çıkın. Dilerseniz sonraki adımda kural dışında tutulacak ek seçenekleri belirleyebilirsiniz.

Son adımı olduğu gibi koruyup "Son" düğmesine basıp kuralı kaydedin. Artık otomatik yönlendirme kuralınız devreye alınmıştır.

13 Kredi faizini hesaplayın
50.000 TL kredi için yıllık 5,4 faiz oranıyla 3 yıl vadede toplam 8545,3 TL faiz ödemeniz gerekiyor.

14 Outlook'a kural koyun
Gelen iletileri otomatik olarak yönlendirmek için kuralları kullanabilirsiniz.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

79 TL

ABONE FORMU

ABONE OLMAK İÇİN
0212 478 0 300
www.doganburda.com

☐ **İlk defa abone oluyorum** ☐ **Yenileme**

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi **Mesleği (Görevi):**

Adresi:

Posta Kodu: **Şehir:**

Tel: **Faks:** **Cep Tel:**

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz ☐ Advantage ☐ Axess ☐ Bonus ☐ Maximum ☐ World

Kart Sahibinin imzası:

☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz ☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi V.No:

Adres:

Dergileriniz
Yurtiçi kargo
ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

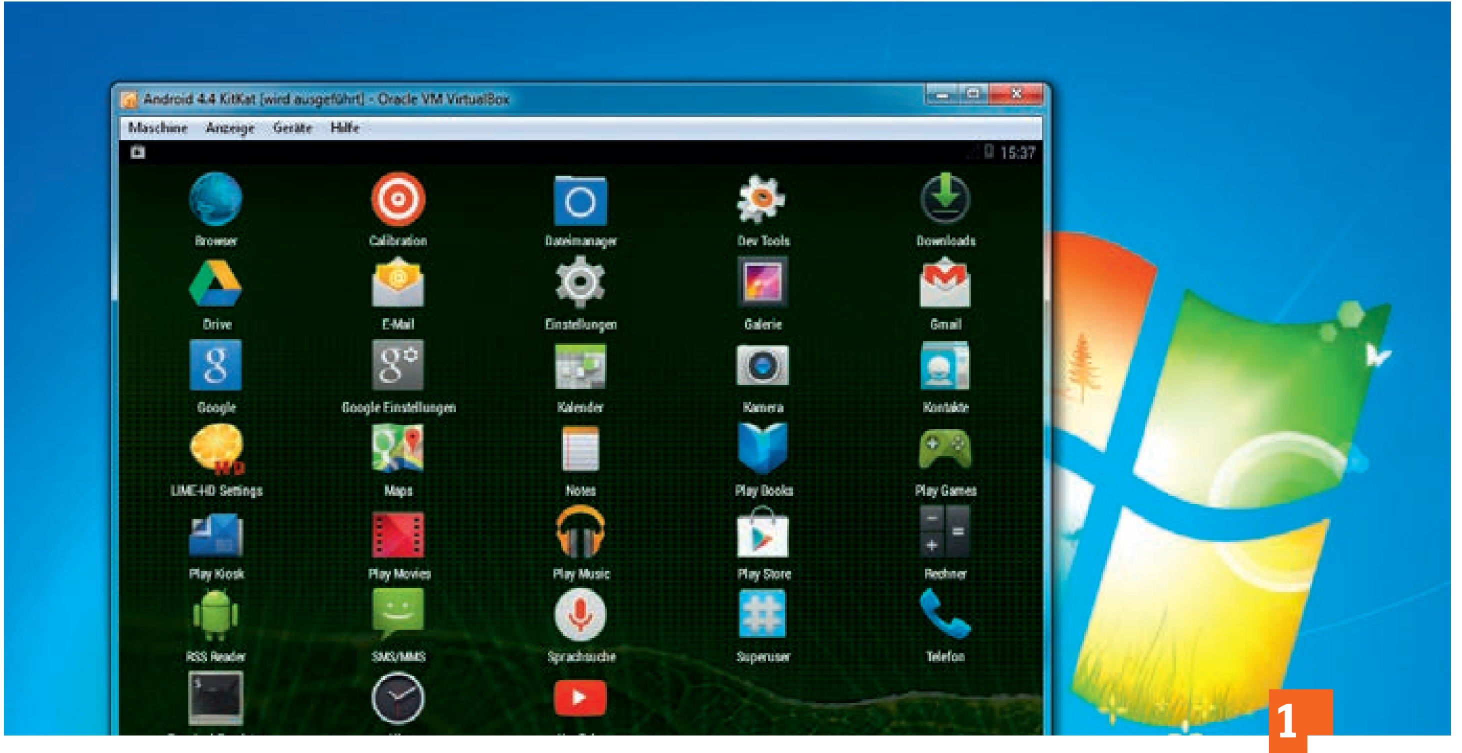
Bu form 30 OCAK 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri
Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*
IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.
Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.
*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)
Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.
Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL
Tel: 0212 478 0 300
Faks: 0212 410 35 12-13
E-Posta: abone@doganburda.com
Web: www.doganburda.com

Windows masaüstünde Android

Yeni root programları ve uygulamaları güvenle test edin ya da Google'ın işletim sistemiyle tanışın. Ücretsiz bir proje hizmetinizde.

Ozan Kaya - MH

BlueStacks gibi Android simülatörleri piyasada zaten mevcut. Fakat bu araçlar ya kısıtlı ya da eski sürümleri desteklemekte. Eğer Google'ın işletim sistemini Windows'ta sorunsuz, hiçbir kısıtlama olmadan, reklamsız çalıştırabilecek bir araç arıyorsanız, en iyi seçenek Android-x86 project ve VirtualBox.

Android, PC'nizi tablet olarak görüyor

Atölyemizde Android-x86 project geliştiricilerinin yeni tasarladığı Android sürüm 4.4 (Kit-Kat) ile çalışıyoruz. KitKat, modern akıllı telefonlar ve tabletler için tasarlandığı için dokunmatik ekran kullanımına oldukça uygun. VirtualBox'un da yardımıyla test amaçlı etkili fare kullanımı da ekleyebiliyorsunuz. Belirli bir özelliği aynı şekilde Android'de de seçebilirsiniz. Çift tıklamak yerine sol tıka basılı tutmanız gerekiyor. Sanal olarak bu hareket parmağınızla tablet ekranınıza dokunmanızın yerine geçiyor. Bu değişik kullanıma alıştığınızda, Android sisteminde edindiğiniz eğlence de o kadar artacak. Tüm bu özellikleri kullanmak için bir Google hesabına da ihtiyacınız olacak. Eğer hesabınız yoksa işletim sisteminin kurulum aşamasında bir tane yaratabilirsiniz.

Nasıl Yapılır

1 Android'i ISO olarak indirin

Android'in kurulumu için iki şeye ihtiyacınız var: Dergi DVD'sinde (ya da chip.de) bulabileceğiniz VirtualBox yazılımına ve en güncel işletim sistemi 4.4'ün (KitKat) ISO dosyasına. Dosyayı **www.android-x86.org** adresinden edinebilirsiniz. .

2 Yeni sanal PC'yi kurun

VirtualBox'u başlatın ve ana ekrandan »New«'e tıklayın. Yeni sanal PC'nize bir ad verin ve işletim sistemi olarak »Linux 2.6/3.x (32 bit)«'i seçin. »Next« ile işlemi onaylayın.

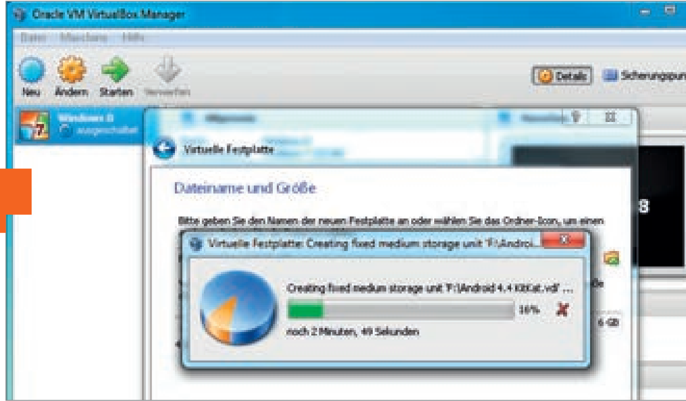
3 Sanal PC'nin donanımını tanımlayın

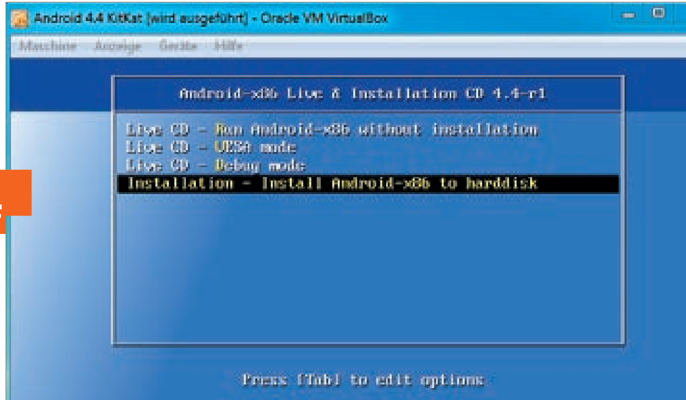
Asistanda sanal PC'nin RAM'i için »1024« MByte, sabit diskin »VDI«türü için 6 GByte girin. »Create«'e tıklayın ve VirtualBox'un kurulumu tamamlaması için bekleyin.

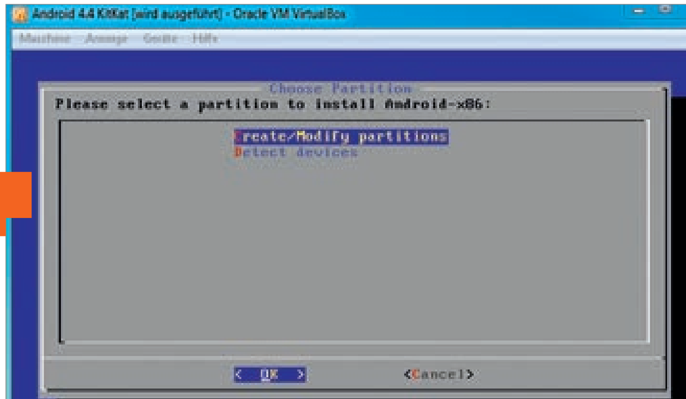
4 Sanal PC'ye Android'i yükleyin

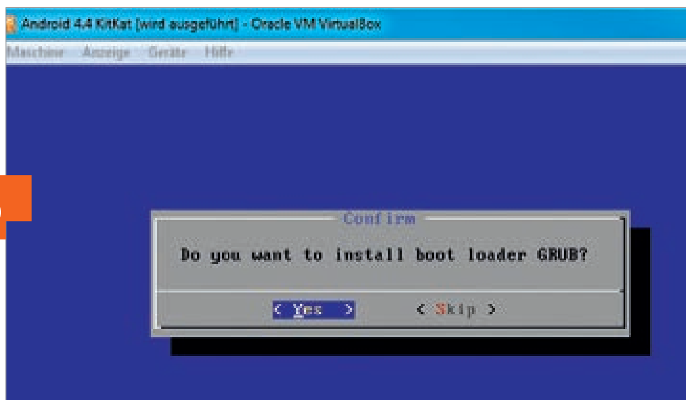
Yeni oluşturulan sanal bilgisayara çift tıklayın. İndirmiş olduğu-

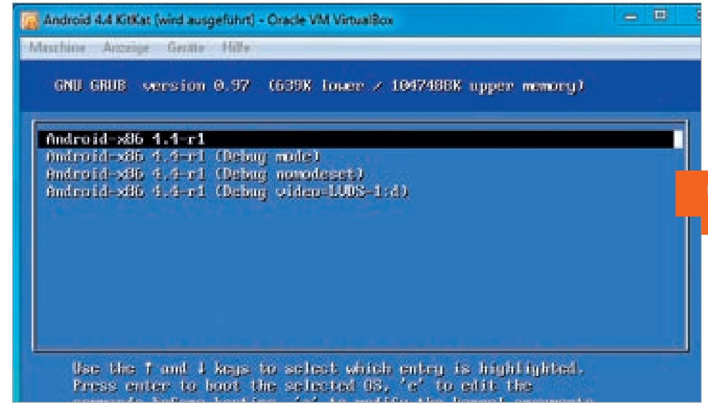

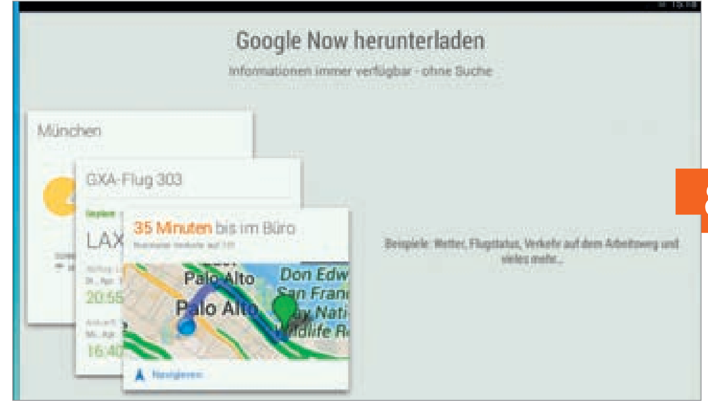

nuz Android ISO dosyasını konumlayabileceğiniz bir pencere açılacak. »Start«'a tıklayın ve Linux'un mavi seçim ekranı belirinceye kadar bekleyin. Bu ekrandan »Installation – Install Android x86 to Harddisk«'i seçin.
İşlem sırasında sadece sanal sabit diske yazım işlemi gerçekleştirilecek. Fiziksel diskiniz bu işlemden etkilenmez.

5 Sanal sabit diskin formatlanması

Bir sihirbaz size sanal sabit diskin kurulumu boyunca yol gösterecek. »Create/Modify partitions«'ı seçin ve [Enter]'a basın. Bu işlem sırasında fareniz işlevsel olmayacaktır. »New«'i ve »Primary«'ı seçin ve boyutu »6.44 GByte« olarak onaylayın. Şimdi »Bootable«'ı seçin ve »Flags« altında »Boot« girişinin belirip, belirmediğini kontrol edin. Ok işaretlerini kullanarak »Write« seçeneğini seçin. Aynı şekilde [Enter]'i onaylayın. Uyarıyı »Yes« ile onaylayın ve işlem bittiğinde »Quit« ile sihirbazdan çıkın.

6 Bootloader'ın kurulumu

Geri mavi ekrandan sda1 Linux«'u seçin ve dosyalama sistemini »ext3« olarak değiştirin. Sonraki üç soruyu »Yes« ile onaylayın. Android sanal sabit diski formatlayacak, dosyalama sistemi Ext3'ü kuracak ve Bootloader Grub'u yükleyecektir. Bu işlem biraz zaman alabilir.

7 Android'i ilk kez başlatın

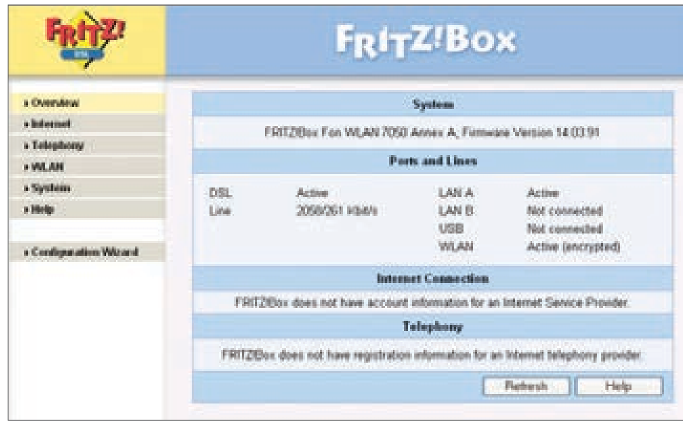
Şimdi »Run Android -86«'yı seçin. ISO dosyası silinmediği için ekran donacaktır. Eğer mümkünse, menüden »Devices | CD/DVD-drives | Remove Medium«'u seçin. Eğer değilse, sanal PC'yi kapatın ve ISO dosyasını »Mass Storage« ile VirtualBox ana ekranına gönderin. Şimdi sanal bilgisayarı yeniden başlatın ve Grub boot yöneticisinden »Android -x86 4.4-r1«'i seçin.

8 İşletim sisteminin yüklenmesi

Dili seçtikten sonra, bir asistan işletim sistemini kuracaktır. Kurulum sırasında WLAN ağ sorusunu »Skip« ile geçiştirin. En göze özelliklerden biri olduğu için »Google Now«'u yükleyin. Artık Android kullanıma hazır.

DONANIM

Tüm aygıtları hayata döndürün ve en iyi biçimde kullanın

16 Yedek aktarımı Şifreyle korunmuş export dosyasını kaydedin ve diğer bir FritzBox yönlendiriciye yükleyin

16 FRITZBOX Yönlendiricinizin ayarlarını diğer bir FritzBox'a taşıyın

Yeni bir yönlendiricinin ayarlarını yapmak saatlerce sürebilir. Port ayarları, MAC filtreleri ve diğer ayarlar yeniden yapılandırılmalıdır. Eğer FritzBox yönlendiriciler arasında geçiş yapacaksanız ayarlarınızı yeni cihaza aktarmanız hayli kolay.

Öncelikle FritzBox'ın web arayüzünü açın. Bunun için tarayıcınızın adres satırına "fritz.box" yazın. Eğer istenirse şifrenizle giriş yapın. Soldaki kısımdan "System"e ve daha sonra "Backup"a tıklayın. Daha sonra "Save" sekmesine basın. Akabinde şifre girin ve "Save"e basın. Dosyayı ".export" uzantısıyla PC'nize kaydedin. Dosyada tüm FritzBox ayarlarınız bulunuyor. Atadığınız şifreyi unutmayın. Verilerinizi yer değiştirirken ihtiyacınız olacak.

Eğer cihazınızı yeniden kurmak ya da yeni bir model almak durumundaysanız yedeklediğiniz dosyayla ayarları kolaylıkla girebilirsiniz.

Bunun için aynı menüden "Restore"a tıklayın. Model değiştirdiyseniz "From another FritzBox model" seçeneğini etkinleştirin. Önceden belirlediğiniz şifreyi gerekli alana girin ve "Select file"a basın.

Daha sonra yedekleme dosyasına gidin ve işlemi "Restore"a basarak tamamlayın. Eğer başka bir modelin yapılandırmasını aktardıysanız, özel ayarlamalar yapabileceğiniz başka bir menü belirecek. Sadece gerekli onay işaretlerini koyun ve işlemi başlatın.

17 SABİT DİSK Windows harici diskinizi tanımadığında ne yapmalısınız?

Eğer harici diskiniz Windows tarafından tanınmıyorsa bunun birden çok nedeni olabilir. İlkin Windows'un diski tanıyıp tanımadığını denetlemeniz gerekiyor. Bunun için "Başlat"tan "Denetim Masası"nı açın. Denetim Masası penceresinin sağ üst kısmındaki "Görüntüleme ölçütü" seçeneğinden "Küçük simgeler"i seçin.
Daha sonra aşağıdaki seçeneklerden "Yönetimsel araçlar"a tıklayın. Açılan diyalog penceresinden "Bilgisayar yönetimi"ne çift tıklayın ve sol kısımdaki "Depolama"dan "Disk yönetimi"ni seçin. Böylelikle sağ tarafta tüm bağlantılı sürücüler görüntülenecek ve ilgili bölümler açılacak. Eğer Windows harici diski tanıyorsa bu alanda mutlaka görüntüleyecektir. Ayrıca burada diskinizin durumunu görüntüleyen bilgileri de bulacaksınız.

Harici diskinizin tanınmamasının bir nedeni de USB kablosunun zarar görmüş olması olabilir. Sonraki adımda harici diskinizin sürücü harfini kontrol etmelisiniz. Eğer diskin harfi çıkmıyorsa, bu pencerede sağ tıklayın ve "Sürücü harfi ve yolu değiştir"e tıklayın.

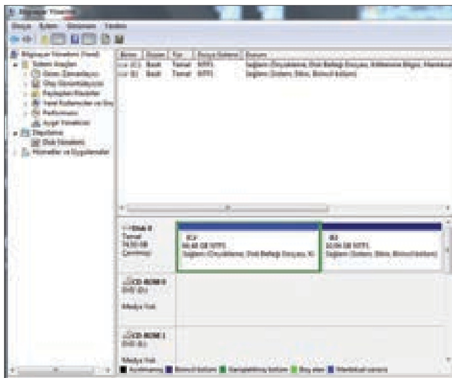
Daha sonra "Ekle"ye tıklayın ve uygun bir harf atayın. Böylelikle diskiniz bir sürücü harfi alacak ve tekrar çalışmaya başlayacaktır.
Dikkat Disk biçimlendirme esnasında tüm veriler silinir.

18 XBOX ONE İnternet bağlantı sorunlarını hemen çözün

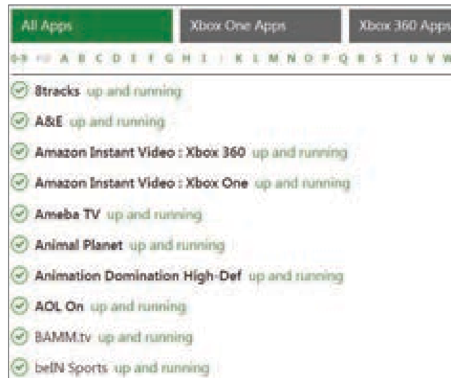
Bağlantı sorunlarında oyun konsolu genellikle hatanın nereden kaynaklandığını göstermez. Bu yüzden hatayı bulmak çoğu zaman güçtür. Şu adımları izlemenizde yarar var: İnternete bağlı olduğunuzdan emin olun ve bir LAN kablosunun bağlı olduğunu ya da WLAN bağlantısının sağlamlığını denetleyin. Eğer bu koşullar yerindeyse http://support.xbox.com/xbox-live-status adresine gidin. Denetleyiciden menü tuşuna basın ve "Settings / Network"ü seçin. Sağ kısımdan "Test network" seçeneğini işaretleyin. Eğer bundan pozitif bir sonuç alırsanız, konsolunuzun ayarları doğru yapılmış ve bağlantı sağlanmış demektir. Sistem ayarlarındaki "Console info" herhangi bir güncellemenin hazır olup olmadığını gösteriyor. Eğer bağlantıyı hala kuramadıysanız geriye sadece Xbox One Support'tan yardım alma seçeneği kalıyor.

19 KINDLE Firefox'tan E-kitap okuyucusuna web siteleri gönderin

Bir eklenti sayesinde Firefox'tan Kindle'a çevirim dışı kaydedilmiş siteler gönderebiliyorsunuz. "Send to Kindle for Firefox" eklentisini yükleyin ve ZIP dosyasını açın. Fareyi kullanarak XPI dosyasını Firefox penceresine taşıyın. Daha sonra "Install now"a tıklayın. Firefox'u yeniden başlattıktan sonra tarayıcının sağ üst köşesinde

17 Veri taşıyıcısını tanıtmak Eğer harici diskinizi sistem tanımıyorsa yeni bir sürücü harfi atamak en pratik çözüm

18 Sunucu durumunu denetleyin Microsoft hangi Xbox sunucularının çevrimiçi durumda olduğunu gösteriyor

19
Web siteler Kindle'da
Bir eklenti sayesinde web sitelerinin içeriğini Kindle'a aktarabilirsiniz

Kindle simgesini göreceksiniz. "Settings" üzerinden Amazon'a bağlanabilir ve aktarım için Kindle'ınızı seçebilirsiniz.

20 MONİTOR Ekranı tamamen kaplamak

Tam çözünürlük değerlerinde bile monitörünüzü tamamen kaplamayan görseller için bazen ufak hileler kullanmak gerekir. Ekran kartınızın ve monitörünüzün en güncel sürücüsünü indirip kurun. Kurulumu tamamladıktan sonra bilgisayarı yeniden başlatın. Ekran kartınızın ayarlarını açın ve mümkün olan en yüksek çözünürlüğü tercih edin. Daha sonra "Scaling options"a bakın. Bu seçeneği "Overscan" seçeneğinin altında bulabilirsiniz. Üreticiye bağlı olarak "Catalyst Control Center"ın altındaki "My digital flat screen"e de bakabilirsiniz. Görüntü ekranı doldurana kadar, buradaki kayar çubuğu kaydırın. Dahası görselin ekranı ortaladığından emin olun aksi takdirde köşelerinden kırpılabilir. Monitör seçeneklerine ise monitör menüsünden manuel olarak ulaşabilirsiniz.

21 YAZICI Sürücü CD'si olmadan yazıcıyı Windows'a kurun

CD'ye ihtiyaç duymadan yazıcıyı Windows'a kurabilirsiniz. İşlemler şöyle:
USB yazıcı- Cihazınızı bilgisayara USB kablosuyla bağlayın. Normal koşullarda yazıcınız otomatikman Windows'a kurulacaktır. Windows çok sayıda yazıcıyı tanıyor ve sürücüleri kendi indiriyor. Eğer bu işe yaramazsa, cihazın sürücüsünü web'den indirebilirsiniz.
Ağ sürücüsü- Eğer yazıcı hali hazırda ağ üzerindeyse, kurulumuna gerek kalmıyor. Tek yapmanız gereken bilgisayarla bağlantısını "Aygıtlar ve Yazıcılar" üzerinden yapmak.

22 SD KARTLAR VE USB BELLEKLER Geniş yedekleme birimlerine FAT 32 biçimlendirmesi

FAT 32'nin genellikle en uygun dosya sistemi olduğunu söyleyebiliriz. SD ya da hatta Micro SD kartlar bile bu sistemle biçimlendiriliyor, böylelikle her cihazda kolaylıkla çalışabiliyorlar. 48 GB'tan başlayan hafıza kartları SDXC adıyla etiketleniyor. Ancak Windows en yüksek FAT32 biçimlendirme hacmi olarak 32 GB'la sınırlı olduğundan, bu kartların tüm kapasitesini kullanamıyorsunuz. Diğer taraftan akıllı telefonlar ya da dijital fotoğraf makineleri genellikle FAT32 sistemiyle biçimlendirilmiş yedekleme birimlerini kullanıyor. Bir micro SDXC kartı dijital fotoğraf makinenizden akıllı telefonunuza ya da tablet bilgisayarınıza aktarmak durumunda kalmanız oldukça yüksek bir ihtimal. Bunun için kullanabileceğiniz araçların başında da GParted ya da FAT32 format (GUI) geliyor. Her iki yazılım da SDXC kartların FAT32 biçiminde dilediğiniz boyutlarda biçimlendirilmesini sağlıyor.

22
Hızlı ve akıllı
SDXC kartlar ve büyük USB bellekleri FAT32 ile biçimlendirebilirsiniz. Bunun için en iyi yazılım FAT32 Format

FOTOĞRAF

Fotoğraf çekimleriniz için en iyi hileler, pratik ipuçları

23
Spreysiz grafiti
Gimp yazılımıyla gerçekçi grafitiler yapabilirsiniz. Tek ihtiyacınız birkaç filtre ve biraz hayal gücü

23 GIMP Filtre efektleri ve katmanlarla gerçekçi grafitiler

İnternette bulabileceğiniz Gimp yazılımıyla başarılı grafitleri ücretsiz olarak yapabilirsiniz. Gimp'te grafiti yapmak istediğiniz görseli açın. Eğer görseli font yerine grafitiye çevirmek istiyorsanız yeni bir katman ekleyin.

Daha sonra metni yazın. "Rotate" aracıyla grafitiyi bir parça döndürün. Şimdi grafiti katmanına sağ tıklayın ve "Select as Alpha channel" olarak seçin. Transparan arka plan olarak yeni bir katman oluşturun ve bu katmanı grafiti katmanının altına sürükleyin. Şimdi "Select / Enlarge"ı seçin ve 15 piksele arttırın. Seçili alanı beyaz olacak şekilde "Edit / Fill with foreground colour" ile doldurun.

Grafiti katmanına sağ tıklayın ve "Merge below"u seçin. Opacity değerini arkaplan yapısı seçilecek hale gelene kadar düşürün. "Filter / Light and Shadows / Shadows" ile bir gölge oluşturun. İstediğiniz gölgeyi elde edene kadar değerlerle oynayın. Opacity değeri %70 civarında olmalı. Sivri görünümleri "Filter / Distort / Serrated" ile sağlayabilirsiniz. Buradan "Sawtooth"u etkinleştirin.

Diğer ayarlarla önizlemeden istediğiniz sonuçları elde edene kadar oynayabilirsiniz. Daha sonra "Filter / Artificial / Cartoon"dan cartoon efektini ekleyebilirsiniz. Buradan daha yüksek değerler atayabilirsiniz. Son olarak renk eğrisiyle oynamalısınız. Bunun için "Colour / Curves"a tıklayın ve eğriyi istediğiniz etkili görüntüyü elde edene kadar bükün.

24 LIGHTROOM Seçili görselleri bir başka bilgisayara katalog olarak aktarmak

Dizüstünüzdeki fotoğraf kataloglarını masaüstü bilgisayarınıza aktarmak istediğinizde Adobe Lightroom'un derleme özelliğinden yararlanabiliyorsunuz. Adobe Lightroom'u çalıştırın ve kütüphanedeki tüm görselleri dilediğiniz kataloğa ekleyin. Daha sonra menü çubuğundan "File"a gidin ve "Export as Catalogue"a tıklayın. Yedeklenecek konumu belirleyin ve kataloğunuza bir ad atayın.
Akabinde önizlemeler ve negatif dosyaları aktarmak isteyip istemediğinize karar verin ve son olarak "Save"e tıklayın. Kataloğunuzu böylelikle başka bir bilgisayara aktarabileceksiniz.

25 TEMA Akşam ya da gece vaktinde şehir fotoğrafları

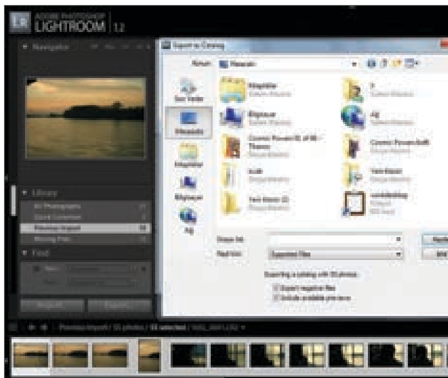
Şehir fotoğrafları akşam ya da gece çekildiğinde hayli etkileyici görünür. Sayısız şehir ışıkları yanmaya başlar ve böylelikle fotoğrafınızda güçlü kontrastlar yakalayabilirsiniz.

Eğer gökyüzü hafif bulutluysa, bu öğeyi fotoğrafınızın dramatizasyonu için akşam çekimlerinde kullanabilirsiniz. Gökyüzünün kararması ise pozlanması kolay olan bir öğe değildir.

Gece çekimlerinde birkaç saniyelik pozlama yapabilirsiniz ve böylelikle ilginç efektler de elde edebilirsiniz. Örneğin fotoğrafınızdaki su, blur'lu ve sakin görünüme kavuşacaktır. Sokaklar ve ağır trafik ışıkların çizgileştiği görüntüler sunacaktır. Pozlama süresini (enstantane) arttırdıkça daha büyük diyafram değerleri (Ör. f/8) ve düşük ISO seçmelisiniz. Çekim esnasında fotoğraf makinenizi üçayakla kullanın. Titreşimleri engellemek için uzaktan kumanda da kullanabilirsiniz. Panoramik çekimlerin fotoğrafınızı daha çarpıcı kılacağını unutmayın.

26 PHOTOSHOP Küçük fotoğrafları birkaç adımda genişletin

Photoshop'ta fotoğrafları neredeyse kayıpsız bir biçimde genişletmeniz mümkün.

24
Fotoğraflarınızı katalogda paketleyin
Seçtiğiniz fotoğrafları Lightroom kataloğunda bir araya getirip başka bir PC'ye aktarabilirsiniz

25
Gece şehir
Uzun pozlama sayesinde oluşan blur efekti suya durgun bir görünüm kazandırıyor

26 Kayıpsız fotoğraf büyütme

Doğru algoritma seçimleriyle Photoshop'ta fotoğraflarınızı kayıpsız büyültebilirsiniz.

27 Alan derinliği tuşu

Canon EOS 550D'de "Alan derinliği" tuşunu lens kilidinin hemen altında bulabilirsiniz

Böylelikle küçük fotoğraflarda geniş posterler elde edebilirsiniz. Bir fotoğrafı genişletmeye başlamadan önce tüm pürüzler giderilmeli. Bunun için Photoshop CS2'de "Filter / Interference filter / Remove interferences"ı kullanabilirsiniz. Yeni sürümlerde "Filter / Noise / Filter / Reduce noise"a tıklayın. Şimdi "Image / Image"ı seçerek boyut ve çözünürlüğü değiştirin. Alternatif olarak piksel boyutlarından fotoğrafı genişletebilirsiniz. Bu değişim için "Piksel"i "Percent" olarak değiştirin. Çözünürlüğü değiştirmeniz iyi sonuç için şart. 300 dpi güzel bir değer.

En iyi sonucu elde etmek için işlemleri birkaç adımda yapmanız gerekiyor. Arttırımları %10'luk parçalar halinde yapın. En önemlisi ise hesaplama algoritmasını seçmek. Varsayılan değer "Bicubic"tir ancak "Bicubic Smoother" kesinlikle daha iyi bir seçim.

Görselinizde fontlar varsa genişletmede blur oluşur. Bunun önüne filtrelerle geçebilirsiniz. "Filter / Sharpening filter / Unsharp Mask"i seçin.

27 FOTOĞRAF MAKİNESİ
Alan derinliği ön izlemesi nasıl çalışır?

Bazı DSLR fotoğraf makinelerinde alan derinliği önizlemesini bulamazsınız. Fakat bu ne işe yarar? Güncel fotoğraf makinelerindeki canlı önizleme özellikleri genellikle en geniş diyfaramı kullanır. Bu yüzden fotoğrafınız her zaman çok parlak ve detaylıdır. DepthPreview ile bu karışık mod'dan diyfram çalışmasına geçebilirsiniz. Böylelikle fotoğrafınızı çekim anındaki gibi orijinal görüntülemeniz mümkün oluyor.

Çekim esnasında DepthPreview tuşuna basın. Böylelikle ışık koşullarını görüntüleyebilir ve ISO değerini optimize edebilirsiniz. Ayrıca bu sayede odak aralığını da görebilecek ve böylelikle derinlikteki keskinliği ayarlayabileceksiniz.

28 SEYAHAT FOTOĞRAFLARI
Yeterince hazırlanırsanız her şey yolunda gider

Kültür, yasalar, hava, giriş şartları ve sağlık önlemleri ülkeden ülkeye fark gösteriyor. Tüm bunlar hakkında önceden bilgi edinmeniz hayli önemli. Yolculuğa çıkmadan önce gideceğiniz rotadaki bu tarz öğelerin ön çalışmasını mutlaka yapın ve fotoğraf çekiminin kısıtlı olduğu bölgeleri önceden saptamayı ihmal etmeyin.

Bu tarz detayların ihmal edilmesi, çoğu zaman çıktığınız gezilerdeki fotoğraf çekimlerini felakete dönüştürebiliyor. Uzun süren gezilerin ortasında hafıza kartınızın aniden dolması da olasılıklar arasında. Eğer yanınızda harici bir kart yoksa bu oldukça can sıkıcı bir hal alabilir. Ayrıca bataryanızı şarj etmek için geceyi bekleyebilirsiniz fakat gittiğiniz ülkenin prizinin sizin bataryanızla uyumlu olmadığını son anda fark etmeniz de olasılıklar dahilinde. Bu yüzden fazladan hafıza kartı ve batarya adaptörleri mutlaka yanınızda olmalı. Fotoğraf turlarına çıkarken ağırlığı en aza indirgemek çok önemlidir.

Bu yüzden sırt çantanızda zorunlu ihtiyaç duyacağınız ekipman dışında bir şey taşımamaya özen gösterin. Uçağa binerken fotoğraf makinesi çantanızı mutlaka yanınıza alın.

29 IPHONE Kulaklıkları uzaktan kumanda olarak kullanın

Kendi fotoğraflarınızı çekerken iPhone'un kulaklıklarını fotoğraf tetikleyici olarak kullanabilirsiniz. Bunun için fotoğraf makinesi uygulamasını iPhone'da başlatın ve kulaklıkları takın. [+] (ses arttırma) ve [-] (ses azaltma) tuşları kamerayı tetikliyor ve bu şekilde fotoğraf çekebiliyorsunuz. Bu küçük uzaktan kumanda özçekimlerde kolunuzu uzatmanızı engelliyor.

28 Tatil fotoğrafları

Tatile gitmeden önce çekim yapacağınız alanları ve koşulları önceden öğrenmek çekimlerinize büyük avantaj sağlayacaktır

29 Kulaklıklardan deklanşör

Ayna ya da uzayan kola gerek kalmadan selfie çekin. Bunun için gereken tek şey iPhone kulaklığı

30
Web adresini kontrol edin
Facebook'un geliştirici sayfasında web sitelerin doğru bağlantılanıp, bağlantılanmadığını kontrol edebilirsiniz

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden feragat etmeden

30 FACEBOOK Facebook'un doğru küçük resmi gösterdiğinden emin olmak için web bağlantılarını kontrol edin

Facebook'un geliştirici sayfası bağlantılarda yanlış ya da boş küçük resimler konusunda yardımcı olabiliyor. Facebook'ta paylaşmak istediğiniz URL'yi kopyalayın. Ardından developers.facebook.com sayfasına girin ve »Tools« altındaki menüden »Open Graph Debugger«'ı seçin. URL'yi girin ve »Debug«a tıklayın. URL içeriği kontrol edilecek ve ilgili tüm bilgiler size gösterilecek. Burada gösterilecek küçük resmi de görebilirsiniz. Eğer resim yanlışsa, »Fetch new scrape information«a tıklayın. Artık URL'yi Facebook'ta paylaşabilirsiniz.

31 TWITTER Şimdiye kadarki tüm tweet'leri arşiv olarak indirin

Web site aracılığıyla tüm Twitter tweet'lerinizi arşiv olarak indirebilirsiniz. Size tüm tweet'lerinizi nasıl yedekleyebileceğinizi göstereceğiz: Twitter'a hesabınızla giriş yapın. Sağ üstteki çark simgesine tıklayın ve »Ayarlar«ı seçin. Sol kısımdaki menüden »Hesap«ı seçin. Aşağı kayın ve »Arşivini iste«ye tıklayın. Dosya büyüklüğüne göre işlem biraz zaman alabilir. İşlem sonunda arşivi indirme bağlantısına ulaşabilirsiniz.

32 GOOGLE MAPS "Escape to the greenery" ile doğa gezisi planlama

"Escape to the greenery" planı ile diğer kullanıcıların size önerdiği bilinmeyen doğal güzellikleri keşfedebilirsiniz. "Yeşile kaç" (insgruene.withgoogle.com) web sitesine girin ve »Jetzt ins Grüne [Şimdi yeşile]'ye tıklayın. Eğer Google+ hesabınızla giriş yapmamışsanız, sizden konumunuzun bulunması istenecek. Size yakın sakin mekânları bulmak için buna izin vermeniz gerekmekte. Bu işlemin ardından sessiz ve sakin, kolay erişebileceğiniz bir öneri belirecek. »Open in Google Maps«e tıklamanızla doğayla sizin aranızdaki tüm engelleri kaldırabilirsiniz. Eğer yalnız gezmek istemiyorsanız, »Share location« ile arkadaşlarınızı da davet edebilirsiniz.

33 PINTEREST Pinleri önceden planlayın ve en uygun zamanda yayınlayın

Pinterest'teki pin'leri planlamak aslında diğer sosyal ağlara göre daha zor. Bunun için ekstra bir yazılıma ihtiyacınız var. Bu iş için ücretsiz araç Viralwoot (viralwoot.com)'u kullanabilirsiniz. Fakat ücretsiz sürümü kullandığınızda, pin paylaşma noktasında bazı kısıtlamalarla karşılaşıyorsunuz. Hizmeti geliştirmek için kaynak kazanmanız gerekmekte. Eğer daha fazla pin planlamak istiyorsanız, bu kaynaklarla ek özellikler satın alabilirsiniz.

Size pin planlama konusunda yardımcı olabilecek bir diğer araç da Viraltag (viraltag.com). Bu araç daha çok arkadaş gruplarına ve profesyonellere hitap ediyor. Ücreti aylık 29 USD. Bununla sadece planlama özelliği edinmiyorsunuz, izleme ve analiz gibi hizmetler ile tüm Pinterest aktiviteleriniz de işleniyor.

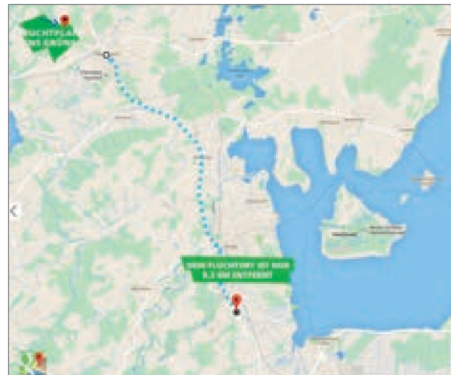
34 GOOGLE PLUS Gri ve mavi hashtag'ler arasındaki fark bu

Google Plus'ta iki çeşit hashtag bulunmakta. Mavi olanlar Google'ın içerikler için yarattığı, gri olanlar ise sizden gelenler. Siz yaratmasanız bile, Google gene de ilgili etiketleri eklemekte. Bunları iletilerinizin yanında, mavi bayrakla simgelenmiş halde görebilirsiniz.

Bu özelliği iptal etmek için »Settings«e girin ve »Hashtags«'i seçin. »Add related hashtags from Google to my newly created posts« kutucuğundaki onay işaretini kaldırın.

31
Tüm tweet'ler arşiv halinde
»Arşivini iste« ile şimdiye kadarki tüm tweet'lerinizi arşiv olarak indirebilirsiniz

32
Doğaya kısa bir seyahat düzenleyin
Google Maps hizmeti "Yeşile kaç" ile size yakın, sessiz ve sakin mekânları bulabilirsiniz.

MOBİL

Hizmetleri ve aygıtları seyahat için optimize edin

35
Giriş sadece parolayla
iCloud'daki dosyalarınıza sadece parolanızı yenilerseniz yeniden erişebilirsiniz.

35 ICLOUD Çevrimiçi deponun parolasını sıfırlayın ve yeni bir tane yaratın

Eğer iCloud'unuzun şifresini unuttuysanız, paniğe gerek yok. Birkaç adımda parolanızı sıfırlayabilirsiniz. Bunun için, ilk olarak iCloud'un web sitesine girin ve »Forgot your ID or Password?« bağlantısını bulun. Yeni bir sayfa açılacak. Apple ID'nizi girin ve »Next«e tıklayın. Bir sonraki adımda, »Email authentication« seçeneğini seçin ve kayıtlı olan e-mail adresine bir mesaj gönderilecek. İçerisindeki bağlantıyı kullanarak iCloud hesabınıza yeni bir parola girebilirsiniz. Bunu yerine »Answer security question« seçeneğini seçerseniz, ilk olarak doğum tarihinizi girmeniz gerekmekte. Bunun ardından, daha önceden belirlediğiniz güvenlik sorusuna doğru cevap vererek de parolanızı sıfırlayabilirsiniz.

36 ANDROID Özel uygulamalar kullanarak akıllı telefonunuzun akustiğini geliştirin

Eğer Android akıllı telefonunuzun sesini geliştirmek istiyorsanız, önünüzde birçok seçenek bulunmakta. Ücretsiz "Equaliser" uygulaması size bir beş bant dengeleyicisi, bass yükseltme, 3D görüntüleyici ve ses yelpazesi görünümü sunmakta. Sayısız şablonların sayesinde, beş frekans bandını manuel olarak ayarlamanız da gerekmiyor. Pandora ve Spotify gibi müzik yayın uygulamalarını da kullanabilirsiniz. Hatta seçilmiş müzik türleri için tanımlamayı açarak, uygulamanın buna uygun şablona geçmesini de sağlayabilirsiniz. Ücretsiz "Music Volume EQ" uygulamasını indirerek akıllı telefonunuzun ses kalitesini de arttırabilirsiniz. Dizayn, biriyle ses seviyesini ayarlarken, diğeriyle müzikler için ses karakterini (ya da frekansını) ayarlayabileceğiniz iki pencerede gösterilmekte. Sadece »EQ« butonu ile iki pencere arasında geçiş yapabilirsiniz. Dengeleyicinin açılır menüsünde seçebileceğiniz dokuz değişik şablon bulunmakta. İsterseniz kendi EQ profilini de yaratıp, depolayabilirsiniz. Bu profiller uygulama kapalıyken bile arka planda çalışmakta. Eğer uygulamayı tamamen kapatmak istiyorsanız, sadece kapatma butonuna biraz daha basılı tutun.

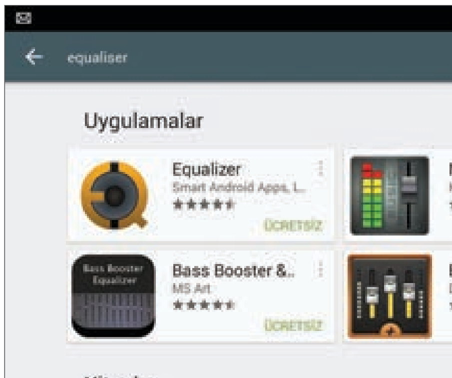
37 IPHONE Eğer hafızanız doluysa, akıllı telefonunuzda yer açın

Eğer iPhone'unuz yetersiz hafıza hatası veriyorsa, temizliğin zamanı gelmiş demektir. Bunu birçok yolla yapabilirsiniz: Hafıza bölümlerini kontrol edin ve uygulamaları silin: »Ayarlar«dan »Genel« seçeneğini seçin ve »Kullanım – Alanı Yönet«e tıklayın. iPhone'nunuzda bulunan tüm programlar listelenecek. »Uygulamayı Sil« komutu ile silmek için uygulamaların üzerine tıklayın. Alternatif olarak, uygulamaları ev ekranından üzerlerine basılı tutarak da silebilirsiniz. Simge yalpalamaya başladığında »x« işaretine tıklayarak uygulamayı silin.

Müzikleri ve videoları kontrol edin: Müzik dosyalarınızı yönettiğiniz programa gidin. »Music« dosyası altındaki şarkıları tek tek silebilirsiniz. iTunes'dan indirdiğiniz şarkıları da burada bulabilirsiniz. Parçaları aygıtınızdan silmeniz, onların sonsuza kadar gittiği anlamına gelmez. iTunes'dan aldıklarınızı yine burada bulabilirsiniz. Müzik yayını için Deezer v.b. uygulamaları kullanın ve çevrimdışı verileri silin.

Silinmiş mailleri kaldırın: »Ayarlar«a girin. »Mail, Kişiler, Takvimler«e basın. Buradan, örneğin, »Gmail«e girin. Hesabınıza tıklayın. »İleri Düzey«i seçin ve silinmiş maillerinizle ne yapacağınıza karar verin. Eğer herhangi bir arşive e-maillerinizi depolamıyorsanız, bunları »Çöp Sepeti«ne taşıyabilirsiniz.

Eski resimleri silin: Instagram ve Facebook kullanıcılarının ilk dolup taşan klasörü »Fotoğraflar«dır. Beğenmediklerinizi silin ve gerisini iCloud'a yükleyin. Ardından bu resimleri akıllı telefonunuzdan silin. Hafızanız rahatlayacaktır.

36
Uygulama ile sesi optimize edin
Play Store'dan "Equaliser" veya "Music Volume EQ" gibi ücretsiz uygulamalarla telefonunuzun ses kalitesini arttırabilirsiniz

37
Eski uygulamaları temizleyin
Daha fazla alan kazanmak için, ihtiyacınız olmayan uygulamaları iPhone ayarlarından kaldırabilirsiniz

Gelecek Sayı

2015'te neler geliyor

300 MBit/s ile sörf, parmak iziyle ödeme, 55 megapiksele kadar özçekimler ve çok sayıda 4K Blu-ray film: Bunlar önümüzdeki yılın en önemli teknolojik yeniliklerinden sadece birkaçı.

En iyi 100 uygulama

Bu kapsamlı uygulama rehberinde en faydalı, en eğlenceli ve komik uygulamaları tanıtıyoruz. En iyi uygulamaları kolayca Office, seyahat veya oyun kategorilerinde yaygın tüm cep telefonu sistemleri için bulun

Büyük veri sırları

Büyük veri yığınlarının toplanması ve analiz edilmesi bugüne kadar kötü bir şöhrete sahipti. Ancak büyük veriler çok faydalı da olabilir: Algoritma sonuçlarından hangi şaşılacak tespitlerin ortaya çıktığını ve bunlardan nasıl faydalanabileceğimizi açıklıyoruz

DİĞER KONULAR

Tehlikeli yazılımlar

Internet Explorer, Flash Player, Adobe Acrobat: CHIP, çoğu PC'de çalışan yazılımları korumanın neden zor olduğunu açıklıyor

Yeni sistem kameraları

Yeni DSLM'ler SLR makinelerin görüntü kalitesiyle kompakt bir kameranın biçimini birleştiriyorlar. 500 Euro'ya kadar olanları test ediyoruz

Google'sız Android

Custom Rom'larla Android cihazları Google hizmetlerine kişisel verilerinizi vermeden kullanmak mümkün

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

CHIP

DB

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, Irmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)
Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Projeler Direktörü (*Tüzel Kişi Temsilcisi*) Ferit Özkaşıkçı
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu
REKLAM
Grup Başkanı Viki Habif
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com
Ebru Elçi, eelci@ doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal iletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu
REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91
Uluslarası Reklam Satış Temsilcilerimiz
Burda International
Italy
Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director
T. +39 02 91 32 34 66
mariolina.siclari@burda.com
Burda Community Network
Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel
T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth
T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com
Avusturya/İsviçre: Goran Vukota
T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
Fransa/Luksemburg: Marion Badolle-Feick
T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italya: Mariolina Siclari
T. +39 02. 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner
T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto
T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş
Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2
Doğan Medya Tesisleri
34850 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0 212 622 19 00
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık
FIPP üyesidir

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.